6
22-e
66

6
24 E
4

6-22.e.66

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CHRISTVS IESVS
HOC EST
DEI HOMINIS
ELOGIA.

Digitized by Google

Digitized by Google

LVGDVNI
Apud Iac. Du Creux 1642
Cum Priuilegio Regis

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE
Digitized by Google

Digitized by Google

ADM. REV. P. MVTIO VITELLESCO SOCIETATIS IESV GENERALI PRAEPOSITO AVCTOR.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ANNVM iam octauum decimum probroſam arborem in agro tuo toleras, Clemens Agricola; culpare patientiam tuam poſſis, quòd illam non ante ſuccideris, niſi ferendis nondum par fructibus, ad flores vſque proficeret. Accreuit vineæ Domini, te culto-

Digitized by Google

re, fœcunditas; Sterilitas in ea cœpit eſſe par monſtro; piacularis habetur; qui ſe tibi ſine manipulis ſiſtat; ignorari curet à te, cui non ſuppetat, vnde laudari cognitus poſſit. Ego vnus inani Vere me iactans, Autumnum, quem cæteri exhibent, vix polliceor, & eluſà cultoris induſtria, Reus flammarum, tellurem optimam, in ſuſpicionem parum probatæ fertilitatis adduco. De filiis tuis fratribus meis, vix vllus eſt, qui fortia non præferat floridis; Militares animæ adhuc circumferentes IGNATIVM, vel cum calamos tractant, malunt pugnare, quàm ludere; Europam ſudoribus irrigat, qui Aſiam cruore non poteſt; ſtudet

Digitized by Google

det ſcribenda patrare, cui non eſt otium legenda ſcribere; latè manauit in membra fœcunditas capitis; ætas meſſium, regnante te fuit; fecêre tibi Martyres ſyluam palmarum; Doctores verò terruere lucubrationibus ſuis poſterorum ingenia; implere potuiſti Cellaria Domini ex vindemia ſanguinis nouo vino, horrea vero ex manipulorum redundantia nouo frumento. Vnde mihi igitur fiducia iſta tam ſtolida, vt exigentem pro ea, quæ ineſt virtutibus auaritia, à ſuorum ſingulis fructus, ſolis ſperauerim placare floribus poſſe? Dicam planè id, quod res eſt, nec notam temeritatis culpabili diſſimulatione grauabo. Hæc ipſa frugum exube-

rantia,

Digitized by Google

rantia, quæ probrum ſterilitatis augeret, minuit eiuſdem pudorem; Aduerti in diebus meſſium, quaſcunque mortui Veris placere reliquias, & vbi omnia ſuîs onerata ſunt fœtibus, quodcunque germen imitari roſam potuerit Dei conſpectum inter aras mereri. Myrtus, Cypariſſus, & Laurus, quia nullum è ſenſibus præter oculos paſcunt, excluduntur à prædio pauperis; in horto verò diuitis, cui vel ipſa vmbra genus fructuum eſt, ſolæ plerumque laudantur. Redundant apud te ſegetes honeſtatis; eſſe non debeas ita ſeuerus exactor, vt nulli condones vſuram telluris, quam occupat, contentus eſſe floribus potes; iis præſertim, qui commendationem,

quam

Digitized by Google

quam à radice non habent, à Chriſto accipiunt, quem coronant. Qualeſcunque ſint, tibi debentur, quia in agro creuerunt tuo. Videri tibi poſſum meo parum felix in opere, non item in conſilio parum prudens, qui Florem Campi in meorũ ornamentum aſsũpſerim, vt is, cuius odoribus beare te ſoles, cæterorũ tibi graueolentiam, aut tegeret, aut corrigeret. Elogiis hiſce, ſi Chriſti nomen, vel tuum detrahas, iam non Elogia, ſed Satyræ ſunt, quibus incõſultus Auctor, ſi quam habuit prudentiæ famã, oppreſſit. Acumina hæc præter me nullum pungunt, &, ſi quis in his luminibus micat, ignis, fatuus eſt, illuſtrandis potius ſcriptoris tenebris natus, quam Lectoris affectibus ac-

**

Digitized by Google

cendendis. Deſipiendi opportunitas, inſipientem me fecit; octauum iam annum in Rhetorum horto detentus, turpe putaui ſine floribus è tanta amœnitate recedere,& abiturum in Caluariam, ad minuendum exeſæ rupis horrorem, à Pindo ſuppetias non habere; putaui auerſantis aſpera militis partes eſſe, Duci ſuo in Cruce languenti horrentem mutare galeam, & ſpinas quibus aſſiduè torpentes pungimur, collectis vndequaque roſis, veſtire. Quamquam, quid hæc apud te ita diſcepto? ac ſi obſeruantia, non neceſſitas fuerit, quod hoc tibi munus obtulerim? Reueritus parẽtis faciem degener filius,eam omni arte,qua poterã declinabam, horrebã Romæ oculis

me

me fabulam dare ; Criminoſam eloquẽtiam in Areopago Latij, ſanctiſſimis ventilandam Iudicibus ſiſtere non audebã. Elegit te Chriſtus ipſe, non ego, abortiui operis curatorem; meis ille adhuc parum formatus in manibus , me propemodum inſcio, euolauit in tuas ; non alij ſua dicari paſſus Elogia , quam cui Societatem ſuam , quæ Elogium illi longè luculentius eſt, tot iam annos cuſtodiendam commiſit. Accipies igitur, vel à me , vel à Chriſto, ab vtroque tibi exhibitum munus, & vt debebis illi pro argumento beneuolẽtiæ gratiã , ità mihi pro temeritatis piaculo veniam non negabis. Si quam à Deo meruero laboris huius mercedẽ , eã omnẽ ſoſpitati tuæ voueo pretium.

Digitized by Google

Commune hoc mihi cum ſociis omnibus votum eſt ; Annos tuos ſinguli vel decremento noſtrorum auemus augere. Magna pars noſtri viuit in te; ſollicite ſeruare te debes, ne tuorum vitam negligere videaris in tua. Sæcularis annus feliciſſimis auſpiciis,quia tuis,Ordini iam exortus eſt noſtro. Lætior vt omnibus fluat , illi gaudia incolumitate tua gemina. Nihil Tartareo formidamus à Porſena, quamdiu Roma Mutium nobis aliquem nutriet.

Taurino; Anno à partu Virginis M. DC. XL.

MENS

Digitized by Google

MENS AVCTORIS in hoc Opuſculo.

AVDAX conſilium hominis Deo Elogium ſcribere molientis. Non laudatur Diuinitas per iniuriam, quam illi vtique palmarem infligit, quiſquis de ea credat dignum aliquid promi poſſe. Encomium illi omne de conſcientia Magnitudinis ſuæ; cætera, ſi quæ accipit, eius magis tolerantiam, quam excellentiam produnt. Loqui citrà piaculum de tanta Majeſtate vix poſſumus, cum & habeat notam impietatis vituperatio, nec vacet temeritatis ſuſpicione laudatio. Chriſto verò quid opus Elogijs, cui ſtat pro Elogio Mundus ipſe, tot leuatus oneribus, tot auctus commodis, tot expiatus impenſis? Elogia Chriſti ſunt quæcunque honeſtè cogitamus, aut facimus humanum genus. Laus noſtra omnis redundat in eum, à quo lumen habemus, vnde poſſimus recta perſpicere, & robur, vnde audeamus ardua ſuperare. Ex quo eius Encomiaſtes ad fluenta Iordanis factus eſt Pater, piaculare cæpit eſſe mortalibus idem ſibi munus aſſumere. Ipſa Petri de Diuinitate confeſſio non admiſſa, niſi quia veniebat à Patre; excepit iniurias tacitus, præconia reiecit iratus, nec vnquam durius increpiti ſpiritus deſertores, quam cum de illo potiora iactarent; Adeo peculiare ſibi eſſe voluit, non aliunde, quam è cælo laudari.

Digitized by Google

laudari. Aſſentationis organa dedignata Veritas eſt ; timuit ne periret aliquid de laudibus ſuis, ſi per ea ipſa ora tranſirent, per quæ tam multa mendacia laberentur.

Mihi nihilominus debitum verius eſt, quam conſilium iſta temeritas. Loqui ſine culpa non poſſum, at nec poſſum ſine culpa tacere. Non eſt innocens ſilentium debentis Deo facundiam, ſi quam habet. Par eſt, vt auctori ſuo pendant vniuerſa veſtigal, nec id effugium relinquendum ingratis, vt excuſare ſe poſſint, ſe Deo dignum aliquid non habere. Aeternus Agricola terræ noſtræ, non niſi pro ſemine, quod commiſerit, exigit Meſſem; nec ab Anſere Luſciniæ Modulos, nec ab Vlula Aſcredulæ concentus expectat; Solitus nos ex tenuitate noſtra non ex ſua dignitate metiri, magis quid poſſimus, quam quid debeamus attendit. Adde, quod vſque ad laudum noſtrarum tolerantiam patiens Deus eſt, cui diſplicere vix poſſunt, ſola placendi voluntate peccantes.

Nec quia Chriſti gloria per Elogia noſtra non creſcit, ideo, aut ingrata illi ſunt, aut inutilia nobis. Neſcit Chriſtus vſque ad damna noſtra ſuas laudes odiſſe; vt gloriam non quærat ſuam, eam per diſpendia noſtra non deſpicit; amat etiam quod ſibi honorificum eſt, quoties id ſit vtile laudatori. Ad quid in eo theſauros omnes ſapientiæ conderet Pater, ſi capitale eſſe debuiſſet ingenijs ſuæ inde mendicitati remedium poſcere? Cur prohiberentur ex hac eruere fodina pretioſiſſimos ſenſus qui meliores habere aliunde non poſſent? Mihi ſanè durior nulla lex ſit, quam quæ iubeat de eo vno tacere, de quo vno loqui prima mihi ambitio eſt. Non alium nactus parentem Gratiæ, non alium ſortitus ducem Militiæ, in eius Societate ab annoquarto decimo ſtipendia mereo; ſupellex mea omnis, donum eius eſt, & adhuc de alio, aut cogitare poſſim, aut ſcribere? Male vigil vt ſim, nondum ita cæcutio, vt non intelligam, quam mihi non inutilis ſit de Chriſto tractatio. Faſciculus Myrrhæ, nullis amittit in manibus odorem ſuum; vſu ipſo ſuauitas eius intenditur; quò contrectatur

Digitized by Google

treɛtatur frequentius, eò ſuauius halat. Vt facilè afficimur ad ea ipſa, quæ ſcribimus, ſpero vtique futurum, vt per exercitationem ingenij, accendatur voluntas, & vt æterna vtriuſque potentiæ commercia ſunt, amor excitetur in corde, qui per recordationem aſſiduam præparatur in mente.

Quamquam, vt hanc mihi proponerem laborum metam, non tam electio, quam genius fuit. Vt alienum Natura me fecit ab ijs, qui aut per calumniam inſidiantur Virtuti, aut per aſſentationem vitijs lenocinantur, eum ſelegi præ omnibus, in quo eſſet vtriuſque vitij nulla capacitas, cum nec tanta ſanctitas, conuicio, nec tanta Veritas aſſentationi locum relinquat.

Nec negarim me in eo etiam egiſſe rem meam, quod perituro operi argumenti æternitate conſului. Non hæc mihi de me opinio eſt, vt hæc diù victura confidam; quidquid tamen carpſerit liuor, ſupererit ſemper aliquid, quod vel ab inuito laudetur; improbari poterit manus artificis, materies non poterit non probari. Qui ſcierit difficultatem operis, multa in eius gratiam condonabit Auctori. De Chriſto quidquid dixeris, infra debitum & meritum eſt. Sepeliuntur lumina, quæ feruntur ad Solem, & quæ de alijs dicta niteſcerent, de Deo dicta vileſcunt.

Hoc vnum prodeſt in hoc ſcribendi genere, quod in alio plurimum obfuiſſet, rerum dicendarum notitia. Obſcura ſunt ingenij lumina, vbi caligo rerum eſt; Quæ narratione indigent, amittunt, dum explicantur, acumen: Phrygionum more telam ſupponimus, cui ſuperinducamus ornatum. Cæterum primitiæ iſtæ ſunt, quas ſuo ſibi iure vendicat is, à quo ſterile ingenium habuit, vt ad laudem vſque fœcunditatis proficeret. Caue, Lector, ne à primitijs maturitatem omnem exquiras.

Acerbitatem, quam habent, titulus nouitatis excuſet.

MONITA

Digitized by Google

MONITA AD Lectorem.

CORAM te Reus à præceptis abſtineo ; moneo tantum pauca pro cauſa. Genus hoc ſcriptionis iam noſti. Noſtro ſeù natum, ſeù renatum in ſæculo , pleraque nobilitauit ingenia. Periodos tamen qui quæris, & Latini medullam ſermonis, aliam omnem officinam adito. Acutus videri qui vult, ſæpè Latinus eſſe non poteſt. Libera Poëſis hæc ſuis ſolum propemodum legibus viuit ; vel cum Grammaticorum iniuria tolerat plerumque barbariem. Ornatum omnem ex nitore luminum quærit, quæ veſtire voluiſſe , tegere eſt. Mihi vero ratione argumenti venia aliqua maior debetur. Tullij verbis præferri Chriſtus vult ſua ; ſacra hiſtoria profanam non vno in loco elegantiam reijcit. Amaui ſuper acumina grauitatem, quam non ſemel à vocibus illis accepi , quæ cum ab Auctoritate Dei habeant pondus , grauiores eſſe non poſſint. Caue ne opſonium hoc , panem putes. Genus hoc cibi, excitandis ingenijs natum eſt, non paſcendis. Niſi cum moderatione ſumatur , nimium auidis mentibus nau-

ſeam

Digitized by Google

ſeam creat. Perpenduntur hæc, non percurruntur; ideo cum violentiam quamdam legenti inferant, à quò, non quamcunque, ſed omnem attentionem expoſcunt, diù tolerari non poſſunt. Farta Laconiſmis oratio, quia minimum imitatur naturam; vt illam exhilarat prima illa ſpecie artis, ità paulò poſt lædit, dum nihil illi obuium exhibet, ſed omnia talia, vt niſi eruantur, non prodeant. Flores hi ſunt; carpuntur per ſe ſinguli ſummis digitis, non tota immiſſa falce metuntur. Vbi vnum, aut alterum delibaris Elogium, ne faſtidire alia debeas, nouam famem expecta. Scio deſideraturum te in hoc opere illud ipſum, quod ego, ſingulis videlicet Elogiis peculiarem imaginem, in quam diuertere identidem oculos poſſes meis ineptiis fatigatus. At iuratus Chriſto Pauper, præter me ipſum nil habui, quod in Chriſti laudem impenderem. Id aliunde Chriſtus expectat.

* * *

Digitized by Google

ELOGIORVM INDEX.

CHriſtus Ieſus Dei filius ab æterno. 1
A Cæli Caduceatore eius nunciatur aduentus. 2
Matris in vtero Ioannem inuiſit. 3
Naſcitur in Bethleem Iudæ. 4
Ortus eius multiplici prodigio illuſtratur. 5
Auctus nomine carne minuitur circumciſus. 6
Noui ſideris indicio innoteſcit Aſtrologis. 7
Aduenis adoratur à Regibus. 8
Per Magos Herodem illudit. 9
Eius cauſa Innocentum cædes. 10
Simeonis in Vlnis ſiſtitur Deo 11
Herodem fugiens exultat in Aegypto 12
Eiuſdem inter AEgyptios commoratio 13
Herode mortuo reuocatur in Patriam 14
Inter Doctores inuenitur in templo 15
Vſque ad annum 30 lignariam exercet 16
Ioannis Baptiſmate abluitur 17
In Deſertum ſecedens tentatur 18
Secus Mare ſcholam aperit, & Apoſtolos vocat 19
Nuptiarum hilaritatem miraculo geminat 20
In Monte diſcipulos erudit ad ſublimia 21
Quinque panibus totidem hominum millia paſcit 22.
Tempeſtates ſedat, & ambulat ſuper Mare 23

Se

Digitized by Google

Se ipſum transfigurat in Monte 24
Magdalenæ amores honeſtat dum facit ſuos 25
Samaritanæ ſalutis fontes aperit 26
Patrocinatur Adulteræ 27
Zacchæum vocat 28
Cananææ filiam curat 29
Centurionem per ſeruum lucratur 30
Non habenti hominem ad piſcinam occurrit 31
Hæmorrhoiſſam à fluxu ſanguinis curat 32
E decem Leproſis nouem experitur ingratos 33
Cæco nato nouam aperit diem 34
Surdos facit audire, & Mutos loqui 35
Filium viduæ ſuſcitat 36
Archiſynagogi filiam in vitam reuocat 37
Lazarum ſororibus reddit 38
Ad Crucem triumphali pompa diſcedit 39
Negotiatores è templo eijcit 40
In Bethaniæ cæna vnguentis perfunditur 41
A Diſcipulo venditur 42
Agnum cum diſcipulis comedit 43
Conuiuarum ſuorum abluit pedes 44
Nouum ſuis de ipſo conuiuium parat 45
Hymno dicto in hortum diſcedit 46
Orans ſanguineum in ſudorem liqueſcit 47
Dormientes increpat, & hoſtibus occurrit 48
Oſculo proditur 49
A ſuis deſeritur 50
Accuſatur coram Caipha 51
Petrum reſpiciens ſoluit in lacrymas 52
Vexatur per noctem 53
Pilato ſiſtitur, & accuſatur 54

Digitized by Google

Ad Herodem miſſus illuditur 55
Ad Pilatum reducitur 56
Flagellis cæditur ad Columnam 57
Spinea redimitur corona 58
Oſtenditur populo, & exſibilatur 59
Poſthabetur Barrabbæ, & condemnatur 60
Crucem baiulat in Caluariam 61
Nudatur veſtibus 62
Affigitur Cruci 63
Rex Iudæorum inſcribitur 64
Medius inter Latrones 65
Eius calamitas cælum cæcat 66
Torquetur mali Latronis exitio 67
Hilaratur boni Latronis ſalute 68
Sitiens felle, & Aceto potatur 69
Pro hoſtibus rogat. 70
Diſcipulum Matri, Spiritum Patri commendat 71
Anhelantis mortem clamor, & gemitus 72
Deſertum à Patre ſe queritur. 73
Inclinato capite moritur. 74
Mortuo tota parentat natura 75
Ex aperto latere manat ſanguis, & aqua 76
Mortui pendentis in Cruce myſteria 77
E Cruce depoſitus tumulatur 78
Epitaphium ſepulto 79
Sepultæ Cruci Epitaphium 80
Spinis, & cæteris dolorum eius inſtrumentis Epitaphium 81
Iudæ eius proditori Epitaphium 82
Amorem ſuum colorat in Sindone 83
Ad Inferos deſcendet 84

Rediuiuus

Rediuiuus ſurgit è tumulo	85
Vulnera retinet	86
Apparet Matri, & mulieribus	87
Apparet Mariæ Magdalenæ	88
Apparet euntibus in Emaus	89
Apparet diſcipulis in Cœnaculo	90
Apparet Piſcantibus	91
Aſcenſurus ſuis valedicit	92
Aſcendit triumphator in Cælum	93
Linguarum imbrem pluit in ſuos	94
Gloria ſua Mundum implet	95
Stephani Agonem ſtans ſpectat	96
Saulum ex equo deturbaturus deſcendit	97
Venientis ad Iudicium apparatus	98
Iudex ſedet in Valle Ioſaphat	99
E tribunali in ſolium migrat, vbi regnat in æternum, & vltra	100

Digitized by Google

CHRISTO IESV,
DEO, DOMINO,
DVCI, AC IVDICI SVO,
ALOYSIVS IVGLARIS,
PRO FELICITER DEDVCTA AD ANNVM CENTESIMVM COGNOMINE SIBI FAMILIA, SÆCVLARE SACRIFICIVM HECATOMBEM VERBALEM HISCE CENTVM ELOGIIS IMMOLABAT.

Anno à Partu Virginis M. DC. XXXX.

SAcrificivm, quod vnius ſæculi reſpicit beneficia, non aliud eſſe deceat, quàm Hecatombem. Gratis hominibus, quales nos tua cogit eſſe Societas, capitale piaculum ſit, ſi quis annus ſine ſua victima fluxerit. Myſtam me tamen hæc non popoſcit occaſio, cui Paupertas, in vno bonorum votiua genere, in aliis neceſſaria, interdiceret immolationis huius impenſas. Debitas

ſummo

Digitized by Google

ſummo cuipiam Hierarchæ partes male occupat ſacrificulus de Flaminum plebe poſtremus, qui vbi ſe diu torſerit, è promptuario ſuo educere demum non aliud, quàm verba poſſit. Qui nihilominus mei noſti medullam conſilij tolerabis temeritatem, quæ ſi dignitati non conſuluit tuæ, neceſſitati conſulit meæ. Omnium & ipſe notarum peccator forum tuum declinare non ſperans placare te mihi iudicem ſtudeo. Solennis hæc Reis induſtria, vt largitione aliqua ſuppleant, quod æquitati cauſæ defuerit. Agnoſcitur quædam in muneribus vis venefica, quæ vel te Leonem iam factum poſſit in veterem Agni formam transferre. Meum ſane hoc, quia te continet, tibi vile non ſit. Ne attendas in eo, aut phreneſim ingenij ſupra ſuas vires audentis, aut infelicitatem facundiæ infra ſenſuum merita perſiſtentis; Vbi te ipſum potes inſpicere non debes quæ te circumſtant ſcrutari. Pulcritudo tua libertatem hanc non relinquit ſpeculatoribus ſuis, vt vbi oculos in eam ſemel intenderint, torquere illos aliò poſſint. Placare iſta te debeant, quia ea ipſa ſunt, quibus tu olim Patrem placaſti. Facere vt poſſis omnia, hoc non potes, ne tu idem ipſe ſis, quem laudamus. Non officiat pretio muneris inurbanitas offerentis; Nam & ad aras victima incruenta mactatus, etſi nihil accipias de mali ſacerdotis virtute; nihil amittis de tua. Omnibus omnia factus es, malo etiam poetæ Mœcenas. Caue tamen ne eádem mihi lege decernas præmium operis, qua olim ineptiſſimo Rabulæ laudatori ſuo Sylla, atque ita me muneres, non quod de te dignum aliquid ſcripſerim, ſed ne ſcribam in poſterum tam indigna. Nolim ſeiungas argumentum ab opere, quòd ſine te nullum eſt. Quidquid hoc viuit in libro, viuit ex te; Te illi ſi igitur ſubtrahas, adempta corpori anima cadauer feciſti.

Digitized by Google

ciſti. Cætera omnia ornatum omnem à forma , hoc vnum opus , inuerſo naturæ ordine , formam omnem accipit à materia. Licet Elogia hæc Elogium à te nullum expectent, & is ego non ſim , qui à te , qui ſolus Veritas , & non Aſſentatio es , quod benè de te ſcripſerim , audire confidam ; Si quam tamen adhuc, pro ſingulari etiam in immeritos munificentia tua , mihi feceris optionem mercedis ,
felicioris ingenij electionem ſequutus,
Non aliam exigo , quam
te ipſum.

ELOGIVM

Digitized by Google

APPROBATIO
Vicarij Generalis Subſtituti.

ELOGIA hæc ad laudem & honorem Domini noſtri Seruatoris benigniſſimi à R.Patre ALOYSIO IVGLARI Nicienſi, è Societate IESV, *ex ſacris Scripturis, ſana ſanctorum Patrum doctrina, & aliis probatiſſimis authoribus ingenioſè excerpta, & piè concinnata, vidimus, probauimus, laudauimus: & quæ Typis mandari debeant, meritò ad maiorem Dei gloriam cenſuimus. Lugduni 24. Auguſti 1642.*

DEVILLE *Vicarius Generalis Subſtitutus.*

Digitized by Google

FABRICE DE LABOVRDESIERE, Eueſque de Cauaillon, Pro-Vicelegat d'Auignon. Eſt permis à Iaques du Creux, Imprimeur de la Ville de Lyon, d'imprimer ou faire imprimer, vendre & diſtribuër le Liure intitulé *Ieſus-Chriſtus, ſeu, Dei & hominis Elogia, Aloyſij Iuglaris Nicienſis, è Societate* IESV, auec deffences à tous Imprimeurs, Libraires, & autres, de quel eſtat & condition qu'ils ſoyent, d'imprimer, ou faire imprimer, vendre ny debiter ledit Liure dans cet Eſtat, ſoit-il commenté, ou non; hors que le comment fut de l'Autheur ſuſdit; & ce pour le temps & terme de dix ans ſecutifs; à compter du iour & datte des preſentes à peine de cent marcs d'argent, confiſcation deſdits Liures, deſpens, dommages & intereſts, & autres amandes arbitraires, applicables moitié à la Chambre Apoſtolique, & l'autre moitié audit du Creux: & afin qu'aucun n'y pretende cauſe d'ignorance, voulons que la copie des preſentes ſoit imprimée, & miſe au commencement ou à la fin dudit Liure, pour oſter toute ſorte d'excuſes. Donné en Auignon dans le Palais Apoſtolique, ce vingtiéme May, mil ſix cens quarante-deux.

F. EP. CAV. P. V. L.

Par ordre & mandement de mondit Seigneur l'Illuſtriſſime Pro-Vicelegat.

RVFFY, Arch.

Digitized by Google

Facultas & Approbatio R. P. Prouincialis, in Prouincia Lugdunenſi.

EGO infra ſcriptus, Societatis IESV in Prouincia Lugdunenſi Præpoſitus Prouincialis, iuxta Priuilegium eidem Societati à Regibus Chriſtianiſſimis HENRICO III. 10. May 1583. HENRICO IV. 20. Decembris 1606. & LVDOVICO XIII. nunc regnante, 14. Feurier 1611. conceſſum quo Bibliopolis omnibus prohibetur ne Libros ab hominibus Societatis noſtræ compoſitos, edant abſque Superiorum eius permiſſione. Poteſtate ad id mihi facta ab admodum R. P. N. Mutio Vitelleſco Præpoſito Generali, permitto Iacobo du Creux, Typographo Lugdunenſi, vt imprimere, ac vendere poſſit librum cui titulus *Aloiſij Iuglaris Nicienſis*, *è Societate* IESV, *Chriſtus Ieſus, ſeu, Dei & Hominis Elogia*, & id ad decennium, ab ea die qua impreſſio finietur. Datum Camberij 3. Auguſti 1642.

ANTONIVS MILLIEVS.

Digitized by Google

Acheué d'imprimer, le dou-
zieſme Septembre, mil ſix
cens quarante-deux.

Digitized by Google

ELOGIVM I.

CHRISTVS IESVS DEI FILIVS AB ÆTERNO.

AMICVS Silentij Deus eſt,
Semel in tota Æternitate loquutus
Vno omnia dicit in Verbo.
Prima ſui fœcunditate facundus
Ipſa ſui conceptione fit parens.

Pſalm. 61. v. 12. ſemel loquutus eſt Deus, &c.

Vſqueadeo in Dei filio
Natiuitatem Conceptio non præcedit,
Cui ipſum Concipi, Naſci eſt.

Generatur enim à Patre per notionem ſui ipſius.

Ita Patris fœcunditatem exhauriens,
Vt illi Fratrem dare non poſſit,
Vnus cum ſit,
Numeri damnum compenſat.

Implicat enim dari alium ab eo Dei filium naturalem.

Numeri damnum Proſerpina penſat. Claud. de raptu.

Ipſa ſui Apprehenſione Comprehenſio,
Ipſa Intellectione Loquutio,
Sapientia ſine litteris,
Imago ſine lineamentis,
Cum prodierit ante Luciferum,
Adhuc in ſplendoribus natus eſt.

Pſalm. 109. v. 4. In ſplendoribus ante Luciferum genui te.

Digitized by Google

Citra diſſidium oppoſitus Patri,
Tota ab eodem accepta Subſtãtia Emancipatus,
Adhuc habet omnia cum illo communia.
Abauos, Proauoſque ne quære.
Illi tota Nobilitas Pater eſt.
Antiquiſſimus genere Maiores non habet;
Adeo eſſe vera Nobilitas
Sine maioribus poteſt.
Nunquam morituri Hæres æternus;
Viarum Domini initium idem, Et finis;
Adhuc naſci non ceſſans tot annos natus,
Quia ſemper Viuens eſt, ſemper ſpirat.
Mens, & Brachium Domini,
Cum omne in illo ſit robur A Dextris eſt.
Sui Speculator, & Speculum
Radios, dum accipit, reddens,
Non minus ideo Patre contentus,
Quia auidus Matris,
Quam naſcendo non potuit,
Renaſcendo quæſiuit.
Apagé hinc, Ari, cum tuis;
Grammaticus enim vt ſis,
Hoc nimis Anomalum Verbum eſt.
Omni Præſens, & Infinitum in tempore,
Cum nullis regatur Caſibus
Nullius eſſe ordinis poteſt.

Ex oppoſitione enim diſtinctio perſonarum.
Dicit enim. Mea omnia tua ſunt, & tua mea ſunt.
Nobilitas Dei, vera nobilitas, & tamen maiores non habet.
Hic eſt Hæres, venite occidamus eum.
Spiritus enim Sanctus à Filio procedit, ac Patre.
Eſaiæ cap. 51.
Pſalm. 109. *v.* 1.
Speculum ſine macula & imago bonitatis illius. Sap. 7.
Arius enim Verbum creaturam dicebat.
Hæretici Grammatici.
Non enim procedit per ſe ex cognitione contingentium.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM II.

A CÆLI CADVCEATORE EIVS NVNCIATVR ADVENTVS.

Lucæ 1.

MEnſis idem & terris bellorum,
Et Cælo fœderum eſt.
Martio nomen Martis adimite,
Ex quo finem eius
Noſtræ Pacis initia conſecrarunt.
Deputentur Aprili Dies,
Quibus tam ingens facta Cælorum apertio eſt.
Virga Ieſſe,
Vel in Miraculis Naturam obſeruans:
Datura fructum in hyeme
Florem concepit in Vere.
Vbi facta dierum, & noctium æqualitas fuit
In terram vſque redundauit
Ex Cæli æquitate Iuſtitia.
Ita diebus iiſdem,
Et vnus Sol in Ariete,
Et alius in Agno eſt.
Fortitudo Dei
Miſſa Deo quærere capacitatem patiendi,
Quia ad perditos venerat,
Legationem incipit à Salute.
Plenam gratiá profitetur,
Et adhuc in ea Immenſitati poſtulat locum;

Tempus quo ſolent reges ad belli procedere vernum eſt.

Conceptio Chriſti die 25. Martij ex traditione Eccleſiæ.

Aprilem memorant ab aperto tempore dictum.

Virga Ieſſe Maria cum cæteris virgultis in vere floruit.

Peperit enim Chriſtum die 25. Decēb.

Dies conceptionis Chriſti circa Æquinoctium vernum.

Veritas è terra orta eſt, & iuſtitia de cælo proſpexit. Pſalm. 84.

Gabriël interpretatur Fortitudo Dei. Fortitudinis autem eſt, ærumnis vltro ſe obiicere. Capacitas patiendi non aliud, quam humanitas.

Ingreſſus Angelus ad eam dixit, Aue

Digitized by Google

gratia plena Dominus tecum,&c.

Vſque adeo penetrabilis cum gratia Deus eſt.

Alludit ad illud, Fiat, per quod facta ſunt omnia, & ad illud, Fiat mihi ſecũdum Verbum tuum.

Quanta potentia fæminæ,
Quæ mundum ea ipſa voce refecerit,
Qua olim eſt factus?
Quanta claritas,

Virtus altiſſimi obũbrabit tibi.

Cui vel tanta lux obumbraret?
Præuenerat Legatum ſuum Deus;

Ad illud, Dominus tecum benedicta tu, &c.

Erat iam in Virgine Dominus,
In quam admitti filius poſtulabat.
Vix igitur humaniſſimo emiſſo

Ecce ancilla Domini fiat mihi ſecundum verbum tuum.

Diuiniſſimum admiſſum in vtero Verbum eſt.

Ex Bernardo. Virginitate placuit, humilitate concepit.

Parendi ſtudio merita virtutem pariendi,
Fœcunditatem Virginitati non prætulit,
Sed adiunxit.

Qui imperat ſibi, ſeruus vndequaque eſſe non poteſt.

Se tunc potiſſimum ſui Dominam probans,
Cum Dei prædicaret ancillam,

Exẽpla Mariæ ipsũ etiam ad humilitatẽ mouerunt Deum.

Regum Regi, Vt ſeruus eſſe pateretur,
Præiuit exemplo.

S. Leo. ſerm. 3. de Natiu.

Impetrata facultate mæroris lætior Deus,
Noſtra prouehens, & ſua non minuens,

Caro prædium mortis, in quo qui ſeminat metit corruptionem ex Apoſt. Ad Galat. 6.

In prædio mortis æternam ſeminat vitam.

Homo nouus apud Latinos idè quod ignobilis. Chriſtus autem dicitur homo nouus à Paulo. Induite nouũ hominẽ.

Non ideo minus Nobilis, quia Homo nouus
Excluſos à cœlo miſerans Incluſus in vtero,
Dilatare Charitatem didicit ex anguſtiis.
Sperate Mitiorem Iudicem, Rei;
Cæpit aliquid habere, cui timeat.
Inhumanus eſſe non poſſit,

Vnio hypoſt. tenaciſſimum glutinũ, quia quod ſemel aſſũpſit nunquam dimiſit.

Qui tenaciſſimo glutino humanitati cõiunctus,
Separabilis iam ab illa non eſt.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM III.

MATRIS IN VTERO IOANNEM INVISIT.

Luc. cap. Primo.

VBi Deum conceperis
In Montana abeas neceſſe eſt.
Altiſſimus pati valles non poteſt,
Quas impleturus deſcendit.
Surſum grauitat Chriſtus;
Eum qui geſſerit pellitur ad excelſa.
In Cæli ſtare neſcientis mores Virgo degenerat,
Ex quo Diuinitatis Baiula
Cælo ſucceſſit.
Nimirum vbi Deus quieſcit
Æternus eſt ad beneficentiam motus.
Iam non ſola Nazareth Ciuitas florum eſt;
Incaleſcere Mundus cæpit;
Vernat vel in Montium horrore Flos Campi.
Primus Motor motus & ipſe iam mouet;
Defertur ad ſterilem,
Et quem non videt oculus, Vterus ſentit.
Iterum coram Arca Choreæ.
Ad tantam Morum harmoniam
Tales Choreæ.
Giganti præcurrere nemo potuerat,
Niſi qui inciperet tam mature moueri.

Ambr. lib. 2. in Luc. Quo enim Deo plena niſi in ſuperiora cum feſtinatione contenderet?
Prædicta ab Iſaia, Quod omnis vallis implebitur, &c.
Maria Cælum ſæpe à Patribus dicta. Vide Theop. Rayn. in ſuo Nomẽclatore.
Deus inimicus otij.
Nazareth Hæbreis idem, quod Ciuitas Florum.
Montibus ver ſerius oritur, quam campis.
Chriſtus flos campi in Canticis, cantic.
Contra Ariſtotelis, & Philoſophorum doctrinam.
Exultauit enim in vtero Infans.
Alludit ad Choreas Dauidis corã Arca Maria autem ipſa etiam Arca dicitur paſſim à Patribus.
Chriſtus Gigas exul-

Digitized by Google

tauit ad currendam viam. Pſal. 18.

Quia Cæli Claſſicum, Mariæ vox eſt,
Ea audita Prodromus liberatur ad Curſum.
Deo conſanguinea
Adhuc ſe cognatam hominum meminit,
Et ad Elizabeth aſcendendo deſcendens
Ipſam difficultatem itineris,
Cauſam itineris facit.
Silentium abijciens Plena Verbo,
Beatam negare non auſa,
Quam omnes dicerent,
Sortem ſuam.
Ipſa ſui diminutione Magnificat.
Exultationis plane dies,
Cum in vna Infans in vtero,
In altera Spiritus exultauit in Deo.
Celari Chriſtus
Nuſquam minus, quam in viſceribus poteſt
Vbi ſe non prodit, ibi non eſt.
Nullæ ſatis eum latebræ tegant,
Qui beneficiorum ſuorum
Se & magnitudine, & numero detegit.

Prodromus Chriſti Ioannes.

Ex ipſius enim ſanguinibus corpus aſſumpſerat.

Aſcendebat, quia ibat in montana, deſcendebat quia mundi Domina ſe demittebat ad obſequia ſe minora.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Magnificat anima mea Dominum, &c.

Exultauit infans in vtero meo ait Elizabet.

Maria vero, & exultauit Spiritus meus.

Et tamen ſi quod eſt ſecretum in homine viſcera ſunt.

Chriſtus à beneficentia vbicunque ſit noſcitur.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM IV.

NASCITVR IN BETHLEHEM IVDÆ.

Luc. cap. 2.

DIrigite viam veſtram mortales.
Factus Deus Viator eſt,
Recta incedentibus occurrit in via.
Frumentum Electorum Maturum in palea,
Quia in terram bonam ceciderat
Non expectauit Æſtatem;
Quamuis æſtas credi potuerit,
Sole inter Taurum, & Virginem ſtabulante.
Proſtrato Deo, & in Carne captiuo
Deditionem cogitat Cælum,
Et Militiam iam non vtilem bello
Fecialem deſtinat Paci.
Daturus de ſe ipſo conuiuium homini,
In Ciuitate Panis,
Opſonia ne deeſſent, factus eſt Caro;
Et qui ignem venerat Miſſurus in terras
Aptam concipiendæ flammę materiem quærens,
Deſcendit in fœnum;
Ita Deus nouá plane Metaphorá fecit in Verbo,
Quod à propria ſede ſua eò tranſtulit,
Vbi locus ei non erat.
Primus, qui cum bene ageret lucem odiſſet,
Quia

Nō ſine cauſa Moniti homines vt dirigerent viam ſuam; ita enim inuenturi Deum erant viatorem factum.
Stabulū, in quo natus, prope viam fuit.
Frumentum electorum dictus Chriſtus Zacch. 9.
Aliud cecidit in terram bonam iuxta parabolam ſeminantis. Mat. 13. Marc. 4. Luc. 8.
Æſtiua ſigna inter Taurū, & Virginē.
Quare militia cæli, & nō aliis commiſſa pacis canendæ cura.
Hoc eſt in Euchariſtia.
Bethlem interpretatio, Ciuitas Panis; à Hyeron. & aliis Patribus.
Ignem veni mittere in terram; Et quid volo niſi vt accendatur. Luca. cap. 12.
Propria Dei ſedes cælum ex Dauid. Cælum cæli Domino.

Digitized by Google

Qui male agit, odit lucem. Ioann. cap. 3.
Erat enim ipſe lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.
Nihil enim hominum oculis æque tegebat Chriſti diuinitatem, quam nuditas.
Laus virtutis in medio.
Moriẽs inter latrones medius, & naſcens in medio noctis, & in medio duorum Animalium.
Alludit ad prodigia, de quibus elogio proximo ſequenti.
Chriſtus natus prope hyemale ſolſtitium, à quo maiores fieri dies incipiunt & Argutia eſt D. Ambr.
Cur Paſtoribus ante alios innotuerit.
Ecce Agnus Dei. Ioan. 1.
Conſuetudo eſt altera natura, ex Ariſt. 1. Rhetor. cap. de iucundo.
Et habitu inuentus vt homo. Paul. ad Philipp. 2.

Quia dici non poterat in lucem editus,
Natus in nocte,
Cum non haberet vnde tegeretur,
Detectus non eſt,
Perſonatus ideo, quia nudus.
Inter feras cicures medius
In nocte media,
Locum Virtutis, & moriens occupauit,
Et Naſcens.
Fœcunditatem à Virgine
Sterilitas omnis edidicit;
Fleuere oleum ſcopuli,
Opobalſamum quercus;
Atque ita ab eodem Solſtitio
Lux, & accreſcere cæpit hominibus,
Et diebus.
Paſtores Chriſtus primas ſibi oues elegit;
Decuit inter hos Agnum naſci,
Et natum ab his primum agnoſci.
Diſcite aſſuetudo quid poſſit;
Quando Deus ipſe
Humanitatis aſſiduè frequentans actus,
Tamdem habitu inuentus vt homo.
Ita, in Deo etiam, aſſuetudo
Facta altera natura eſt.

Digitized by Google

ELOGIVM V.

ORTVS EIVS MVLTIPLICI PRODIGIO ILLVSTRATVR.

SPica Virginis
Vbertatem hanc cælo fecit,
Vt Sol, ad Agni nuptias & ipſe vocatus,
Spicis coronatus inceſſerit.
Videre homines ſpicas in cælo debuerant,
Si debuerant de cælo panem ſperare.
Miniſtrat tellus oleum;
Ornate veſtras lampades Sponſus venit.
Omnes homines initiaturus Athletas
Tam multis inungendis
Materiem præparat.
Non obduxerant cicatricem vulnera noſtra,
Quia circum ligata non fuerant,
Nec fota oleo;
Ideo curare illa qui venit,
Faſcias, & oleum ſecum affert.
Senſere vicinum Solem Engaddi Vineæ,
Eo in Tauro poſito floruerunt.
Ara Cæli
Nouos Romæ Sacerdotes annunciat,
Et ne Plebeio numini dicata credatur,
Trina illi, in triplici Sole,

Spica Virginis Chriſtus Inde frumentum electorum. Sol ſpicis coronatus apparuit. Baron. ann. 1. Chriſti ex variis.
In nuptiis coronari ſoliti antiqui.
Chriſtus panis viuus, qui de cælo deſcendit.
Fons olei Romæ, ex Oroſio lib. 6 cap. 20.
Alludit ad parabolam de decem Virginibus.
Non enim veni pacem mittere, ſed gladium. Matth. c. 10.
Iſaiæ. cap. 1. Plaga non eſt circumligata, nec fota oleo.
Engaddi vineæ floruerunt. Baro. ibidẽ.

Ara Cæli ex Suida Cedreno, & aliis.

Tres Soles Romæ viſi Baron. ex Plinio, & Dione. ibidem.

Digitized by Google

Fons de nouo Ortus in ſpecu Bethleem, ex eodem, & aliis.

Lampas appenditur.
Quam ſit efficax Dei exemplum
Hinc conijce.

Imitari viſa ſunt ſaxa ſcatebris ſuis lacrimas Chriſti.

Lugens in ſpecu,
Saxa ipſa erudiuit ad lacrimas.
Coram illo egere aquæ tripudia,

In Sacramento enim baptiſmi poſiturus ſalutis ianuam erat.

Quem ſalutem prænoſcerent
Poſiturum in Aquis.
Veritatis conſpectum
Pati non potuere Mendacia;

Oracula pleraque tacuerunt, ex Niceph.

Inde caruit oraculum omne reſponſis.

Chriſti charitas vel ipſis Admirabilis lapideis ſimulacris.

Ipſiſmet ſimulacris vocem incluſerat,
Tantæ admiratio Charitatis.
Suo Ianus in templo captiuus,
Sentit adeſſe ſæculum Pacis.

Iani fores ab Auguſto ter clauſa ex Suetonio in eodem.

Eius foribus ab Auguſto ter clauſis
Cæli fores aperit Deus.
Quas ne claudendas iterum ſuſpiceris,

Chriſtus clauis Dauid ex Apocalypſi, & ex Iſaia. cap. 22.

Clauem ipſam proiecit in terras.
Illius vſum nemo melius,

Illas enim bonus latro aperuit. Luca. cap. 23.

Quam bonus latro te doceat;
Eam verſare ſi ſcieris,
Eris & tu hodie in Paradiſo.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM VI.

AVCTVS NOMINE CARNE MINVITVR CIRCVMCISVS.

Lucæ. cap. 2.

VEnales ſunt tituli potiores,
Sine ſanguine non habentur.
Pretioſiſſimum IESV Nomen
Tanti emitur,
Quanti & redimitur mundus.
Ita Deo, ne binæ quidem ſyllabæ
Gratis dantur.
Tamdiu ſine nomine,
Quamdiu ſine vulnere,
De Cæleſti Gymnade nobilis Agoniſta
Nudus in arenam ingreſſus
Oleo perungitur ſuo.
Lapis Angularis
Lapideo Cultro reciſus,
Illud ita retudit,
Vt iam ad nihil vtile redderetur.
Suos expertus ardores,
Non remitti frigore, ſed intendi,
Tentauit an eos poſſet,
Præpropera ſanguinis emiſſione minuere.
Per hæc ſacrificij ſui prima libamina

Magna veritas ſed odioſa torpentibus.

Emitur ſanguine, quo redemptus etiam mundus eſt.

Ieſu enim nomen diſſyllabum eſt.

Chriſtus ante circumciſionem Anonymus.

Nudus enim venit in mundum, qui certaminum cauea definitur à Chryſoſtomo.

Oleum effuſum Nomentuum in Canticis.

Fiebat enim cultro lapideo circumciſio.

Poſt Chriſtum enim inutile hoc ſacramentum.

Hæc emiſſio ſanguinis vnde neceſſaria Chriſto fuerit.

Digitized by Google

Initiatus Sacerdos,
Voce ſanguinis,
Quando nondum poterat gutturis,
Cœpit è terra clamare.
Stigmaticus ſeruus amoris,
Nulla eius imperia iam recuſet.
Nouum perditis ſtatuens
Magiſtratum ſalutis,
Æterni ſui conſulatus auſpicijs,
Calendas Ianuarias dedicauit.
Anni fores,
Ne percuſſori Angelo vltra paterent;
Agni fuere ſanguine liniendæ.
Ianus Alter
Geminæ naturæ, non frontis
Præfectus menſibus,
Prima hac templi ſui apertione
Noua bella portendens
Quia venit Gladium mittere,
Eum primum impulit in ſe ipſum.
Lacteam vltra Cæli viam ne credas;
Eam qui primus ingreditur
Docet eſſe ſanguineam.
Ieſu ſocium nemo ſe iactet,
Qui hoc eodem itinere non incedat.
In diuerſa migrantibus nulla Societas,
Aut viæ eſſe poſſit, aut vitæ.

Prima libamina ſacrificij cruenti quod mox compleuit in Cruce.

Alludit ad illud. Vox ſanguinis fratris tui. Gen. cap. 5.

Serui ſtigmatici in fima notæ apud antiquos.

In Calendis Ianuariis innouabantur Magiſtratus, vt paſſim apud Tulliũ, Ouidium, &c.

Alludit ad Angelũ, qui portas Hebreorũ ſignatas Agni ſãguine in Ægypto (exod. cap. 12.) præteriit.

Chriſtus nouus Ianus, antiquo maior, & melior.

Corpus Chriſti, templum de quo dicebat; ſoluite templum hoc, & poſt triduũ, &c.

Veni gladium mittere Matth. cap. 10.

Via lactea fingebatur à Poëtis Heroum via qua cœlum aſcenderent.

Veri Ieſu ſocij, qui. Hoc eſt non terentibus laborum viam ſed voluptatum quas Chriſtus vel ab infantia declinauit.

ELO

ELOGIVM VII.

NOVI SIDERIS INDICIO INNOTESCIT ASTROLOGIS.

Matth. cap. 2.

REgno ſuo finem nequitia timeat;
Meliorem Mundo Dominum
Augur Cometa portendit.
Loquitur attendentibus Cælum,
Et ignea lingua,
Pro tacente Verbo perorans,
Charitatis ſuæ noua Phænomena,
Primis prodit Aſtrologis.
Sine nouo Phoſphoro,
Oriri non decuerat nouam diem.
Pulchritudinem ſuam,
Proiecerat verius, quam expoſuerat Deus,
Niſi illius vníus ſpectandæ gratia,
Nouum cælo oculum condidiſſet.
Plebeius credi potuerat, Princeps luminum,
Si veniſſet ad tenebras ſine face.
Procedens tanquam ſponſus è Thalamo,
Hymeneos ſuos
Adducta de Cælo Tæda nobilitat.
Quaſi fugitiuum in terras Numen,
Accenſa Superi lucerna veſtigent,

Lucanus 1. Pharſal. & terris mutantē regna cometē. Ideo ita metuitur à regibus. Stella hæc cæli lingua vocatur à Patribus.

Cæli enim enarrant gloriam Dei, & ex Pythagora, hæc eorum oratio oditur ab attentis.

Phænomena, idem quod, apparentiæ.

Cōiectura diei Nouæ ex Nouo Phoſphoro.

Noua ſtella, Nouus cæli oculus.

Abiecerat enim in viliſſimum locum, hoc eſt ſtabulum.

Principibus viris de nocte preferri ſolitæ faces.

Hymenei cum tædis Vide Mythologos.

Alludit ad illud, accendit lucernam, & verrit domum.

Digitized by Google

De muliere, quæ drachmam amiſerit.

Arcanorum Venatores emeritos,
Ad Arcanum omnium maximum
Eruendum è ſpecu,
Ingentis illicio mercedis adducunt.

Militia cæli habet, & ipſa ſtationes ſuas, à quibus ſine Deo non recedat.
Deus enim erat in Chriſto, & in terris mundum reconcilians ſibi.

Stationes ſuas
Impune iam Cæli militia deſerit,
Quando non vni Deus cuſtodiendus eſt Cælo.
Quem tantæ Geniruræ
Præficeret Dominatorem,
Niſi de nouo condidiſſet,

Alludit ad Horoſcopos, & genituras fieri ſolitas ab Aſtrologis.

Fruſtra natura quæſierat;
Neque enim horoſcopari par fuerat,
Aut Virginis filio Venerem,

Nullus è ſeptem planetis dignus fuit horoſcopari Mariæ fetui, & cur.

Aut Martem Pacis parenti,
Aut Conſtantiæ, Lunam,
Aut Saturnum Lætitiæ,
Aut Clementiæ vltorem Iouem,
Aut Mendacem Mercurium Veritati.

Mercurius Deus Mercatorum, & ideo Mendaciorum.
Chriſtus ſol iuſtitiæ cuius in pennis Sanitas.
Cur deſcenderit in terras ſidus hoc nouum.
Cecinerāt enim Angeli, & in terra pax.
Obſides à diſſidentibus dantur ſancita pace.

Ex quo ſolem habetis in Terra, Mortales;
Vobis vltro ſidera cælum cedunt,
Date vulgato Pacis Nuncio certam fidem;
Inde nulla bella vos petant,
Vnde tales obſides accepiſtis.

ELO-

Digitized by Google

ELOGIVM VIII.

ADVENIS ADORATVR A REGIBVS.

Matth. cap. 2.

QValis ſit in Mundo nox conijce,
Quando vel in Oriẽte poſiti diem quærũt.
Artes ſuæ Magos deſtituunt;
Trahere Sidera aſſueti
Trahuntur à Sidere.
Impellit ad iter flammeum Calcar,
Et ad portum ſalútis ſoluentibus Cynoſura,
Laborem ſolatur, ac dirigit.
Ne deſpicabiles Deo Reges putares,
Ephæborum ſuorum Nobiliſſimum
Iubet ad ſe de nocte venientibus
Facem præferre.
Cautus ille tamen, ac ſolers,
In Regione hoſtium,
Tecta facie perſonatus inceſſit.
Temerare ſe timuit Vrbis aſpectu,
In qua periturum præſenſerat,
Quem recens Natum nunciabat.
Male agentibus, nouerat,
Omne lumen inuiſum;
Sed illud potiſſimum, quod è Cælo.
Tenebrionum in Aula

Solis, & diei Patria oriens, vnde Magi venerunt lumenquærere.

Fingunt paſſim Poetæ Lunam, & ſtellas trahi à magis, vt videre eſt apud Lucanum, Senecam, &c.

Calcaria enim in ſtellæ modum formantur.

Angi portus Betleem portus ſalutis.

Honoris gratia ab Ephebis honorariis præferri ſolitæ Regibus faces.

Angeli Miniſtratorij Spiritus Ephebi Dei.

Vt enim patet ex textu, quamdiu fuerunt Hyeroſolymis non apparuit ſtella; vnde Mox videntes illã iterũ gauiſi sũt.

Chriſtus enim Hieroſolymis moriturus.

Qui male agit, odit lucem Ioann. cap. 3.

Filius tenebrarum

Luce

erat Herodes, qui turbâretur ad noua lucis exortum.

Erat enim apud Iudeos ſcripturarum ſcientia, Vnde interrogati reſpondent; In Bethleem Iuda. Sic enim dictũ, &c. Turbatus eſt Herodes, & omnis Hieroſolymam cum illo.

Luce deſtituti cæcutiunt,
Nec ſatis quem interrogent vident.
Vbi tamen Dei oracula ſunt,
Tanta nox eſſe non poteſt,
Vt certa ad illum via non pateat.
Aduenisse Iudicem Mundi,
Nouo argumento probat improbitas,
Dum turbatur.

Ite, & cum inueneritis renunciate mihi, vt & ego veniens adorem eum, reuera de illo perdendo cogitans.

Amiſerũt enim ſtellam, quamdiu cum Herode fuerunt.

Alijs ſacrificij,
Sibi Parricidij locum deſignans,
In idem cum pietate votum conſenſit,
Inuenire & ipſa Deum volens,
Quem niſi inuentum perdere non ſperaret.
Edocti, malo ſuo, Nobiles Aduenæ,
Chriſtum quærentibus,
Quam noxia ſit omnis apud impios mora,
Herodis abiecta beneficentia

Et ecce ſtella quam viderant, antecedebat eos, vſque dum veniens, &c.

Hoc eſt genitum in antro, & in Præſepio.

Aurum, thus, Myrrham Regique, hominique, Deoque, Iuuen. Presb.

Myrrha condiendis cadaueribus adhibita, vt patet ex ſepultura Chriſti.

Aurum enim ſequũtur homines, & vulgus amicitias vtilitate probat.

Iterum diuinam merentur,
Ad agnoſcendum tam obſcuro genitum loc[o]
Quam habuerint neceſſitatem luminis, vident
In muneribus deſcribentes quem colerent,
Dei Theſauris inuentis
Suos abijciunt.
Curare Mortuos venientem,
Myrrha carere non decuit.
Sperare Chriſtus cæpit amores hominum,
Ex quo & ipſe potuit Aurum dare
Odoratus Pater eſt ſuauitatis odorem,
Vbi, quem miſiſſet in terras ignem,
Thus attigit.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM IX.

PER MAGOS HERODEM ILLVDIT.

Matth. cap. 2.

NIſi cicurari metueres, Effrænis Bellua,
Domini ſtabulum non timeres.
Schola Regum Præſepe fit;
Ibi vere Regnandi artes docentur,
Et felix nimium, qui tanti Præceptoris
Non verba ſolum, ſed & vagitus intelligat.
Cautus tamen, Herodes, vt es,
Præſepe declina;
Pecudem te Mundus notat ex moribus,
In fœno ſi viderit,
Te illi hominem vltra probare ne ſpera.
Quid ad te reduces, latro purpuratus, expectas?
Publica nequitia tua eſt;
Ipſimet Dormientes
Te ſomniant Perduellem.
Quam ſtolidus ſis, vel hinc conijce.
Aliorum ſomnia
Tuis ſunt ſagaciora conſilijs.
Graſſator vt ſis, viam omnem non noſti;
Illam in primis,
Per quam in regionem ſuam
Nobiles animæ reuertuntur.

Cauere ſtabulũ Domini proprium beſtiarum indomitarum.

Vera regnandi, artes humilitas, & manſuetudo; dictum enim, beati mites quoniam ipſi poſſidebunt terram.

Herodes hic fuit omni ſcelerum genere notatiſſimus, vt conſtat ex Ioſepho, & Euang.

Hoc eſt in loco beſtiarum proprio.

Stoliditas Herodis quanta vel in ipſa vafritie ſua.

In ſomnis enim moniti ne redirent ad Herodem.

Graſſatorum enim proprium obſidere vias.

Nobilium animarũ Regio, Dei conſpectus, quamdiu au-

Digitized by Google

um ſunt in hac vita, peregrinantur.

Nulla ſpes Prædæ te paſcat;
A Chriſto venientibus
Sola pietas Theſaurus eſt,
Quam furari, vel ſi poſſis, non vis.

A Chriſto enim referre non poſſunt, niſi Theſauros, quibus ille abũdat, qui ſunt Pietatis, ſapientiæ, &c.

A tuis cætera ſecura ſunt manibus,
Vt pote apud illum relicta,
In quo Theſauros ſuos omnes,
Deus ipſe cuſtodit.

In eo enim ſũt omnes Theſauri ſapientiæ, & ſcientiæ abſconditi ad Coloſſ. 2.

A Sidere ſuo Reges
Didicere te fugere.
Hieroſolymis illud vbi te vidit, euanuit.

Fugit enim, quia Hieroſolymis non apparuit.

A tam malo Principe,
Ne in ipſo quidem, tutum ſe credidit cælo.

Longæ enim Regibus manus ſunt.

Tibi cum Magis res eſt,
Veneficia non proderunt tua.

Herodis veneficia, peſſimæ illius artes.

Vt ad omnia Tyrannus vigil intendas,
Inuenta reſponſa ſunt,
Quæ vt te lateant, ſomniantur.

Quis enim diuinet Somnia, niſi Daniel aliquis?

Cælum ipſum,
Ne Clientium ſuorum fugam videas,
Quam illis prætulerat facem extinguit.

Redeuntibus enim in Regionem ſuam non legimus apparuiſſe vltra ſtellam. Chryſol. 152.

Deum ipſum quodãmodo exterruiſti, tã ferus es.
Te ille non vt euaderet,
Sed vt non videret aufugit.
Victorem te dicerem,
Niſi Deum ſcirem
Parthorum quoque more pugnare.

Deus enim plerũque ad inſtar Parthorum fugiendo, quam reſiſtendo grauius affigit vulnus hoſtibus ſuis.

ELO

ELOGIVM X.

EIVS CAVSA INNOCENTVM CÆDES.

Matth. cap. 2.

ORta Veritas eſt, Aula turbatur.
Scit illa nomen hoc Regibus nõ placere.
Sol noſter nonum menſem fixus in Virgine,
Vindemiam ſanguinis excitauit.
Inſtat ab Herode Pueris bellum;
Nam ſolis hominibus
Decantata in terra Pax eſt.
Criminoſam videri facit Innocentiam,
Deus præſens;
In hoc illa peccaſſe deprehenditur,
Quod in diebus Herodis
Non horruerit lucem pati.
Viſus in oriente Cometes
Cui micet innocens,
Si vel ipſis portendit Innocentibus necem?
Niſi forte conſultius ſit opinari,
Flammam hanc rudibus animis
Recti ad Deum itineris Ducem datam.
Proh quam belligerum Regem
Habes, Iudæa?
In tanta Pace ne torpeat,
Sibi fingit hoſtem, quem petat.
Et, tu, Herodem aliud, quam laruam putes;

Chriſtus Veritas dicit enim, ego ſum via, veritas, & vita, & Dauid, veritas de terra orta eſt.

Per nouẽ enim menſes fuerat in Ventre Virginis.

In ſigno autem Virginis ſtante ſole.

Vindemiales veniunt dies.

Alludit ad illud, & in terra Pax hominibus, & non pueris quos dicere homines non ſolemus, licet & ipſi ſint.

Fugiendum enim ab innocentibus fuerat tam noxij capitis Regnum.

Cometes indicare ſolet non ſolum Regnorum finem, ſed etiam clades populorum.

Scire enim rectã in cælum viã nõ potuerant, quam Chriſtus nondum aperuerat.

Sub Octauiano enim in cuius annos Herodis regnum inciderat erat pax ſumma.

Laruis enim terrere ſolemus pueros.
Stabilius Regnum impij, eiuſdem corde eſſe non poteſt, quod quaſi mare feruet. Ita ad verbū Chryſol. ſerm. 153.
Exuit humanitatem factus inbumanus, barbarus.
Hac enim eius immanitas vulgabat mirificè aduentum Chriſti, vt notant SS. Patres.
Praconium Chriſti non loquēdo, ſed moriendo confeſſi ſunt.
Pro mari rubro, intellige copiam effuſi ſanguinis.
Omnes enim qui in cælo ſunt, Reges ſūt, Vnde dicunt, feciſti nos Deo noſtro regnum; & adoraturi Agnum in Apocalypſi, coronas ponunt.
Sinus Abraam, locus Infantium proprius antequā Chriſtus eos ſecum in cælum aſſumeret.
Nolebat Deum ſecum qui volebat omnino ſolus regnare.

Quem exterrendis pupulis natum vides?
Quam non ſtabile impiis Regnum eſt,
Cui timetur etiam ab Infante pernicies!
Ardentes animæ
Moras corporis non tulerunt.
Anticipant virtutis blandimenta,
Vulneribus oſcula.
Ne quid haberet cū Deo commune Rex impius,
Humanitatem exuit,
Statim ac illam induit Deus.
Ita vecors, vt illius ſeruiret gloriæ,
Cuius inhiaret ruinæ,
Ne ab vllo taceretur, quem ignorari voluerat,
Tot laxauit infantibus ora, quot vulnera.
Decolorauit purpuram ſuam,
Qui eam tinxit in ſanguine;
Et in nouo Mari Rubro
Pharao alter eluſus,
Dum vnum perdere Regem voluit,
Multos fecit.
Perfide? Si à ſolio te Deus amoueat,
Quo migrabis?
Regni Cōſortes nō pateris; cælo inſerēdus nō es,
Vbi nemo de populo, omnes Reges.
Infantes odiſti; Abrahæ ſinum ne ſpera;
In Regione ſua ſunt,
Eos inde non fugabis.
Te recuſaret & Erebus, ſi Carnifice non egeret.
Nuſquam eſſe debueras,
Qui Deum, qui vbique eſt, non vis tecum.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XI.

SIMEONIS IN VLNIS SISTITVR DEO.

Lucæ. cap. 2.

MOri nemo timeat,
Niſi qui nondum viderit Deum.
Fluento Salutis applicitus
Præcinit ſibi Olor inferias,
Manumitti ſe poſtulans,
Cum meliorem ſiſti Domino ſeruum videt.
Authorem ſalutis poſitum in ruinam multorum
Experitur primus ille, qui præuidet,
Tantæ Maieſtatis oppreſſus eſt pondere,
Qui eum in vulnas accepit.
Quidni dimitti rogaret in pace,
Parari gladios præſciens,
Qui ipſam etiam animam pertranſirent?
E Senis tripudio Dei gaudia conijce;
Plura hic ſæcula, quam ille annos
Mariæ victimam expectarat in templo.
Per aſſuetas fletibus Turtures
Noſtra gaudia redimuntur.
Adeo nihil vile Deo eſt,
Quod lacrimam ſapiat.
In Pullis Columbarum
Agnoſci vult author, muneris, ſine felle.
Tacere neſciunt

Olim autem dictum erat à Deo, non videbit me homo, & viuet. Exod. 33.

Chriſtus fluuius egrediēs de Paradiſo.

Hiſtoria de Cygni cantu notiſſima Talem autem Simeonē vocat ob canitiem.

Poſitus eſt hic in ruinam multorum, & in ſignum cui contradicetur.

Et tuam ipſius Animam pertranſibit gladius.

Expectans conſolationem Iſrael; & Spiritus Sanctus erat in eo.

Turtures Animalia Flebilia.

Vt darent hoſtiam, par turturum, aut duos pullos columbarum.

Columbæ enim felle carere dicuntur.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE
Digitized by Google

Quibus tanta Verbi ſit copia.
Spiritus Veritatis
Pythoniſſas & ipſe cæpit habere,
Sed ſobrias, ſed innocentes.
Anna altera Samuelem ſecundum expectans
Eructat vaticinia Deo plena.
Ebria tamen videri & ipſa ne poſſet
Tam longa præmiſit Oeſtro ieiunia.
Ex occurſu Mariæ nemo non proficit,
De Sacerdote fit Oraculum Simeon;
Acceperat ante reſponſa, nunc dabat.
Non viſurum ſe mortem iam credit,
Quia poſt Chriſtum nulla iam eſt.
Diuinans Pueri genium,
Vates emeritus,
Illum crucis, cruciatuumque memoria
Quibuſdam quaſi blandimentis exhilarat.
Licet nondum cum flagello
In templum venerit IESVS,
Ex nunc vendentes, & ementes, abite.
Poſt Mariæ oblationem
Nauſeare cætera Deus cepit.
Habete vobis oues, & Boues,
Columbas, & turtures;
Vno ille contentus eſt Agno.

Et accepit eum in vlnas ſuas, & benedixit Deum, & dixit, &c.

Pythoniſſæ mulieres ventriloquæ apud antiquos in pretio.

Anna Samuelis mater credita ab Heli ebria, cum aſſidue oraret ad Dominum in templo. Reg. 1.

Feſtum quo colitur hoc Myſteriũ, hypapanton à Grecis, occurſus dicitur à Latinis Patribus.

Reſponſum acceperat Simeon, non viſurum ſe mortem.

Minatus enim eſt olim per prophetam, ô MORS, ero MORS tua.

Prædixit enim Simeon Paſſionem Chriſto, & inde Mariæ dolores.

Bis enim Chriſtus fugauit à tẽplo vendentes, & ementes.

Tunc enim potiſſimum dicere potuit, Quid mihi multitudo victimarum veſtrarum?

Chriſtus enim ſolus is fuit, in quo ſibi bene complacuit.

ELO

ELOGIVM XII.

HERODEM FVGIENS EXVLAT IN ÆGYPTO.

Matth. cap. 2.

MAgorum aurum accepiſti, Mi IESV,
Herodis ad te illico ferrum trahis.
Inter homines,
Et aurum, & pacem tueri;
Quando tibi non licuit, cui licebit?
Periculum tuum prope cælites monuit,
Ne quibuſcunque ſe fidant.
Qui longa olim
Cum agentibus vigilias miſcuere colloquia,
Nunc non niſi ſopitis apparent,
Ne Infanticida te tollat,
Iubetur Pater te tollere;
Nec vlla aut hyemis ratio habetur aut noctis,
Quod arceres vtramque Sol præſens.
Agnoſcit Ægyptus
Ex Maria comite nouum Moyſem;
Prodigia non plagas expectet;
Virga Ieſſe clementior Virga eſt;
Licet ipſa etiam ſerpentes voret.
Illata ſub tactum cadentibus tenebris damna,
Luce tractabili rependuntur,

Nec

Poſt adorationem, & accepta Magorum munera videns Herodes, quod illuſus eſſet à Magis capit ſæuire.

Ex quo periclitari Chriſtus cæpit, viſi ſunt Angeli cautius, & difficilius ſe terris fidere; Magis enim, & Ioſeph non niſi in ſomnis apparuerunt, cum antea miſcerent cum vigilantibus paſtoribus longa colloquia.

Tolle Puerum, & matrē eius, & fuge.

Accepit Puerum, & matrē eius nocte, & ſeceſſit in Ægyptum

Maria Soror Moyſis in exodo celebris.

Virga Moyſis Ægyptiis metuenda.

Virga Ieſſe ſerpētes hoceſt Diabolos vorat.

Chriſtus lux erat, & in carne palpabilis. Vnde dicebat palpate, & videte, &c.

Nec eſt qui timeat Primogenitis ſuis,
Quamdiu inter eos eſt Primogenitus Dei.
Nouo lumine Pharos accenſa
Toti rutilat ſpectabilis Cælo.
Nunc vere mundi Horreum Ægyptus eſt,
Quando tam pinguia mundo alimenta cuſtodit.
Eo iterum ad Ioſephum accurrite,
Quotquot in regione veſtra
Non habetis annonam.
Exul vt ſit & ipſe,
Tali præpoſitus Domui ditare vos poteſt.
Erudire beneficijs, Regio,
Quæ non profeciſti flagellis.
Vt Nilo hactenus multa debueris,
Herodi nunc debes omnia,
Cui Deum debes.
Deriuauit in Ægyptum fluuium pacis,
Cui ſe ſe aggerem oppoſuit in Iudæa.
Felices Populi,
Quibus aliquis extra hortos natus eſt Deus.
Ex Aris pellite Crocodilos, & cepas;
Numina lacrimarum hæc ſunt,
Illis ciendis genita, non placandis.

Primogeniti Ægyptiorum vna nocte deleti ab Angelo percuſſore. Exod. 11.

Pharos turris, in qua noctu accenſa faces nauigantium iter regunt, Alexandriæ in Ægypto. Plin. in Pan. Traiani

Alludit ad Ioſeph Patriarcham, & eius induſtriam Ægypto perutilem, cum eſſet præpoſitus Domui Pharaonis.

Familia Noui Ioſeph, Maria, & Ieſus.

Intentatis illi olim per Moyſem à Deo.

Sola enim Ægyptus non irrigatur a cælo, ſed à Nilo ſolum.

Iſaiæ cap. 66. Declinabo ſuper eũ quaſi fluuium pacis.

Iuuenalis de Diis Ægyptiis loquens. Felices populi, quibus hi naſcuntur in Hortis Dij. Hi autem erant Alia & cepæ. præterea Crocodili, de quorum lacrimis notiſſima hiſtoria eſt.

ELO-

ELOGIVM XIII.

EIVSDEM APVD ÆGYPTIOS COMMORATIO.

Matth. cap. 2.

GRaue quidpiam ne formides, Ægypte,
Aſcendit Dominus Nubem leuem.
Iactare poſthac erubeſce
Pluuiam non debere te cælo;
Effuſa ſuper te nubes eſt,
Fœcunditatem, quam dare Nilus non poterat,
Accepiſti.
Coram Arca Dagones tui corruunt,
Et in cineres ſoluti
Sepulchra, non aras expoſcunt.
Iſidi, & Oſiridi dies luctuum inſtat;
Niniuitarum exemplo
Coram nouo Iona operuere ſe cinere,
Aguntque ſine victimis longa ieiunia.
Qui ſequuti eſtis errantes,
Reſipiſcentes ſequimini.
Exultat futuræ ſpe frequentiæ ſolitudo;
Virtutem, vnde mox Aſcetas alliciat
A Petra, Magnete cordium attrahit.
Audet iam ſe ſupra Vrbes efferre,
Ex quo in iis Deo locum non eſſe

Iſai. c. 19. Ecce Dominus aſcendet ſuper nubem leuem, & ingredietur Ægyptum.

Accipit enim fæcunditatem omnem à Nilo.

Alludit ad hiſtoriam Idoli Philiſtinorum, quod corruit coram arca fœderis. Reg. 1. cap. 5.

Iſis, & Oſiris Ægyptiorum Numina.

Iuxta prophetiam Iſaiæ. cap. 19. commota ſunt, & corruerunt ſimulacra Aegypti.

In cineres enim redacti Dij quamdam pœnitentiam exprimebant.

Omnia trahã ad me ipſum ait Chriſtus.

Nec enim fuit Chriſto locus in Bethleẽ.

Digitized by Google

Compertum eſt.
Sperat nouum Deo populum alere,
Cui iam nouum de cælo Manna cuſtodit.
Regnaturum in arbore
Arbor vnaquæque
Præoccupare curat obſequiis.
Vt exaltari cum illo poſſint,
Seſe ſingulæ obiiciunt coram illo.
Demereri tantum hoſpitem
Tellus aſſentatrix intendit,
Cui ipſoſmet immolat Deos ſuos.
Horrore poſito in Vrbana veſte ſe ſiſtens,
Exerit artem omnem, qua placeat.
Nuſquam non florida,
Ipſammet Nazareth exhibet in Ægypto.
Datis in elemento quolibet ludis
Non abſtineret à vi,
Niſi magno ſuo malo didiciſſet alias
Inferri illam Deo non poſſe.
Caue, Iudæa,
Infenſæ tibi regionis inſidias.
Non qua facilitate pellitur,
Eadem & reducitur Chriſtus.
Illum, niſi Herodem amiſeris, non acquire
Reges duos tellus vna non capit.
Regnare Herodes cum Chriſto non vult,
Chriſtus cum Herode non poteſt.

Vide Baronium anno primo Chriſti, quæ dicat de ſignis quæ acciderūt in eius in Aegyptum fuga.

Manna Chriſtus; & ipſe enim erat panis viuus, qui de cælo deſcenderat factus omnibus omnia.

Arbores dicuntur tranſeūti curuaſſe ſe Chriſto. Vide Barō.

Dij enim ſoluti in cineres quoddam holocauſtum videri poterant.

Vrbanā Animæ veſtem Tertullianus vocauit pulchritudinem corporis, ad cuius imitationem ita de amænitate Ægypti loquimur.

In terra noua germina, in aquis nouas ſcatebras.

Variis enim affecta ſuppliciis, cum retinere inuito Deo eius populum vellet.

Ægyptus ſēper inimica Iudæis, vt patet ex ſacra hiſtoria.

Non enim niſi poſt obitum Herodis reſtitutus eſt patriæ Chriſtus.

Quia nō poteſt partem habere cum impio, & Hipocrita.

ELO

ELOGIVM XIV.

HERODE MORTVO REVOCATVR IN IVDÆAM.

Matth. cap. 2.

FVgaſti nouum Regem, Herodes;
Adhuc tamen ſolus in Iudæa non regnas.
Regnat Mors tecum;
Imo vero etiam ſupra te.
A te illa didicit,
Regni non tolerare conſortem.
Gaudere potuit nemo te viuo,
Mærere nemo te mortuo.
Quod ſerò pereas id vnum eſt,
Quod queri de te præfica debeat.
Perduellis tumulum caueto, Viator;
Sitit adhuc ſanguinem Bibax Cinis.
Geminauit Iudæis lætitiam vnum Paſcha;
Vna cum Agnis
Immolatus etiam Lupus eſt.
Vt quid egerit ſcias,
Quid quiſque ſit paſſus, interroga.
Nunquam Herodes innocens,
Niſi eum talem
Ab Innocentia deleta denomines,
Domui ſuæ non mitior, quam alienæ,

Regnũ mortis ſuper omnes homines non patitur Herodẽ ſolũ in Iudea regnare. Poſt diuturnā enim tormina tamdem ſublatus è medio, vt narrat Ioſephus in ſua Hiſtoria.

Præuidit hoc ille, Vnde per aliena funera luctum, ſuo parauit. Vide Ioſephũ.

Quod ſequitur, eſt veluti Epitaphiũ, & ſepulcralis inſcriptio peſſimi Principis.

Mortuus Herodes prope Paſcha ex Ioſepho, & ex eo. Baron.

In Paſchate immolati Agni à Iudeis.

Quo ſenſu dici Herodes innocens poſſit. Vt dicti apud Romanos Numantini, à deleta Numantia, & Africani ab Africa ſubacta.

Digitized by Google

Suo facto ſe capitalem confeſſus,
Similitudinem ſui puniuit in filijs.

Nonnullos enim è filiis ſuis barbare perdidit, adeo vt diceret Cæſar, in domo Herodis ſatius eſſe porcum eſſe, quam filium. Vide Egeſippum, & alios.

Hæc tota illius iuſtitia eſt, quod ſe oderit;
Hæc tota bellica gloria,
Quod arcem pietatis inter vbera expugnarit.
Pueri animam quærens
Qui ſuam perdidiſſet,

Chryſol. ſerm. 152. Erat is qui quærebat animam pueri, &c.

Quam tamdem exhalauerit neſcias,
Cum neutram habuerit.

Mortuus exoſus non minus ſibi, quã aliis.

Nunquam minus felix,
Quam cum aſſequutus votorum apicem,

Hoc eſt cum fugato Chriſto viſus eſt iam ſolus regnare.

Ita ſolus regnauit,
Vt regnauerit etiam ſine Deo.

Deus enim non regnauit, vbi regnauit ambitio, Auaritia, &c.

Quem tamen collegam noluiſſet
Iudicem paſſus,
Mundum magno monſtro,

Peſſimo principe nullum maius in mundo monſtrum.

Aulam magno propudio liberauit.
Arcano ab igne doloſos ſolutus in cineres,

Ebullierũt enim illi viſcera, & prope viuus exarſit, vt habetur ex hiſtoricis.

Suppoſitas Erebi prunas fouet.
Theſauros Iræ qui quæris
Hoc ſepulchrum effodito.

In ſepulchris condi ſolebant Theſauri.

Nuſquam luculentius habet illa depoſitum.
Innocentiæ hoſte deleto
Refloreſcit in Nazareth innocentia.
Ingenti lucro amittit Iudæa Regem,
Pro quo recuperat Deum.

Defuncto enim Herode rediens Chriſtus habitauit in Nazareth.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XV.

INTER DOCTORES INVENITVR IN TEMPLO.

Lucæ. cap. 2.

LIcet educatio negligi in Chriſto potuerit,
In quo humanam omnem culturam
Diuinitas naturæ præuenerat;
Deeſſe tamen partibus ſuis,
Nec Maria poteſt, nec Ioſeph vult.
In moratiſſima domo,
Æterna conſuetudo eſt Dei cultus.
Indicti à pietate labores
Ibi ne primæ quidem condonantur infantiæ;
Parentes optimi
Quandiu filijs mores non dederint ſuos
Nihil dediſſe ſe reputant;
Nemo enim ſumme diligitur,
Niſi cui amicus optatur Deus.
Licet Domi templum Maria habeat,
(Nullibi magis præſente numine,
Coram quo ipſa & Maritus, nobiles myſtæ,
Perenne ex ſe ipſis immolant holocauſtum;)
Imminente tamen popularibus feſto die,
Venire properat publicæ pietatis in partem.
Et ſane quod Paſcha celebrari digne potuit

Educatio enim inſtituta propter errantis directionem naturæ.

Partes optimorum parentum recta filiorum educatio.

Qualis fuit Mariæ domus, in qua factũ eſt, vt irent ſecundũ conſuetudinem, in Hieruſalem ter in anno.

Contra quod peccãt parentum plerique. Vtinam hoc intelligerent omnes qui amant.

Dicebat Macrobius ideo Mundum dici Dei templum, vt quiſquis illud ingreditur ſciat ritu ſibi viuendum Sacerdotis. Multo magis Mariæ domus templũ Dei dici debuit.

Ter in anno volunt auctores aſcendiſſe Mariam, & Ioſeph in templum, in Paſchate, in Pentecoſte, & in Scenopegia.

Digitized by Google

Signe Agno?
Aut quæ Pentecoſte ſine oblatione primitiarum
Telluris Virgineæ, ſed fæcundæ?
Hæc habuit Trieterica
In quibus exhilararet ſe totam Pietas Chriſti.
Toto emiſſet anno tres dies,
Quos, non deſtitutus Matris ſolatio,
In domo Patris tranſigeret.
Omnis debita ad Dei cultum attentio,
Ne tantis quidem indulget Parentibus veniam,
De tanti Pueri cuſtodia cogitandi.
Ab affectu decepti ſuo,
Quia illis adhuc aderat præſens in corde,
Non niſi ſero cognoſcitur ab oculis aufugiſſe.
Nunquam, aut minori piaculo amiſſus,
Aut maiori ſolertia quæſitus eſt Deus.
Amicus ſolitudinis nõ creditur miſcuiſſe ſe turbę;
Vnde nec de illo turba rogatur.
Suſpicatum quempiam miror,
Potuiſſe Ieſum pro alio, quam pro Patre,
Tam bonam matrem deſerere.
Inter Cognatos inueniendus non fuerat,
Qui ab ijs quandoque fugam ſuaſurũs,
Salutarem doctrinam ſi tradidiſſet præcepto,
Deſtruxiſſet exemplo.
Atqui vltra triduum non meruere torqueri,
Qui talem nullo demerito iacturam incurrerant;
Errorem quærentium prodit inuentio;
Docet hæc publicam Mundi Victimam,
Male alibi, quam in loco ſacrificij veſtigatam;
Nec

In Pentecoſte etiam oblata primitia frugum.

Trieterica vocat, licet hac non fierent ter in anno, ſed tertio quoque anno.

Intenti enim orationi, & cultui Dei non animaduerterunt in templo abſentiam Chriſti.

Ita enim ſæpe decipiuntur amantes.

Amiſſus ſine vlla prorſus culpa, & cum ingenti dolore quæſitus per triduum.

Nunquam minori piaculo, quia nullo.

Chriſtus non quæſitus in turba, ſed ſolum inter cognatos, & notos.

Dicturus enim erat veni ſeparare hominem, &c. & inimici hominis domeſtici eius. Matt. cap. 10.

Locus vbi inuentus Chriſtus eſt, docuit vbi & quærendus fuerit.

Chriſtus publica Mundi victima obtulit ſe ſacrificium pro peccatis.

Digitized by Google

Nec bene creditum omnis centrum ſapientiæ
Alias, quã Doctorum in medio, latebras habuiſſe.
Gemit ſub loquentis Pueri Majeſtate
Seniorum tumor oppreſſus;
Seu modeſtiam interrogantis,
Seu Authoritatem reſpondentis, attendant,
Tot ſuſpiciunt in illo monſtra, quot verba;
Vt mundum tamen vtilius ad ſalutem erudias,
Deſcende, mi Ieſu, de Cathedra,
Et eſto ſubditus Matri.
Me ſapere non doceas,
Quamdiu non docueris obedire.

Omnis enim ſapientia tendit ad Chriſtum tanquam centrum.

Inuenerunt illum inter Doctores interrogantem.

Proprium Chriſti docere id, quod in Mundo didicerat, hoc eſt obedientiam, teſte Paulo.

ELOGIVM XVI.

VSQVE AD ANNVM TRIGESIMVM LIGNARIAM EXERCET.

Luc. 2.

ITane igitur,
Lux mundi, in mundum veneris, vt lateres?
Nobis natus, tibi cur viuas?
Theſaurus ignoratus neminem ditat,
Et lucerna ſub modio
Demeretur lumen quod habet, quia nulli dat.
Celata virtus ſterile bonum eſt,
Prodita, & admiratores parit, & amatores.
Atqui omnes Domi habens in Matre delicias,

Lux venit in Mundum, Mundus autem eã non cognouit. Paruulus enim natus eſt nobis. Ex Iſaia, & Angelus ad Paſtores, Natus eſt vobis, &c. Nemo accendit lucernam, & ponit ſub modio.

Eas

Eas alibi renuis veſtigare.
Supplet tibi Athenæum Maria,
Cuius aſſidua contemplatio,
Encyclopedia eſt.
Non alia fuit in terris eruditio
Cognitore te digna;
Ideo præ hac, aliam omnem literaturá contẽnis.
Male loqui vel ſi velis non potes;
Qui ipſius probitatis es Verbum;
Adhuc tamen,nouus è cælo Pythagoricus,
Sextum taces quinquennium.
Negotium Æternitatis
Præcipitandum in extremo non fuerat.
Rei magnitudinem apparatus minor non decuit;
Quæ ſemel ſancita retractanda non forent,
Attentionem hanc præuiam meruere.
Æternæ vitæ Verba,
Quidni poſtea ſis depræhenſus habere?
Facile peritura nunquam ita diu concepiſſes,
Cum Ephemerum nihil ſit,
Niſi quod parit impetus.
Mundi magiſter
Doctrinarum tuarum difficilimam
Proponens primam,
Vni Dogmati annos triginta,
Aliis ita multis, tres dum taxat aſſignas;
Quia qui in ſchola tua didicerit ſcire neſciri,
Facile demum cætera doceatur.
Alia omnia philoſophari per ſe homines poterát;
Demiſſionem honeſtaret,

Præter

Paradiſus enim Chriſti, & locus deliciarum Maria, locus item omnis eruditionis.

Encyclopedia circulus artium liberalium quibus eruditur adoleſcentia.

Eruditio enim hominum, vel vana, vt Poetarum, vel mendax, vt hiſtoricorum, vel plena ignorantiis, vt Philoſophorum.

Pythagoreorum Tirocinium quinquenale ſilentium.

Ita vocat incarnationẽm Chryſologus.

Cælum, & terra trãſibunt, verba autem mea non præteribũt.

Ait Petrus ad Chriſtum, verba vitæ æternæ habes.

Ephemerum id cuius duratio eſt vnius ſolum diei.

Antonomaſtice Chriſtus vocatus Magiſter vt paſſim in Euangelio.

Doctrinam ſcilicet de abnegatione ſui, & animi demiſſione.

Nihil enim difficilius homines exuunt quam ſe ipſos.

Digitized by Google

Præter Altiſſimum, nemo.
Idololatriam ſui diſſuadere mortalibus
Minor non ſuffeciſſet auctoritas.
Vitæ difficultatibus otium perſequutus,
Cum de Parentum poſſes ſudoribus viuere,
Nutriri maluiſti de tuis.
Leuigaturus ſingulis Cruces ſuas,
Lignarius faber ex Figulo,
Ad Dolabras accurris.
Tractat idem manus, quod animus.
Labores tui omnes, vel à ligno ſunt, vel in ligno.
Quando talem conducere Operam licet,
Ne negligite opportunitatem,
Extruendæ vobis Domus æternæ, Mortales.
Vbi Maius illi otium eſt,
Minori pretio excitetur ad opus.
Exercete ſine metu, fatigari neſcias vires;
Hæc ipſa Deo irreuerentia, ſacrificium eſt.
Id vnum memineritis,
Fabri huius diurnam mercedem
Non aliam, quam vos eſſe.

Adorant enim ſe ipſos magis, quam idolum quodcunq; mortales.

Artes Chriſti, vt iugum Crucis fieret hominibus leue.

Figulus enim olim viſus eſt fuiſſe Deus, cum in creatione hominis lutum tractaret in campo Damaſceno.

Peccatũ enim, quod ſummus eſt, Chriſti labor, ab arbore, de cuius fructibus Adam comedit.

In cælo enim perenne Chriſto Sabbatum eſt.

Amat enim Deus vos operã ſuam exigere, & adhibere in commoda noſtra.

In præmium enim collocatæ nobis operæ ait, Fili præbe mihi cor tuum.

Digitized by Google

ELOGIVM XVII.

IOANNIS BAPTISMATE ABLVITVR.

Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3.

Prædicabat Ioannes baptiſmum pœnitentiæ, ad quẽ ſuo exẽplo populos inuitauit etiam Chriſtus.

QVà per Ioannis hortamenta,
Qua per exempla tua,
Homines in aquas alliciens,
Ingenij tui peritiam profitentibus,
Non leuem ſalutaris cuiuſpiam fraudulentiæ
Suſpicionem feciſti.

Venite poſt me; faciam vos piſcatores hominum.

Qui iá apud te deſignaueris hominũ piſcatores,
Prouide præparas illorũ ſagenæ nobilem prædã.

Hoc eſt, Apoſtoli qui in Mari Tiberiadis vacabant retibus.

Ignorant te adhuc Nauicularij Tyberiadis,
Et iam illorum in gratiam
Terrenum animal fieri iubes aquatile;

Turbæ enim multæ confluebant in Iordanem ad baptiſmum Ioannis.

Ne diſit vnquam lucri materies
Exeuntibus in capturam,
Illis frequentiam Vrbium,
In elementum piſcium transfers.

Alludis ad fabulam Thetidis quæ mergẽdo ſæpius Achillem in Styge inuulnerabilem illum fecit.

Mergis & tu bona Mater, Achilles tuos,
Quos omni cuperes ſecuros à vulnere;
Iis ſolidandis quælibet tibi Lympha ſtyx eſt.

Pœnitentia animvidetur ſemper quodammodo peccatum ſupponere.

Vindicaſti Pœnitentiá ab omni prorſus infamia,
Dum Reorum virtutem,

Complemẽtum, quia dixit Chriſtus, ſine modo oportet nos implere omnẽ iuſtitiã.

Iuſtitiæ complementum feciſti.
Nocentum remedia admittis innocens,

Et

Digitized by Google

Et cum ſordes nõ habeas, quas relinquas in aquis,
Habes quas ab aquis aſportes.
Inter hœdos poſitus, adhuc Agnus deſcriberis,
Et dum tua deponere te fingis peccata,
Tollere proderis aliena.
Acceptum à Ioanne Verbis honorem,
Illi cum fœnore factis rependens,
Abiectum infra calceamentorum corrigia,
Supra tuum vſque eleuas caput.
In demiſſionis ſtudio parem non ferens,
Honorificam obedientiam detrectantem
Iubes ſe tibi ſeruum magis probare,
Quàm Æmulum.
Sterili tingeris ſacramento,
Qui omni iam plenus gratia
Egere fœcundo non poteras.
Quandoquidem baptiſmus homini
Noua regeneratio eſt,
Ne quid tale ſuſpicaremur in tuo,
Monemur illico voce de cælo
Non mutaſſe te Patrem.
Initiari vis iis ritibus,
Quibus tuæ nos authorare militiæ deſtinaſſes;
Accenſo circa te nouo lumine
Fideiuſſor te Spiritus leuat è fonte;
Qui dici in poſterum debeas clare pronunciat,
Et Cathecumeno ſuo concolor,
In Albis & ipſe, vtpote Columbam indutus,
Totam diuinitatem ſuam pro te vadem exhibet.
Ad ſpectaculum plane nouum in terris,

Vidẽs illum venientẽ ait Ioannes, Ecce Agnus Dei: ecce, qui tollit peccata Mũdi.

Nobilitauit enim Sacramentum, quo tingi voluit.

Ad illud, cuius non ſum dignus ſoluere corrigiã calceamẽti.

Ego magis à te debeo baptizari.

Sacramentum Ioannis ſterile, & gratiæ non fecundũ, vt definitur in Tridẽtino, quod Chriſti ſolum Sacramẽtis fecũditatem hanc tribuit.

In baptiſmo regeneramur, & ſimus noua creatura, Vnde & aſſumimus nouum patrem.

Audita illico vox de cælo; hic eſt filius meus dilectus.

Alludit ad ritus quibus baptizari Chriſtiani ſolemus. Cathecumeni olim & nunc etiam in baptiſmo albis induti veſtibus.

Digitized by Google

Apertum cælum hic dicitur, & non fractum, vt notant Patres.

Aperto cælo omne ſe ſuperum vulgus effundit.
Cum vix credant, quæ vident,
Suas Iordani propius admouent faces,

Hæc eſt charitas quam nimiam vocat Paulus, videtur enim non ipſum ſolum peccatum ſed & peccati ſimilitudo Deum dedecere.

Rati Maius non eſſe Charitatis diuinæ miraculũ,
Quàm quod ſontium genere perſonã potuerit.
Stupidus es, quiſquis hoc ipſum non ſtupes:
Homo iniurius famæ ſuæ,
Tibi (iure) monſtri ſit loco;
Quanto æquius Deus,

Omnis enim imperfectio deſtruit conceptum Dei.

Quem voluiſſe ſordidum fingere, deſtruere eſt.

ELOGIVM XVIII.

IN DESERTVM SECEDENS TENTATVR.

Matth. 4. Marc. 1. Luc. 4.

Energumenus Mũdus, quia malignis obſeſſus ſpiritibus.

QVia energumenum mundum inuenit,
In oratione, & ieiunio Chriſtus
Curare illum aggreditur.

Ex Chryſol. ſerm. de ieiunio; & S. Leo ait ieiunium fuiſſe ſemper cibum virtutis.

Viaticum probitatis ieiunium eſt
Sine illo ne quidem Dei filius
Ingreſſus eſt viam ſuam.

De Græcis dictum, quod eſſent boni palæſtritæ, ſed mali milites.

Ductus à Spiritu, qui in perniciem carnis exibat,
De bono Palæſtrita in Domo Matris,
Optimus in Eremo factus eſt miles.

Dæmon enim in Vrbibus dominatur propter fraudes, & cætera Vrbium vitia.

Amoturus ab vrbibus vrbium obſeſſorem,
Occaſione pugnæ
Illum quam potuit ab illis procul abſtraxit.

Amat

Amat emeritus Agoniſta
Victoriam, non theatrum;
Ieiunium non reputat,
Quod admirantium approbatione ſe paſcit,
Illius vnius ambit oculos,
Cuius à manibus coronam expectat.
Nunquam minus ſolus, quam cum ſolus,
Contubernio Diuinitatis ſuæ felix,
In ſanctarum cogitationum ſumma frequentia,
Solitudinis tædia non agnoſcit.
Stat illi pro cibo, ſolius abſtinentiæ ſapor;
Ipſamet illum querela ventris impinguat;
Poſt ſe pugnaturis per exempla parat auxilia;
Cogitat vnde veris clypeis vana tela retundat,
Et artes, quas difficilius ſit inuenire,
Quam vincere,
Vel impediat, vel eludat.
Ingerit aduerſario
Diuinitatis ſuſpicionem ieiunium;
Maiorem homine reputat,
Quem à ventris ſeruitute liberum videt.
Famis opportunitatem importunus expectat,
Et inuidiam miſeratione colorans,
Duris gaudentem, oblatis irridet lapidibus.
Religio Chriſto eſt, minuere Dæmoni cibũ ſuũ,
Quem damnatum ab initio meminit,
Vt terram comederet.
Reiicit illũ legis teſtimoniis, nõ poteſtate virtutis,
Vt ſic plus honoraret hominem,
Aduerſarium plus puniret,

Ipſemet enim ſibi ſufficiens Theatrum eſt.

Hypocritarũ ieiunium, non ieiunium.

Et pater tuus qui videt in abſcõdito reddet tibi.

Aduerſus tædia ſolitudinis, quæ habuerit remedia Chriſtus.

Saginatus enim dicitur voluptate patientiæ à Tertulliano lib. de pat.

Ex Hieron. in hunc locum.

De Liguribus ait Florus. Quos difficilius fuit inuenire, quam vincere.

Ex Chryſolog. ſerm. 12. de ieiunio, &c.

Ex eodem. ſerm. 11.

Habebat enim ſpeciem miſerantis illa propoſitio lapidum.

Dictum olim Serpẽti à Deo Terram comedes. Saxa autem vtique terra ſunt.

Catena in hunc locum. ex Hieron.

Reſpōdit enim, ac ſi eſſet homo non Deus.

Qui non quaſi à Deo;
Sed quaſi ab homine vinceretur.
Inſtaurat nouo aſtu prælia verſipellis;

Ex gloſa ordinaria.

Ad alta deducit quærens præcipitio locum;
Quem præſtigiatorem non potuit,

Funambuli enim in edito loco & coram populo ſe exercent.

Studet funambulum facere,
Dum in Pinnaculo Templi

Mitte te deorſum.

Ad indecoros eum ſaltus ſollicitat.

Gregor. hom. in Euangelium hoc.

Doctrinam noua hæc petulantia excitat,
Non vindictam.

Hæc omnia tibi dabo, ſi cadens adoraueris me.

Rogatus vt caderet,cui diſplicuiſſet aſcenſus,
Irridens liberalitatem,quæ donaret non ſua,

Maxim. Taurin. ſerm. 1. in Dom. Quadrag.

Agit ſermone pugnã,peragit Maieſtate Victoriã.
Spiritus nequã,quaſi ab homine victus obmutuit,

Idem ſerm. 2. vbi ſupra.

Quaſi à Deo iuſſus abſceſſit.

Et Angeli miniſtrabant ei.

Cælo, milita, Lector,
Vt & tu,cum Chriſto habeas annonam è cælo.

ELOGIVM XIX.

SECVS MARE SCHOLAM APERIT, ET APOSTOLOS VOCAT.

Matth. 4. Luc. 6.

Erant hi loci Athenis, à ſua quique philoſophorum ſecta frequentati.

COntinete vos Stoa, Peripato, Lycæo,
Qui pro legitimis Philoſophiæ partubus
Spurios adoptatis errores.
Publico gaudet Veritatis Magiſter,

Et

Et ſcholam generis capacem humani,
Ne quis ſe cauſetur excluſum,
In littore aperit.

Schola Chriſti nullis definita limitibus, vtpote in aperto littore.

Philoſophandum, etiam ſine Pallio eſt;
Vel nudi præoccupate Cathedras Piſcatores.

Pallium propria philoſophorum nota, vt Tert. li. de Pallio.

Andreæ tamen, & Petro,
Quia vtriuſque præuiſa Crux eſt,
Apud Amaſium Crucis nemo primas ademerit.

Vtriq; enim in Cruce mortui.

Eſt hæc hæreditas Domini filij merces,
Et nullius magis quam Primogeniti.

Amor Crucis Andreæ hæreditas, vtpote primogeniti Chriſti, & ante alios vocati; Unde nõ mirum ſi moriturus in Cruce diceret. O bona Crux.

Ne reficite lacera Patris retia, Zebedæi;
Noua quærenda ſunt,
Vbi extra mare piſcandum.
Inuento ſecus littus Theſauro abundè ditati,
Quæ vltra per artes pauperum lucra poſcatis?

Sequere me, ait Chriſtus, & habebis Theſaurum.

Ars piſcatoria, ars pauperum.

Surgas & tu de Throno auaritiæ,
Callidus Trapezita;

Vocatio Matthæi.

Eget & Deus rationum ſuarum cenſore,
His præſertim diebus,
Quibus tã multos hominũ ſaluti sũptus impẽdit.

In triennio ſcilicet prædicationis ſuæ, & paſſionis.

Stertat in pluma deſes Nobilitas;
Sũmis donis delicatos Deus baiulos nõ apponit.
Ingenia intentus ornare non genera,
Mores muneratur in homine, non maiores.

Cur nobiles non vocauerit, ſed plebeios.

Acturus ipſe omnia,
A ſolo patientiæ vſu laudatos aſſumit.

In rebus quæ vires noſtras excedunt agit omnia Deus.

Antagoniſtas Dæmonum
Non niſi ſeuera educit è Gymnade.

Cum iis enim colluctatio eſt, teſte Paulo. Non eſt nobis colluctatio, &c.

Humanis prius laboribus exercitos voluit,
Quos indefeſſos cuperet in diuinis.

Chryſol. ſerm. de S. Andrea.

Mollium

Mollium humeris æger imponendus
Mundus non fuerat;
Nec par erat à bono Patrefamilias,
Alios præfici gregi ſuo cuſtodes,
Quam qui aſſiduis pridem aſſueti vigiliis
Tyrocinium patientiæ poſuiſſent.
Diſertis oratoribus bona cauſa non eguit,
Nec emeritis bellatoribus, doctrina pacis.
Excluſit & diuites Philoſophia hæc profeſſores,
Ne haberet latrocinij ſpeciem ſalutis negotium,
Si qui Crœſos ad Iri ſordes abiiceret,
Videri poſſet veniſſe
Spoliare potius homines, quam ditare.
Quamquam bonorum erat illa tranſlatio,
Non iactura.
Triumphi ſui currum tracturos,
Ante faciem ſuam binos, & binos diſponit.
Iugum ſuum, ſuaue illud quidem,
Sed adhuc iugum,
Tolerabile facere ſtuduit ſocietate trahentium.
Ad latrones ituros, eſſe ſine ſarcinis iubet;
Peram, & ſacculum prouidentię ſuę ratus iniuriã,
Vtriuſque vſum ſeuere prohibet.
Debet ipſe pro ſe laborantibus alimenta,
Quę cum vbique pręsẽs vbique poſſit apponere,
Ad quid in iis, ferendi conſuetudinẽ tolerare?
Interdicit & baculum,
Qui vult regere ſolus quos dirigit.
Et ſpem ſtandi non alij patitur inniti, quam ſibi.

Apoſtoli paſtores Gregis Chriſti, & ideo aſſueti vigiliis ab initio, vtpote piſcatores, quorum labor ferme nocturnus.

Cur diuites non elegerit Chriſtus. Dicebat enim; Vendite, quæ poſſidetis.

Ex Chryſolog. vbi ſupra.

Miſit eos binos, & binos ante faciem ſuam.

Chryſol. ſerm. 170. Binos mittebat, ne deſtituta ſingularitas, aut negaret vt Petrus, aut fugeret, vt Ioannes.

Ecce Ego mitto vos ſicut Agnos in medio luporum nolite portare ſacculum, ueque perã. Luc. 10.

Licet non interdixerit, non monuit tamen vt ferrent.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XX.

NVPTIARVM HILARITATEM MIRACVLO GEMINAT.

Ioann. cap. 2.

QVi aliã omnẽ mũdo diuinitatẽ ſuppleuerat,
Supplere & nuptiis debuit Hymenæum.
Abunde docturus homines
Qualiter in aduerſis ſe gerant,
Præbere ſe quoque debuit normam in Proſperis;
Ne odioſum fieret mundo numen,
Si contubernium haberet perenne cum miſeris,
Cum felicibus nullum.
Sol noſter ſuo iam eminens in Zodiaco,
Vindemiarum hilaritatem primo fecit in ſigno.
Sedet Magiſter temperantiæ in conuiuio,
Et conſecrans honeſtam celebritatem,
Quam tolerat,
Dignitate præſentiæ ſuæ,
Epithalamium ſponſis ſupplet ampliſſimum.
A ſuauitate comedentis,
Geminantur obſoniis condimenta.
Et ſi nulli ſint vocati Cantores,
Vbi IESVS, & MARIA eſt,
Cæleſtem omnia ſapiunt harmoniam.
Sed vt apud homines

Ante Chriſtum vnaquaque res plures habuit Deos, vt fusè Aug. de Ciuit. Dei.

Chriſtus raro admodum cum felicibus, cum miſeris frequẽs.

Miraculum hoc dicitur à Ioanne primũ ſignorum Chriſti. Zodiacus Solis noſtri totus è ſignis, nõ Herculeis, ſed ſuis.

Præſentia Chriſti magnum conuiuij condimentum.

In nuptiis cani ſolita Epithalamia, & adhibiti tibicines.

Digitized by Google

Inequitat omni gaudio ſuus dolor,

In nuptiis enim etiã pauperes ſplendidi videri curant.

Et ibi potiſſimum proditur,
Vbi magis diſſimulatur paupertas,
Vel apud ſobrios, in cæna media, vinum deeſt.

Maria Ara indigentium.

Ad Aram indigentium Pincerna decoctor
Accurrit.

Deficiente vino dicit Mater Ieſu ad eum, Vinum non habent.

Ante Mariã pudẽdæ calamitatis nemo ſit cõſcius.
Quia quæ per illam non exponuntur Filio mala,
Remedium, vel nullum habent, vel ſerum.

Et dicit ei Ieſus. Quid mihi, & tibi mulier? nondum venit hora mea.

Subiraſcitur hominum amantiſſimus,
Quod rẽ ita noxiam multis exigatur producere;
Deſiderari tamen vinum pati non poteſt,

Ex vino fit ſanguis Chriſti in Euchariſtia.

In quo ad inducendam ſanã mundo Ebrietatem,
Suum propinare ſanguinem deſtinaſſet.
Eruditur Mater, non læditur reſponſo duriore;

Hoc eſt viſcera miſerationis, & pietatis, ex quorum inſpectione conſtabat tota Haruſpicina ſua.

Memor quæ indiderit filio viſcera,
Ex illorum inſpectione,
Certa futuræ benignitatis captat auſpicia.
Præter obedientiam nihil Miniſtris iniungit,

Dicit miniſtris. Quodcunque dixerit vobis facite.

Quam ſolam ſubdere homini Deum poſſe,
Abunde didiciſſet experta.

Cum potuerit Chriſtus & vaſa, & aquam creare.

Iubentur vaſa, & aqua parari,
Ne geminentur ſine neceſſitate miracula;

Vt patuit etiam cum pauit turbas.

Et quia nunquam Auaritiam redolent,
Dei Dona,

Vtpote ſobriis.

Cum vna ſufficere fortaſſe Hydria
Conuiuis potuerit,
Liberaliſſimo Domino,
Adhuc paucæ ſunt quotquot adſunt.

Erant ibi Hydriæ ſex, & impleuerunt eas vſq; ad ſummũ.

Facturus olim è vino ſanguinem,
Gaudet

Digitized by Google

Gaudet experiri potentiam in minorē prodigio;
Et vt quæ ageret ſupra naturæ ordinēm,
Eo ſcires omnia tendere;
Vt Sacramento ſuo fidem omnem aſtrueret,
Credibile illud facere,
Vel in primo conatus eſt ſigno.
Differ, Architricline,
In conuiuium Auguſtius admirationem.
Vbi Vitem, cuius nos Palmites ſumus, agnoueris,
Mirari deſines
Tam ſapidum ab illa vinum veniſſe.

Eo modo, quo dicit Plinius, rudimenta naturæ lilia facere prodiſcentis.

Myſterium enim creditu difficilimum Euchariſtia. Vnde vt conſtat ex Aug. Non proponebatur Neophytis, niſi poſt baptiſmum, & dicebatur ſecretum Chriſtianorum.

Ego ſum vitis, & vos palmites.

ELOGIVM XXI.

IN MONTE DISCIPVLOS ERVDIT AD SVBLIMIA.

Matth. cap. 5.

VVlgare dogma ne crederes,
Quod enodandū mundi Magiſter aſſumit,
Promiſcuæ multitudini fidere illud recuſat.
Ne tamen Doctrinæ reuerentia
In contemptum cederet turbæ,
Neminem à ſe auſus repellere,
Omnes ſtuduit declinare.
Auditores ſuos
Non numerat bonus orator, ſed ponderat.

Videns turbas aſcendit in montem, & cum ſediſſet, &c.

Se contemptos putaſſent, ſi ab eo eſſent reiecti, non ſic cum relicti.

Et acceſſerunt ad eum diſcipuli eius.

Digitized by Google

Sat illi magna concio Piſcatores duodecim,
In quibus tamen omnes mundi Tribus erudiat.

Eructabat enim abſcondita à conſtitutione Mundi.
Hic enim dicitur fuiſſe Mons, in quo aſcendit.

Sublimia loquuturus
Parem argumento Cathedram exigens
In ipſam Thabor ſummitatem aſcendit.
Monet aduenas locus
Ne quid humile ſapiant,

Conſtantia ſymbolum ſeſſio.

Situs vero ne quid inſtabile.

Origo hæc Chriſti guttur.

Soli ſine fragore profluũt Diuinę torrẽtes ſapiẽtię,
Vel cum ab originis ſuæ ſublimitate labuntur,
Imitantur ſoni moderatione ſilentium.

Hi enim ambulando philoſophabantur.

Peripateticus Chriſtus non eſt,
Nec philoſophia eius ambulatoria;
Diſciplina quietis traditur à ſedente ſedentibus;

Sermo Chriſti totus de beatitudine, de qua inter homines magna litigia.

Nec enim ea eſt de Beatitudine quæſtio,
Quæ hominibus in eam vnam intentis
Curſim, & non per otium debeat enarrari.
Vtiliori argumento dedicari non potuit,

Alludit ad ſeſſiones Conciliorum quales ſunt Tridentini, &c.

Hæc Orthodoxi Senatus ſeſſio prima;
Par fuit ante omnia
Anathema dici vniuerſæ mundi ſapientiæ,

Vulgus enim felicitatem vel in diuitijs, vel in delicijs, vel in amicis conſtituit.

Et vulgatiſſimam de felicitate Hæreſim,
Oppoſito veritatis decreto damnari.
Præcipiat crudelem indolentiam Stoicus,
Indulgeat Bacchanalem licentiam Epicurus;
Beatitas eſt illa ſaxorum, beſtiarum iſta,

Theſes Chriſti ſingula beatitudines. Beati enim per ipſum qui lugent, qui perſecutionem patiuntur, &c.

Et neutra Dei cadit in Theſes,
Quæ totæ ſolis pene pro miſeris ſtant.
Debent ærumnæ hoc priuilegium Chriſto,
Quod felicitatis humanæ definitio ſunt.

De

Digitized by Google

De illius bonitate manauit,
Quod iam non numerentur in malis.
Declamantium in illas os clauſit,
Qui pro illis ſuum aperuit.
Et ſanè par fuit æternæ ſapientiæ
Hác deſcēdendi ad homines occaſionē relinqui,
Vt nemo præter ipſam detegeret
Felicitatis arcanum,
Quod ne diuinaret quandoque Græcia,
Ibi ſepultum,
Vbi illud quæſiſſe crederetur Amentia.
Bonus præcepor
Deſcripſit ſua in Doctrina ſe totum:
Seu egeat, ſeu lugeat, ſeu occumbat,
In tuto poſuit beatitudinem ſuam,
Cui nihil horum officere definiuit.
Callidiſſima ſimplicitatis imitatione,
Profunda ſua tegens conſilia,
Ea ponit Philoſophiæ nouæ Theoremata;
Quibus, vel argumento ad hominem,
Probetur Deus.

Et aperiens os ſuum docebat eos dicens.

Idem ferme ſenſus Lactantij, vbi agit de vera ſapientia.

Collocauit enim felicitatem in pauperta- te, in lacrimis, & his ſimilibus.
Tota vita Chriſti eius doctrina concordat.

Ita de exordio orationis pro Milone loquitur Quintilianus.
Ex conceſſis enim poteſt conuinci omnium feliciſſimus, quia omnium pauperimus, mitiſſimus, &c.

Digitized by Google

ELOGIVM XXII.

QVINQVE PANIBVS TOTIDEM HOMINVM MILLIA PASCIT.

Matth. 14. Marc. 6. Luc. 9. Ioann. 6.

Odioſus Vrbibus Chriſtus in iis enim locum non inuenit, & ab iis expulſus, &c.

Omnes enim ſequebantur illum videntes ſigna, quæ faciebat.

Sirenum fabula notiſſima apud Poëtas.

Mirum enim eſt, tot hominum millia, ſequi Chriſtum in Eremum potuiſſe, nec cogitaſſe de alimentis.

Chriſtus ſolitudinis maxime amicus.

Vide, ne iuſta ſint in te vrbium odia,
Quādo eas, ſi miraculis imples, Ciuibus va-
Vbi tu fueris, ibi illico Iuſtitium eſt; [cuas.
Vacat à lucro Inſtitor, Faber à Malleo,
Et ne ipſi quidem morborum compedes,
Ægros, quo minus ad te confluant, tenent.
In Mari Galilææ Siren innoxia,
Vbi auditus ſemel es,
Reſiliendi libertatem imminuis.
Inſtillas ſui obliuia te ſequutis,
Nec maiore fortaſſe prodigio,
Paſcuntur tam multi ſine horreo,
Quam ſine ſacculo, peraque trahantur.
Solus qui dare omnia potes homini,
Potes homini adimere curam ſui.
Non tamen difficile ceſſat ventris eſuries,
Vbi mentes pinguiore alimento paſcuntur.
Sectatoribus tuis
Odioſam fieri Eremum non vis.
Quibus perutilem eſſe poſſe ſat noſti.
Ornatur illico à te, quæ te ſuſcipit;
Mitigas

Digitized by Google

Mitigas illi, & ex frequentia coeuntium
Horrorem ſolitudinis,
Et ex ſaturitate diſcumbentium
Ignominiam ſterilitatis.
Ineſt tacitæ turbæ quædam ſublimitas patientiæ,
Quam inſpecturus oculos eleuas.
Attendis in cælo liberalitatis exempla,
Cum quæ imiteris non habeas in tellure.
Pro ſe non ſollicitis ſis ipſe ſollicitus;
Vnus induis curas, quas omnes exuunt,
Et illo quaſi nutu luminum,
Accerſis Patris è domo Piſtores,
Qui nauatam olim Moyſi in eremo operam,
Pari ſolertia nauent & tibi.
Exigis à Diſcipulis fidem, magis quam Panes;
Nec hos tamen, nec illam ſatis inueniens,
Quo eos poſt beneficium
Et minus tumidos habeas, & magis gratos,
Occaſionem præſentiſſimam exhibes
Suam prius & palpandi penuriam, & fatendi.
Iuuat, non improbat Diuina Prouidentia
Studia, & conatus humanæ.
Talis, ac tantus Paterfamilias
Nō dedignaris quinque panibus oblatis à puero
Tuum inchoare conuiuium.
Quia nos vſque in delicias amas,
Poſt panem ſuperaddis opſonium.
Peregrinum illud eſſe non vis, ſed parabile,
Quale collectam è triuiis decuit turbam.
Eduliis tuis ſemper intendis

Nullius enim de tanto populo querelas legimus.

Cum ſubleuaſſet ergo oculos, & vidiſſet, quia multitudo maxima venit ad eum, &c.

Hoc eſt Angelos, quorum manibus olim manna paratum.

Vnde ememus panes vt manducent hi? hoc autem dicebat tentans eum.

Eſt puer vnus hic qui habet quinque panes hordeaceos.

Vſque in delicias amamur; aiebat olim Seneca de Dei prouidentia loquens.

Dedit non pretioſa opſonia, ſed panem, & piſces.

Famem

Digitized by Google

Famem non tam irritare, quam paſcere.
Vel in ipſa redundantia memor es parſimoniæ,
Qui perſuaſum Mundo volueras.
Liguriendis Patrimoniis nata fercula,
Inuenta gulæ eſſe, non dona tua.
Regem te ſaturi ambiunt; acquieſce.
Recuſare onus hoc iuſtè non potes,
Quia & Medicus es,
Et in domo tua panis redundat.

Iuſſit enim etiam colligi quæ ſuperfuerant.
Cum cognouiſſet quod venturi eſſent, vt facerent eum Regem; fugit, &c.
Alludit ad excuſationem illius apud Iſaiam. Non ſum Medicus, & panis non eſt in domo mea.

ELOGIVM XXIII.

TEMPESTATES SEDAT, ET AMBVLAT SVPER MARE.

Luc. 8. *Ioann.* 21. *& alij.*

TEnete littus, Turbæ degeneres;
In ſocietatem periculi Chriſtus
Niſi proximos non aſſumit.
Superbiam tamen,
Quam ita honorifica facere poſſit electio
Superinducta illico formidine medicatur,
Qui è cælo deſcenderat cum ſilentio,
Semper viſus aſcendere cum tumultu.
Aſcēdit in Crucem; factus motus magnus in terra;
Aſcendit in Nauiculā; factus motus idē in mari;
Adeo in Mundo

Chryſoſt. Vbi miraculorum oſtenſio erat plebem permittit adeſſe. Vbi autem timorum acceptio Athletus orbis terrarū, quos excitaturus erat hos ſolos aſſumit.
Idem ibidē. Domine ſalua nos perimus.
Cū aſcēdiſſet in nauiculā factus eſt motus magnus in mari.
Cum etiam aſcendit Hieroſolima, commota eſt vniuerſa Ciuitas.

Nullus

Digitized by Google

Nullus vnquam fit aſcenſus cum quiete.
Vero ſopito Æolo excitantur procaces auræ;
Bacchanali licentia pontum per inane trahentes,
Aperiunt vbique Erebum, claudunt Cælum.
Diuiniſſimorum ex quo reueri non habet
Oculorum cenſuram,
Omnis immemor Natura modeſtiæ
In antiquum rapitur Chaos.
Timidas mentes plus terret præſens periculum,
Quam recreet præſens Deus.
Reuerentiam omnem excutit metus.
Naufragatur ligno nondum fracto fiducia,
Donec illam quaſi laruam dormientis exueret,
Qui illa ſecuritate ſoporis
Erudire ſuos intenderat, non turbare.
Trepidis exprobrat,
Quam clauſis oculis viderat, exiguam fidem,
Excitatus ſomnum imperat Mari,
Ventis ſilentium;
Animorum motibus, fluctuumque compoſitis
In vtriſq; parem procellæ tranquillitatẽ inducit.
Modicæ plane fidei homines,
Qui Deum ſuum non plures quam duos
Habere oculos crederent,
Quibus ſopitis
Agere vltra excubias Mundo non poſſet.
Terrebantur vnde hilarari debuerant,
Cum eſſet illa ex Dei ſui præſentia
Vndarum exultatio, non procella.
Nobilis ſarcina tumorem illum fecerat Mari;

Cum aſcendit ab inferis reſurgens terra tremuit.

Quia venti, & mare obediunt ei.

Mare ipſum componit oculus Chriſti, eo modo quo Sol Mũdi oculus dicitur à S. Ambroſio placare tẽpeſtates exortu ſuo.

Et acceſſerunt ad eum, & ſuſcitanerunt eum. Matt. 8.

Quid ſacramenti habuerit ſomnus Chriſti.

Quid timidi eſtis modicæ fidei?

Tunc ſurgens imperauit ventis, & mari & facta eſt tranquillitas magna, vt ipſo dormiente factus fuerat in Mari magnus motus.

Deus à Plin. lib. 2. definitur totus oculus, totus manus.

Poetæ ſane id Argo concedebant centoculo.

Illi enim aquarum montes à facie Domini exultarunt ſicut Arietes, & Agni ouium.

Tollens, in cælum vndas; & portans per inania pontum, vt ait Statius.
Qui Deum habet cælo minus nil habet.

Audebat etiam cum cælo confligere;
Cum auctoris ſui baiulum
Nihil iam Cælo minus haberet.
Cicuratum imperiis elementum effræne;
Suæ ſæpe parum memor naturæ
Nunquam immemor ſeruitutis,
Se conculcantem patientia ſaxorum ſuſtinuit.
Et adhuc non pudeat homines,
Quod maiorem Deus in vndis,
Quam in iis fidem inuenerit?
Fluctuauit Petrus vbi fluctus nulli iam erant;
Quia recordatus ſe Petram eſt, mergi timuit;
Dignus infidelitatẽ pati, quá in vndas intulerat,
Dum magis attendit quid eſſet,
Quam cum quo eſſet.

Alludit ad illud quando ambulauit Chriſtus ſuper Mare.
Venti, & Mare obediunt, & homines non obediũt Chriſto.
Ambulauit, & Petrus licet mox haſitans in fide indiguerit manu Chriſti ne mergeretur.
Erat enim Petra- quæ pondere ſuo fertur in ima.

ELOGIVM XXIV.

SE IPSVM TRANSFIGVRAT IN MONTE.

Matth. cap. 17.

Aſſumpſit ſecum Petram, &c. & duxit illos in Montem excelſum ſeorſum.

Non enim elegit niſi chariſſimos.

Videre Deum volentibus
Valedicendum multitudini eſt,
Et telluri etiam quantum licet.
Neſcit Chriſtus per plateas, & vicos
Propolam agere pulchritudinis ſuæ.
Daturus ex illa ſpectaculum

Habet

Digitized by Google

Habet delectum in teſtibus,
Nec alibi ſcenam aperit detracto Sipario,
Quam vbi Thabor Aſtris conterminus,
Exemptos ſolo, inſerit Cælo.
Ne Iouis quidem noſtri
Plures tribus Gratiæ ſunt,
Quæ illum in ſeceſſu quoque ſequantur.
Licet fulminatorem non agat,
Sine Tonitrui filiis eſſe vix poteſt.
Arcanum reticendum quoad reſurgeret
Non ſperauit poſſe tegi, ſi pluribus proderet,
Nec credi, ſi paucioribus.
Induit in Epiphania ſua
Vrbanam veſtem Diuinitas,
Et Vrbibus à ſe negatum honorem
Amicæ ſolitudini vltro concedit.
Imbuta radiis diſcutit ſpectantium noctem,
Incluſa niuibus temperat propinquantiũ ignem.
Amori cognata cum ita rutilat,
Innocentiæ concolor dum ita candicat,
Nouus Rubus inuitat iterum Moyſem.
Adducitur legẽ ſuam ex moribus auctoris corri-
Et quia iam exemplaria viderat, [gere,
Spectare Prototypon.
Adeſt & Helias; nullius tamen Nuncius cladis.
Irarum oblitus miſerationes iam loquitur,
Et humanis placatus exceſſibus
Solum diſſerit de Diuino.
Inter mitem, & ſeueram animam medius;
Male deliberare non poteſt.

Per montes terra cælo finitima eſt.

Gratiæ credebantur Ioui aſſidere, ſicut & iuſtitia.

Iacobus, & Ioannes dicti à Chriſto Boanerges, hoc eſt tonitrui filij.

Nemini dixeritis viſionem, quo ad filius hominis à mortuis reſurgat.

In ore duorum, vel trium teſtium ſtat omne verbum.

Nunquam tale de ſe ſpectaculum Vrbibus dedit.

Reſplenduit facies eius ſicut Sol, & veſtimenta facta ſunt alba ſicut Nix.

Hic enim etiam ardet, & non abſumitur.

Omnia enim in figura contigerant ei.

Apparuerunt illis & Moyſes, & Helias cum eo loquentes de exceſſu, quem completurus erat in Hieruſalem.

De Moyſe ſcriptum quod fuit homo mitiſſimus; Heliam ve-

Digitized by Google

ro ſeuerioris ingenij hominem ſcriptura deſcribit.

Reſpondens Petrus dixit. Domine bonum eſt nos hic eſſe.

Habet hinc vnde accendatur ad pœnam,
Illinc vnde incitetur ad veniam.
Petri oculos ſpectaculum hilarat,
Non item aures colloquium.
Odioſa de exceſſu mentio,
Vbi tam beata ſtatio eſt.

Vis faciamus hic tria tabernacula, tibi vnum, Moyſi vnum, & Heliæ vnum.

Decernens aliis tabernaculum, oblitus eſt ſui,
Niſi ſuum credidit, quod Chriſto ceſſiſſet.
Arguitur tamen neſciſſe quid diceret,
Qui inde diſponeretur ad requiem,
Vnde Deus

Aſpectu enim illo docent Patres intendiſſe Chriſtum ſuos ad tolerantiam incitare.

Accendere illum intenderat ad laborem.
Iniurius bono, quod ad tres ſolum arctaret,
Diuturniorem voluptatis vſuram non meruit,
Cuius in partem

Ibi enim eos Chriſtus reliquerat, & de illis nulla Petro cogitatio.

Relictos in Montis radice ſocios non vocaret.
Attonitis noua oritur in nube ſerenitas,
Et bono cōtētis præcipitur in meliora progreſſus.
Datur axioma de Cælo

Et ecce vox de nube. Hic eſt filius meus dilectus, &c.

Audiri Chriſtum vtilius, quam ſpectari.
Aſportat omnes importunus fragor delicias,
Experiuntur vel in ipſis oblectamentis,
Quæ à Deo ſunt,

Ipſi enim etiam cæli peribunt; tu autem permanes.

Euaneſcere quoque omnia, præter auctorem.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XXV.

MAGDALENÆ AMORES HONESTAT, DVM FACIT SVOS.

Lucæ. cap. 7.

PArce ſumptibus, Phariſæe;
In Conuiuio tuo Chriſtus
Paſcendus eſt dape non tua;
Prouidit ille ſibi poſt ſe ſymbolum ſuum,
Et in arcanæ famis ſolatium,
Nobilem de venatione ſua feram adduxit.
Aſſueta inſidiari hominibus fœmina,
Inſidias nectit & Deo.
Ne ſedentis iudicia toleret
Occupat recumbentem,
Et huiuſcemodi violentiæ auidum
Capillis irrretiens,
Licet ſe apud illum non depoſuerit,
Quia tamen ſeruator omnium eſt,
Repetit ab illo ſe perditam.
Conſcia graueolentiæ Spiritus ſui,
Nō auſa ſine antidoto lectiſſimi odoris accedere,
Adhuc procul à Dei naribus retro ſe ſiſtit.
Phaleras, & fucos exoſa iam diſcipula veritatis,
Nullo vltra cultu corporis diſſimulans
Maculas mentis,

Cum diſcubuiſſet in domo Phariſæi, ecce mulier, quæ erat in Ciuitate peccatrix, &c.

Stetit enim retro poſt Chriſtum.

Venatus illam fuerat telis charitatis ſuæ; & venabulo Verbi ſui, quod eſt penetrabilius omni gladio.

Ingreſſus Domum Phariſæi diſcubuit; & ecce mulier, &c. Lucæ 7. v. 37.

Chryſol. ſerm. 93. Non ad ſtantem, non ad ſedentē auſa venire peccatrix; diſcūbenti retro ſe ſiſtit.

Chriſtus venit colligere perdita, vt ſeruaret.

Attulit alabaſtrum vnguenti, & ſtans retro ſecus pedes eius.

Digitized by Google

Liberam ſe à Nugarum ſeruitio
Soluta vinculis profitetur in Coma.
Contemplata quid fecit,
Renuit moderari quid faciat.
Vltro confeſſa ſe ſauciam,
Quæ cum vnguentis properaret ad Medicum
Pia quærit impudentia ſanitatem.
Vt accipiat gaudia
Felici commutatione dat lacrymas,
Et Agricultura Sanctorum,
Plantas à quibus fructum ſalutis decerperet
Eliquato per oculos irrigat corde.
Quæ diu male ambulauerat,
Veſtigia recta doceri Sanctis quærit à pedibus.
Silentio explicans plura, quam voce potuiſſet,
Fletus, & oſcula
Fidos affectus ſui habet interpretes.
Amores Magdalena non exuit, ſed mutauit.
Seu de Virginibus vna non eſſet,
Sumpſit tamen oleum ſecum,
Et ne excludi poſſet à nuptiis,
Seſe ſponſi pedibus alligauit.
Miratur Phariſæus venientis audaciam,
Magis tamen indulgentiam admittentis.
Serio tamen per parabolam Monitus diſcit,
Exemplum quod improbaſſet,
Sibi ad imitationem propoſitum, non ad cenſurã.
In pace dimittitur,
Quæ ſe ipſa triumphata
Iam non haberet hoſtem quem vinceret.

Coma vincta, indicium ſeruitutis ſoluta, libertatis. Gregor. in Euang.

Vulnerata enim erat amoris telo.

Auguſt. lib. 50. homil. hom. 23.

Et lacrymis cæpit rigare pedes eius, & capillis ſuis tergebat, & oſculabatur.

Cur ita adhæſerit pedibus Chriſti.

Auguſt. vbi ſupra.

Explicant hæc cordis affectus, ideo interpretes eorumdem. Petr. Chryſ. ſerm. 93. Mulierem fudiſſe oleum alio Euãgeliſta referente cognouimus.

Vidẽs Phariſæus, ait hic ſi eſſet propheta ſciret vtique, quæ & qualis eſt mulier.

Duo debitores erant cuidam fæneratori, &c.

Fides tua te ſaluam fecit, vade in pace.

Audiri

Digitized by Google

Audiri à Chriſto qui vis,
Quo eum ſitu alloquaris attende.
Habet & ille aures in pedibus,
Cæleſtis creditor totũ debitũ charitate cõpenſat,
Et ad incrementum totius fœnoris,
Amoris ſolius exigit, & requirit vſuram.

Ariſtippus excuſaturus olim ſe quod nimis ſe dimitteret Dionyſio reſpondit culpam eſſe Dionyſij, qui haberet aures in pedibus.

Ita ad verbum Chryſol. ſerm. 94.

ELOGIVM XXVI.

SAMARITANÆ SALVTIS FONTES APERIT.

Ioann. cap. 4.

VEnationem Hominum
Vt omnium laborioſiſſimam ſcires.
In ea ipſemet fatigatus eſt Deus.
A popularibus in Alienigenas migrans,
Quia Charitati ſuæ violentum erat hoc iter,
Ingentes in eo vires attriuit.

Venatio Chriſti in meridie vſque adeo laborioſa, qualis. Id eſt à Iudæis, ad Samaritanos.

Ferenti ſemper ſecum ardores ſuos,
Hora omnis quaſi ſexta eſt, & meridies.

Fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontem; erat autem hora quaſi ſexta.

Alieno pudori magis conſultum volens,
Quam famæ ſuæ,
Arcana Mulieri ſcelera detecturus,
Captata emendi cibi occaſione,
Teſtes omnes amouit.
Sitis ſolatium non ab Hydria,
Sed ab anima haurientis expectans,

Dicturus enim illi erat: quinque viros habuiſti, & nunc quẽ habes nõ eſt tuus vir. Mulier da mihi bibere & non dixit de aqua putei.

Rogat

Quomodo tu Iudæus cum ſis bibere à me poſcis, quæ ſum mulier Samaritana.

O mulier ſi ſcires donum Dei & quis eſt qui tibi dicit, &c.

Et dediſſet tibi aquã viuam. Et fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Forſitan petiiſſes ab eo, non item forſitan dediſſet, ſed abſolute, & dediſſet tibi aquã viuam.

Ab aqua diggrediebatur mulier ad alias celebres quæſtiones, quæ protrahere colloquium potuiſſent.

Voca virum tuum. Virum non habeo. Bene dixiſti; quia non habeo virum, &c.

Domine, vt video, propheta es tu.

Rogat hauſtum aquæ,
Pro quo det fluuium Gratiæ.
Non impetrat tamen à fœmina,
Quæ in ſupplice ſuo
Originem magis, quam neceſſitatem attendit.
Miratur quod à Samarite petat Iudæus;
Quanto mirari iuſtius licuit, quod & Deus?
Excuſat ignorantiam,
Qui potuiſſet Inurbanitatem arguere.
Detegit quàm non ſit indigus,
Quam nec auarus aquarum;
Sepultis in puteo,
Suas per ſe ſalientes opponit,
Et ex habendi facilitate, earum excitans ſitim,
An illa rogatura ſit vertit in dubium,
Non item an ipſe daturus.
Cum muliere notæ intemperantiæ,
Vtpote quæ quinque iam viros habuiſſet,
Diuturna Chriſtus colloquia,
Quantumlibet de ſalute non miſcet.
Volentem nectere verba verbis
Vt ſine nota poſſit audiri
Iubet virum vocare.
Confeſſa ſe viduam,
Celare ſtuduit male nuptam.
Ac ſuamet reſponſione conuicta,
Arguit ex Hiſtoriæ narratione Prophetam.
Mauult alij eam laudem accedere,
Quod diuinare arcana potuerit,
Quam eam ignominiam ſibi,

Quod

Digitized by Google

Quod neſcierit ſua probra celare.
Refugit illico à ſui cognitione noxius animus,
Transferendo quæſtionem opitulatur pudori;
Illi tamen adhuc inhærent aculei ſalutares,
Quos Hydria relicta fert ſecum.
Telo ſuo ſauciam ſagax venator non deſerit;
Credi poſſit abeuntem ſequutus,
Adeo iam non eſt, vbi eſt.
Attentio illi omnis ad concionem mulieris,
Quæ pro vno viro,
Totam iam ad illum Samariam conuocat.
Cõmunes faſtidit cibos, qui proprios iã haberet.
Coquis ſuis gulæ ſuæ genium proditurus,
Compertum vult apud eos,
Nunquam epulari ſe lautius,
Quam cum peccata comederit.

Patres noſtri in Monte hoc adorauerunt, & vos dicitis, &c.

Reliquit Hydriam ſuam mulier, & abiit in Ciuitatem.

Interea rogabant eũ diſcipuli, Rabbi mãduca, &c.

Exierunt de Ciuitate, & veniebant ad eum.

Coqui Chriſti Apoſtoli eius, qui etiam Sal dicti tanquam Dei palato mũdum condire ſoli poſſent.

ELOGIVM XXIII.

PATROCINATVR ADVLTERÆ.

Joann. cap. 8.

QVam bene Diuinitatis imbutus es viribus,
Qui pernox, & perdius
Nullas laboris inducias pati potes?
Oliueti vigilias templi lites excipiunt,
Et quocumque perrexeris,

Perrexit in Mõtem Oliueti, & diluculo iterum venit in templum.

Chriſti labores æterni; quies admodum rara.

Digitized by Google

Te curæ vel præueniunt, vel ſequuntur.
Miraculo tamen impotentis nequitiæ,
Tibi par propemodum inuentus excubitor.
Quantumlibet diluculo in templum veneris,
Eo vix es ante calumniatorem ingreſſus.
Cauillandi pruritus ſomnolentiæ remedium eſt.
Excitatore Gallo non indiget,
Quem in craſtinum opificia liuoris expectant.
Ieiunantis Phariſæi matutina ientacula,
Ex famæ tuæ morſibus ſunt.
Vnde te Reum faciat, iudicem eligit.
Conſulit de Adulteræ pœna,
Vt te aut pietati iniurium probet, aut legi.
Miraris violatæ fidei zelum in perfidis;
Indignaris corrigi vitia
Maiore piaculo, quam patrentur,
Et in foro Veritatis
Tantam ineſſe dolis audaciam,
Vt agere etiam accuſatores non dubitent.
Quam ſceleratos eos eſſe par fuit,
Quibus oppoſita videri prope innocens potuit
Tam mala Mulier?
Non is es tu, qui Maiorē diſſimules improbitatē,
Vt omne mox in minorem euomas virus.
Terres artibus ſuis ſcribas,
Et ſubducens è rationario tuo cuiuſque debita,
Retrahis vniuerſos ab alienæ pœnæ ſtudio,
Metu ſuæ.
In Dei digito hæc quoque dæmonia eijcis.
Spectatus is efficit,

Ipſi enim Phariſæi, qui eum cauillari volebant venerunt paulo poſt ipſum in templum.

Ieiuniis, & cæteris corporis afflictationibus ſe deditiſſimos profitebantur Phariſæi.

Hoc autem dicebant tentantes eum, vt poſſent accuſare eū. Contumelia Chriſti, erat grauius Adulterio malum.

Qui ſine peccato eſt, veſtrum primus in illam lapidem mittat.

In quo vt plurimum peccant qui præſunt. Scribarum ars ſcriptio qua vſus in illos eſt.
Docent Patres Chriſtum ſcripſiſſe ſingulorum peccata.
Alludit ad illud; In digito Dei eiicio Dæmonia.

Digitized by Google

Vt ad Nequitiæ diruenda ſacraria,
Tota tibi manu opus non ſit.
Iactantibus aſſidue pœnam Balthaſſaris,
Omen triſtiſſimum Deus ſcribens.
Indigitantem peculiaria
Singulis in Erebo parata ſupplicia,
Sibi peſſime conſcij diu non ferunt.
Niſi ſuſpicari quis malit,
Obijcere illum in terra cuique puluerem ſuum;
Vnde ante alios læſi Senes,
Quorum propior cineribus flamma eſt.
Scribit Deus quoque læſus in Marmore;
Inde in illius hoſtibus tantus timor.
Eodem quo leges alias exarauerat digito,
Eam nunc, item in lapidibus, imprimit,
Quà nemo in poſterum inferat alteri,
Quod non vult ſibi.
In foro Chriſti præiudicium nullum eſt,
Ab alijs fuiſſe damnatum.
Amotis accuſatoribus
Abit illico ſeueritas iudicis in ſollicitudinē Patris;
Quamdiu poſſunt prodeſſe monita
Ne putate, Mortales.
Poſſe Deum intentare ſupplicia.

Balthaſſaris cœna turbata ſpectro pollicis ſcribentis in pariete. Vide Daniel. cap.

Alia interpretatio ſcriptionis Chriſti.

Alia rurſus diuerſa.

Audientes autē hæc Vnus poſt vnum exibant incipientes à ſenioribus.

Scribit in marmore læſus Adagium.
Pauimentum autem templi vtique marmoreum fuit.
Moyſis leges dictæ ſunt ſcriptæ digito Dei.
Mulier vbi ſunt qui tē accuſabant.
Nemo te condemnauit, nec ego te condemnabo.

Vade, & iam amplius noli peccare.

ELOGIVM XXVIII.

ZACCHÆVM VOCAT.

Lucæ, cap. 19.

Samaritanus qui curari eum iubet, qui incidit in latrones.

QVid tibi, mi Samaritane cum Iericho?
Vt video, eo adhuc ab Hieruſalẽ deſcẽdẽ-
Opportunus Fideiuſſor expectas. [tes
Erigere qui lapſa veniſti,
Vbi ſenſeris ruinam accurris.

Hierico à Ioſue Sacerdotum tubis destructa, vt habetur Ioſue 6.
Chryſolog. ſerm. 54. Dixerat enim, & habebis theſauros in cœlis.

Quam olim vrbem Sacerdotum tubæ deiecerãt
Studes clamore piæ prædicationis attollere.
Theſauros pollicitus
Auaros excitare cœpiſti;
Publicanis innotuit magnũ lucrũ eſſe te ſequi;
Eorum primus à fulgore auri iam anhelat ad tuũ.

Ex Euſebio Emiſſeno in hom. in hunc locum.

Videri tamen turba te prohibet
Quantumlibet ſtudioſiſſima tui;
Qui ſe ſuper illam non erigat,
Tuo non hilaretur aſpectu.

Æquiuocum hoc de Cruce quæ diminuti per peccatum hominis exaltatio eſt.

Homini diminuto ſublimitas ſuppletur à ligno.
Fit illi Arbor primus gradus in cælum;
In ea te Venatorem expectat,
Prandio tuo debita volucris,
Si tamen ante fuerit deplumata.
Qui cæteros non æquauerat corpore,
Iam ſupra cæteros eminens fide,

Arbo

Arborem fatuam
Cæleſtis ſapientiæ Cathedram fecit.
Puſillus in oculis ſuis homo,
Ad ſe illico traxit oculos Dei.
Iubetur feſtinans deſcendere
Qui ſuo adhuc prægrauatus affectu
In ſublimi ruinæ proximus ſtaret.
Iubetur & parare conuiuium Chriſto,
Cui crepundiis fidei ſuæ diem ſolennem feciſſet.
Meritus beneficium,
Quod tanta cum hilaritate ſuſcipiens
Videretur agnoſcere,
Diuitias habet iam ad largitatis materiam,
Non ad incendium cupiditatis.
Domini ſalus totam redundat in Domum;
Conſalutatur filius Abrahæ,
Qui & hoſpes Trinitatis extiterit,
Et Vnigenitum cordis ſui deſiderium immolarit.
Epulatur Chriſtus
Lautius in Zacchæi mente, quam ſigmate;
De fraudatore pecuniæ
Sibi diſtributorem Gratiæ deſtinat.
Adimit homini vitium, relinquit genium;
Quæſtum non perdit Publicanus iſte, ſed mutat.
Telonium magis ſuſcipit, quam relinquit,
Vt manſura Deo, non homini peritura cõquirat.
Ex quo credidit ſe poſt mortem victurum,
Illico bonorum dimidium prouidus
Futuram tranſmiſit ad vitam.
Ne metiare, qui ſapis,

Sycomorus ficus fatua.

Omnis enim eminentia cum periculo.

Et ſuſcepit illum gaudens in domum.

Hodie ſalus huic domui facta eſt, quod & ipſe ſit filius Abrahæ.

Abraham tres Angelos excepit hoſpitio.

Hoc eſt deſiderium pecuniarum. Chryſolog. ſerm. 29.

Eodem enim teſte Chryſologo poſtea factus Epiſcopus.

Chryſolog. ſerm. 29. & ſerm. 54 de Zacchæo.

Idem ſerm. 54.

Digitized by Google

Chryſolog. ſerm. 28. de Matthæo, & Publicanis.

Hoc à Zacchæi ſtatura miraculum.
Quod eſt vitam reddere mortuo,
Hoc dare largitatem Auaro.

ELOGIVM XXIX.

CANANÆÆ FILIAM CVRAT.

Matth. 15. Marc. 7.

Seceſſit in partes Tyri, & Sidonis, & ecce mulier Cananæa, &c.

ITane ſunt Emporia inſtitore te digna
Sidon, & Tyrus
Vt ibi quoque mercaturam exerceas animorum?
Fallit ſpes tuas

Similis fuit Chriſtus homini negotiatori quærenti bonas margaritas.

Deſtituta iam cæli bonis Iudæa;
Inutiles experiris cum illa contractus;
Alio transferendæ ſalutis Nundinæ,
Vbi tuæ auaritia charitatis
Lucro pleniore pingueſcat.

Et ecce mulier de finibus illis egreſſa clamauit dicẽs, &c. Chriſtus alter Bias, qui omnia bona ſecum ferret.

Ethnicorum in finibus Hebræum præmones
Meditari ab illo te fugam.
Qui tamen poſt cætera,
Senſum quoque Iuſti doloris amiſerit
Omnia tecum aſportaturum te bona non luget.

Cananæi expulſi olim de regionibus ſuis à populo Iudæorum. Ideo enim iuſſi occidi, & pelli, ne de-

Cananæo nequior male circumciſus Apella
Amiſit omne ius terræ ſuæ.
Reſtituitur in integrũ qui fugatus incola fuerat;
Ceſſauit eijciendi ratio deprauationis periculũ;
Poteſt

Digitized by Google

Poteſt Alienigena Iudæum corrigere,
Deprauare ſe deteriorem non poteſt.
Tuto igitur fines ſuos tranſiliat Syrophæniſſa,
Ex quo, tu quoque in ditione gentium es.
Habent tua iura omnia, qui te habent.
Diuinitatis veſtigia
Subodorata eſt Canis ſagax;
Ne ſpera latebris venatricem eludere;
Vbicunque te ſenſerit,
Nobilem prædam clamore deteget,
Si vi tenere non ſperet.
Acclinata pedibus tuis,
Lambit blanditijs linguæ te totum;
Nec curat interim morſus tuos,
Quia Agni ſunt.
Vis ſeuerus, & aſper videri,
Sed (pace tua dixerim) neſcis.
Repulſam qui patitur,
Non ita cruciatur, ac tu, qui das.
Mærore ipſo negandi
Alis fiduciam obtinendi.
Agit Sophiſtam optimum dolor;
Includit tibi vocem vis argumenti;
Vrgent reſponſionem diſcipuli,
Quam nec dare præceptor potes.
Si Iudex es; vides teneri te plectere Dæmonem
Occupantem non ſua;
Si Deus; incumbere tibi tui curam operis;
Si vtrumque; deberi à te præmium Charitati,
Quæ beneficium ſuum reputet,

prauarent Hebræos.

Abiit in fines Tyri, & Sidonis, & ingreſſus domum neminem voluit ſcire. Marc. cap. 7.

Vocat illum, & Dominum, & filium Dauid.

Non ſum miſſus, niſi ad oues, &c. & non licet ſumere panem filiorum, & dare canibus.

Ex contextu patet Chriſtum in negando violentiam quamdam paſſum; tacebat enim primo, & quaſi torquebat ſe.

Etiam Domine, nã & catelli edunt de micis quæ cadunt, &c.

Neque enim dixit Miſerere filiæ, ſed Miſerere mei, vt notant Patres.

Quod

Digitized by Google

Quod alteri dederis.

Extorquet tibi violentia orationis aſſenſum,

Victus das manus

O mulier; magna eſt fides tua; fiat tibi ſicut vis.

Et quaſi à te pœnam dilationis exigeres,

Plura poſtulatis indulges.

Reddidit filia ſalutem corporis, Matri vero animæ per fidẽ quam illi indidit.

Vnica tibi exclamandi cauſa, multiplex nobis,

Tu miraris

Potuiſſe tam conſtanter fœminam petere,

Nos te tam diu potuiſſe negare.

Quæ ſunt ſecundum naturam, capacia admirationis non ſunt.

Et plane iuſtior admiratio noſtra, quam tua;

Miſeris, quamdiu non habent, petere natura eſt,

Non item tibi ſtatim ac rogaris non dare.

ELOGIVM XXX.

CENTVRIONEM PER SERVVM LVCRATVR.

Matt. 8. *Luc.* 7.

Non enim venit pacem mittere, ſed gladium, & authorare violentos, qui cœlum expugnent.

ACcurrite ad Chriſti Ducis ſtipendia

Pugnaces animæ,

Inferenda vis cælo, violentis eſt opus.

Sæpe enim, qui placet hominibus, diſplicet Deo.

Authoratur in nouam expeditionem Centurio,

Cuius fides æque Cæſaris, ac Dei caſtris probata,

Imperatoris vtriuſque

(Rara felicitate) occupauit affectus.

Romanæ militiæ

Vna

Digitized by Google

Vna hæc iam ſupererat experientia fortitudinis,
Vt quando deerat iã prope terra, quã vinceret,
Ipſum Empyreum expugnaret.
Nobilis Aduena, & origene ſua dignus, & fine,
Ferens legem in Moribus,
Quam Iudæus ſolis iam in lapidibus aſſeruaret,
Liberalia omnia nactus in Seruo,
Amat in illo plus aliquid, quam commoda ſua;
Vnde redditum ex Paralyſi inutilem,
Adhuc pretio diminutum non credit.
Affini Naturæ indulget obſequia,
Quæ fortunæ diſſimili non deberet;
Quem ſanum exercuiſſet vt famulum,
Ægrotum curat vt fratrem,
Nec aliam domũ patitur fieri miniſtrã remedij,
Quam quæ fuerat cauſa morbi.
Qui ſeruum bonum ex raritate æſtimat,
Vilem illum habere non poteſt.
Supellectilis tam pretioſæ iacturam
Studet induſtria quacunque redimere.
Mendicat apud Chriſtum patrocinia,
De quo plura iam crederet, quam audiſſet;
In eo vno non felix,
Quod ad hoc munus Seniores illos adhibeat,
Quibus non aliud inerat meritum, quã Ætatis.
Accipitur ab humaniſſima Diuinitate legatio,
Ac ſi diu foret optata.
Vix vocatus inuitantes iam præit.
Doctores tumidos nil tale ſuſpicantes
Trahens in Scholam,

Domuerant Romani eo tempore totũ prope terrarum orbem.

Leges Iudæorum aſſeruatæ, in duabus lapideis tabulis.

Dicitur, quod hic ſeruus erat illi pretioſus.

Dicebat enim, homo & ipſe ſum ſub poteſtate conſtitutus; ideo frater.

Seruus bonus coruo albo rarior.

Adiit enim primo Iudæos quos ſibi demeruerat, per ſynagogam iis ædificatam.

Iudæis, vt pote Chriſti hoſtibus, nullum meritum apud eumdem.

Iuit enim illico cum illis; ſed cum non longe eſſet à domo, venit ad eum ipſemet Centurio.

Digitized by Google

In qua legitimam colendi Dei rationem,
Ethnico diſcerent Præceptore.

Ait enim poſtea non inueni tantam fidem in Iſrael.

Legatos expectare non poteſt amor impatiens;
Venit qui miſerat; acturus per ſe cauſam ſuam;
Ingenerit violentiam precibus;
Et duritiē, ſi quæ ineſſe tantæ lenitati potuerat,
Vel ardore fidei eliquat,
Vel pondere demiſſionis arietat.

Domine non ſum dignus, vt intres ſub tectum.

Audiens autem Ieſus miratus eſt.

Stupet Chriſtus armorum ſuorum peritiam
In milite nondum ſuo;
Amare Romam in Ciue incipit,
Et quod tales in ea naſcerentur,
Æternam regno ſuo deſtinat ſedem.

Romanus enim erat Patrum ſententia.

Salutem quam rogabatur dat ſeruo,
Et quam non rogabatur dat Domino.
Affinem Charitati ſuæ curam
Sine laude non præterit.
Exprobrat Popularibus
In maiori euidentia minorem fidem;
Conſtare volens hominibus
Nullius illum magnificere genus,
Qui præ Nobiliori indole ſuum quoque
Contemneret.

Sanatus ſeruus, & Dominus imbutus luce cæleſti, mox etiã fuiſſe narratur Epiſcopus.

De ſeruis enim ſuis ipſe Chriſtus mire ſollicitus.

Hinc enim cæpit Hebræos ſuos quodammodo faſtidire, & Ethnicis fidere libentius dona ſua.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XXXI.

NON HABENTI HOMINEM AD PISCINAM OCCVRRIT.

QVi tranſigitur inter miſeros dies
Ille Chriſto eſt dies Feſtus.
Sabbatum eius nunquam ex ſui,
Semper ex alieni laboris deſitione definias.
Pecuariæ Piſcinæ ſub porticu,
Ab infelicibus Academicis
Philoſophiam doloris exquirens,
Pacatiſſima vultus ſerenitate
Deſiderium minuit expetitæ procellæ.
Miſeratus in ægritudinibus corporum,
Infortunium multiplex animorum,
In vno Noſocomio mundũ vniuerſum inſpiciẽs
Adhuc lãguores ſolertiæ Magiſtros non abolet.
Qui non amat cauſas morborum,
Morborum non ſemper odit effectus.
Gaudet inde excitari hominem, vnde torquetur,
Et quod eſt vinculum membris
Fieri mentibus libertatem.
Ne contemnantur remedia, ſi redundent,
Salutaris naufragij opportunitatem habentibus,
De ſuo Panario pharmaca non miniſtrat.
Superuacaneam nulli vnquã operam collocans,

Erat dies feſtus Iudæorum, & aſcendit Hieroſolymam, eſt autem Hieroſolymis, &c.
Ex D. Hieron. in comment. idem Probatica, quod Pecuaria, ita dicta, quod in ea pecora lauarẽtur.
Angelus deſcendebat in piſcinam, & mouebatur aqua.

In his iacebat multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, &c.
Cauſa morborum, vt plurimum peccata, effectus vero, reſipiſcentia.
Alios enim, qui habebant hominẽ præterit Chriſtus.

Erat autem ibi quidam 38 ann. habens in infirmitate ſua.

Digitized by Google

Ibi dumtaxat ſuam relinquit,
Vbi aliam non inuenit.

Hominem non habeo, vt cum turbata fuerit aqua mittat me in piſcinam.

Quæ pro derelicto habentur,
Peculiarius diligit, quia ſolus:
Non habuiſſe hominem,
Neceſſitas Deo eſt accurrendi.

Vt enim benè Philo, Neceſſe eſt ibi adeſſe diuinum, vbi humanum ceſſat auxilium.

Annoſa ſane calamitas
Medico minore non eguit.
Abit & ipſa in conſuetudinem patientia,
Imo vero etiam in naturam.

Hoc enim ex Seneca habet aſſidua infelicitas boni, quod quos ſepe vexat, nouiſſime indurat.

Malis ſuis qui diu conuixerit,
Ea ſi minus amare incipit, ceſſat odiſſe.
Quare non ſine cauſa,

Hunc cum vidiſſet iacentem, dicit ei, vis ſanus fieri?

Trigeſimum octauum annum decumbens,
Iam non an poſſit conualeſcere quæritur,
Sed rogatur an velit.
Vecordiæ ſuæ conſcius,

Videbatur enim ea interrogatione argui ſui ipſius inimicus, ac ſtolidus.

Tacitus tolerat interrogationis huius iniuriam,
Videre & ipſe incipit luce auctus
Quod mala homini eueniant, vitiū eſſe Naturæ,

Omnis enim qui petit accipit, & qui quærit inuenit.

Quod vero non abeant, voluntatis.
Qui det beneficia nunquam deeſt;
Deeſt ergo ſolum qui exigat.

Excitat enim, vt petamus. Vſque modo non petiſtis quidquam, &c.

Liberalitas exempta legibus Parſimoniæ,
Sollicitat ipſa per ſe ſupplices ſuos.
Effuſura ſe etiam in non rogantes,
Niſi reputaret iniuriā quidquid confertur inuito.

Reſponſionem eius illico excipit illa vox Christi. Surge tolle grabbatum tuum, & ambula.

Exprimitur vox deſiderij, & eam illico ſequitur
Vox ſalutis.
Valet, ac prope volat, qui voluit,

Et

Et qui ne ſe quidē ferre potuerat, fert Grabbatū.
Exoneratus morbo, oneratur beneficio.
Secum iubetur aſſumere vtriuſque memoriam,
Indignante Iudæo,
Cui operarius ſalutis, non item iniquitatis
Violator Sabbati eſt.
Habe tibi ferias tuas, perfida natio,
Quæ ſeueriores ſint hominibus, quam Aſellis
Deo, & ſapientibus, qua die non licet benefacere
Nec licet viuere.

Dicebant ergo Iudæi Sabbatum eſt, & non licet tibi tollere, &c.

Si enim aſinus incidiſſet in foueam, licebat illum attollere.

ELOGIVM XXXII.

HÆMORRHOISSAM A FLVXV SANGVINIS CVRAT.

Matth. 9. Marc. 5. Luc. 8.

DEſperatis in rebus fit Magiſtra neceſſitas; *Chryſol. ſerm. 35.*
Dat ſæpe ſalutare conſilium vis doloris;
Multis Medicinam non inueniſſe
Remedium fuit.
Immunda morbi ſui ſordibus fœmina,
Annum iam duodecimum fatigans Hippocratē,
Secundo Crumenas exhauſta ſanguine,
Venas primo,
Pro Medicina mortem expectat.
Artis non adiuta præſidiis,
Naturæ viribus deſtituta,

Mulier quæ fuerat multa perpeſſa, & erogauerat omnia ſua, nec profecerat quidquam, ſed deterius habebat.

Pecunia ſecundus hominis ſanguis.

Deſperauerat enim remedium.

Digitized by Google

Inde Rea, vnde miſera
Turpi luit exilio fortunæ ſuæ crimen ;
Infelix, ſeu quod ſe ipſam non poteſt deſerere,
Seu quod non ſufficit tolerare.
Fit illi ſalutis occaſio viator Deus.
Quem adire prohibebatur in templo ,
Inuentum in itinere pia fraude circumuenit.
Habet calamitatis ſuæ prima ſolatia
Tantæ lenitatis aſpectum.
Credit paſſurũ ſe tangi, qui ſe pateretur & oppri-
Verecundi tamen conſcia vlceris [mi.
Nolens doloris remedium, cum pudoris iniuria,
Studet facere occultum de publico ,
De turba ſecretum.
Retro ſe ſiſtens,
Ac ſi non habuiſſet etiam retro oculos Deus,
Emens ſupplicis reuerentia beneficium ,
Cum medicinam poſcere non auderet,
Admota fimbriis manu furata eſt ſanitatem.
Nulli non vtile latrocinium ,
Quod fides imperauit , Spes fecit.
Non habuit Phariſæorum fimbrias Chriſtus;
Tulit ille ibi remedia vulnerum ,
Vbi ipſi vulnerum cauſas.
Infecerat amabili contagie
Benignitatis Genius veſtes ipſas.
Ne laciniæ quidem videri voluerant,
Illi magis ad põpã, quã nobis ad vtilitatẽ ſeruire.
Paſſus eſt à modeſtia ſimilitudinẽ violẽtiæ Deus;
Tactum impreſſum in fimbria, ſenſit in corde.
Excitare

Et enim notat Hieron. in hunc locum per legem, vt immũda excludebatur ab vrbibus, & à templo.

Idem Chryſol. ſerm. 36.

Ibat enim tũc Chriſtus ad excitandam Archiſynagogi filiã. Turba enim comprimebant illum.

Chryſol. ſerm. 34.

Venit in turba retro, & tetigit veſtimentum eius, &c.

Chryſol. ſerm. 33.

Catena in hunc locum notat ex Hieronymo quod Phariſæi ſpinas in fimbriis ferrent, vt cruorem elicerent.

Veſtes Chriſti quodam infecta contagio.

Non enim auſus negare beneficium modeſtia.

Excitare alios ad idem latrocinium voluit,
Cuius artificium non paſſus eſt tegi.
Partes ſuas putat erigere fœminam,
Quæ ſe, quo ad vſque potuerat, depreſſiſſet
Filiam vocat, quæ ſe bis Patrem eſſet experta.
Ad valetudinem adiicit alia quietis viatica,
Illum vnum illi dolorem relinquens,
Quod Medicis indigens eum poſtremũ adiiſſet,
Quem primum debuerat.
Felix, quæ talem ad Deum acceſſum inuenerit
Quem impedire turba non poſſet.
Nos infelices è contra,
Qui quotidie Chriſtum tangimus, nec curamur,
Vtpote ij, quibus ad remedium,
Iam non Chriſtus deeſt, ſed fides.

Hoc eſt ad rapiendam ſalutem per fidem.
Proprium Dei munus ſuperbos deprimere, iacẽtes erigere. Chryſoſt. hom. 32. in Euang. Matthæi
Quæ maior huius mulieris culpa. Chryſolog. ſerm. 36.
Ad Sacerdotes ſacerdos alludit, qui quotidie celebrant.
Idem Chryſolog. ſerm. 33.

ELOGIVM XXXIII.

E DECEM LEPROSIS NOVEM EXPERITVR INGRATOS.

Lucæ cap. 17.

ALit calamitas reuerentiam Dei,
Et Ærum noſi modeſtiam
Felix nullus exæquet.
Supplices vt multos Chriſtus habuerit,
Nullos leproſis pares inuenit.

Steterunt enim à longe leproſi implorantes opem Chriſti.
De aliis legimus, quod acceſſerunt ad eum.

Ne

Qui ſtat videtur imperium expectare paratus ad omnia.
Et leuauerunt vocẽ dicentes; Ieſu præceptor miſerere noſtri.

Ne ſalutem minus mererentur audacia,
Stetere, quaſi parati ad omnia, ſed à longe.
Acceſſum, quem ſuadebat
Opinio de Clementia Medici,
Diſſuaſit pudor ex conſcientia morbi.
A deſiderij vehementia clamore reſpirant,
Et dimittentes animum, vocem attollunt,
Nulla tamen conatus huius neceſſitas,
Vbi qui rogatur is eſt,
Ad cuius aures illico venit
Quidquid ſecum, ſtans item à longe
Publicanus obmurmurat.

Alludit ad parabolam, ſeu hiſtoriam de Publicano.

Magiſtri titulum non recuſat à miſeris,
Qui ſe ad talium eruditionem,
Aperuiſſe meminerat in Bethleē ſcholam nouā.

Venerat Chriſtus artem patientiæ docere.

Ipſamet dona ſua
Deberi Sacerdotibus volens,
Non contemnentis, ſed venerantis affectu
Immundas ad eos victimas legat.

Ite, & oſtendite vos Sacerdotibus.

Præfeſtinato diſceſſu
Sacroſanctæ Dignitatis conſpectum
Reuerita lepra declinat.

Et factum eſt dum irent mundati ſunt.

Facilis Chriſto miſeratio erga leproſos,
Quorum quaſi vnus ſit quandoque futurus.

Iſaiæ. cap. 53. Et nos putauimus eum quaſi leproſum, & percuſſum à Deo.

Beneficentiæ illius amabilis impatientia,
Semel promiſſa differre vix tolerat.
Dandi velocitate præueniens euntem greſſus,
Deſtinata iter abſoluentibus præmia,
Vix inchoantibus elargitur.
Per obedientiæ veneficia

Æſon Iaſanis Pater à Medea recoctus, & in iuuentam reuocatus. Ouid. in met.

Retro-

Digitized by Google

Retrocedunt noui Æſones in iuuentam;
Squammis edacibus libera pellis
Refloreſcit Vere decoro.
Quærunt iam cicatrices, non vulnera,
Et neutris inuentis hærent incerti
Cui de tam multis affectibus primas donent.
Euaneſcit tamen, (Proh Pudor,)
Vna cum Morbo memoria beneficij.
Mundities acquiſita corporibus,
Ingerit mentibus nouas ſordes.
Donati valetudine
Primum illius fructum agnoſcunt,
Quod iam poſſint Medicum fugere.
Mundo magis odibiles cum ingrati,
Quam antea cum Leproſi.
Vnicum Alienigenam
Populare Iudæorum malum non inficit.
Nouem abeuntibus in perniciem,
Redit Decimus in ſalutem.
Auctoris adoratione
Probat quam magnifecerit donum,
Et rogatus de ſociis
Ingens illis creat ſua taciturnitate conuicium.
Et miraris, mi Ieſu, mores hos tanquam nouos?
Mirari magis debueras ſi redirent.
Ingratitudo inter homines nihil habet iá nouũ;
Gratitudo, ſi quæ ſit,
Ea iure monſtri locum obtineat.

Affectus, vel gratitudinis, vel admirationis, vel gaudij.

Vnus autem ſolum ex iis, vt vidit quia mundatus eſt, regreſſus eſt magnificans Deum.

Leproſi maximè odioſi, vtpote qui arcerentur à templo, & ab vrbibus.

Non eſt inuentus qui rediret, niſi hic alienigena; erat enim Samaritanus.

Admiratio Chriſti, nonne decem mundati ſunt, & nouem vbi ſunt?

Admiratio enim non eſt de iis, quæ vt plurimum accidunt, ſed de iis, quæ raro.

Digitized by Google

ELOGIVM XXXIV.

CÆCO NATO NOVAM APERIT DIEM.

Joann. cap. 9.

Præteriens vidit hominem cæcum à natiuitate, &c.

QVidni miſeris ſæpe Chriſtus occurrat,
Si Chriſtus miſeros ſemper quærit?
Neſcit illos præterire præteriens;
Seu videatur, ſeù videat,
Omni ſe ipſum prodigit via.

Chryſol. ſerm. 176. pene ad verbum.

Ne homo iam floccipendat hominem,
Impendit Deus Mendico,

Hoc eſt in Sabbato.

Vel in die quietis ſuæ publicam ſeruitutem,
Dum creante verius, quam medicante manu

Idem Chryſolog. vbi ſupra.
Homo enim ex luto.

Inde ſuppleuit homini lumina,
Vnde hominem fecerat totum.

Erat autem Sabbatum, quo quieuit Deus ab opere ſuo.

Operanti ſalutem noſtram,
Stat pro Sabbato omnis nobis vtilis Dies;
Quiſquis calamitoſis labor impenditur,
Summa illi ceſſatio eſt.

Frequenter enim abſcondit ſe ab hominum oculis fugiens plauſum. &c.
Prius enim vnctus cæcus, mox iuſſus adire natatoriam Siloes antequam curatus.

Licet videri non appetat.
Adhuc pati cæcitatem non poteſt,
Quę in tãta copia lucis nimis accidat importuna.
Obſiſtit ſalutari collyrio contumax malum;
Vbi cætera ſolis pulſa ſunt nutibus,
Hoc poſt linimentum, etiam lotionem expectat.
Nimirum difficile coæterna non ſunt,

Quæ

Quæ fuerint vnicuique coæua.
Atqui ſi ſuum Deus lutum retractet,
Plus poteſt tamdem corrigere,
Quam natura delinquere.
Sancti roris gutta baptizat oculos peccatores;
Aperit venia, quos culpa non clauſerat;
Accendūtur ab aquis lumina, quibus ſolēt extin-
Emitur obſequio gratuitū beneficiū; [gui;
Licet cæca obedientia fuerit,
Certo itinere cæcum deduxit ad lucem.
Fidem vix inuenit miraculi magnitudo;
Dubitat Sophiſta peſſimus Liuor,
An fieri potuerit, quod factum videt.
Triſtatur nequitia creſcere
Oculatos turpitudinis ſuæ teſtes;
Quem mendacem non poteſt facere,
A Synagoga facit extorrem.
Nouum à Deo beneficium
Noua hominum iniuria prouocas.
Mentem ſine luce non deſerit,
Qui amouit à corpore cæcitatem.
Detegit illi etiam Solem ſuum,
Cuius ſe ferendis imparem radiis profitens,
Coram illo victus proſternitur.
Qui ſedes mendicus in tenebris,
Quo itinere venias ad lucem, attende.
Nihil æque illuminat hominem,
Ac ſi aſſidue ferat in oculis lutum ſuum.

Alludit ad primam hominis creationem, & ad lutum, quod hac occaſione expuens fecit.

Chryſolog. ibidem, ad verbum.

Et tamen ſi cæcus cæco ducatum præſtet ambo in foueam cadunt.

Cur ita ſollicitè ſtuduerint Phariſæi hoc miraculum tegere.

Audiuit Ieſus quia eiecerunt eum foras, & cum inueniſſet eum dixit ei, &c.

Credis in Filium Dei.

Et vidiſti eum, & qui loquitur tecum ipſe eſt. Et procidens adorauit eum.

Nutrit enim hæc cogitatio humilitem, quæ ad Dei lumen præparatio eſt.

Digitized by Google

ELOGIVM XXXV.

SVRDOS FACIT AVDIRE, ET MVTOS LOQVI.

Marc. cap. 7. & 9.

Ingenium Dæmonis ſicut Aſpidis ſurdæ obturantis aures ſuas à voce incantantis ſapienter.

Æternam enim attulit Mundo noctem.

Nomen Ieſu, ingens tormentum Dæmonum.

Intrauit mors per feneſtras in hominē, hoc eſt per oculos, aures, guttur, &c.

Arripit illum, & ſpumat, & ſtridet dentibus, &c.

Dicit enim, & adducunt ei ſurdum & mutum.

AGnoſco verſipellis ingenium Aſpidis.
A voce incãtantis Sapiētiæ aures obturas.
Verbo quid magis inimicū opponeres ſurditate?
Factus in Dei odium de Lucifero Veſperugo
Eripis oculos quibus iam Solem non potes,
Et ibi tantum ſecurum te ſciens,
Vbi audiendum non ſit Iesv nomen,
Vocis vnius odio ſonum omnem excludis.
Ita, ne mors
Per quas olim feneſtras intrauit,
Per eaſdem & exeat,
Senſus ſingulos durus excubitor obſediſti.
In vno tamen Dei digito
Totam eiuſdem ſenties manum.
Seras omnes Clauis Dauid aperiet,
Et procellarū Spiritus tenuem coactus in ſpumā,
Silentium, quod aliis feceras, tolerabis.
Sit tantum in Contribulibus Charitas,
Quæ non loquentis agat interpretem;
Fiet muto copia Verbi,
Et ſoluta vinculis lingua.

Rectis

Rectis ligatos legibus exultabit in ſonos.
Excipiendis turbæ tumultibus,
Ne quis factas aures putaret,
Surdum Chriſtus, niſi à turba ſeductũ non ſanat.
Quo verba venire non poterant;
Manum iniiciens,
Digito pro terebra vſus in cor vſque deſcendit,
Et ſuæ linimento Saliuæ
Inſulſis ſermonibus parat antidotum.
Reparaturus lubricas facultates,
Cum quibus homo tam malus eſt,
Sine quibus tam miſer,
Quod à cælo tam multos excluderent,
Cælum ipſum optimæ mentis ſuæ conſcium
Intuitu conteſtatus ingemuit.
Doluit enimuero exigi à ſe beneficia,
Quæ maiori ſæpe beneficio negarentur,
Et inuitus linguam ſoluere viſus à vinculis,
Quæ ſoluta vix vllis bene regatur habenis.
Natalitia nouæ facundiæ
Acclamationibus celebrantur.
Vſu vocis conceſſo fruſtra iam ſilentiũ imperat,
Qui vel vbi laudari ſe prohibet,
Obedientiam Plebs hilarita detrectat;
Dei vota metitur ex ſuis,
Honeſta perire credens facinora, cum tacentur.
Pace tamen tantæ modeſtiæ,
Æquiſſima fuit admiratio poteſtatis,
Quæ ſingularis in illo
Quacunque excipi acclamatione non debuit.

Et apprehendens eum de turba ſeorſum miſit digitos ſuos in auriculas eius.

Et expuens tetigit linguam eius, & ſuſpiciens in cælum ingemuit.

Lingua & aures lubricæ admodum in homine facultates.

Quæ cauſa Chriſti ſuſpiciendi cælum, & gemendi.

Ex D. Iacobo enim vix vllus refrænat linguam ſuam.

Quantò plus præcipiebat, tantò magis plus prædicabant, & eo amplius admirabantur.

Dixi diſcipulis tuis vt eiicerent illum, & non potuerunt.

In ſolo enim Ieſu nomine morbos curabant Apoſtoli.

Diſcipulis, quia ſolum Magiſtri nomen
Tota curationum ars fuit,
Cum illud fruſtra ſurdis occinerent,
Surdis beneficos eſſe non licuit.

Roganti enim reſpondit, ô generatio incredula quamdiu apud vos ero?

Quod ſuorum tamen detraheretur potentiæ
Detractum reputans ſuæ,
Adducentem ad ſe filium non curatum ab iis,
Præter morem patientiæ ſuæ ſubiratus excepit.
Morbos cauete, Mortales,

Alia ægritudines ſola voce curata à Chriſto, hæc manibus eius indiguit, miſit enim digitos in aures, &c.

Quorum tam rara, quam difficilis curatio eſt.
Amica Dæmoni Statio Auris, & lingua;
Has ſi ceſſeritis,
Ad eum expellendum iam non verba ſufficiant,
Ipſis Dei manibus opus eſt.

ELOGIVM XXXVI.

FILIVM VIDVÆ SVSCITAT.

Lucæ cap. 7.

Ait Euangeliſta quod totus populus ſuſpenſus erat audiens illum.

Ligaſti verbis tuis Populos
Hercules Paleſtinus,
Catenati per aures poſt te trahuntur.

Alludit ad Herculem Gallicanum, cuius fabula notiſſima.

Theatrum circumductile factus es Mundo;
Deſerere te neſciunt auidi ſpectatores,
Quibus idemtidem aperis,
In nouo miraculo nouam ſcenam.

Digitized by Google

Orchæſtra Diuinitatis tu es,
In qua ſub perſona triplici
Idem ſemper ſe Deus actor exercet,
Vel cum terrueris homines, adhuc trahes.
Quamdiu tantus Roſcius egeris,
Concionem, quam fatigare non potes
Fugare ne ſpera.
Mortuis ipſis excitaſti deſiderium tui;
Qui venire ad te minus poſſunt, feruntur.
Occurrit tibi extra Naim Viduæ filius,
Et hac officij ſpecie
Quæſiturus meritum vitæ
Facundus in ſuorum lacrymis, mutus in ſuis,
Rogat ſibi feretrum in Cunas conuerti.
Facit illico de nouo ſpectatore ſpectaculum.
Quod in te inciderit, fortunam vis eſſe non caſũ,
Et quia finis omnium es,
Te inuento quietem imperas.
Mariæ ſimilitudinem reuereris in Vidua,
In Vnigenito tuam.
Orta miſeratio ex prænotione affinis miſeriæ;
Qualiter & tu flendus quandoque fores vidiſti;
Et quia nullum vndequaque miſerum vis,
Solatium quod erat vnicum, illico reddidiſti.
Prohibes lacrymas, & facilis obedientia eſt,
Quando earum remoues cauſam.
Sola hæc tua eſt vera forma ſolatij;
Cæteri fluxum doloris impediunt,
At fontes non ſiccant.
Mortem ſuo deiecturus è Curru

Applicas

Tres perſonæ in Chriſto erant per concomitantiam.

Cæleſtis Roſcius Chriſtus in actionibus maxime excellens.

Extra portam enim occurrere ſolemus iis, quorum maximè deſideramus aduentum.

Et ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris ſuæ, & hæc vidua erat.

Et ſteterunt, qui portabant loculum.

Obtento fine, ceſſat actio, finis autem & initium omnium Chriſtus.

Erat & ipſe filius vnicus matris ſuæ non habentis virum.

Cauſa fletus mors filij, quæ remouetur reſtituta vita.

Vnde dicebat Iob, Vani conſolatores omnes vos eſtis.

Digitized by Google

Applicas loculo manum.
Stillant tibi digiti vitam ,
Et attollente te vocem, attollit mortuus caput.
Ingens eruditio experientia mortis.
Sedet adoleſcens iam Magiſter idoneus ,
Artis Mundo tam neceſſariæ quam non gratæ,
Et quam per aures biberat vitam
Cæteris per verba propinat.
Orationis argumentum
Timorem in audientibus excitat,
Ipſa vero oratio admirationem.
Vtroque tamen Deus laudatur affectu,
Cum ex vno quidem conſtet quid poſſit dare,
Ex altero quid eripere.
Oblita ſe Viduam eſt,
Quæ filio ſuo videt ſuperfuiſſe te Patrem;
Cæpit illum tibi ſecundo debere,
Quem à te bis acceperat.
Quamquam olim illum commodaueras,
Nunc dediſti.
Exigere potes, mi IESV,
Hilaritatem ab ægris quam vis,
Qui ſolus das
Eam ipſam , quam iubes.

Hæc enim myrrha prima, quam diſtillare dicitur manus ſponſi in Canticis.

Et reſedit qui erat mortuus, & cæpit loqui, Quid autem loquutus ſit tacetur; ſubdit tamen; accepit omnes timor, & magnificabant Deũ, &c.

Quia Propheta magnus ſurrexit , & quia Deus viſitauit plebem ſuam.

Nouus enim Pater dedit illum matri ſuæ.

Vim facit in illo verbo, & dedit illum.

Dicit enim noli flere, & illico amouet fletus cauſam.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XXXVII.

ARCHISYNAGOGI FILIAM IN VITAM REVOCAT.

Matth. 9. Marc. 5. Luc. 8.

SYnagogæ caput ad Chriſti pedes abiicitur;
Et à Chriſto ſibi male ominetur exitiũ Syna-
Iayro initium vitæ, mors filiæ. (goga?
Iam non Princeps, quia totus Pater,
Calamitatis ſuæ memor, dignitatis prorſus obli-
Quē felix neglexerat, adorat miſer. (tus,
In trahendis ad Deum hominibus
Omnipotentia ærumnarum hæc eſt.
Multi perimimur beneficiis, beamur pœnis.
Periclitantis filiæ amor
Zelum omnem pereuntis legis excuſſit.
Nota tamen imperij genium vel in rogante.
Præſcribit ſummo Medico modum curationis;
Iubet illum ſalutem deferre
Cum poſſit mittere,
Et impoſitione manuum
Spiritum non tam reddere, quam mutare.
Peritiſſimus legis interpres
Ad artes ſuas reuocat auctorem Naturæ
Sciens iis ſolum à digitis probe refici hominem,
A quibus primum eſt factus.

Ecce Princeps vnus acceſſit, & adorabat eum dicens. Domine filia mea modo defuncta eſt. Abiecerat enim ſe ad pedes Chriſti, quam vtpote ſynagoga, metuens declinauerat hactenus.

Maior amor minorem pellit, & thorace propior pellis. Sed veni; impone manum tuam ſuper eam, & viuet.

Per impoſitionem manuum dabatur ab Apoſtolis Spiritus Sanctus,

Manus enim tuæ fecerunt me, & plaſmauerunt me totum in circuitu.

Miſerationum baiulus non laſſatur itinere;
Daturus beneficiũ accepturi celeritate feſtinat;

Et ſurgens Ieſus ſequebatur eum.

Illum ipſum,quem ſequitur paſſu,præit affectu;

Et ecce Mulier, quæ ſanguinis fluxum, &c. quis me tetigit.

Hæmorrhoiſſæ cõtactũ vel ipſa ſentit in fimbria;
Nolens tamen ita vni intentus videri,
Vt non adeſſet & alteri,

Et conuerſus,& videns eam dixit.

Confide filia; fides tua ſaluam te fecit.

Hæc Iayri filiæ ætas deſcribitur in textu, & hoc tempus ægritudinis Hæmorrhoiſſæ.

Per ſanitatẽ Mulieris annum duodecimũ miſeræ
Probat excitationem Virginis
Annum duodecimum natæ.
Minori miraculo fidem maioris inſinuans,
Siſtendo fluxum ſanguinis
Suadet poſſe & ſe ſiſtere fluxum vitæ.

In ſanguine enim ſummum vitæ præſidium.

Extinctus nunciatur ſenſus omnis in filia
Et extinguitur prope Fides omnis in patre,

Dum iret occurrerunt ei qui iam mortuam Nunciabant.

Accuſat inutilem diligentiam, quia ſeram;
Adhuc tamen profanatã funeris iniuria Domũ,
Expiare tanti hoſpitis præſentia ſatagit.
Non dimidiat Chriſtus beneficia,
Quæ ſemel inchoauit.
Fiducia ſua excitat alienam;

Cum veniſſet iam in domum Principis, & vidiſſet Tibicines,& turbam tumultuantem dicebat. Recedite non eſt mortua puella, ſed dormit.

Somnũ definit,quod Nuncij Mortẽ deſcripſerãt;
Vt tamen facile in deriſionem degenerant,
Qui violenti detinentur in luctu,
Quæ de ſomno narrantur
Exploduntur vt ſomnia.

Et deridebant eum & cum eiecta eſſet turba intrauit, & tenuit manum.

Pergit Chriſtus donis promiſſa firmare,
Et latentem detegere verius Spiritum,

Non quia non periiſſet,ſed quia Chriſto non erat difficilius excitare à ſomno,quam à morte reuocare.

Quam abſentem reducere.
E domo, quam ingreditur,
Illico & Turbam abigit, & Mœrorem.

Offenſus

Digitized by Google

Offenſus Poeſi illa luctuum,
De tam multis gementibus,
Solos qui vere doluerãt ſolari Parẽtes aggreditur,
Appræhendit Medicus Manum,
Non tam exploraturus Motum Arteriæ,
Quam daturus,
Et acquiſita alijs hilaritate, quã ſua gloria lætior,
Solo ſilentij ſacrificio
Coli ſe iubet muneris huius auctorem.
Adeo vel in ijs, quæ ſolã admirationẽ ſpectarent,
Suum ſemper imitationi locum aperuit.

Inerat enim in illis luctibus multa fictio.

Aſſumpſit enim ſecum tres ex ſuis diſcipulis Petrum, Iacobum, & Ioannem & cum eis Patrem, & matrem puella, præterea nullum.

Monuit enim more ſuo? Nemini dixeritis, &c.

ELOGIVM XXXVIII.

LAZARVM SORORIBVS REDDIT.

Ioann. cap. 11.

IESVM abire ne ſinite,
Qui ægritudines, & Mortem timetis.
Excubant circa nos diſpoſita in inſidiis mala,
Quæ quia præſente illo non audent erumpere
Captãt ex illius abſentia opportunitates nocẽdi.
Retineret adhuc Bethania Lazarum,
Si non dimiſerat Chriſtum;
Digna tamen eſt, quæ vtrumque recuperet,
Quæ Deum ante Medicos accerſiuit.
Feſtinant Nuncij dies fugitiuos præcurrere;

Cauſa ægritudinis Lazari, ex abſentia Chriſti ſi enim fuiſſes hic non fuiſſet mortuus, &c.

Miſerunt ante omnia Sorores eius ad eum dicentes; Ecce quem amas infirmatur.

Digitized by Google

Narrant ægritudinem, nec referunt ſanitatem.
Prodit non egere ſe nunciis
In amicorum periculis Chriſtus.
Vt ſit tamen infortunio locus
Nectit moras per biduum;
Vtpote cui eſſet in diſpari gloria par facilitas,
Mortem vincere, ac remouere languorem.
Proficit morbus, ſpes deficit,
Et mortuo conſepulta
Ad fœtorem vſque putreſcit.
Serus adeſt Medicus, adhuc tamē etiá opportunus,
Et viuis non minus conſulturus, quam mortuo,
Vocatus pro Lazaro
Videri diu potuit pro Maria ſolum,
Et Martha veniſſe.
Geminauit illa dilatio beneficium,
Cum iis fidem reddiderit, antequam fratrem.
Otioſum neminem in comitatu patitur ſuo;
Inter diuinas virtutes humanū requirit auxiliū,
Iubet tolli lapidem, ſpem attolli.
Illaturus vim Erebo,
Tremendi baiulam nominis
Vult ſecum eſſe Mariam.
Qui amici Mortē enuncians gaudere ſe dixerat,
Vbi cum ita miſeræ redditurus eſt vitæ
Tota viſcerum commotione turbatur.
Fiebat illa excitatio cum iniuria dormientis;
Vnde ad illam venit cum Mœrore beneuolus
Ad quam cum tripudio feſtinaſſet iratus.
Eleuatis in Cælum oculis
Dimenſus

Vt audiuit quia infirmatur, manſit in eodem loco duobus diebus.

Lazarus Amicus noſter dormit, ſed vado, vt excitem &c.

Domine iam fætet Quatriduanus enim eſt.

Ex Chryſolog. ſerm. de Lazaro ſuſcitato.

Diu enim cum vtraque colloquutus antequam ad ſepulcrum veniret.

Tollite lapidem.

Chryſol. vbi ſupra adſit materni baiula nominis Maria.

Lazarus mortuus eſt ſed gaudeo propter vos.

Infremuit Spiritu, & turbauit ſe ipſū.

Digitized by Google

Dimenſus hominis lapſum ingemuit,
Et ſpelunca ſpectata
Recordatus latrocinium Dæmonis,
Lauare voluit oppreſſi Viatoris vulnera vino ſuo.

Ieſus autem eleuatis ſurſum oculis dixit, Pater, &c. Erat autem ſpelunca, & lapis ſuperpoſitus erat, &c.

Qui iam omnia iura mortis intrauerat,
Fœtet Sorori, ſed nondum Deo,
Quem vnum putredo noſtra
Ad miſerationem ſollicitat, non ad fugam.
Omnium funera in vnius ſpectans interitu,

Dixit ei Ieſus; nonne dixi tibi, quoniam ſi credideris &c. cum Martha dixiſſet, quia fœtet.

Quia adhuc ſolum Lazarum,
Non etiam omnes mortuos ſuſcitabat,
In ſemetipſum ſibi iratus infremuit.

Eſt ferme ſenſus Chryſologi. Vbi ſupra.

Coram omnium Iudice
Furti comperta mors ſiſtitur,
Et redimẽs reddẽdi celeritate rapinæ demeritũ,
Educit è ſpecu
Incluſum adhuc laqueis Captiuum ſuum.

Corpus Lazari quaſi corpus delicti à morte commiſſi.

In Liberto Chriſti,
Nulla veteris ſeruitutis tolerantur veſtigia.
Solutus ſuam experiri libertatem iubetur,
Et de mortuo nihil præter ſilentium retinere.

Et ſtatim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus manus, & pedes inſtitis. Soluite eum, & ſinite abire.

Stat pro luculenta gratiarum actione
Ipſamet muta admiratio beneficij.
Leuia loquuntur gaudia, ingentia ſtupent.
Et non iure luxeris ſurditatem viuentium,
Qui mortuos ita tibi attentos inuenias?

Nulla enim legitur vox Lazari recẽns ſuſcitati.

Digitized by Google

ELOGIVM XXXIX.

AD CRVCEM TRIVMPHALI POMPA DISCEDIT.

Matth.21. Marc. 11. Luc. 19. Ioan. 12.

Chriſtus Victor vel ante pugnam.

CErta Chriſto de hoſtibus victoria eſt;
Ante pugnam palmas expoſcit.

Quæ Chriſto triumphi cauſa.

Mors tamen nuper in Lazaro victa,
Iuſtam triumpho potuit cauſam dare.
Auxit illi non minuit animos Crux ſperata.

Iam enim loquebatur tanquam poteſtatem habẽs; ſoluite, & adducite &c.

Propediem regnaturus in illa
Formam ſerui viſus exuere.
Libertatis Aſſertor
Ne Aſinam quidem patitur alligatam teneri.

Libertas omnis à Chriſto, vt ab Auctore.

Solutam à diſcipulis iubet adduci,
Homines amoturus ab otio,

Tolerantia nec in iumento à Deo ſine mercede relinquitur.

Cum laborum patientiam, ne in Iumento quidẽ
Sua ſine mercede relinqueret.

Aſinam, & pullum cum ea. Matth.21.

Auelli Pullum à Matre non vult,
Ne illi quidem facturus
Ex ſua hilaritate triſtitiam.
Princeps Pacis

Quare Aſinam, nõ equum aſcenderit.

Dum inter Oleas bella damnaret
Natum bellis Equum deſpiciens
Mitioribus dicatum laboribus animal
Conſecrauit.

Chriſtus omnis violentia hoſtis.

His plane mitiſſimus Dominus opus habuit,
Quibus nulla eſſet inferenda violentia,

Vt

Digitized by Google

Vt ſe ferrent;
Execrare ſuetus obſequia,
Quæ à coactis extorqueat.
In celebritate triumphi ſui
Tota illi pompa parabilis,
Quia lætitia, quæ ex Deo eſt
Vlli vnquam modeſtiam non excuſſit.
Hominum Plauſus,
Ne ideo ſolum ab eo neglectos crederes,
Quod eos ignoraſſet nunquam expertus,
Suo daturus authoritatem contemptui,
Ita illos ſemel admiſit,
Vt ſecundo non quæreret.
Notauit eorum leuitatem in frondibus,
Quas quilibet excuteret turbo.
Lætis animum commodauit, non dedit;
Ne totus hæreret in præſentibus
Futura proſpiciens,
Bonus Augur excidium ex tripudio
Præſagiuit.
Seniorum perfidiæ
Innocentiam Puerorum opponens,
In honore ſuo beneuolentiam magis,
Quàm reuerentiam aucupatus,
Quo Frater agnoſceretur,
Dauidis dici filius, quam Dei maluit.
Ab iiſdem arboribus Crucem expectans,
A quibus ramos habuiſſet,
Condonauit hominibus,
Quod ſe ſolis colerent frondibus.

Obſequia qua Deo inuiſa.

Triumphi huius quare tota pompa parabitis.

Hos plauſus cur Chriſtus admiſerit.

Pueri vellebant ramos de Arboribus.

Videns Ciuitatem fleuit ſuper illam.

Bonus augur ex latis preſagit triſtia.

Chriſti vel in triũpho ſumma modeſtia.

Oſãna filio Dauid.

Crux ex olea, & palma ſecundum multos. vide Gretſerum de Cruce.

Fructus enim Deo vix vllos dant.

Digitized by Google

ELOGIVM XL.

NEGOTIATORES E TEMPLO EIICIT.

Matth. 21. *Marc.* 11. *Luc.* 19.

Statim ac ingreſſus eſt Hieroſolymam venit in templum.

INgreſſus Hieroſolymam Chriſtus
Cuius adiret diuerſorium,antequam Patris?
Non hanc traxerat vrbanitatem è cælo,
Vt Deo debita officia poſthaberet humanis.

Ita Chryſoſt. apud Sà in hunc locum.

Expiatio vrbis ſacrilegæ,quam intendebat,
Inchoari niſi à templo non debuit,
Vnde & auctoritas vitiis,
Et origo ſolet eſſe virtutibus.

Bonum, & malum populorum, à bonis, vel malis Sacerdotibus.
Vnde de hoc eos ſæpe arguit Chriſtus.

Non ea frons homini Deo,
Vt in aliena poſſet domo corrigere,
Quod necdum emendaſſet in ſua.
Populi nequitiæ obſtetrix auaritia Sacerdotum,
Quam qui ante omnia non euerteret,
Mala in ramis reſcinderet,in radice lactaret.

Alludit ad illud cum videritis abominationem ſtantem in loco Sancto.

Abominationẽ in loco Sãcto ne is quidẽ tolerat,
Cui ipſamet tolerantia natura eſt.
Cæterorum criminum Iudex,
Huius etiam lictorem agit.

Fecit quaſi flagellũ de funiculis.

Armat flagellis aſſuetam beneficiis manum,
Et indignatus ibi attolli rerum pretia,
Vbi à ſe omnia gratis dantur,

Funiculi hi ligandis mercibus ſuis allati à mercatoribus.

Vlciſcitur liberalitatis iniuriã ſeueritatis exẽplo.

Atqui

Atqui niſi ferremus ipſi nobiſcum,
Non haberet Deus vnde nos puniat.
Noſtris ipſi flagellamur inuentis,
Et quos funiculos patimur,
Ipſimet nobis in libertatis damna texuimus.
Tam beneuoli tamen Parentis à dextera,
Venire filiis quidpiam ſiniſtrum non poteſt.
Beneficia ſunt ea ipſa,
Quę nos ęſtimatores peſſimi appellamus flagella.
Horruit Veritas odioſam iis vocem affigere;
Adulata dumtaxat aliquantulum errori noſtro,
Mitigato nomine, quaſi flagella vocauit.
Qui Sacerdotium iam nollet eſſe Quæſturam,
Menſas, in quibus Hirudines Pauperum,
Æternum agerent in aſſiduo lucro conuiuium,
Prouidus magis, quam iratus euertit.
Domui ſuæ diſponens mox abiturus,
Illius probat verè ſe Dominum,
Cuius eum Inuidi vulgauerant euerſorem.
Fugat inde oues, & Boues,
Qui Sacrificium concepiſſet Auguſtius.
Nauſeat victimas ſaginatas Plebis cruore;
Minus diuites videri iam non vult minus pios,
Certus ibi vt plurimũ magis abundare virtutes,
Vbi minus pecuniæ.
Non ſuffert latrocinium ſecurum in Templo,
Quod cum periculo exercetur in ſyluis;
Nec celebrari coram ſe alias,
Quàm Sanctarum cogitationum
Nundinas pati poteſt,

Rades eos in nouacula conducta, ait Iſaias.

Perpenditur illud quod ait Euangeliſta; fecit quaſi flagellum, &c.

Nos enim quæcunque nos vexant etiamſi nobis vtilia ſint, odimus.

Menſas nummulariorum euertit.

Inſtabat enim tempus paſſionis, quo tranſiturus erat de hoc mundo ad Patrem.

Oues, & Boues in templo ad vſum ſacrificij.

Soli enim diuites huiuſmodi victimas pretioſas offerre poterant.

Vos autem feciſtis illam ſpeluncam latronum.

Digitized by Google

Vocat hoc Martyrium auaritiæ, quia propter illam flagella illa tolerabant.

Flagellorum cauſa peccata, quæ quia non fugiebant, eos iam ſecundo pellebat.

Martyrium auaritiæ taciti tolerant,
Quos acrius conſcientia, quá Chriſtus flagellat.
Indigni venia, qui fugiant redituri,
Quocunque digni ſupplicio,
Qui flagellis terga ſubtrahant,& non cauſas.

ELOGIVM XLI.

IN BETHANIÆ CÆNA VNGVENTIS PERFVNDITVR.

Matth. 26. *Marc.* 14. *Ioann.* 12.

Diſcubuit in Domo Simonis leproſi, & Lazarus vnus erat ex diſcunbentibus.

Quæ Chriſto cauſa eundi ad Canæ nuptias.

Anteambulones Chriſti Ærumnæ, & cur.

Subſequitur quidem volens, ſed infallibiliter.

Sciebat, quia ſoror dixerat; ſi fuiſſes hic,&c.

MIſeriarum illicio Chriſtus attrahitur;
Extra Cælum
Sine calamitoſo vix cænat.
Dubitem an adfuturus Canæ nuptiis fuerit,
Niſi deſiderandum in iis vinum præſciſſet.
Anteambulones ſuos ærumnas poſuit,
His ille præeuntibus
Libera quadam neceſſitate ſubſequitur.
Diſcumbit nunc in Bethania;
At in Leproſi domo cum mortuo.
Hæret fideiuſſori ſuo Lazarus,
Qui eo præſente
Se non fuiſſe moriturum iam ſciret.
In ſchola tumuli profeciſſe ſe probat,
A vitæ ne diuidatur authore.

Illum

Digitized by Google

Illum non iam vt olim expectat,
Sed ſequitur.
Accedit in nouum cænæ condimentum Maria,
Blanditur mortis Amatori
Innocens Aſſentratrix,
Dum Triclinium cum ſepulchro confundens,
Seruanda mortuo munera
Viuenti exhibet.
At in Conuiuio Chriſti
Importuna non eſt mortis memoria.
Alitur inde mens pabulo ſuo,
Et vbi periclitari poſſit Sobrietas, ibi ſuadetur.
Prauum exemplum optimo odore plus potuit;
Vtroque repleta Domus eſt;
At illud excitauit querelas,
Non item hoc laudes.
Inuenit vel in Contubernio Chriſti
Nimium emunctæ naris homines Pietas,
Quibus ſtatim ac olere ſuauius cœpit,
Placere deſiit.
Sedent non iam Conuiuæ, ſed Iudices,
Et eum, qui tale fieri paſſus eſſet obſequium
In ea, quæ feciſſet culpantes,
Receptiſſimo apud homines more
Alienam virtutem
Occaſionem ſui criminis faciunt.
At qui eiecerat à Maria ſeptem Dæmonia,
Octauum hoc moleſtum illi eſſe
Non patitur.
Ne deſpondete animos, Sectatores Pietatis.

Miſerunt enim Nuncios de ægritudine ipſe vero Lazarus non iuit ad Chriſtum.

Memoriam Mortis ingerit per vnguenta; Vngi enim ſolebant mortui Vnde, & Chriſtus ait; Ad ſepeliendum me fecit. Ideo Mariæ partes ſuſcepit. Quid moleſti eſtis huic, &c.

Praua exempla bonis validiora.

Poterat vnguentum hoc venundari, &c. quod primus Iudas dixiſſe, Mox & cæteri creduntur.

Indignati ſunt dicentes; Vt quid perditio hæc. Redundabat enim in Chriſtum accuſatio Mulieris, quod illam non prohibuiſſet effuſione.

Homines ad calūniā maxime proni.

De Iuda dixerat, vnus ex vobis diabolus eſt. Ioan.6.

Digitized by Google

Accuſante Mundo
Patronus eſt idem ipſe, qui Iudex.
Et Lucri plenum eſt damnum,
Iudæ diſplicuiſſe
Vnde Chriſto plus placeas.

Ingens ſolatium veris Chriſti cultoribus.

ELOGIVM XLII.

A DISCIPVLO VENDITVR.

Matth. 26. *Marci* 14. *Lucæ*. 22.

SEmel prodiga extitit Auaritia;
Inexhauſtum vnica effuſione
Liguriuit ærarium.
Demens, quæ non minori pretio
Emeret malum ſuum;
Cæca dum non agnoſceret crimen,
Impia dum corrigeret.
Carioſus Iſcarioth,
Cui bonus vnquam eſſe potuerit,
Qui fuit vſqueadeo malus ſibi?
Mercator non melior, quam Apoſtolus,
Depeculator ſalutis ſuæ,
Vbi lucrari etiam alienam debuerat,
Quò vilius venderet Deum
Ignorantes pretium eius adiuit.

Prodigalitas Auaritiæ. Quid vultis mihi dare, & ego, eum vobis tradam.

Abiens enim laqueo ſe ſuſpendit,

Malus vtique ſibi qui ſibi, & vitam, & Deum eripuit.

Apoſtoli vocati vt non ſolum ipſi ſalutem conſequerentur, ſed vt per ipſos & alij.

Menda

Digitized by Google

Mendaces plane filij hominum in Stateris,
Qui Ponderatorem Spirituum
Triginta argenteis vix appendat.
Profecit per ſuos gradus impietas;
Alimenta primum pauperibus abſtulit,
Mox vero etiam Deum ſibi.
Mirari volueram
Si potuiſſet perſeuerare cum Chriſto,
Qui Pauperes non amaret.
Liberalem pietatem
Quidni ante alios auarus argueret,
In quem tota illa profuſio declamabat?
A diſpergente, ne vltra colligeret,
A Vaſe fracto ne vltra obdureſceret
Monebatur.
Ita malus, vt vel à bono deprauaretur
Vnguento,
Continuit dentes ab eſca,
Vt interim Morderet inſontem.
Quia fur erat, & latro,
Ne ſua quidem reliquit conuiuio gaudia.
Tam lucri auidus, quam non capax,
Semper quid vendi,
Nunquam quid emi poſſet attendens
Properat vrgere facinus,
Quod mox tanquam omnium maximum
Laqueo coronaret.
Peſſime de Sacerdotibus iudicans,
Qui Deum
Niſi à ſe emerent, non haberent,

Ponderator Spirituum Dominus. Prou. cap. 16.

Iniquitatis Iudæ initia ab odio pauperum, quibus eripiebat, quæ in eorum vſus iubebantur impendi.

Pater enim Pauperum Chriſtus eſt. Ex Lactantio; Condemnare videtur, quicunque diſſentit.

Inde enim ſumpſit occaſionem calũniandi piiſſimam effuſionem.

Ioam. cap. 12.

Potuit vnguentum hoc venum dari, & dari pauperibus.

Quod enim Maius ſcelus, quam Deum prodere?

Qui volebat ijs Deum tradere, ſupponebat eſſe illos ſine Deo.

Eorum manus oblata illis re tam ſancta
Profanat.
Demens, qui Deo amiſſo non quæreret,
Non quid dare ſibi homines poſſent,
Sed quid vellent,
Cum Deum non habenti
Dare quidpiam vel ſi velint non poſſint.

Ponderat illud quid vultis mihi dare, oblitus quærere quid poſſent.
Quid enim habeat qui Deum non habet.

ELOGIVM XLIII.

AGNVM CVM DISCIPVLIS COMEDIT.

Matth. 26. *Marc.* 14. *Luc.* 22. *Ioan.* 13.

HOc qui Cænaculum ſubis,
Feras & tu aquæ lagenam
In ardoris in te excitandi remedium.
Ignem omnia ſpirant,
Vbi aſſandus eſt Dei Agnus.
Huc imbres ipſi è Cælo ſi venerint,
Flammei fient.
Agnoſcit Aulæ genium Chriſtus,
Inde ſe veſtibus alleuat vix ingreſſus.
Capacitatem ne ſtupeas, ſi hoſpitem agnouiſti.
Omnes odit anguſtias qui immenſus eſt.
Abducturus è Mundo Myſteria,
Quæ pertranſibant,
Ad Agni eſum, quaſi ad iter accingitur.

Occurret vobis homo lagenam aquæ baiulans. Marci. 14.

Alludit ad imbrem flammarum in die Pentecoſtes.

Et poſuit veſtimenta ſua, & præcinxit ſe.
Cænaculum grande.

Tranſibat enim lex Moyſis, & ſacrificia in illo Phaſe.

Pere

Digitized by Google

Peregrinari ſuos ſecum iubet in cæna,
Et feſtinantium in morem
Lumbis præcinctis habere in manibus baculos
Quaſi qui hærere illos in huius vitæ
Delicijs nollet
Sed per illas tranſire.
In Conuiuio ſuo
Deſiderari amara non patitur,
Sciens ſine hoc condimento
Placere poſſe dulcia, non prodeſſe.
Agno paſcit quos ad manſuetudinem educat.
Prohibetque in eius Oſſibus lædi Conſtantiam,
Cuius commendationem ea potiſſimum hora
Suis perutilem ſciret.
Ne Panis Angelorum
Epulis hominum fartos inueniat.
Vno contentos eſſe ferculo iubet.
Pinguiori eos cæna ſatiare diſtulerat,
Cuius famem per illa quaſi ieiunia nutriebat.
Differre neſciens poſt conuiuium ſeria,
Cui nullum pro ludicris tempus vacat,
Ingeſta proditoris mentione
Se ipſum turbat in ſuis.
Nunquam magis ex animo voluit
Potuiſſe mentiri.
Ne eſſent, quæ futura prædixerat,
Rabidum Canem
Intincto ſtudet in Paropſide ſua pane placare.
His non illectum blanditijs deterret minis.
Vni intentatæ omnes deijciunt.

Comedebant enim agnum quaſi peregrinaturi. Vt habetur. Exod. 12.

Quid Sacramenti hoc haberet.

Lactuca agreſtes adhibitæ in hoc conuiuio de more.

Os non comminuetis ex eo. Exod 12. Oſſa autem fortitudinis, & conſtantiæ ſymbolum,

Præter Agnum, non aliud adhibitum ferculum, & cur.

Poſt conuiuium ſeria. Vide in Adag. Manutij.

Turbatus eſt, & ait Vnus veſtrum, &c. væ autem homini illi.

Rabidi Canes oblato ſolent pane placari.

Hoc enim ſigno Ioanni proditorem deſcripſit.

Naturam

Digitized by Google

Cæperunt ſinguli dicere; Nunquid ego ſum Domine.

Naturam metuunt,
Qui certi de voluntate iam erant.
Vnus Iudas
Cum alieno cæteri trepidarent exitio,
Non inhorruit ſuo.
Familiari perditis dolo
Sat correxiſſe ſe crimina credidit,
Si celaſſet.

Similiter, & Iudas dixit; cui Reſpondit Chriſtus tu dixiſti.

ELOGIVM XLIV.

CONVIVARVM SVORVM ABLVIT PEDES.

Ioann. cap. 13.

Surgit à cæna, ponit veſtimenta ſua, & cũ accepiſſet linteum, præcinxit ſe.

PSycagogia Chriſti quæ fuerit, vt ediſcas,
Quid poſt cænam agat, attende.
Animum relaxat præcinctus,
Et ſordes à ſuis abſtergendo, ſe beat.
Adeo non fuit illi alia,
Quam de ſuorum vtilitate voluptas.
In Hypocauſto illo ſuo
Quod frigeſcenti mundo paraſſet,
Accendi ſibi præſentiens
Gehennam quamdam Amoris,
In ardoris ſolatium ad aquas accurrit.
Baptiſma Pedum

Hoc eſt in cænaculo in quod in igne etiam è cælo deſcendit.

Deinde miſit aquam in peluim.

Tumor hic capitum ex contentione re-

Affectis

Digitized by Google

Affectis tumore capitibus applicat,
Et ijs, à quibus deſerendum ſe ſciret,
Charitatis ſuæ pedicas per oſcula inſerit.
Initiaturus ſacrificij ſui Myſtas,
Ne coactis illuc Cælitibus
Terrena redoleant,
Eos primum ab omni ignobilis elementi
Contagio expiat.
Ad nouum iter præcinctis
Præter nouum Viaticum
Præparat etiam quodammodo nouos pedes.
Facturus conſuetudinem apud ſuos,
Vt quæ poſſediſſent
Ad Apoſtolorum pedes abijcerent,
Primus ante alios
Sciens quia omnia dederat ei Pater in manus
Omnia apud eoſdem depoſuit.
Res vſqueadeo difficilis homini
Non alterius, quam Dei
Suaderi exemplo potuerat.
Specioſi nunc plane ſint
Euangelizantium pedes,
Quando eos ille ipſe
Qui cælos ornauit expolit.
Aſſueti ne manus quidem
Cum panem manducarent abluere,
Facti nunc domeſtici Dei
Ad omnem erudiuntur Vrbanitatem.
Et Locupletum more
Per Balneum initiantur ad cænam.

centi, quis eorum videretur eſſe maior.

Conſecrauit enim Paulo poſt Sacerdotes, confluentibus Angelis in noua dignitatis venerationem,

Quod erat Euchariſtia, quæ & à Patribus dicitur viaticum immortalitatis.

Act. Apoſt. c. 4.

Vnde didicerint primi Chriſtiani omnia ſua deponere ad pedes Apoſtolorum.

Ad Rom. x. v. 15.

Vnde Phariſæi, Quare diſcipuli tui non lauant manus cum panem manducant?

Apud antiquos nulla cæna nobilis ſine prauio Balneo, vt ex hiſtoricis cōſtat.

Digitized by Google

Cœperunt ſinguli dicere; Nunquid ego ſum Domine.

Naturam metuunt,
Qui certi de voluntate iam erant.
Vnus Iudas

Similiter, & Iudas dixit; cui Reſpondit Chriſtus tu dixiſti.

Cum alieno cæteri trepidarent exitio,
Non inhorruit ſuo.
Familiari perditis dolo
Sat correxiſſe ſe crimina credidit,
Si celaſſet.

ELOGIVM XLIV.

CONVIVARVM SVORVM ABLVIT PEDES.

Ioann. cap. 13.

Surgit à cœna, ponit veſtimenta ſua, & cũ accepiſſet linteum, præcinxit ſe.

PSycagogia Chriſti quæ fuerit, vt ediſcas,
Quid poſt cænam agat, attende.
Animum relaxat præcinctus,
Et ſordes à ſuis abſtergendo, ſe beat.
Adeo non fuit illi alia,
Quam de ſuorum vtilitate voluptas.

Hoc eſt in cœnaculo in quod in igne etiam è cœlo deſcendit.

In Hypocauſto illo ſuo
Quod frigeſcenti mundo paraſſet,
Accendi ſibi præſentiens
Gehennam quamdam Amoris,

Deinde miſit aquam in peluim.

In ardoris ſolatium ad aquas accurrit.
Baptiſma Pedum

Tumor hic capitum ex contentione re-

Affectis

Affectis tumore capitibus applicat,
Et ijs, à quibus deſerendum ſe ſciret,
Charitatis ſuæ pedicas per oſcula inſerit.

centi, quis eorum videretur eſſe maior.

Initiaturus ſacrificij ſui Myſtas,
Ne coactis illuc Cælitibus
Terrena redoleant,
Eos primum ab omni ignobilis elementi
Contagio expiat.

Conſecrauit enim Paulo poſt Sacerdotes, confluentibus Angelis in noua dignitatis venerationem,

Ad nouum iter præcinctis
Præter nouum Viaticum
Præparat etiam quodammodo nouos pedes.

Quod erat Euchariſtia, quæ & à Patribus dicitur viaticum immortalitatis.

Facturus conſuetudinem apud ſuos,
Vt quæ poſſediſſent
Ad Apoſtolorum pedes abijcerent,

Act. Apoſt. c. 4.

Primus ante alios
Sciens quia omnia dederat ei Pater in manus
Omnia apud eoſdem depoſuit.
Res vſqueadeo difficilis homini
Non alterius, quam Dei
Suaderi exemplo potuerat.

Vnde didicerint primi Chriſtiani omnia ſua deponere ad pedes Apoſtolorum.

Specioſi nunc plane ſint
Euangelizantium pedes,
Quando eos ille ipſe
Qui cælos ornauit expolit.

Ad Rom. x. v. 15.

Aſſueti ne manus quidem
Cum panem manducarent abluere,
Facti nunc domeſtici Dei
Ad omnem erudiuntur Vrbanitatem.

Vnde Phariſæi, Quare diſcipuli tui non lauant manus cum panem manducant?

Et Locupletum more
Per Balneum initiantur ad cænam.

Apud antiquos nulla cæna nobilis ſine prævio Balneo, vt ex hiſtoricis cōſtat.

Digitized by Google

Vnus Petrus Diuinitatis Chriſti iudex melior,
Quam amoris
Cum in ſe ſordes odiſſet
Ægre ſe paſſus eſt ablui,
Non quia poſſet ab alio,
Sed quia non deberet ab eo.
Damnauit demiſſionem Præceptor
Poſitam in loco non ſuo;
Vetuit illam, ne virtus eſſe iam poſſet,
Non paſſus illud ſibi per lites
Paſcha differri,
Quod deſiderio deſiderauerat
Manducare cum ſuis.

Domine, tu mihi lauas pedes? non lauabis in æternum.

Si non lauero te, non habebis partem mecum.

Cur Chriſtus hanc Petri difficultatem ægrè tulerit.

ELOGIVM XLV.

NOVVM SVIS DE SE IPSO CONVIVIVM PARAT.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22.

VEneficia Charitatis hæc ſunt,
Quæ vſque ad Maleficarum imitationem
Benefica
Arcanis ſuis deligens noctes,
In earum vna
Inuiſibilem Deum oſtendit in carne,
In altera

Sanctus incantator vocatur Chriſtus à Clem. Alex. lib. 1. Pædag. c. 2.

In nocte videlicet, qua natus in Bethleem.

Hoc eſt, in qua nocte tradebatur.

Viſibilem

Digitized by Google

Viſibilem hominem celauit in pane.
Et vtraque quidem in nocte ita incaluerat
Vt cum omnem in ſe collegiſſet ardorem,
Petrus, alijque frigeſcerent vel ad ignem.
Celebraturus in Cruce Nuptias
Vnigenitus Patris
Hymenæo præmittens conuiuium
Amicos vocat ad cænam,
In qua cum opſonium feciſſet ex pane,
Tota dilapidata ſubſtantia iam decoctor,
Auaro exactori cedit in prædam.
Cum omnis homo primum bonũ vinum ponat,
Ipſe ſubijcere neſciens quod deterius eſt,
Omnium optimum
More ſuo ſeruat extremum.
Æternus Cæli Obſes in terris,
Quia pellendus ab oculis,
Aditum quærens in corda
Nouum ſibi vehiculi genus
Adornauit in pane,
In quo, ſenſu iam non vſurus interprete,
Ipſe per ſe ageret cauſam ſuam.
Cælo militaturis prouidus Imperator
De electorum frumento Congiarium præparat.
Impium Catilinæ facinus
Pio iteraturus exemplo
Coniuratis ſuis propinat ſanguinem.
Hoc ille Philtro
Inſidiatus amori hominum eſt.
Pridie quam moreretur ſepultus in ſuis,

Vnde frigus, qua nocte Euchariſtiam Chriſtus inſtituit.

Vt pote Sponſus Sanguinum.

Ex pane enim carnem fecit, vnde poſſet dicere caro mea vere eſt cibus.

Dici Chriſto potuerat, melius quàm Architriclinus dixerit miniſtranti, omnis homo, &c. Tu autem ſeruaſti bonum vinum vſque adhuc.

Euchariſtia vehiculum Chriſti in corda hominum deſcendentis.

Congiarium dari ſolitum ab Imperatore militibus, vt Plin. in Paneg.

Teſte Saluſtio, fama fuit Catilinam ita fœdus cum coniuratis ſuis iniiſſe.

Amatorium poculum Chriſti.

Digitized by Google

Accipite, hoc eſt corpus meum, quod pro vobis tradetur.

Ne totus eſſet in poteſtate hoſtium
Se ápud amicos depoſuit.
Pharmacum ſobrijs præparans,
Venenum ebrijs,

Mors eſt malis, vita bonis.

Quid daret magis,
Quam quibus dare attendens,
Vberi de ſe Vite vindemia,

Ego ſum vitis, & Pater meus Agricola.

Quod Carioſum Vtrem diſrumperet,
Vinum nouum expreſſit.

Hoc eſt Iſcarioth. nemo autem Christo teſte, bene ponat vinum nouum in vtres veteres.

Adora, Viator ſepulchrum,
Quod in monumentum ſuæ mortis
Sibi adhuc viuens poſuit Amor tuus.

Alludit ad Sapientum conſuetudinem, qui ſibi viuentes adhuc, ſepulchra ponunt.

ELOGIVM XLVI.

HYMNO DICTO IN HORTVM DISCEDIT.

Matth. 26. *Marc.* 14. *Luc.* 22. *Ioann.* 18.

Quam benè Eucharistia cibus fortium dicatur à Patribus.

EVchariſtia plane cibus eſt fortium;
Eam ex quo tradidit Chriſtus
Iam non dubitat diſcipulis
Aſpera quæque prædicere.

Tunc enim cæpit ijs dicere, plorabitis, & flebitis, &c.

Terreri eos poſſe non credit,
Tali aduerſus metum omnem Amuleto
Munitos.

Fabulantur Poëtæ Achille à Chirone

Generoſum vinum Deo dignos indidit Spiritus,
Et

Digitized by Google

Et Leo Iudæ medullis ſuis paſtos
Achilles facit.
Ipſemet ſe ſuſcepto
Viſus eſt redditus ſibi.
In hymnos erupit hilarior,
Et imminentis vix memor exitij,
Amores ſuos diuturniori colloquio
Explanauit.
Pro beneficio, quod omnes grati hominis
Affectus excederet
Egit ipſemet gratias ſibi.
Vſqueadeo onera noſtra omnia, ſua fecit.
Conſuetudinem optimam
Mœror illi nullus excuſſit;
Medicatus oratione tædium eſt;
Venit Alcides alter in hortum
Iam non mala ſumere, ſed abſumere.
Qui rogauerat,
Vt vnum cum Diſcipulis fieret,
Exauditum ſe ſenſit,
Cum auulſus ab iis eſt.
Vnitatem ex diuiſionis dolore coniecit;
Se ipſum viſus eſt deſtituere,
Cum illos deſerüit.
Ita ne ipſe quidem ſine violentia,
A ſuo cum Deo colloquio
Excluſit homines.
Latronem expectans
Seuerè vigilias præcipit,
Miraturque in cribro Satanæ poſitos

leonum medullis paſtum.

Dixit enim hymnum, & diutius in ſermone illo blandiſſimo ſe hilarauit, & ſuos; & mox mira alacritate ait, ſurgite eamus hinc.

Noſtrum erat gratias agere, & non Chriſti, qui dederat, non acceperat beneficium.

Abiit ſecundum conſuetudinem in hortum Gethſemani.

Ita enim orauerat, Rogo vt vnum ſint ſicut & nos vnum ſumus.

Dolor ex diſcontinuatione partium, ingens.

Illud, & auulſus eſt ab eis, quandam vtique violentiam ſonat.

Sciebat qua hora fur veniret, ideo non ſolum vigilabat, ipſe,

Digitized by Google

ſed & monebat ſuos, vigilate, & orate, &c.

Dormire poſſe.
Athleta nobilis
Duram euocatus ad luctam,
Antagoniſta doloris ſui
In terram victus alliditur,
Et Cæli ſuppetijs indiget, vt erigatur.

Factus in agonia prolixius orabat.

Queritur propinari ſibi
Calicem tam diuerſum à ſuo.
Hauſta diuiniſſimi ſanguinis potione
Aliam omnem etiam oblatam à Patre faſtidit.

Tranſeat à me calix iſte, tam diuerſus ab eo, quem diſcipulis in cœna dederat.

Mox tamen interpretatus beneficium,
Quod ſibi à tam beneuola Maieſtate veniret,
Exinaniuit ſemetipſum ſe ipſo,
Quo ampliorem in ſe faceret
Ærumnis locum.

Verumtamen non ſicut ego volo, &c.

Exinaniuit ſemetipſum formam ſerui accipiens pronus in terram, & ad flagella paratus Procidit in faciem ſuam orans.

ELOGIVM XLVII.

ORANS SANGVINEVM IN SVDOREM LIQVESCIT.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioann. 18.

PRoh quam grauis eſt leuitas noſtra?
Nunquam par ſenſit onus noſter Alcides.
Atlanti ſuffectus
Non ita curuaſſet humeros,
Nec tam ſollicite Patris dexteram imploraſſet.
Sarcinam

Pater mi, ſi non poteſt hic calix tranſire, niſi bibam illum, fiat voluntas tua.

Digitized by Google

Sarcinam recuſare non auſus accuſat,
Et vt iumentum iam factus
Infirmum hominem tergo excipit
Pronus humi.
Peccatoribus intentis ſemper deſtruere
Nobilem arcam in humeris ſuis exhibet
Ad ædificium, quod in Cælum vſque pertingat.
In forma ſerui ſe quæri ad verbera ſentiens
Vt filius agnoſcatur
Sæpe Patrem appellat.
Vel ſic tamen ad flagella paratus
Vultum, quo excitaret beneuolentiam tegens,
Tergum, quo exciperet iram, oppoſuit.
Exegit auarus dolor
Ab omni membro tributum;
Nulli ſudorem, aut lacrimas condonauit.
Aliter Deum flere non decuit,
Qui totus oculus eſt.
Effuſionis auidus ſanguis vulnera præuenit,
Et impatiens intra venas teneri
Vrget libertatem noſtram in ſua.
Oblatus de cælo calix venenum habet;
Eo propius admoto ſudat nobilis gemma.
Oriens noſter
Quando ita in Veſpere rubuit,
Polliceri ſibi mundus audeat Cras ſerenum.
Dare tellus incipiet fructum ſuum,
Quæ tam bono irrigata ſit rore.
Liberalis Agricola
Ne ſui quidem tenax cruoris,

Vnde benè dicebat pſal. 28. ſupra dorſum meum fabricauerunt peccatores.

Cur toties in hac oratine Chriſtus repeteret illud, Pater mi, Pater mi.

Factus eſt ſudor eius ſicut gutta ſanguinis.

Deus ex Plin. lib. 2. definitur totus oculus, totus manus &c.

Alludit ad gemmas, quæ ſudore ſuo venena detegunt.

Per Zachar. Chriſtus oriens nomen eius. c. 6.

Matt. 16. Veſperè dicitis, ſerenum erit, rubicundum eſt enim.

Eo

Ait enim ſicut gutta ſanguinis decurrentis in terram.

Eo hortum ſuum alluit impetu,
Vt guttæ iam non dicantur fluere,
Sed decurrere.
Solare te, nouus Adam,

Gen. 3.

Quod in ſudore vultus tui
Veſcaris & tu Pane tuo.

Ouid. in met. vbi de Meduſa capite ô Perſeo reciſo.

Si terræ creditus Gorgonis cruor
Monſtra peperit,
Monſtrorum domitores pariet tuus.

ELOGIVM XLVIII.

DORMIENTES INCREPAT, ET HOSTIBVS OCCVRRIT.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioann. 18.

Suadent ſidera ſomnum remoto ſole.

NOſtri quoque Solis abſentia
Somnum conciliat.
Vigilare, Chriſte, non poſſumus,
Quamdiu nobiſcum non es.

Ita Drogo Oſt. ſerm. de cæna Domini.

Niſi identidem ad nos excitandos redieris,

Somnus imago mortis.

Aut ſimilitudo mortis,
Aut mors vera nos occupat.
Bonus Paſtor
Cuſtodiens ſuper grege tuo noctis vigilias

Proceſſit, & dixit eis, quem quæritis?

Vides lupum venientem,
Et occurris intrepidus.

Vt ergo dixit eis, ego ſum, abierunt

Ferita

Digitized by Google

Feritatem retundit inſperatâ ſecuritas,
Vel ipſo ſuæ felicitatis occurſu

retrorſum, & ceciderunt in terram.

Terretur impius;
Quod inuenerit quæſita triſtatur,
Et ne Deo, coram quo ſtat.
Propiorem illum ruina faciat

Impij, ex ruinis ſuis occaſionem capiunt recedendi magis à Deo.

Retrorſum cadit.
Redintegrata tamen audacia,
Vt grauius ſecundò corrueret
Iterum ſurgens,

Tunc acceſſerunt, & manus iniecerunt in Ieſum.

In danda ſalute,quam non haberet profuſus,
Capitalem inurere Deo calumniam voluit,
Dum eum, ac ſi docere perfidiam potuiſſet,

Aue Rabbi, & oſculatus eſt eum.

Magiſtrum dixit.
Negauit Diſcipulum,
Qui maluit amicum vocare;
Oppoſuit blaſphemo doctrinam ſuam,
E cuius ipſe præſcripto

Vocatus magiſter, cur non eum vocet diſcipulum, ſed amicum.

Ne Proditorem quidem odiſſet,
Publici Graſſatoris
Adhuc volens famæ conſultum,

Dixerat enim Ego autem dico vobis, diligite inimicos.

Diſſimulauit quod erat, appellauit quod fuerat.
Potentiæ ſuæ conſcius,
Quæ dixit, & facta ſunt,

Fuerat amicus, tunc verò erat proditor.

Tentauit an poſſet
Amicum quem dixerat facere.

Omnipotentia Dei, dicendo, res facit.

At plenus Satana Iudas
Non reliquit in ſe Deo locum.
Tenebrarum filius
Poteſtate tenebris facta

Poſt bucellam panis intrauit in illum Satanas.

Digitized by Google

Hæc eſt hora veſtra, poteſtas tenebrarum.

Nulli non obſtitit lumini.
Ipſa illum ſummi boni notitia perdidit,
Agnoſci Chriſtus Diuinitatem ſuam,
Vel ex tam impuri patientia oſculi, voluit.

Chriſtus vel ex ſua patientia agnitus Deus.

Alia quælibet patientia, quæ Dei non fuiſſet,
Tam turpe monſtrum
Ab ore ſuo procul excluderet.

Homines enim facile iraſcuntur, vt qui habent ſpiritum in naribus.

At non hoc nouum in Deo,
Quod hoc ſe hoſtibus deſcribat indicio;

Vide Tertul. & Cipr. lib. de patientia.

Æque admirabilis, quod poſſit omnia agere,
Ac quod non recuſet tam multa pati.

ELOGIVM XLIX.

OSCVLO PRODITVR.

Matth. 26. *Marci* 14. *Luc.* 22. *Ioann.* 18.

Venit Iudas cum laternis, & facibus.

NÆ tu plane cœcus es, Iuda,
Qui cum laternis, & facibus,
Solem quæras?
Tribus Erebi Furijs addidiſti te quartam;
Habes & tu tædas tuas,

Furiarum arma tædæ, vt apud Poëtas.

Quibus Mundi lucem
Non augeas, ſed extinguas.
Hac pompa luminum
Funus tuum deducis mortuus Deo.

Mortui enim ſoliti ita ad ſepulcrum deduci.

Iam fœtentem excitare qui vult

Vitæ

Digitized by Google

Vitæ Auctor
Eliſæum æmulatus os ad os applicat.
At Satana cordis arcem tenente
Nihil in ore proficiens,
Opportunitate oſculi vſus,
Repetit à te Spiritum ſuum,
Quem ſui prodigus,
Non vna tantum inſuflauerat die.
Profanatum contactu tam fœdo eſt
Diuiniſſimum guttur.
Venire mox ad Patris oſcula horruit,
Niſi ſe prius,
Quà felle, qua aceto lauaret.
Fuit hæc tota ſitis eius in Cruce.
Detegere ſpongia voluit,
Si quid in labijs de oſculo illo ſupererat;
Ideo cum guſtaſſet
Aſſequutus iam vota bibere noluit.
Dedicatum è contra
Tam Sancti communione halitus
Proditoris os eſt;
Vel impudentiſſimo Spiritui facta Religio,
Ne per illud egredi iam auderet.
Suprema neceſſitate
Pellente illum in locum ſuum,
Aliam ſibi per fracta viſcera viam fecit.
Suo malo didicit perfidus
Solis Deum Amoribus cæpi,
Funes illi per amplexus intentat,
Morſus per oſcula.

Fœtebat & ſi nondum quatriduamus. Reg. 4. c. 4.

Cum Satanas iam & miſiſſet in cor, vt eum traderet.

Inſuflauit, & dixit accipite Spiritum Sanctum.

Spongia fel, & acetum eluerunt labem, Chriſti labris impreſſam à Iuda oſculo.

Non erat igitur ſitis, ſed hac ad alium finem adhibita.

Impurus enim animus nouam ſibi per viſcera viam patefecit ad exitum, quia ſuſpenſus crepuit medius.

Trahitur ipſemet Deus ſolis vinculis charitatis.

Digitized by Google

Supellex charitatis titulus honorificus.

Omnem ſupellectilem Charitatis
In vſum odij traxit.
Hoſtilem animum texit in ijs,
In quibus detegi beneuolus ſolet.
Paſſus Deus non eſt
Maiorem ineſſe perfidiam homini,
Quam Clementiam ſibi.
Periclitari apud impios voluit
Famam ſcientiæ,
Non item patientiæ ſuæ.

Præceptoris amplexus & oſcula.

Dubitare enim quis poſſet, ideo admiſiſſe illum Iudam, quod ignoraret animum eius, ideo Euãgeliſta, ſciens omnia, quæ ventura erant ſuper eum.

ELOGIVM L.

A SVIS DESERITVR.

Matth. 26. *Marc* 14. *Luc.* 22. *Ioann.* 18.

Vulgus amicitias vtilitate probat.

SOlus relinqui ſi Chriſte nolueras,
Parcior debueras eſſe, quam fueris.
Te ipſum dediſti, cur te non deſerant,
Qui à te vltra nihil expectant?
Ad hamum ſine illicio
Nec piſces, nec piſcatores accurrunt.
At omnes beare qui veneras
Nullum tui cauſa miſerum pateris,
Saginari appetens voluptate patientiæ
Excludis à miſeria amicum, & proximum.
Qui ad Cænæ delicias

In Euchariſtia ſeipſum dederat.

Alludit ad illud; ſi autem me quæritis, ſinite hos abire.

Quare Chriſtus nullũ de ſuis voluerit ſecum torqueri.

Etiam

Digitized by Google

Etiam inimicum vocaras
Quo tibi tota Iudæorum ira
Indiuiſa vacaret,
Iraſci eos per id tempus
Alij cuipiam vetuiſti.
Offendit Innocentiam tuam Petrus,
Qui indigere te credidit defenſore.
Conuerti iubes gladium
Ac ſi te vlciſcendo peccaſſet.
Mones eſſe illum in loco non ſuo,
Quia vbicunque tu es
Locus eſt beneficentiæ, non vindictæ.
Indignaris profanari cruore ſacrilego hortum,
Quem tuis ſudoribus, & lacrimis conſecraſſes.
Nouo beneficio refricas antiquorum memoriã,
Reuereris Pontificem in mancipio;
Malchum Cayphæ magis aptas obſequiis,
Dum illi aures
Ad hoc vnum circumcidi paſſus es,
Vt mutares.
Seruum ſine lingua toleraſſes fortaſſe,
Quem ſine Aure non toleras.
Sacer hic obedientiæ ſenſus eſt,
Ideo ſeruare illum præ cæteris ſtudes.
Nihil minus quàm aures
Hominibus deeſſe volueras,
Ad quorum eruditionem
Linguarum imbrem paraſſes.
Credi de te non ſuffers,
Quod execraris in cæteris,

Atque ita Barabba ignouerunt, & Pilatus ac Herodes mutua odia poſuerunt.

Conuertuntur qui peccarunt, & Chriſtus Petro, Conuerte gladium tuum in locum, &c.

Quare noluerat in horto percuti quemquam.

Erat Malchus ſeruus Principis Sacerdotum.

Quare Malchum ſine aure relinquere noluerit.

Ad hanc enim nullus ſenſus magis neceſſarius eſt.

In die videlicet Pentecoſtes.

In illa hora dixit Ieſus, tanquam ad latronẽ exiſtis, &c.

Digitized by Google

Qui non niſi coacti
Ad Obſequia Diuina trahuntur.
Quereris te tamquam latronem
In Agro quæſitum,
Quem paratiſſimam victimam
Semper inueniſſent in templo.
Abuſus viribus ſuis Adoleſcens eſt,
Vt te fugeret,
Nudior relicto præceptore, quam Sindone.
Ita quotquot graues oculos
Habuimus ad vigiliam,
Leuiſſimos habemus pedes ad fugam.

Quotidie apud vos eram docens in templo, & non me tenuiſtis.

Adoleſcens relicta Sindone nudus aufugit, quem plerique ſuſpicãtur fuiſſe Ioann. vide Bar. an. 34. Chriſti.

ELOGIVM LI.

ACCVSATVR CORAM CAYPHA.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioann. 18.

RECiſus ex horto Flos noſter
Dabit protritus in triuijs
Odorem ſuum.
Arctatur in vincula myrrhæ Faſciculus,
Et quando in ſacra Deo creuit Tellure
Ad Sacerdotes adducitur.
Pretioſiſſimæ oblationis iniquiſſimi Iudices,
Debitam templo deſtinant tumulo.
Fatigan

Comprehenderunt Ieſum, & ligauerunt eum.

Hoc eſt in Mariæ vtero, terra videlicet nunquam à Deo maledicta.

Digitized by Google

Fatigantur in ſingenda calumnia.
Inſulati Poetæ;
Prauitatem vbi non inueniunt
Supplent ſua.
Nobilis Reus
Non habens quid in tam bona cauſa defenderet,
Quid in accuſatione tam ſtolida confutaret,
Luculentiſſimam obiectis Apologiam opponit
Silentium ſuum.
Dei tamen nomine, quia ſuo compellatus
Reſpondit.
Ne quæ patientia fuerat
Pertinacia credi poſſet.
Os conatur occludere.
Seruilis Adulatio Veritati
Barbaram ſatellitis manum
Illi propius admouet,
Et quantum ſibi coram malo Principe liceat
Colapho ſuadet.
Vt Inurbanus in Aula damnatur,
Qui aſſentator non eſt,
Punitur ibi Blaſphemiæ nomine Veritas;
Aſſuetus profutura
Placituris præferre,
Pari ibi periculo tacet, ac loquitur.
Sacerdotes, ne malos quidem
Contempſiſſe vult argui;
Alia conuicia diſſimulauit ſilentio,
Hoc deterſit reſponſo.
Non fuit integrum Dei Filio

Accuſabant eum in multis, & non erat conueniens teſtimonium illorum.

Ieſus autem tacebat, & qua de cauſa.

Adiuratus per Deũ viuum, reſpondit.

Tunc vnus aſſiſtens miniſtrorum dedit alapam Ieſu dicens; ſic reſpondes Pontifici?

Aſſentatorum in Aulis auctoritas, & licentia ſumma.

Æque enim tacens ac loquens damnatus.

Quare Chriſtus obiectam ſibi Sacerdotis irreuerentiam, noluerit tacitus præterire.

Digitized by Google

Solus enim perfectus eſt, qui non offendit in verbo.

Diſſimulare Patris iniuriam,
Qui negaretur perfectus ex eo,
Quod ipſe etiam
Offendiſſe argueretur in Verbo.

Hinc hauſere Sancti contemptum iudiciorum humanorum.

Et adhuc magnifaciat aliquis cēſuram hominū,
Quorum Iudicio
Ne ipſe quidem rectè loquutus eſt Deus?
Offēditur malus Princeps vnde erudiri debuerat;

Scidit veſtimenta ſua, & ait blaſphemauit.

Indignum ſe probat veſtibus illis, quas lacerat;
Detegit diloricatus carioſæ cōſciētiæ cicatrices;

Cum dixit, neceſſe eſt vt vnus moriatur pro populo.

Inſtare Sacerdotio ſuo finem
Prophetauit ante cum neſciret quid diceret,
Apertius nunc, cum nec ſciret quid faceret.

Habetur ex Ioſepho, & refert Baron. emiſſe Caypham Sacerdotiū ab Herode.

At quid aliud, Iudæa, à Sacerdote ſperares,
Quem Herodes non Deus dediſſet?
Rex malus rarò ſibi diſſimilem
Elegit Antiſtitem.

ELOGIVM LII.

PETRVM RESPICIENS, SALVTARES SOLVIT IN LACRYMAS.

Matth. 26. *Marc.* 14. *Luc.* 22. *Ioann.* 18.

Proinde Lucanus benè, exeat aula, qui vult eſſe pius.

PRoh quam facile inhærent vel optimis
Aulæ mores?
Vix ingreſſus in illam Piſcator eſt,

Cum

Digitized by Google

Cum illico & ſimulare didicit, & mentiri.
Sine iniuria Veritatis
Ne ſecundas quidem aditum inuenit ad fores.
Nouus tamen in arte mentiendi,
Ita feliciter exercere illam non potuit,
Quin, vel cum mentiretur, promeret vera.
Plane non nouerat hominem,
Deſerere illum qui poterat.
Plane non erat is, quem in horto viderant;
Ille Cohortem contempſerat,
Hic reformidat Ancillam.
Sed nec erat Chriſti Diſcipulus,
Qui Aulam volens, & non coactus intraſſet.
Audaciam hanc vtique non docuerat is,
Qui Zacchæi, & Plebeiorum domos
Vel non accitus adiiſſet,
Ad Regias vero trahendus funibus fuerit,
Vt veniret.
Corripere Ianitorem Regni ſui Deus
Oppoſitâ illi Oſtiaria voluit,
Quæ ſolertius cuſtodiret fores Palatij,
Quam ille Cæli.
Inſipiens, qui tacente Sapientia loqueretur,
Facilius reputans poſſe decipi Veritatem,
Quam amantem terreri,
Culpabilius ſequutus captiuam eſt,
Quàm cæteri reliquiſſent.
Ita ſopitus,
Vt ne ſe quidem Galilæum iam ſciret,

Capit iurare, & Anatematizare, quia non noui hominem nota illud, capit.

Si enim cognouiſſet, vt par erat, vtique non deſeruiſſet.

Non erat in hoc Chriſti diſcipulus, quia ille aulicìſmum ſuos non docuit.

Non legitur Chriſtus veniſſe in Prætorium, vel in Herodis regiam, niſi vinctus.

Dicit Petro Oſtiaria, quæ illum introduxerat nunquid tu, &c.

Hoc eſt Chriſto, qui eſt Dei ſapientia.

Negauit etiam ſe Galilæum, vt facilius crederetur non agnoſcere hominem.

Digitized by Google

Gallus cantauit, & recordatus eſt Petrus, &c. & egreſſus foras fleuit.

Adeſſe ſibi tempus ſurgendi
Ante Gallicinium non agnouit.
Ideo igne indigens
Quia Solem ſuum ſequebatur à longe,
Quos prope vndas ardores conceperat,
Prope prunas extinxit.

Vocauerat illum Christus ſecus mare Galilææ.
Acerrimæ naturæ fuerat Petrus, vt notant Patres.

Noctis illius frigore mitigari debuerant,
Vt ferre eos mundus poſſet.
Iuratus perfidiæ ſuæ teſtis
Iam non ſuffert oculum Iudicis.

Conuerſus Dominus reſpexit Petrum, & egreſſus foras &c.

Cum magnitudinem doloris ſui
Atrium, & aula non caperent
Foras egreſſus,
Vibrato in ſe fulguri, fulmen ne traheret,
Pares illi extinguendo fletus oppoſuit.

Atque ita in hoc quoque vere ſe Petram, Petrus probauit.

Minor fuerat Chriſto moriente concuſſio,
Si hæc ipſa etiam fracta Petra non fuiſſet.

ELO

ELOGIVM LIII.

VEXATVR PER NOCTEM.

Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioann. 18.

NVnquam ſecurius regnarunt tenebræ,
Quam ſole captiuo.
Feralis nox
Ne bina quidem in Firmamento noſtro
Sidera tolerat.
Cæca nequitia vt eſt,
Oculatum pati Deum non poteſt.
A tam Sancta Pupilla
Salutare faſcinum metuit,
Quale recens vidit in Petro,
Cui reſpici, & corrigi idem fuit.
Veſanus furor
Obijci ſibi ſe ipſum non vult,
Inde accuſatorem turpitudinis ſuæ ſpeculum
Velo interpoſito tegit.
Dei Pulcritudinem
Timet impius amare, ſi ſpectet.
Sui in illum odij tenax
Eam ipſam viſionem, quæ Beatis præmium eſt,
Pœnam putat.
Experitur quid ſibi liceat,
Qui adorationem quoque contemptum facit.

Cur velarent oculos Chriſto Iudæi.

Firmamentum enim eſt Dominus timentibus ſe.

Quos enim videbat, faciebat illicò meliores: ita Zacchæum, ita cacumnatum, & alios.

Speculum noſtrum Chriſtus Drogo Oſt. in ſer. de can. feciſti mihi Domine de corpore tuo ſpeculum.

Viſio beatis tota merces, per Theologos.

Genuflexo ante eum illudebant ei.

Veram tamen illius formam
Exprimere vel ſi velit non ſcit.
Rem Templi nunquam fortaſſe viderat
Academicus Popinarum.
Deum, & ſe ipſos fallentium more,
Eam duplici corde,
Et vnicò exhibuit genu.
Male interrogātibus Reus ſapiens non reſpōdet.
Apud ineptos, ac ſtolidos
Opportunius quidquam ſilentio non inuenit.
Percuſſores ſuos illum odiſſe ne crederes
Videri propemodum voluit ignoraſſe.
Quamquam non facilis fuerit
Ad interrogationem reſponſio,
Qua rogabatur edicere à quo foret percuſſus.
In vnum aliquem
Conijcere culpam non potuit.
Quæ erat omnium.
Vt ſingulos intelligeres
Omiſit dicere ſingulares.
De ijs honorifice loqui non poterat, tacuit.
Qua nocte ſuis non potuerat ſomnum excutere,
Miratus eſt Hieroſolymis
Pernoctaſſe tot Vigiles.
At non hoc primum experimento didicerat,
Sopiri plerunque in hominibus Charitatem,
Nunquam inuidiam.

Perditi legitimum Dei cultum imitari nequeunt, vel ſi velint.

Accuſabant eum, ille verò tacebat.

Prophetiza quis eſt, qui te percuſſit.

Quare ad interrogationem huiuſmodi non reſponderit. Omnes nos quaſi oues errauimus, & poſuit in eo Dominus iniquitates omnium noſtrum.

Inſomnes enim tota ea nocte videntur pernoctaſſe non milites ſolum, ſed proceres omnes, & populus.

Digitized by Google

ELOGIVM LIV.

PILATO SISTITVR, ET ACCVSATVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 18.

ILluxit cæcis tenebrionibus inutilis dies;
Ortus mane facto Sol eſt,
Nec vident adhuc vnde veniant,
Aut quo vadant.
Deum ſuum vouent furori victimam
Sacerdotes,
Hoc quoque ſibi in illum ius vendicant,
Ex quo nouo emptionis titulo
Suum fecerunt.
Imperiti Nundinatores
Neſcierant non tenere contractum,
Cum læſus venditor vltra dimidium eſt.
Sceleri ne deſit Auctoritas
Illud coacto Concilio publicum faciunt.
Capitalis fit apud Principes,
Qui populo placuiſſet.
Puniuntur in illo virtutes,
In quo crimina nequeunt.
Teſtium numerus non fides, attenditur;
Statuitur ſumma piaculi
Neſciſſe peccare dum viueret,
Deſipere dum doceret.

Manè autem facto Principes Sacerdotum; & ſeniores conſilium inierunt vt eum morti traderent.

Venditus enim illis à Iuda fuerat.

Certum id ex legibus Iudas autem vtique læſus vltra dimidium.

Inuenimus hunc ſubuertentem populum.

Digitized by Google

Quia filium Dei ſe fecit, ille verò in hoc natus erat.

Arguitur ſe feciſſe, quod natus erat,
Se dixiſſe, quod fuerat.
Intentus alienum impedire ſcelus,
Non pœnam ſuam,

A modo videbitis filium hominis ſedentem à dextris Dei, & venientem in nubibus cæli.

Nō vidit vnde melius corrigeret humana iudicia,
Quam ingeſta mentione Diuini.
At qui nullam Reo aurem ſeruauerant,
Non inuenere quam darent.
De Nube loquutus in nube creditus loqui.
Captare inania viſus eſt,
Qui ſuam deſcriberet in Aere poteſtatem.

Et vinctum adduxerunt ad Pilatum.

Ad Profanum forum
Nouo ſcelere cauſa ſacra traducitur;
Seſe ad Sycophantiam vſque demittunt
Superba capita,

Princeps Sacerdotum, & ſeniores accuſabant eum.

Conſcientiam tanti facinoris
Penes ſe eſſe non curant,
Dummodo ſit eius ignominia penes Pilatum.

Sciebat Pilatus, quod propter inuidiam tradidiſſent illum.

Tam pinguis nequitia
Cæcum alioqui Prætorem non latuit.
Illam, ſi non vidit, palpauit.
Et tam mitem quidem animam
Ciere turbas potuiſſe non credidit;

Duo crimina obiecta Christo, quod ſubuerteret populū, & quod ſe Regem faceret.

Pilatus autem non niſi de ſecundo interrogauit, & quare.

Vbi tamen acceſſitus de Regno eſt
Non negauit crimini fidem,
Quod probabile faceret
Inſita vultui Diuino Maieſtas.
Oneratum tanta Rei grauitate ſe ſentiens,
Moleſtiam hanc
Inimicum in Herodem exonerat.

Cum adhuc vt Herodis inimicus, au-

Adeo

Digitized by Google

Adeo apud Magnates
Ipſa etiam plerumque officia, vindictæ ſunt.

diens Galilæum, dimiſit ad illum Ieſum.

ELOGIVM LV.

AD HERODEM MISSVS ILLVDITVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 18.

COndemnatio tua, Chriſte,
Maior iniquitas eſt,
Quam vt illam vnicum capere forum poſſit.
A ſacro ad profanum reijceris,
Vt vtriuſque iudicem agere.
In vtroque Reus ediſceres.
Non miraberis poſthac
De Iudicijs querelas pauperum,
Qui eorum expertus in Iudicijs fortunam es.
Cauſa minime quæſtuoſa,
Non inuenit in tam multiplici Curia
Cognitorem.
A foro ſuo, & Sacerdos, & Prætor
Reum excludit
Cui omnis ineſt innocentia, nulla pecunia.
Ditioni ſuæ ſubditum
Bene te non norat Pilatus,
Niſi mox nequiori Domino ſubditũ crediſſet
Hæreditaria Herodi odia tua ſunt;
A patre

Cur per tot fora traductus Ieſus.

Pauperes enim qualis is erat, vix audiuntur in iudiciis.

Cur ij ipſi, qui Chriſtum perditum vellent, eius à ſe cauſam reijcerent.

Herodes enim huius Herodis, pater,

Digitized by Google

is fuit qui innocentes peremit, vt Chriſtū perderet cum iiſdē.

A patre hauſit, vt & videre te cupiat,
Et illudere.
Et illuſit ille te plane.
In eo vel maxime,
Quod cum tuam tibi Vocem,
Ioannem videlicet, ademiſſet,
Adhuc à te reſponſum exigeret.
Lupum quia videras, Agnus taces.
Expectanti monſtra
Non habes quod maius obijcias
Deo miſero, Verbo muto.
Paſcendis Aulæ otijs natus non es;
Vtpote qui omnium vtilitatem intendis,
Nullius admirationem
Reges ridiculi tui ſunt, non tu Regum.
De te illi ſemel,
Tu de illis ſemper fabulas dabis.
Vt aſſidue ludas in orbe terrarum,
Hiſtrionicus nunquam extitit luſus tuus.
Homicidam homo mitiſſimus
In Colloquij communionem non recipis.
Mauis ab eo credi fatuus,
Quam parum opportune feſtiuus.
Transfiguras te iterum in veſte alba;
Supplet color iſte Patronum;
Tuam deſcribit Innocentiam cum illudit.
Atratum te tam bona cauſa non patitur.
Candidatus Crucis
Accuſari de illius ambitu potes.
Condonas exercitui, quod te negligat;

Ex Chryſol. vox Chriſti Ioannes: ait enim Ego vox clamantis.
Tam verè dicitur lupus Herodes, quā Chriſtus agnus.

Quare Chriſtus, miracula, quæ exigebantur ab Herode, patrare noluerit.

Et Reges ſeu Tyranni ridiculi eius erunt. Habac. 1.

Occiderat enim Ioannem Baptiſtam.

Illuſit eum, & indutum veſte alba dimiſit.

Rei in iudicio non niſi attrati apud antiquos.

Regis enim, & non Dei ad exemplum

In

Digitized by Google

In Herodis enim aula,iam noſti,
Plus aliquid Regis exempla poſſe,
Quam Dei.

componuntur milites.

ELOGIVM LVI.

AD PILATVM REDVCITVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 18.

EXcedit promiſſa ſua Deus in donis;
Pacē promiſit bonæ voluntatis hominibus,
Dedit & malæ.
Pilato, & Herodi odia omnia
Mitiſſimæ Maieſtatis excuſſit aſpectus.
Cum vtrique antea
In nullo conuenire ſe crederent,
Ea die in eo agnouere ſe ſimiles,
Quod vtrique plurimi facerent homines,
Nihili Deum.
Ita impios, qui veræ amicitiæ capaces non ſunt,
Solius conciliat improbitatis affinitas;
Amici non aliter,
Quam quia idem omnibus
Inimicus opponitur Deus.
Exiguntur à Pilato Carnificis partes,non iudicis,
Ad quem Reus non iudicandus,

Nato Chriſto canunt Angeli, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

Herodes, & Pilatus facti ſunt amici ea die, cum antea eſſent inimici.

Ariſt. in moralib.

Illum enim dicuntur deduxiſſe, vt crucifigerent, non vt iudicarent.

Q

Digitized by Google

Sed Crucifigendus adducitur
Fatigatus accuſatorum clamoribus
Hæret in ſilentio Rei.
Extorquet ab eo reſponſum,
Dum intumeſcit deceptus.
Vel cum captiuus foret
Superbis reſtitit Deus;
Laudantem ſe à poteſtate non ſua corripuit,
Deſcripſit illi ſe Regem,
Vt à ſe modeſtiam diſceret,
Et quo leuius aſſuetum palponibus hominem
Pungeret admonitio,
Ab innato ſtudio veritatis, fiduciam excuſauit.
Miratus Aulicus eſt nomen nouum.
Qui conſenuerat inter Princeps,
Veritatis ne definitionem quidem audierat.
Sibi facile perſuaſit
Illum de hoc mundo non eſſe,
Qui potuiſſet
In tam odioſum mundo munus venire.
Inuenit malus diſcipulus
Optimum præceptorem;
Cuius tamen, interrogatione contentus,
Non ſuſtinuit expectare reſponſum;
Vtpote qui more multorum
Videri vellet veritatis auidus, cum non eſſet.
Doctrinam ſuam poſitus in ſchola non ſua
Dedignatus eſt explicare.
Enodationem arcani Dogmatis
In Crucis Cathedram diſtulit,

Mihi non loqueris? neſcis quia poteſtatem habeo, &c.

Non haberes poteſtatem aduerſus me vllam, niſi, &c.
Tu dicis, quia Rex ſum ego.

Ego in hoc natus ſum vt teſtim. perhibeam veritati.

Quid eſt veritas?

Regnum meum non eſt de hoc mundo.

Pilatus vbi interrogaſſet quid eſt veritas? ſtatim exiuit, non expectato reſponſo.

Quare Chriſtus in aula noluerit explicare veritatis doctrinam.

Et

Et taciturnitate ſuos docuiſſe contentus
Non eſſe veritati locum in Aula,
Vbi Adulatio omnia eſt.

Veritas odioſa omnibus, ſed Principibus potiſſimum.

ELOGIVM LVII.

FLAGELLIS CÆDITVR AD COLVMNAM.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

MIrum erat ſi ſub timido Iudice
Secura ſcelera non regnarent.
Offendit in Latrones,
Vel ipſo Prætoris in Atrio, Viator Deus,
Nudatur veſtibus ſuis,
Semiuiuus & ipſe
Plagis impoſitis relinquendus.
Sitiens iam non aquam, ſed ſanguinem
Populus Moyſis,
Virgis iterum conſequẽtem ſe Petram ſollicitat.
Vlciſcitur illa beneficio vulnus,
Et Plagis petita dat ſcatebras
Quales amant.
Librum ſuum ſcriptum intus, & foris
Deus quoque ipſe cenſuræ hominum
Ad columnam exponit.
Bene nunc aſſiduo lectore frangatur,

Ita ſecura, vt vel ipſum deicidium patraretur in meridie.

Alludit ad illum, qui deſcendebat de Hieruſalem in Ierico, & incidit in latrones.

Bibebant de conſequente eos petra; Petra autem erat Chriſtus.

Conſuetudo apud antiquos exponendi ad columnam libros, quos edidiſſent, vnde Iuuenal. & aſſiduo fracta lectore columna.

Digitized by Google

Quando quod in ea affixum eſt Verbum,
Arcana Dei omnia continet.
Diruite, Scythæ, Columnam
Ex Pyladis, & Oreſtis hiſtoria
Veri Magiſtram Amoris;
Nobiliora ſuæ Charitatis emblemata
Ad eruditionem omnium gentium
In Columna altera ſtatuit Deus.
Amorem nactus Euriſtheum Alcides noſter,
Nullam ſibi indulgeri ab eo ſentiens
Laborum metam,
Ibidem plus vltra,
Vbi alius, non plus vltra, deſcripſit.
Fabuloſa Virtus ſe claudi terminis paſſa eſt,
Quod pati vera non potuit.
Monſtrum fuerat lapſum Mundum
Sine columnis erigi,
Et à Pharaone duriori
Meliorem Dei populum eripi,
Quin ei index itineris
Sua etiam Columna præiret.
Timeat templo ſuo Dagon;
Sampſon alter Columnas amplexus
Hoſtium ſuorum ruina ſepelire ſe præparat.
Quàm non mitior Lictoribus Iudex eſt,
Qui vel in ipſa crudelis Clementia,
Hoc vnum punit in Reo,
Quod nullam in eo cauſam inuenerit?
In foro nequitiæ
Fuit ſemper innocentia ſummum crimen.

Qui

De hoc Lucianus in dial. Scytha, ſeu de Amicitia.

Euriſthei, & Herculis notiſſima fabula.

Alludit ad columnas Herculeas.

In columna ignis, & nubis eductus populus ab Ægypto.

Sampſon templum Dagon diruit excuſſis columnis. Iudic. 16.

Pilatus flagellauit Chriſtum, vt emendatum dimitteret, non vt occideret.

Ego nullam inuenio in eo cauſam.

Digitized by Google

Qui te tamen, mi IESV,
Ex ore iudicet tuo, credat
Te ſaxo alligatum Promethei pœnas luere,
Quod & ipſe, te teſte,
Ignem veniſti mittere in terram.

Prometheus alligatus Caucaſo, quod ignem furatus eſſe è Cælo. Lucian. Prometh.

ELOGIVM LVIII.

SPINEA REDIMITVR CORONA.

Matth. 27. *Marc* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

IN Regno Patientiæ
Non aliud coronat, quam quod cruciat.
Spinarum Deum finxerint Ethnici;
Fecere Iudæi.
Ex radiis nouam ſpeciem Diuinitatis intelliges.
Viarum Curator
Moras itinerantium præcauens,
Impedimenta pedum in capite ſepelit.
Quidni Arbores
Rhamnum olim in Regem eligerent,
Tanto quandoque ſeſſurum in vertice?
Colligamus de Spinis Vuas,
Ex quo vepres inoculantur in Vite.
Labile vnicum Chriſti Regnum non eſt;
Illius vnius corona radices habet.
Ita robuſtè mauult, quam venuſte regnare.

Deus ſpinarum apud Rom. ex Auguſtino de Ciuit. c. 2. lib. 4.

Iudic. 9. dixerunt omnia ligna ad rhānum, veni & impera ſuper nos. Chriſtus vitis pluribus locis dicitur.

Nulla enim alia corona ita inhæret capiti, vt quæ fixa.

Digitized by Google

Initiandus in Dolorum arte Magiſter,
Poſt examen ſeuerius laureatur.
Arundinea tamen Rude donatur,
Ne grauis cuipiam diſciplina eius accideret.
Qui linguam nequam audierat,
Debuit de præſcripto Sapientis
Spinis aures ſepire.
Sine phaleris videri Veritas amat;
Sentes mauult tolerare,
Quam frondes.
Sepire vineam ſuam venit
Bonus Agricola,
Collegit vndequaque materiem ſepium,
Id vnum ſtupens, ac dolens,
Quod terra etiam, quæ maledicta non fuerat,
Spinas ferret.
Coronaris deuota ſacrificio victima;
At quia Luxuria hominum
Omni iam roſas legit ex horto,
Solæ tibi ſpinæ ſuperſunt.
Sub ludicro palliaſtro
Rex verus;
Id quod natus fueras
Te negare non auſus,
Quod nullus tibi inuideat
Regnum ambis.
Meliori vtique dignus,
Niſi hoc ipſum feciſſes omnium optimum,
Quod omni accepta à Patre optione.
Elegiſti tuis, ac tibi.

Laureatus vir dolorum, & ſciens infirmitatem.

Eccleſiaſtici 28. Linguam nequam audiſti? ſepi aures tuas ſpinis.

De Chriſto Iſa 58. & vocaberis ædificator ſepium.

Terra autem maledicta dictum, ſpinas, & tribulos germinabit.

Impij enim. Sap. 2. non ſit pratum, quod non pertranſeat luxuria noſtra; coronemus nos roſis, &c.

Regnum Chriſti regnum omnium optimum.

Omnia enim dederat ei Pater in manus.

ELO

ELOGIVM LIX.

OSTENDITVR POPVLO, ET EXSIBILATVR.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioann. 19.

INter Milites quies eſſe quæ potuit
Deo Pacis?
Perierat illi plurimum de laude patientiæ,
Niſi quæ armatis licent tolerauiſſet.
Duriores illos expertus eſt ferro ſuo;
Crudeles Ludiones hilarauit illuſus.
Suis eos deſcriptos ſibi vidit in donis;
Leues agnouit ex Arundine,
Cruentos ex purpura,
Rapaces ex Spina.
Nobilis Actor ferali ſcenæ ſeruiens
Dum ageret Regem,
Tributi nomine alapas collegit, & ſcomata.
Apud talem populum ſcierat
Sola hæc abundare.
Gratulationes ludicras de vero Regno
Conſentientis in morem tacitus excipit.
Spectari iam vult, non audiri,
Quia pro vna lingua tacente
Mille loquuntur in eo vulnera.
Agit Pilatus deſiderij huius interpretem,

Tota ea nocte fuit Chriſtus inter milites.

Vſus enim ferri ferreas mentes facit.

Induerunt eum clamyde coccinea; coronarunt ſpinis, & dederunt arundinem in manu eius.

Regibus populi non dant, niſi ea, quibus abundant.

Qui enim tacet, conſentire videtur.

Eduxit enim illum foras ſpectandum.

Eum

Digitized by Google

Eum foras educens
Improperat cæcitatem ſpectantibus,
Quibus deſcribit illud ipſum, quod obijcit.
Ne credatur congeries vulnerum,
Appellatione hominis
Occurritur oculorum errori.
Irritatur ſpectaculo illo barbaries,
Non expletur;
Apud præoccupatos ab ira
Non inuenit miſeratio locum.
Cruorem, quem auent conculcare
Supra ſe poſtulant,
Et quo tanti pœna ſceleris
Manet in plures,
Ipſa poſteritas culpæ vocatur in partem.
Non ſufficit timor infelix
Liberare, aut ſe à moleſtia,
Aut innocentem à pœna.
An non illi igitur
Omni iure celata definitio Veritatis,
Qui ita parum patrocinari cognitæ poſſet?
Homo Bulla
Ad primos vulgi fractus eſt flatus.
Oblitus illico Deum eſt,
Cum ſibi Cæſarem, Plebemque propoſuit.
Abijt in accuſatorum perfidiam,
Quam damnauerat.
Ita omnis fuit illi ratio furoris alieni,
Nulla muneris ſui.

Quare dixerit Pilatus, Ecce Homo.

Audientes Pilatum cœperunt magis clamare, tolle, tolle.

Sanguis eius ſuper nos, & ſuper filios noſtros.

Hæc cum audiſſet Pilatus, magis timuit.

Cur non meruerit Pilatus audire à Christo, quid eſt veritas?

Homo bulla, eſt in adagiis, hoc pro Pilato accipitur.

Si hunc dimittis, non es amicus Cæſaris: omnis enim, &c.

Digitized by Google

ELOGIVM LX.

POST HABETVR BARABBÆ, ET CONDEMNATVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

APtare legibus popularem veſaniam
Sperare nemo potuit, niſi veſanus.
Suetus attendere quæ placerent alijs,
Non quæ ſe decerent,
Facilitate Crudeli
Perdidit ſemetipſum, & Deum.
Cautus vt eſſet, ac ſolers,
Ne ipſe quidem duobus
Seruire Dominis potuit.
In eo venia non dignus,
Quod deteriorem reueritus,
Meliorem contempſit.
Pilato vigilanti non audent
Conſilia præclara ſe ſiſtere;
Ad illum non niſi per Vxoris ſomnia veniunt.
Terretur hæc viſis;
Magis ille tamen auditis.
Plane frater mortis eſt ſopor;
Imminentem Sorori à Chriſti cædè perniciem
Aut prohibere per ſomnia voluit,
Aut differre.

Impetu enim, non ratione populus ducitur.

Nemo poteſt duobus Dominis ſeruire: aut enim vnum reuerebitur, & alterum contemnet, &c.

Reueritus enim Cæſarem, & Principes Sacerdotum, Deum contempſit.

Sedente illo pro tribunali, miſit ad eum vxor eius dicens, &c.

Vidēs Pilatus, quia nihil proficeret, lauit manus.

At male monetur cæcus per viſa,
Et apud Impios
Quælibet Dei monita ſomnia ſunt.
Miſeri Principes,
Quos Magiſtratuum falſa modeſtia
Tam ſæpe populis contemnendos exponit.
Et, tu, Cæſaris amicum te dixeris,

Pilatus in ſuo metu Cæſari iniurius, quem timebat.

Qui metu tuo nequiorem illum iudices,
Quàm vt placere illi valeat iuſta decernens?
Atqui ſenſeras de Deo ipſo nil melius,
Qui ad datam ab eo legem Iudæos dimitteres,
Ac ſi poſſet per illam licere
Innocentis Oppreſſio,

Alludit ad illud, accipite eum vos: & ſecundum legem veſtram iudicate eum.

Quæ non licebat per tuam.
At popularis auræ captator,
Ita quos places attendis,
Vt quem plectas non videas.

Quem vultis dimittam vobis, hunc, an Barabbam?

Insōtis merita oppoſitis Barabbę ſceleribus iuuas,
Non feliciore conſilio, quam euentu;
In eo plurimum iniurius cauſæ tam bonæ,
Quod eam niſi compoſitam peſſimæ
Videri venia dignam non crederes.

Manus lauabat, cum totum eius ſcelus eſſet in voce, & corde.

Impie, linguam abſterge, non manus.
Contractam labem aqua non eluit,
Quam nec æternus ignis purgabit.
Caue te coactum excuſes?

Inexcuſabilis Pilatus, dixerat enim poteſtatem habeo dimittere te, &c.

Memorem mendacem eſſe par eſt;
Iactaſti te poſſe dimittere;
Volens igitur perdidiſti.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXI.

CRVCEM BAIVLAT IN CALVARIAM.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

PVrpuram exue venturus ad Crucem;
Bene Regem non exprimis
Tuo nondum fixus in Throno.
Quid tibi cum Arundineo ſceptro commune?
Illo abiecto Crucem aſſume;
Grauior vt hæc ſit, erit & gratior;
Eam ſi tuleris, rependet beneficium, cum te feret,
Tuas iterum veſtes induere;
Mariæ labori venerationem hanc debes,
Vt quamdiu non elegeris nudus incedere,
(In die præſertim deſponſationis tuæ)
Alia tegumenta non quæras.
Recuſare ſarcinam neſcis,
Quæ tuos beat amores, dum grauat humeros.
Illi tamen impar ferendæ
Eo ipſo, quo releuaris labore, torqueris.
Grauat te beneficium,
Quod extorquetur inuito.
Condonanda tamen Ruſticitas
De Villa venienti.
Condonandus & horror feralis ligni;
Odere Crucem homines;

Induerunt eum iterum veſtibus ſuis, atque ita exuerunt purpura.

Veſtes Chriſti, traditio eſt, fuiſſe à Maria contextas.

Non enim minus quàm Andreas dicere poterat, ô bona Crux diu deſiderata.

Angariauerunt Simonem Cyrenæum venientem de villa, vt tolleret crucem eius.

Digitized by Google

Ità fere ad verbum Drogo Oſt. in ſerm. de cœna Domini.

Nimirum fures ſunt, & Latrones.
Agnoſcit ſudoris tui pretium
Obuia Beronice;
Nobiles ſordes in linteo colligit,
In quo & accipit vultum tuum.

Beronices, ſeu Veronicæ hiſtoria ſatis nota.

Extare vbique volueras Dolorum tuorum
Imaginem;
Vbi illos non potes in animis,
Pingis in telis.
Erant hæc artis tuæ rudimenta
Sindonem facere perdiſcentis.
Expertus te Primum es
Reſpondens Abagaro,

Abagaro enim Edeſſæ Principi miſit Chriſtus imaginem ſui expreſſam in lino.

Nunc tanti operis molitioni iam proximus
Non vltra delineandi,
Sed colorandi peritiam probas.
Agunt nondum mortuo Præficas
Piæ mulieres;

Occurrerunt ei in via piæ mulieres.

Miſerationem tam non laudas,
Quæ tolerantem iniurias lugeat,
Cum lugere magis debuerit inferentes.

Nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete, & ſuper filios veſtros.

Totas tibi lacrimas impendi non vis,
Alijs miſeris huius cedis partem ſolatij,
Damna non paſſurus fortaſſe lugeri tua,
Niſi ipſa etiam noſtra eſſent.

Damna Chriſti, ideo damna noſtra, quia ſine peccato noſtro non ſunt.

ELO

ELOGIVM LXII.

NVDATVR VESTIBVS.

Matth. 27. Marci 15. Luc. 23. Ioann. 19.

EX quo ſe ipsũ ſuprema deglutiuit in Cæna,
Concepto igne febricitat Amor meus.
Cænaculi vel capaciſſimi
Iam non ferens anguſtias,
In horti aperta reſpiraturus proſilijt,
Et iterata toties emiſſione ſanguinis
Expertus ardorem non minui,
Tegumentis abiectis duro reclinatus in ſtrato,
Frigidiorem in Monte Aerem nudus captat.
Athleta Nobilis
Supremam euocatus ad luctam,
Omne de ſe ſpolium hoſtibus ad empturus,
Impedimenta veſtium exuit.
Miſerata Nuditatem Parentis ſui Natura eſt;
Inuoluere illum tenebris ſtuduit.
Tantas tamen ille eſſe non patitur,
Quin clare cernere vel ad illas liceat,
Furem ſe quamuis creditum
Nihil à tellure aſportare ſe tamen,
Præter Clauos, & Vepres,
Cum alioqui, teſte Matre, quæ aderat,

Æſtus in Chriſto, Euchariſtia ſumpta: Deus enim ignis conſumens eſt.

In horto, ad columnam, in Spinea corona.

Alludit ad ægrotos, qui ex ardoris impatientia, ſtragulas, & veſtes abijciunt.

Athletæ nudi in arenam deſcendebant.

Alludit ad filios Noë, quorum hiſtoria ſatis nota ex Gen. c. 9.

Nudus diſcedebat è mundo, qualis venerat è ventre matris.

Digitized by Google

Qualis venerat, talis abiret.
Ad Nundinas Ærumnarum ſuarum
Coacto Mundo,
Ambitione quadam miſeriæ
Ne vnum quidem de acceptis verberibus
Paſſus eſt regi.
Ne poſſet argui minus honorifice ſenſiſſe
De ſui pretio ſanguinis,
Illi ſi purpuram quamlibet prætuliſſet,
Præ illo, vel cum Rex credi potiſſimum vellet,
Omne aliud paludamentum contempſit.
Baptizandus Baptiſmo,
Quo tamdiu ambierat baptizari,
Ad noui delicias balnei
Nuditate ſe præparat.
Mortis ſuæ ſtudium in Lictoribus,
Quia conueniebat cum ſuo,
Datis munerat veſtibus;
Scindi tamen illas non vult,
Hinc etiam probaturus
Quam amaret integritatem in moribus,
Qui eam ne lædi quidem
Pateretur in veſtibus.
Reuixiſſe Innocentiæ Sæculum
Mundus credat,
Quando Nouus Adam in Paradiſo ſuo
Iterum nudus incedit.

Chriſti ambitio: Crux, & verbera.

Nulla purpura par Chriſti Sanguini.

Baptiſmo nimirum Sanguinis ſui.

Non enim minus ardenter deſiderabat vitam dare, quam Iudæi deſiderarent capere.

Et dixerunt non ſcindamus eam, ſed ſortiamur cuius ſit.

In ſtatu innocentiæ Adam nudus.

Paradiſus Chriſti in Cruce, & tormentis.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXIII.

AFFIGITVR CRVCI.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioann. 19.

PAndoræ infortunio Mortales admoniti
Didicere iam tandem
Fugæ libertatem non relinquere
Summis bonis.
Vnum nunc igitur nacti, in quo ſunt omnia,
Vt ſit in mundo ſtabile, figunt.
Felices ſi ſcierint
Sua huic alligare vota, ne fluctuent.
Demerſit Tiphin noſtrum tempeſtas;
Adhæret ligno Naufragus,
Et in eo Brachia
Quaſi Nataturus extendit.
Cum omnia dederit ei Pater in manus,
Retinere illum quidpiam velle ne crederes,
Stringere illas ne poſſet
Clauo voluit prohiberi,
Ita tenaces Prodigus
Ne in compreſſa quidem imitari potuit manu.
Coram Patre interpellaturus pro nobis;
Obſecrantis in morem extendens brachia
Figi illa vult,

Pandora Deorum nutrix, aperta pixide, in qua bona omnia acceperat, auolaſſe omnia comperit.

Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me. Pſ 68.

Iſ. 25. & extendet manus ſuas, ſicut extendit natans ad natandum.

Aduocatum enim illum habemus apud Patrem.

Ceſſaturum

Digitized by Google

Ceſſaturum illum, vt Moyſem
Cum ex defatigatione demitteret brachia Moyſes, vincebatur populus, vt habetur in Exodo.
Et defatigatione ne putes.
Vbi cubet in meridie vltra Sponſa non quærat;
Hora ſexta,
Quo ſit æger reclinatus in ſtrato perdidicit.
In eo ille ad horam vſque Nonam ſe torquens,
Ab hora ſexta, vſque ad nonam Chriſtus in Cruce vixit.
Cum ne nox quidem ſuperinducta
Conciliaret ſoporem,
Memor tandem Ceruicalis
Atque ita inclinato in pectus capite tradidit Spiritum.
Quo Ioannes erat vſus in Cœna,
Supra pectus & ipſe recubuit ſuum.
Qui audierant
Et ego ſi exaltatus fuero à terra, &c.
Futurum vt omnia traheret elatus à terra
Niſi clauis manus impediant,
Securos ſe ab earum rapacitate non credunt.
Antiquaturus decretum Deus,
Ad Coloſ. 2. delens quod aduerſus nos erat chirographum decreti affigens illud Cruci.
Quod erat contra nos,
Vt de Ligno Vitæ
Tuto iam comedere homini liceat
Eum illi fructum appendit,
Niſi enim manducaueritis carnem filij hominis, non habebitis vitam in vobis.
Ex quo, niſi te nutrias, moriaris.
Militares animos Pax noſtra concepit;
Erecto Labaro otiari iam ſuos prohibet,
Non aliud ijs ſcutum exhibens
Alludit ad Lacedæmonas cum darent ſcutum filiis deſcendentibus ad bellum.
Quam id ipſum, quod ſignum eſt.
Felix, qui vel in hoc, vel cum hoc,
E Bello redierit.
Matth. c. 5.
Quod Deus coniunxit, homo ne ſepara.
Chriſtus ſalus noſtra.
Affixa ſalus tua Cruci eſt,
Salutem ſine Cruce ne ſpera.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXIV.

REX IVDÆORVM INSCRIBITVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

CVm cætera omnia lubens hominibus ceſſeris,
Auidiſſimus Ærumnarum
Vnam tibi Crucem reſeruans
Non contentus Pedum poſitione,
Poſſeſſionem eius adijſſe,
Eidem nominis tui cautionem affigis.
Illam tibi vix vllus inuideat,
Quam ita oneroſo poſſides titulo.
Condimentum aliquod doloribus tuis quærens,
Suauitate Nominis tui
Nullum opportunius inueniſti.
Admouiſti illud propius ægro capiti,
Et eo quaſi galea vſus
Irato oppoſuiſti te cælo.
Officinam ſummus Archiater aperiens,
Quo inueniri commodius poſſit
Illi Hieroglyphicum Salutis appendis.
Abire, vt lubet, potes ad Patrem;
Patentes habes ab hominibus litteras,
Quibus quam egregie opus tuum impleueris
Certo conſtet.
Propugnaturus Crucis in Cathedra Theſes tuas,

Crucem ſuam nulli cedit Chriſtus.

Ita enim accipitur poſſeſſio per Iuriſtas.

Quare Chriſtus nomen ſuum affigi propè ægrum caput voluerit.

In officinis appendi ſolita Hieroglyphica peculiaria.

Vt ita conſtaret fide publica id, quod dicebat opus conſummaui, quod dediſti mihi.

Digitized by Google

Ex Auguſt. Crux Chriſti, non ſolum lectus eſt morientis, ſed & cathedra docentis.

Noli ſcribere Rex Iudæorum, ſed quia ipſe dixit, Rex ſum Iudæorum.

Symbolum, ſeu impreſia debuit à ſua epigraphè animari.

Pilatus enim ait, quod ſcripſi, ſcripſi. Quare autem antea manus abluerit.

Vnde multi dixerunt Crucifixum Phantaſma, non Chriſtum, ſed hæretici.

Iſaia cap. 53. Aſpectus eius in eo non eſt.

Atque ità, vt in ea videri poſſet, & celebritatem Paſchatis expectauit, & cæco Longino oculos dedit.

Quo ſit libera omnibus arguendi facultas,
Earum publice proponis epitomen,
Impugnauit extremam partem Iudæus,
Qui te Rege Agnito,
Perduellem ſe diffiteri non poſſet.
Inanem de nomine quæſtionem
Dignatus reſponſo non es;
Illam ipſam irriſit litis præſes Pilatus,
Videre neſciens:
In quo poſſet Cauillator diſtinguere,
Ab eo quod Veritas diceret, id quod eſſet.
Nobile Simbolum veri Amoris expoſitus,
Lectorem ne lateant in te reconditi ſenſus
Hæbraica, Græca, & Latina
Elucidaris Epigraphe.
Sapit hæc ſtylum tuum;
Illam Pilatus dictante te ſcripſit;
Voluiſti tamen illum
Ante manus abluere,
Quod demum minus impurus
Nomen Sanctiſſimum attrectaret.
Superauerat hominum fidem Charitas tua;
Ne ſuis quidem vllus crederet oculis
Potuiſſe pro Ingratis tanta te pati,
Niſi ſcripti publici auctoritas
Extorqueret aſſenſum.
Tuus in te aſpectus non eſt;
Suppleri illum affixione nominis iubes.
Quia nullibi minus ignorari vis,
Quam in Cruce.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXV.

MEDIVS INTER LATRONES IN CRVCE.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

PRoh quàm adhærent homines malis ſuis?
Qui veniſti illa minuere
Fur es creditus.
Orta tecum hæc de te ſuſpicio eſt.
Artis ſuæ conſcium
Primus Herodes expauit,
Vel cum te faſcijs vinctum ſciret
Tuis ſceptro ſuo cauit à manibus.
Securus tamen à te eſſe potuerat,
Qui vndequaque perditus non haberet,
Vnde talem allicere latronem poſſet.
Omnia te de repetundis accuſant;
Quia vbicunque fueris
Omnia rapuiſti.
Qua hora dormirent homines
Quaſi per inſidias eo egreſſus ex vtero,
Ex quo te Mundus non expectaret,
Secus viam in ſpecu latuiſti.
Erronum more
Vel ipſa ſemper hoſpes in patria

Non enim dicitur è mundo aliud tollere, quam peccata, & calamitate?

Cum natus Chriſtus eſt, turbatus eſt Herodes, metuens ne ſibi Regnum eriperet.

Rapuit cælo ſtellas, orienti magos, gregibus paſtores, tumulis cadauera.

Quis enim ſuſpicari vnquam potuiſſet Virginem matrem futuram?

Digitized by Google

Curationẽ Corporum ad Cordiũ rapinas abuſus
Ne ſua quidem morti cadauera
Reliquiſti.
Quidni igitur latronum fine deſineres,
Qui latronum initijs cæperas?
Latroni cuicunque
Præferri in pœna debueras,
Qui non humana, vt cæteri,
Sed homines rapuiſſes.
Nequicquam tamen
Tam ſeuero correctus ſupplicio
Furta luens in Cruce,
Adhuc ipſos etiam furatus es fures.
Induxiſti noctem
Nouis latrociniis opportunam;
Bacchatus in illa es vel in tumulos.
Vt tamen artificio furacitatis tuæ
Plauſerit Mundus,
Adhuc multa, in quibus peritiam hanc
Experiare, ſuperſunt.
Quamdiu mihi me ipſum non rapias,
Fur mihi parum callidus es.
Amate Deum, Mortales,
Qui non aliud vobis
Quam Attributum infelicitatis inuiderit.
Aſſuetus, Modeſtiæ genio, in nouiſſimo loco
Recumbere,
Vbi factus fellis veſtri conuiua eſt,
Legis iam prope immemor ſuæ,
Non expectauit vt moneretur aſcendere.

Quos Chriſtus ſanabat in corpore, docent Patres ſanaſſe etiam in animo à peccatis.

Atque ita Crucifigi medius inter eos.

Pollicendo illis cælum, & rapiendo in Paradiſum, vt in bono latrone ſatis patuit.

Plauſiſſe viſus mũdus cum petræ ſciſſe ſunt, &c.

Hac enim omnium difficillima rapina.

Vt enim iam erat Omnium optimus, ſapientiſſimus, &c. ita & dici omnium mitiſſimus voluit. Lucæ cap. 8.

Cum inuitatus fueris ad nuptias, re-

In

In Cælo ſedens contentus Patris dextera eſt,
Inter miſeros plus aliquid ambiens,
Non ſecundas, ſed primas petit.

cumbe in nouiſſimo loco, &c.

ELOGIVM LXVI.

EIVS CALAMITAS CÆLVM CÆCAT.

Matth. 27. *Marc* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

AGnoſce Clementiam Deo parem.
Tot laceſſitus iniuriis
Vlturus ſe more ſuo,
Excitato in hoſtium ſuorum perniciem Cælo
Tegere illos ſuperinducta ſtuduit nocte.
Domui ſuæ moriturus diſponens,
Memor rapuiſſe ſe olim dum naſceretur
Horas aliquot Nocti,
Reddere illas antequam diſcederet feſtinauit.
Inferorum valuas, eo deſcenſurus aperiens,
Eructata inde caligine
Diem oppreſſit.
Excuſaturus apud Patrem
Popularium ſuorum nequitiam,
Quo facilius ſuaderet
Neſciſſe illos quid facerent,
Amoris luminibus cæcos facit.

Tenebræ in Chriſti morte, ſummæ eius clementiæ indices, & cur.

Qua nocte natus eſt Chriſtus, fama eſt ſolem conſuetum tempus præueniſſe naſcendo.

Pater ignoſco illis quia neſciunt quid faciunt.

Qui ambulat in tenebris, illo teſte, neſcit quò vadit.

Digitized by Google

Turbata in ſuo fonte lux eſt.
Fluere vltra pura non potuit.
Non tolerauit meridianam lampadem
Sacrificium Chriſti vocatur Sacrificium veſpertinum, [illegible] Sacrificium Veſpertinum.
Exprobrare beneficia neſciens Deus,
Ferme omnia nocti committit, vt lateant.
Hoc omnium Maximum,
Oſtentare in meridie voluiſſe ne crederes,
Adductis tenebris arcanum fecit in publico.
Rei mutabant veſtes, vt patet ex Tullio pluribus locis. Mutatione veſtium
Confeſſus ſe Reum Sol eſt;
Nocentes radios ſordidatus abiecit,
Quibus in Dei damna cognoſceret
Clauos, Vepreſque conceptos.
Factam tenebris poteſtatem *inimicus indoluit*;
Senſerat quodammodo dictum à Chriſto: hæc eſt hora veſtra, poteſtas tenebrarum. Earum horam ſpectauit auerſus,
Et nouæ ſe luci præparans
Extinxit antiquam.
Exemplo tam pudendi facinoris
Sol oculus mundi. Vitiari timuit oculus Mundi.
Animalium Diuiniſſimi famæ conſultum,
Hoc eſt [illegible] Dum ſummum illius piaculum
Inuolutum eſt nocte.
Quare turbauit Deus omnia in morte Christi? Suam in homine imaginem Deus,
Cum deprauata potiſſimum eſt,
Ex defectu luminum noluit eſſe conſpicuam.
Eo conſilio viſus vniuerſa turbaſſe,
Vt dum ſuo ſingula intendunt periculo,
Quid peccarent homines non notarent.
Mundus minor [illegible] à maiore di- A Mundo maiore

Minor

Digitized by Google

Minor Mundus luctum ediſce.
Beandum tecum Cælo ne ſpera;
Si cum Cælo non luxeris.

cetur Chriſti pœnas lugere.

ELOGIVM LXVII.

TORQVETVR MALI LATRONIS EXITIO.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

NÆ tu plane Malus es Latro,
Qui ne pendentem quidẽ coram te Vitã
Scieris ſuffurari.
Non profuturæ ſalutis intentus aucupio
Eam, quæ beare te poterat, perdidiſti.
Non meruiſti ſcelerum veniam abuſus pœna;
Amare te Chriſtus non potuit,
Quia Crucem oderas;
Corrigere neglexit,
Quia nihil ex Cruce profeceras.
Inuidum te ſublimitatis ſuæ ſenſit,
Qui eum monueris, vt deſcenderet;
In eo prodens quã nõ honeſta opinareris de illo,
Cuius deſideria crederes
Eadem eſſe poſſe cum tuis.
In mala cauſa peſſimo vſus argumento,
Beneuolentiam Iudicis

Deuteron. 28. *erit Vita tua quaſi pendens ante te.*

Saluum fac temetipſum, & nos.

Inde enim occaſionem ſumpſerat blaſphemandi.

In hoc filius diaboli, qui dicebat, & Chriſto, mitte te deorſum, vt notat Chryſoſt.
Hoc eſt, ſi filius Dei es, & Rex Iudæorum ſaluum fac, &c.

Vnde

Turbata in ſuo fonte lux eſt.
Fluere vltra pura non potuit.
Non tolerauit meridianam lampadem

Sacrificium Chriſti vtique Sacrificium veſpertinũ, mortuus eſt enim veſpere. Vt natiuitatem, inſtitutionem Euchariſtiæ, &c.

Sacrificium Veſpertinum.
Exprobrare beneficia neſciens Deus,
Ferme omnia nocti committit, vt lateant.
Hoc omnium Maximum,
Oſtentare in meridie voluiſſe ne crederes,
Adductis tenebris arcanum fecit in publico.

Rei mutabant veſtes, vt patet ex Tullio pluribus locis.

Mutatione veſtium
Confeſſus ſe Reum Sol eſt;
Nocentes radios ſordidatus abiecit,
Quibus in Dei damna cognoſceret
Clauos, Vepreſque conceptos.
Factam tenebris poteſtatem inimicus indoluit;

Senſerat quodãmodo dictum à Chriſto; hæc eſt hora veſtra, poteſtas tenebrarum.

Earum horam ſpectauit auerſus,
Et nouæ ſe luci præparans
Extinxit antiquam.

Sol oculus mundi.

Exemplo tam pudendi facinoris
Vitiari timuit oculus Mundi.
Animalium Diuiniſſimi famæ conſultum,

Hoc eſt deicidium.

Dum ſummum illius piaculum
Inuolutum eſt nocte.

Quare turbauit Deus omnia in morte Chriſti?

Suam in homine imaginem Deus,
Cum deprauata potiſſimum eſt,
Ex defectu luminum noluit eſſe conſpicuam.
Eo conſilio viſus vniuerſa turbaſſe,
Vt dum ſuo ſingula intendunt periculo,
Quid peccarent homines non notarent.

Mundus minor Homo à maiore do-

A Mundo maiore

Minor

Digitized by Google

Minor Mundus luctum ediſce.
Beandum tecum Cælo ne ſpera;
Si cum Cælo non luxeris.

cetur Christi pœnas lugere.

ELOGIVM LXVII.

TORQVETVR MALI LATRONIS EXITIO.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

NÆ tu plane Malus es Latro,
Qui ne pendentem quidẽ coram te Vitã
Scieris ſuffurari.
Non profuturæ ſalutis intentus aucupio
Eam, quæ beare te poterat, perdidiſti.
Non meruiſti ſcelerum veniam abuſus pæna;
Amare te Chriſtus non potuit,
Quia Crucem oderas;
Corrigere neglexit,
Quia nihil ex Cruce profeceras.
Inuidum te ſublimitatis ſuæ ſenſit,
Qui eum monueris, vt deſcenderet;
In eo prodens quã nõ honeſta opinareris de illo,
Cuius deſideria crederes
Eadem eſſe poſſe cum tuis.
In mala cauſa peſſimo vſus argumento,
Beneuolentiam Iudicis

Deuteron. 28. *erit Vita tua quaſi pendens ante te.*

Saluum fac temetipſum, & nos.

Inde enim occaſionem ſumpſerat blaſphemandi.

In hoc filius diaboli, qui dicebat, & Christo, mitte te deorſum, vt notat Chryſoſt.

Hoc eſt, ſi filius Dei es, & Rex Iudæorum ſaluum fac, &c.

Vnde

Digitized by Google

Vnde lucrari ſperaueras amiſiſti.
Laudare illi Crucem debueras, vt placeres.
Habet in illa delicias ſuas omnes,
Quas accuſare auſum,
Si non Satanam, vt olim Petrum, appellat,
A conſortio Regni ſui tanquam talem excludit
Hominum optimo
Maiorem iniuriam querulus irrogaſti,
Cum quo perire fortunam non crederes
Ipſi vitæ vſui præferendam.
Voluiſti blaſphemus
Suauitatis Deo famam minuere,
Cum quò Mortis iter ingreſſus
Adhuc mœrere potueris,
Ac ſi tam malum iter
Tam bonus ſolari non ſufficeret comes.
Vt Chriſtum eſſe illum credas
Abire iubes à Cruce,
In qua ideo ſolum perſiſtit, quia Chriſtus eſt.
Tui ſimilis neglexiſſet laudem conſtantiæ,
Vt acerbitatem fugeret pœnæ,
Quod à te tam diſſimilis
Ideo non potuit, quia non debuit.
Gemina morte pereunti
Teſtis adeſſe recuſat mitiſſimus Spiritus;
Maturat ad Inferos iter ſuum,
Ibi eſſe malens vbi nulla Redemptio eſt,
Quam vbi tanta eſt ſine fructu.
Malum Latronem ne præteri,
Qui bonum attendis.

Vade Satana, ſcandalo tu mihi es, dixit olim Petro auocanti ſe à Cruce.

Ita Phocion ſecum morituros arguit, quod legerent cum Athenienſium optimo tollendi.

Quam grauem intulerit iniuriam. Chriſto latronis impatientia.

Ita enim docent Patres, deſcendere illum non debuiſſe, quia Chriſtus erat.

Non debuit, ne imperfectum relinqueret opus noſtra ſalutis.

Quare Chriſtus ſit mortuus ante latronem, vnde non fregerunt eius crura. Sunt qui probabile putant ſpectandum Chriſtum ſe præbuiſſe damnatis ad errorem.

Portum

Digitized by Google

Portum Salutis vtrinque ſcopuli obſident;
Ne credas igitur ſine cauſa
Inter hanc geminam Pharon medium ſtare.

Ita ferè Tertullianus, quilib. de pœnit. vocat Dauidem, & Pharaonem geminam Pharon humana vita.

ELOGIVM LXVIII.

HILARATVR BONI LATRONIS SALVTE.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

INcidiſti in latronem, Viator,
Siſtendus es.
Caue Fraudem;
Latroni, ne bono quidem, fidendum.
Ita perditus, vt de illo non aliud ſit ſeruatum,
Quam quod perierit,
Ex latrocinandi libidine
Poſteritati prope furatus eſt nomen ſuum.
Vitam eius tibi mors ſola deſcribat.
Omnium peritus viarum,
Niſi eius, quæ duceret ad honeſta,
Vbique vagus, vbique profugus,
Vt inueniri ſemel à Deo poſſet, figendus fuit.
Flagitiis initiatus ad pœnas,
Infortunio ſuo felix,
Pereundi occaſione ſeruatus eſt.

Hoc Elogium, boni latronis epitaphium, eſt, & in eius tumulo inciſum ſupponitur.

Pauca enim de hoc latrone cognoſcimus, vt ex Theoph. Raynaudo in lib. de hoc ipſo eruditiſſime, vt cætera ſcripto.

More enim latronum inſidiabatur itinerantibus.

Nec tu times Deum, qui in eadem damnatione es.

T

Digitized by Google

Vnde lucrari ſperaueras amiſiſti.
Laudare illi Crucem debueras, vt placeres.
Habet in illa delicias ſuas omnes,
Quas accuſare auſum,
Si non Satanam, vt olim Petrum, appellat,
A conſortio Regni ſui tanquam talem excludit

Vade Satana, ſcandalo tu mihi es, dixit olim Petro auocanti ſe à Cruce.

Hominum optimo
Maiorem iniuriam querulus irrogaſti,
Cum quo perire fortunam non crederes
Ipſi vitæ vſui præferendam.

Ita Phocion ſecum morituros arguit, quod legerent cum Athenienſium optimo tollendi.

Voluiſti blaſphemus
Suauitatis Deo famam minuere,
Cum quò Mortis iter ingreſſus
Adhuc mœrere potueris,
Ac ſi tam malum iter
Tam bonus ſolari non ſufficeret comes.

Quam grauem intulerit iniuriam. Chriſto latronis impatientia.

Vt Chriſtum eſſe illum credas
Abire iubes à Cruce,
In qua ideo ſolum perſiſtit, quia Chriſtus eſt.
Tui ſimilis neglexiſſet laudem conſtantiæ,
Vt acerbitatem fugeret pœnæ,

Ita enim docent Patres, deſcendere illum non debuiſſe, quia Chriſtus erat.

Quod à te tam diſſimilis
Ideo non potuit, quia non debuit.

Non debuit, ne imperfectum relinqueret opus noſtræ ſalutis.

Gemina morte pereunti
Teſtis adeſſe recuſat mitiſſimus Spiritus;
Maturat ad Inferos iter ſuum,
Ibi eſſe malens vbi nulla Redemptio eſt,
Quam vbi tanta eſt ſine fructu.
Malum Latronem ne præteri,
Qui bonum attendis.

Quare Chriſtus ſit mortuus ante latronem, vnde non fregerunt eius crura. Sunt qui probabile putant ſpectandum Chriſtum ſe præbuiſſe damnatis ad errorem.

Portum

Digitized by Google

Portum Salutis vtrinque ſcopuli obſident;
Ne credas igitur ſine cauſa
Inter hanc geminam Pharon medium ſtare.

Ita ferè Tertullianus, quilib. de pœnit. vocat Dauidem, & Pharaonem geminam Pharon humana vita.

ELOGIVM LXVIII.

HILARATVR BONI LATRONIS SALVTE.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

INcidiſti in latronem, Viator,
Siſtendus es.
Caue Fraudem;
Latroni, ne bono quidem, fidendum.
Ita perditus, vt de illo non aliud ſit ſeruatum,
Quam quod perierit,
Ex latrocinandi libidine
Poſteritati prope furatus eſt nomen ſuum.
Vitam eius tibi mors ſola deſcribat.
Omnium peritus viarum,
Niſi eius, quæ duceret ad honeſta,
Vbique vagus, vbique profugus,
Vt inueniri ſemel à Deo poſſet, figendus fuit.
Flagitiis initiatus ad pœnas,
Infortunio ſuo felix,
Pereundi occaſione ſeruatus eſt.

Hoc Elogium, boni latronis epitaphium, eſt, & in eius tumulo inciſum ſupponitur.

Pauca enim de hoc latrone cognoſcimus, vt ex Theoph. Raynaudo in lib. de hoc ipſo eruditiſſime, vt cætera ſcripto.

More enim latronum inſidiabatur itinerantibus.

Nec tu times Deum, qui in eadem damnatione es.

In eadem cum Innocentia damnatione,
Non cauſa,
Eius locatus ad dexteram,
Iuſtus videri potuit, antequam eſſet.
Tunc primum certior factus
Stare ſemper Probitatem in medio,
Sodalem arguens, ſe ipſum accuſans
Ab vtroque receſſit extremo.
Dei abſolutus in foro
Statim ac damnatus in ſuo,
Cruci firmius adhærens mente, quam corpore,
Ex ea non niſi fuſte pulſus abſceſſit.
Peregrino Regi
Ad anguſtias redacto miſericors,
Beneficiis eum adortus,
Ad Regni ſui deditionem coëgit.
Ne tum quidem immemor artis ſuæ,
Cum propter illam periret,
Mutauit furti materiem furacitate retenta.
Viatori Deo non profuit
Diſſimulaſſe nuditate Theſauros;
Exeuntem de Mundo in aërem vſque ſequutus
Adhæſit lateri,
Et feſtinatæ noctis opportunitate vſus,
Quando iam non poterat manu,
Furatus eſt halitu.
Turbatum Cælum eſt,
Cum iam violenti raperent illud;
Gazis ſuis timuit trepidum,
Cum eas cerneret furibus patuiſſe.

Ad dexteram enim Chriſti ponuntur Agni hœdi ad ſiniſtram.

Non enim mortuus ante quàm fuſte frangerent eius crura.

Et nos quidem iuſtè, hic autem nihil mali fecit.

Chryſol. ſerm. 61. tunc rapuit paradiſum, quando latrociny ſui pœnas eſt appenſus vt ſolueret. . .

Erant in Chriſto Theſauri omnes abſconditi.

Cum tenebræ factæ fuiſſent per vniuerſam terram.

Multi enim ex ea quod huius exemplo

Iterum

Iterũ Viator, te moneo; latroni plus æquo ne fide; *pœnitentiam ad mortem vſque differunt, miſerè pereunt.*
Plures hic piè moriendo, quàm impiè viuendo
Peremit.

ELOGIVM LXIX.

SITIENS FELLE, ET ACETO POTATVR.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioann. 19.

PRæter fel, & Acetum
Quid propinet ſitiẽtibus Mundus nõ habet. *Vua eorum, vua fellis, & botri amariſſimi.*
Ingens tamen fortuna hominum,
Quod expertus id Ieſus eſt.
Huic quoque conſulturus incommodo,
Aperiet in latere fontem,
Ex quo mox bibant Nobiles animæ,
Et earum iumenta. *Animarum iumenta corpora ſunt, vnde Hieron. aſellum ſuum vocabit.*
In meridie Charitatis ſuæ
Circa horam ſextam
Fatigatus iterum ex itinere Chriſtus ſitit. *Erat enim, & nunc hora quaſi ſexta, non minus, quàm cum fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontem.*
Qui tamen ſtagnãtes illi in corde aquas attẽdat
Suis diſcet illum quoque ſitire, non ſibi.
Tantalus alter in ærumnarum Oceano
Auidus earumdem,
Amantiſſimus fellis noſtri
Illud vel moriens ſpongia colligit

Digitized by Google

In delicias ſitis ſuæ.
Opportunitatem condiendi amaritudines ſuas
Mundus non negligit.
Dulciſſimo illas admouet gutturi,
Sperans quæ piſci Faſtino ineſt
Dei filio non defuturam Virtutem,
Vt ad eius os vbi venerit
Ponat, noſtri quoque Maris vnda, ſalſedinem.
Suxit Spongia liquidas voluptates in fonte;
Relicta ibi acrimonia
Factum amabile Acetum eſt.
Dedicauit ille non bibit acidiſſimam potionem,
Seruaturus illam hominibus,
Quos dulcedine deprauatos
Amara corrigunt.
Quia iræ Patris in illum tranſierant,
Sua & ipſe cruciatus in flamma
Ad aquas, quæ ſuper Cælos ſunt, anhelauit.
Hinc eſt quod oblatam è tellure potionem
Bibere noluit,
Qui ſciret non eſſe inde medicabilem
Sitim ſuam.
Potatorem, mi IESV,
Te iterum Iudæi ſi dixerint,
Quâ dilues excuſatione calumniam?
Paucas intra horas calicem exhauſiſti,
Quem à Patre plenum acceperas.
Sed nimirum
Te de genere Dipſadum ſerpens momordit,
Qui quos affecerit,

Vel

Ex Plin. in huius piſcis gutture, maris vnda dulceſcit, vnde ad illum alij confluunt piſces.

Amaris ſtomachus mirificè roboratur. In me tranſierunt iræ tuæ. pſ. 87.
Vt olim diues Epulo.

Quare cum guſtaſſet, noluit bibere. Math. xi. venit filius hominis manducans, & bibens, & dicunt, Ecce homo vorax, & potator vini.

Calix, de quo dicebat, tranſeat à me.

Digitized by Google

Vel ſi illis flumina de ventre fluxerint,
Siti necat.

Lucan. in pharſalia in mediis ſitiebant Dipſades vndis.

ELOGIVM LXX.

PRO HOSTIBVS ROGAT.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioann. 19.

QVam dulce tibi guttur, mi IESV,
Quod ne felle quidem potatum
Amarum quidpiam eructauit:
Habes æternæ vitæ verba vel moriens.
Idioma tamen hoc tuum,
Quia æternæ vitæ eſt.
Mortalitas noſtra non percipit.
Næ tu Filius Dei eras,
Qui irritamentum iracundiæ
Occaſionem faceres charitatis?
Bene te hominem credere Centurio deſiit.
Cum ita morientem ita exclamantem audiuit.
Dies vltionis Domino
Non cuiuſcunque, ſed ſuæ;
Quæ quia non per odia, ſed per beneficia fit,
Excluſus à terra
Aperire hoſtibus Cælum parat.
Clementiæ ſuæ exemplum
Mundo deeſſe non ferens

Audire ſemper potuit, ſicut fauus diſtillans labia tua.

Hinc ita pauci ad condonandas iniurias hoc inducuntur exemplo.

Ita enim ſolus facere Deus ſolet.

Videns quia ita clamans expiraſſet, ait, verè filius Dei erat iſte.

Inde Hieruſalem dicitur accepiſſe ab eo duplicia pro omnibus peccatis ſuis.

Digitized by Google

Vt ſitis filij Patris veſtri, qui ſolem ſuum oriri facit ſuper iuſtos, & iniuſtos.

Quando iam Solem ſuum
Oriri ſuper iniuſtos non faceret,
Pluit ſuper illos in Nubilo
Imbrem ſerotinum Gratiarum.

In manus tuas commendo Spiritum meum.

Peroraturus apud Patrem pro quiete Spiritus ſui,
Dignus Auditore Deo Rhetor
Omniũ aptiſſimo beneuolẽtiã captauit exordio.

Pronus, & ipſe ad ignoſcendum.

Expreſſit mores eius in ſuis,
Et affectiones dum imitatus eſt, occupauit;
Nunquam dignior appellare Deum Patrem,
Quam cum ab eius indulgentia
Se non degenerem exhiberet.

Noua ratio turbati Orbis in Chriſti morte.

Auxit commune rerum Chaos Ordinis auctor;
Impune putauit Natura
Poſſe ſe à poſita ſibi lege recedere,

Pater ignoſce illis quia neſciunt quid faciunt.

Cum Deus ipſe ageret partes plane non ſuas,
Impiorum Patronus ex Iudice,
Excuſator ex vindice.
Neſciebant Iudæi plane quid facerent,
Qui eius vrgerent gloriam, quem odiſſent,
Et per ipſamet ſcelera

Mouebant capita ſua, & dicebant, Vah qui deſtruis, &c.

Ad innocentiam properarent.
Mouebant capita ſua, qui corda debuiſſent,
Et nihilo meliores interpretes operum Dei,
Quàm fuiſſent ànte verborum,

Si filius Dei eſt, deſcendat de Cruce; & alios ſaluos fecit, & ſe ipſum non poteſt ſaluum facere.

Quod erat laus patientiæ
Vitio potentiæ tribuebant.
Omnem vltionis affectum clementis excuſſit
Tantæ lenitatis Auctoritas;
Vel ipſam diſſidij ſpeciem

Luna

Digitized by Google

Luna Soli oppoſita horruit;
Mitiora conſilia te audito
Iratum Cælum concepit;
Quia quem tu non condemnaris
Nemo condemnat.

Erat Luna in oppoſitione, vt pote in plenilunio.

ELOGIVM LXXI.

DISCIPVLVM MATRI, SPIRITVM PATRI COMMENDAT.

Ioannis cap. 19.

DEficiente Deo
Cur Mundus omnino non rueri
Cauſam attende.
Stabat adhuc MARIA.
Regendo Mundo potuit baſis iſta ſufficere.
Deſcribere miraculi magnitudinem voluit,
Qui eam cum debuiſſet matrem, mulierem dixit.
Titulo fragilitatis
Amplificauit inſolentiam roboris.
Imprimere in hominibus
Mariæ venerationem voluerat,
Ideo, quia hærent firmius, quæ poſtrema ſunt
Monita,
Suprema illius ad homines vox
Mariæ commendatio fuit.

Quare terra, & cælum non perdiderit ea die humanum genus.

Stabat autem iuxtà Crucem Ieſu Maria, & diſcipulus, quem diligebat.

Mulier, ecce filius tuus.

Poſt hæc verba, Ecce mater tua, nihil vltrà dixit conuerſus ad homines.

Se

Digitized by Google

Se præceptorem ſequutis,
Quo maior eſſet in illam fiducia
Clementiæ illius, de qua dubitare non poterat,
Voluiſſe viſus adijcere
De illis cuſtodiendis præceptum ſuum.
Suæ tamen erga illam obſeruantiæ memor,
Illud ac ſi proponeret,
Non ac ſi iuberet expreſſit.
Teſtari Prodigus adhuc ſe poſſe confidens,
Ita partitus hæreditatem ſuam eſt,
Vt reuerentiam, quam habebat erga matrem,
Filiis cederet.
Prouidentiam, quam habebat erga filios, matri;
Supra cæteros tamen Ioannem commendat,
Qui ſciret nullius Adoleſcentiam
Securam vnquam futuram,
Niſi ſub tutela Mariæ.
Operá ſuá minus neceſſariá Mundo iam credens,
Cui tam bonam matrem meruiſſet,
Spiritum, qui ſibi vnus ſupererat colligens,
Naturæ non audenti rapere tradidit.
Tractabilis plane Spiritus,
Qui ne ex otij deſiderio
Credatur declinare labores,
Se non in alias,
Quam in operoſiſſimi Patris manus commēdat;
Nouerat illas eſſe tornatiles,
In quas ſuperinfuſus
Speraret iterum in terras effluere.
Proſtare Deo ad omnes hominum vſus voluerat;
Ne

Miſerationum enim mater eſt.

Dixit enim Ecce filius tuus tantum.

Prodigi enim per leges teſtari non poſſunt.

Quare ſupra cæteros commendatus Ioannes omnium adoleſcentior.

Quare dicatur Spiritum non amiſiſſe, ſed tradidiſſe.

Pater in manus tuas commendo Spiritum meum.

Pater meus vſque modò operatur.

Ita explicant nonnulli illud, manus eius tornatiles aurea plena hyacinthis.

Digitized by Google

Ne foret quandoque quærendus
Locum omnem aliis cedens.
Illi eſſe poſtulauit ſemper ad manus.
Sortes noſtras inde venire qui ſcierat,
Eas in origine ſua facturus optimas,
Sedem illam elegit.

Sortes noſtra in manu Dei.

ELOGIVM LXXII.

ANHELANTIS MORTEM CLAMOR, ET GEMITVS.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

PVdori noſtro remedium Deus adhibuit
Lacrymas ſuas.
Probrum iam nullum homini
Si in Cruce poſitus fleat,
Ex quo in Cruce fleuit & Deus.
Tanta Majeſtas
Imbelles animas, dum imitatur, excuſat.
Qui cum ridente Mundo non riſerat,
Miſeris addictior, quam felicibus
Cum lugente iam luget.
Vnica illi cauſa gemituum,
Quod omnẽ gemitũ abolere è Mundo nõ poſſit.
Miſeratus Naturæ deliquia eſt,
Qui ſiccis oculis ſpectauerat ſua.

Fleuiſſe Chriſtum in Cruce habetur ex Paulo ad Heb. 5. cum clamore valido, & lacrymis, &c.

Iuxtà illud, gaudere cum gaudentibus flere cumflentibus.

Chriſtus autem ex Bernardo nunquam riſit.

Tunc enim tenebræ factæ fuerunt ſuper vniuerſam terram.

Digitized by Google

Videns Crucis ex apice Ciuitatem,
Fleuit iterum ſuper illam,
Quod ſibi ad pacem futura,
Nec olim cognouiſſet in die,
Nec nunc diuinare ſciret ex nocte.
Vicini latronis petulantia monitus gemuit
Tot in perditis Crucis ſibi fructum perire,
Cum ne in Cruce quidem poſiti reſipiſcant.
Rore aliquo
Noctem vſque adeo miſeram beaturus,
Illum de cordis ſui Nubibus exprimit.
Ad Vineæ ſuæ cuſtodiam
Eminens ſpeculator in arbore
Excubandi neceſſitatem
Ex latronum vicinia præuidens
Clamore valido
Exprobrat ſecuritatem torpentibus.
Surdis loqui ſe ſciens, vocem attollit,
Et ne ſic quidem auditus
Periculum facit
An malè commiſſum labris officium,
Exequi felicius palpebræ poſſint.
Validus planè Clamor,
Qui & ad terrorem ſit auditus in erebo,
Et ob Reuerentiam
Sit exauditus in Cælo.
Qui ad Crucem ita feſtiuus venerat,
Non potuit niſi gemens inde recedere;
Æternum paulo poſt interdicendus à fletu,
Paſcere ſe tam liquida voluptate feſtinat.
Nihil

Dixerat enim ſi cognouiſſes, & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi.

Cauſa peculiaris gemituum Chriſti, obſtinatio peccatorum.

In Cantic. c. 1. dicebat ipſe, poſuerunt me cuſtodem in vineis; hi autem cuſtodes ſolent domunculas ſibi in arboribus ſtruere.

Quis Surdus, niſi is, ad quem miſi nuncios meos? Iſ. c. 42.

Exauditus eſt pro ſua reuerentia. Hebr. 5.

Introductus in Hieruſalem cum ramis palmarum, & hymnis.

Iuxtà præceptum Apoſtoli ſui, nemini quidquam debeatis.

Digitized by Google

Nihil æque curans,
Quam ne vlli quidquam deberet,
In Vtroque Vitæ limine
Impoſitum à Natura tributum
Pari liberalitate veniens, ac recedens
Perſoluit.

Æquè enim naſcentes, ac morientes, lacrymas fundimus.

ELOGIVM LXXIII.

QVÆRITVR SE DESERTVM A PATRE.

Matth. 27. Marc. 15.

QVamdiu tibi Mater adſtat,
Quid te quereris derelictum à Patre?
Plena Deo Maria eſt;
Ea præſente Deus abeſſe non poteſt.
Atqui captaſti arte hac miſerationem hominum
Qui videreris
Terruiſſe Deum quodammodo malis tuis.
In ſumma vulgi frequentia
Doluiſti te ſolum,
Cum alioqui ſocium Crucis
Toto tuo emeres Regno.
Perperam quæ dicis intelligunt,
Qui verbis tuis accommodatas
Aures non habent.

Deus, Deus meus quare me dereliquiſti?

In ea, ex Bernardo tota plenitudo diuinitatis inhabitat.

Circa illum enim erat plurima turba Iudæorum, & gentilium.

Vt patuit in latrone.

Creditus Eliam vocaſſe cum dixit, Eloi, Eloi, Lamaſabactani.

Eliam vocaſſe crederis,
Quem à die miſerationis, & veniæ
Vel ſi adfuiſſet excluderes.
Calamitates tuas
Quilibet tui vltor auxiſſet,
Et vocato de Cælo igne,
Te vel abſumptis læſiſſet in hoſtibus,
Quia in iis etiam totus eras.
Vix ſperaſſes viuum Eliam
In diem vltionis ſeruare,
Si hac ſub Iunipero tua
Reclinare ſe potuiſſet.
Vbi Deum amiſiſſet Vir Dei,
Suam vtique retinere animam noluiſſet.
Ita ad te omnia trahens
Præter ſolatia doloris tui,
Contra opinionem Mortalium,
Ne fidiſſima quidem capita
In fellis partem vocaſti.
Sincerus vt es, cauſam non taces,
Cur in lecto plane non tuo
Sine tecto, & tegmine moriaris.
Bona tua omnia prodigus diſſipaſti;
Ceſſiſti Matrem Diſcipulo,
Spiritum Patri, Regnum Latroni,
Conſumptum Patrimonium tuum eſt,
Irrita nunc prece rogandus,
Quæ vna vitæ tuæ ſalus ſupereſt,
Ad Patrem redis.
Licet nec in illum, nec in cælum peccaris,

Genius enim illius ſeuerus admodum fuit, vt patet ex eius hiſtoria.

Erat in iis, quia eos etiam diligebat; & vt Deus qui vbique eſt totus etiam in iis erat.

Eliæ aduentus differtur in vltimum diem, quando cum Enoch Antichriſto ſe opponet.

Iuxtà illud Io. 12. omnia traham ad me ipſum.

Cum accepiſſet acetum, dixit conſummatum eſt.

Vt conſtat ex verbis in Cruce.

Alludit ad illud prodigi, ibo ergo ad Patrem meum, & dicam peccaui in cælum, & coram te.

Iam

Digitized by Google

Iam non audes in neutrum
Attollere oculos,
Conſcius, quod vni quidem
Latrones adoptaris in filios,
Alteri conſecraris in Ciues.

Cur auerterit Chriſtus à cælo oculos moriturus, inclinans caput.

ELOGIVM LXXIV.

INCLINATO CAPITE MORITVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

IRatum hominibus IESVM abire ne crederes,
Auerſus à Cælo mori maluit,
Quam ad homines non conuerſus.
Quem Patri commendauerat ſpiritum
Subiectam effuſurus in Matrem
Supremos halitus in illam direxit,
Vt vel exinde Mundus agnoſceret
Ne ſe quidem ſanctè mortuum ſine MARIA.
Mortem ad ſe accedere formidantem
Quando vltra voce non poterat,
Aduocans nutu,
Ad ſe de tellure venienti
Prona facie, quaſi oſculaturus, occurrit.
Meliorem animam inditurus telluri Deus
Spirauit in illam ſecundo ſpiraculum vitæ.

Prima cauſa, cur inclinato capite tradidit Spiritum.

Erat enim Maria iuxtà Crucem.

Vnde bene rogamus, & hora mortis ſuſcipe.

Ita fermè d. Athanaſius interpretatur. Mors enim vtique non è cælo.

Emittens in illam Spiritum ſuum.

Digitized by Google

Grauitate ſuſcepti oneris victum caput,
Ruens in pectus, pondere ſuo nimium elatos
Oppreſſit.

Inter Spiritum, & corpus Christi, amor quidam vehementiſſimus.

Fidiſſimum Comitem Spiritum
Abeuntem ad Inferos
Sequuta ceruix eſt quo ad potuit.
Niſi altero fixo
Non ſoluebatur amicitia inter tales.

Supererat mortuo vulnus ex lancea.

Nec dum abunde doloribus ſaginatus
Adhuc locum nouo vulneri deſignauit.
Patre ſpectato ad ſe ipſum conuerſus
Origini ſuæ vbi ſe vidit ita diſſimilem
Exhauſit animam vis pudoris.

Pectus enim Christi Gazophylacium Diuinitatis.

Inter latrones de Gazis ſollicitus,
Quas ſupereſſe ſibi ſciret in pectore
Conuerſus eo eſt cuſtodientis in morem.
Depoſitum tamen
Hæc ipſa tanta ſollicitudo detexit.

Miles lancea latus eius aperuit, & exiuit Sanguis, & aqua.

Apertum latus eſt,
Et egenorum tractum in vſus.
Dubites etiam an ad ſtagnantes inibi aquas
Admouere ſitiens labra voluerit.
Iudicem Mundi vel mortuum
Scias in tellurem intendere.

Non enim dormitabit, neque dormiet, qui custodit Iſraël.

Attendit ille de ſpecula quidquid peccas.
Sopitum ſi putas, caue ne audias
Aliis illum dormire, non tibi.

ELO

ELOGIVM LXXV.

MORTVO TOTA PARENTAT NATVRA.

Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioann. 19.

NOctem hanc, ne ſomno natam putares,
Corpora quæ dormierant, ſurrexerunt.
Peracta Tragædia ſua Deus
Lumina ſubtrahit
Non vltra ſpectatoribus profutura.
Ex Orchæſtra tantus actor egrediens,
Vel à ſaxis plauſum extorquet.
Ambierant omnia
Nouum hoſpitem monumenta;
Ad hoc aperta ſunt,
Et quia Conſortes illum nolle prænouerant
Mortuos, quos acceperant eiecerunt.
Captiuorum libertas
Fractas carceris fores euincit.
Nato ſibi Mortuorum Primogenito,
A ſe detentis facultatem illam Mors fecit.
Atratus coram Iudice ſuo
Trepidat Mundus,
Et orbatus luminibus.
Quibus tam male viderat lumen ſuum,
Tandem perdullionis Reus

Multa corpora Sãctorum, qui dormierant, ſurrexerunt.

Quare monumenta omnia aperta ſint.

Ideo enim dicunt voluiſſe illum tumulari in monumento, in quo nõdum quiſquam poſitus fuerat.

Natis primogenitis Principum, laxari carceres ſolent.

Capite

Digitized by Google

Capite plectitur.
In publico totius Orbis Iuſtitio,
Vnicum non ceſſauerat Dei forum.
Extremum diem
Suſpicantur ex ſignis Mortui,
Et tuba nondum audita nouiſſima
Iam reſurgunt.
Perire Deum poſſe non crederent,
Niſi iterum viuerent, vt viderent.
Æterni Spolium Pontificis,
Vel à tumulis latrones exciuit.
Suffecit rapinis hæreditas;
De Spiritu oris eius omnes accepimus.
Iam non Solus Adamas,
Sed ſaxa quælibet
Agni Cruore frangantur.
Solem Noſtrum
Hodie primum tenebræ comprehenderunt.
Mirare modeſtiam funeris,
In quo ne publicas quidem
Cæli faces admiſit.
Agit Auctori ſuo
Natura Præficam,
Eclogarium Mundus,
Suetus virtutem exercere viuentem,
Lugere Mortuam.

Tunc enim iudicium erat mundi, vt ipſemet dicit.

Signa hac, terræ motus inſoliti, obſcuratio luminarium, &c.

Agni Sanguine adamantis durities frangitur.
In funere ſuo Chriſtus, ne Cæli quidem faces admiſit.

Ipſemet fragor Mundi, Elogium Chriſti fuit.

ELO

ELOGIVM LXXVI.

EX APERTO MORTVI LATERE, MANAT SANGVIS, ET AQVA.

Ioannis cap. 19.

De veritate huius hiſtoria non diſputat auctor, ſed ſi vera eſt, ita ludit.

VBi eā (ſi populo credimus) cæcus miles in-
Ibi profugā latuiſſe diē ne dubita. (uenit,
Ad tam conſpicuæ ſpectaculum Charitatis,
Sine oculis neminem adeſſe vult Deus.
Quæ fuit in illo probrorum ambitio,
Dedecora ſua,
Ne ipſis quidem tegi paſſus eſt cæcis.
Elatus in Cathedram
Veri Magiſter Amoris,
Idiomate amantium poſthac loquuturus,
Ore clauſo, Cor aperit.
Fideliorem interpretem
Doctrina cordium hactenus non inuenit.
An plane loquatur ex Corde
Nouum guttur interroga.
Officinam in Petra faber Amor iam habet,
Vbi tela procudat ſua.
Importuoſum iam non ſit Cæli littus
Ex quo talis eo Nauigantibus ſinus patet.
Conciliato ſibi per mortem Mundo

Crux, ex Auguſtino Cathedra Chriſti.

Nouū idioma Chriſti in Cruce:

Latus Chriſti portus ſalutis nauigantibus in Calum.

Digitized by Google

Amico iam, & non ſeruo,
Vel ipſa pectoris ſui pandit arcana.
Vbi quaſi parturiens exclamaſſet,
Quos in lucem ediderat filios lactaturus,
Mammillam Cordis aperuit.

Dicere tunc etiam mundo potuiſſet, te nunc amicum dico, quia omnia nota feci tibi.

Ex laboris vehementia
Solutum in ſudorem Cor eſt,
Inde lacus iſte coaluit;
Profecerat dolor eius in pœna;
Qualis ſudor in horto fluxit ex corpore,
Talis in Cruce manauit ex Corde.

Sudor cordis Chriſti, ipſe quoque Sanguineus, ideo exiuit ſanguis, & aqua.

Detectus ibi fons eſt,
Vnde manabant in oculos fletus.
Lacrymarum Nobilis inſtitor,
In Gazophylacio Cordis ſui,
Non alias merces viſus eſt cuſtodiſſe.

Origo lacrymarum Chriſti tota, eius ex corde.

Cúm flere adhuc multa volentem
Spiritus defeciſſet,
Quos iam non poſſet dare fletus ex lumine,
Dedit ex vulnere.

Defecerant illum fletus, non flendi cauſa.

Ita hoc voluerat nouo argumento probatum,
Calamitates Mortalium
Se plane miſeratum ex Corde.
Agnoſce, ex adhibito aquarum remedio
Vim Ardoris.

Argumentum ardoris Chriſti ex hac aqua.

Igne Patris, quem condebat in ſinu,
Orbem Vniuerſum incenderat
Secundus Phaëton,
Niſi & ipſe prouide
Merſus eſſet in aquis.

Et ipſe enim Phaeton ignem Patris ſui miſit in terras, adeò vt mergendus Eridano fuerit.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXXVII.

MORTVI PENDENTIS IN CRVCE MYSTERIA.

HAnc in Inſulam,
Quæ à Terra in cælum ſoluentibus
Prima occurrit, & vnica,
Reus nimiæ charitatis deportatus eſt Deus.
Aliter ab Hominibus
Quibus ita ex animo adhæſerat,
Auelli non poterat.
Exilij tamen ſui mœrore tabeſcens
Deſcribens nutu capitis vota Cordis
A tellure ne totus abeſſet,
Eo, vnde fugatum Corpus fuerat
Emiſit Spiritum.
Nudus Amorem exprimens
Non iam puerum, ſed Adultum,
Ipſe ſibi Arcus, & miſſile,
Expugnare Cælum volentibus
Machinam offert.
Supra conditionem ſuam elatos homines
Quia non inuenerat in tellure
Venatur in Aëre.
Demiſſionis Magiſter,
Quod ita ſupra cæteros emineat

Crux inſula quædam fortunata, media inter Cælum, & terram.

Apud antiquos alij relegabantur alij deportabantur in Inſulas.

Nutus hic indicauit deſiderium deſcendendi iterum in terram.

Amor, nudus, & puer pingi ſolitus.

Nunc plane Regnum Cælorum vim patietur, & violenti rapient illud.

Digitized by Google

Fulmina ſublimibus longe magis infeſta, quam cæteris.

Alludit ad illud dictum Balthaſſari, Appenſus es in ſtatera, & inuentus es minus habens. Crux autem ab Eccleſia dicitur, Statera facta Corporis.

Nauis Chriſti Crux eius eſt; per illam enim nos vehit in Cælum.

In ipſa ſua ſublimitate Chriſtus modeſtiam docet.

Meteora ignea fiūt ex terra exhalationibus; & de Chriſto dicitur, & aſcendet ſicut virgultum de terra ſitienti.

Gymnoſophiſtæ, mortalium omnium deditiſſimi rerum cæleſtium contemplationi.

Ne mireris.
Contorta in nos fulmina
Captat Excelſus.
Hæc illi vnica aſcendendi cauſa.
Appenſus, & ipſe eſt in Statera,
Et quia inuentus non eſt minus habens
Firmatum eſt Regnum eius.
Amoris Extaſim paſſus
Eleuatus & ipſe in aërem eſt.
Humaniſſimus Portitor,
Transfretare iu Cælum volentes
De naui ſua adhuc terræ finitima
Sine Naulo vecturus inuitat.
Aquila magnarum alarum
Reptantes humi pullos
Prouocat ad volandum.
Proſpecturus tamen Icaris ſuis
Cautior Dædalus
Exemplo ſuo monet alta non ſapere.
Aſcendit de terra ſitienti
Hoc in Meteoris igneis Nobiliſſimum,
Et ſine alterius conſortio luminis
Fuſcato micans in aëre,
Solis, Aſtrorumque ſolatur abſentiam.
Felix, hæc ſi te Phænomena
Fecerint Gymnoſophiſtam.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXXVIII.

E CRVCE DEPOSITVS TVMVLATVR.

Matth. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioann.* 19.

ABſoluta libri vitæ elucidatio eſt,
Audito fine plauſere diſcipuli,
Deſcendere de Cathedra Magiſter potes.
In Cæli finibus non habes vltra quid quæras,
Ex quo Spiritus tuus apud Inferos eſt.

Vita Chriſti, non aliud, quam elucidatio libri vitæ.

Accede propius redituro;
Triumphanti non occurriſſe
Inurbanitas credi poſſit.
Tua confeſſione decoctor,
Qui omnia conſummaſſes,

Chriſti Corpus è Cruce, depoſitum propius acceſſit ad eius animam, & quaſi eidem occurrit.

In pudoris remedium
Nocte non contentus, quam feceras,
Adhuc denſiores tumuli tenebras quæris.

Sepulcri latebras, cur Chriſtus appeteret.

Seu te Crux nollet dimittere,
Seu tu Crucem,
Inferenda vtrique à Nicodemo vis fuit,
Tibi vt tua probra dereres,
Illi, vt ſua decora.

Neceſſe enim fuit Nicodemo auellere prius clauos à Cruce.

Dubitem an Crucis fueris auellendus à brachiis,
Niſi Matris in brachia rediturus.

Digitized by Google

De ſinu Patris in ſuum olim iſta te traxerat;
Quidni in eundem te traheret
De ſinu Crucis?
Tam fortunatum naufragus eiectus ad littus,
Omnem penitus oblitus procellam es;
Adeo vt rediuiuus poſtridie
Neſcieris quæ paſſus eſſes,
Niſi memoriam abeuntes in Emaus refricaſſent.
Repueraſcere viſus es
Matris iterum vlnis exceptus,
Fuit hæc infantia mortis tuæ,
Quæ lactata Mariæ lacrymis
Immortalem vſque adoleuit ad vitam.
A mundiſſimis manibus
In Sindone munda depoſitus,
Ne mortuus quidem toleras ſordes.
Sponſus ſanguinum
Thalamum habiturus in tumulo
Vndequaque pretioſam mortem
Pretioſiorem efficis delibutus vnguentis.
Inter mortuos liber
Adhuc inſtitis ligari te pateris;
Non admiſſurus ad Oſtium lapidem,
Niſi tecum ſepulta mors eſſet,
Quam vltra liberam nolles.
Seductor vocatus
Titulum hunc pro Epitaphio excipis,
Nulla tibi magis laude placens,
Quam quod ambulantes in tenebris
Seduxiſſes in viam lucis.

Depoſitum enim mater accepit in vlnas ſuas.

Mirantibus, quod neſciret quæ ſibi Hieroſolymis accidiſſent, reſpondit, quæ? ac ſi non meminiſſet.

Nimirum matris, & aliorum piorum hominum.

Tulit Nicodemus miſturam myrrhæ, & aloes quaſi libras centum.

Lazarus prodiit è tumulo ligatus manus, & pedes, ita enim mos erat Iudæis ſepelire.

Dixerunt Pilato Iudæi, ſeductor ille dixit adhuc viuens, tertia die reſurgam.

Sane

Digitized by Google

Sane Iudæa Maiorem nunc verbis tuis,
Quam ſuis oculis fidem habet.
Videt illa te mortuum,
Et adhuc tanquam iam rediuiui fugam cuſtodit.

Iube nunc ergo cuſtodiri Sepulchrum.

ELOGIVM LXXIX.

EPITAPHIVM SEPVLTO.

MOrtem quia vincere Chriſtus potuit,
Declinare contempſit.
Stà Viator;
Tua hoc ſaxo clauditur Via.
Diem laboris ſui Deus
Tibi Sabbatum fecit.
Felleis lautitiis
Vſque ad horam nonam meridiatus,
Præcipitato in noctem die,
Ne Sybaritam crederes,
Si ſomno ſe daret ante Solem,
Auerſatus vbique mollitiem
Saxeo ſopitus in ſtrato recubuit.
Ex quo tamen Iudæorum inauguratus Rex eſt,
Dignitatis ſuæ tenax
Nulli iam ſumptui parcit;
Atque ita præter Aloës, Myrrhæque delicias,
More Regio,

Fingimus hoc Epitaphium inſcriptum lapidi, quod aduolatum eſt ad oſtium monumenti.

Chriſtus enim via. veritas, & vita.

In ea enim ſolum mortuus in Cruce.

Qui gloriabatur decubuiſſe ſemper ante ſolem, & poſt eum ſurrexiſſe.

Poſt titulum Regni affixum in Cruce, more regio capit, & excubias habere, & ſumptus planè regios facere.

Excubitores

Digitized by Google

Excubitores admouet ſomno ſuo.
Talem vrnam mortuus exigens
Qualem vterum nondum natus,
Vel in Sarcophago
Qui nullum adhuc abſumpſerat,
Innocentiam commendauit.
Clauſo ſupra ſe oſtio ſolus,
Quaſi Arcanum quid meditetur,
Terræ ſuæ Mappam in lino delineat,
Nauigaturis in Cælum
Hanc ſciens futuram perutilem Geographiam.
Lumina ſua expreſſurus per Vmbras
Artis teſtes excluſit;
Illa vna dumtaxat Mors comes,
Quæ notare artem non poteſt,
Quia cæca eſt.
Sindone teſte,
Habet ibi adhuc humorem,
Vnde amplam rediuiuus in meſſem exuberet.
Cineres de illo ne cogita;
In centro ſuo Ignis
Excrementa non habet.
Incluſus ſeu ſit,
Aduoluto ad Oſtium lapide
Tellurem ita diſpoſitus ſecum attollet in Cçlum.
Vt Deo Mortem fuiſſe in deliciis ſcias
Tumuli locum attende.
Non Eremus, ſed Hortus eſt.
Corda Hominum
In terræ Corde veſtigat,

Chriſti mors, ſomnus non minus, quam Lazari, de quo dicebat, Amicus noſter dormit.

Sarcophagus dictus tumulus, quaſi carnem vorans.

Terra Chriſti, Corpus Chriſti, cuius quaſi mappa Sindon.

Granum frumenti, quod cecidit ſuper Petram, natum aruit, quia non habebat humorem.

Ita ex Ariſt. & aliis in lib. de elem.

Tumulus Chriſti in horto, qui vtique locus deliciarum eſt.

Digitized by Google

Ea ibi eſſe ſciens,
Vbi & Theſauri ſunt.
Inimicitias in ſe omnes
Quàm Chriſtus interfecerit hinc cognoſce.
Mors & Vita
Vno hoc ſe patiuntur in tumulo.

E corde terræ aurum eruitur, & Theſauri.

Vnde bene de ille Paulus interficiens inimicitias in ſemetipſo. Eph. 2.

ELOGIVM LXXX.

SEPVLTÆ CRVCI EPITAPHIVM.

MOrtem periiſſe qui dubitas,
Habes hic telum, quo deleta eſt,
Feretrum, quo elata.
In hoc Mari Magno Piraticam exercentem
Sagax bellator
In tempeſtate corripuit,
Et in hoc ipſo Myoparone ſuo,
In quo tam multas egerat prædas
Oppreſſit.
Celebrauit ingenti Natura tripudio
Inferias Mortis.
Exiliere ſaxa præ gaudio
Et in Choreas excitata cadauera
Tumulos reliquere.
Illaturi Violentiam Cælo

Ità à pleriſque ex Patribus Crux vocatur.

Regnauit mors ab Adam vſque ad Chriſtum, & non vltrà: dixerat enim ô mors ero mors tua.

Concuſſio naturæ in morte Chriſti; tripudium eiuſdem pro morte deleta.

Digitized by Google

Solus enim Agnus habet vnde adamantem poſſit infringere.

Ignotam Poliorcetis Machinam inueniſtis;
Quæ quia Adamantinas
Pulſare fores debuerat,
Non Arietem, ſed Agnum retulit.

Baculus Iacob, ſeu baculus Geometricus in modum Crucis formatus.

Baculus Iacob
In menſuram omnem extentus
Geometras nouos inſtituit,
Qui Soli & imas expiſcari profunditates,
Et veras venari altitudines, ſciant.

Qui enim Cælum regebat, inclinato capite quaſi onus excuſſerat.

Veri Atlantis victa ceruice
Ne rueret in homines Cælum
Hoc fulcro Mundus indiguit.

Inſitio Nobilis, agricolæ Patris in arbore mortis, hoc eſt, Cruce, quæ mala arbor dici conſueuerat.

In Arbore Mortis
Facta vitæ inſitio eſt;
Reciſum ad hoc de radice Ieſſe Virgultum,
Et ab Agricola Patre
Virginea inuolutum in terra
Vitiato agglutinatum eſt trunco.
Diuinus Amor
Tædam profano non inuidet,

Chriſtus enim vtique ignis conſummens.

Ex quo ignem ſuum,
Quo ſalutares Mundum agat in furias
Torri huic applicuit.

Hic ingens apud Patres, ex qua materia fuerit lignum Crucis, vt videre eſt apud Baron. tom. 1.

Herculis Noſtri Claua,
Qua creuerit ex radice vix ſcias.
Ne omnem vni ſuperbiam faceret,
Diuiſus pluribus honor eſt.
Ara Miſerationum
Ex Oleo tota eſſe debuerat,
Niſi Victoriarum officina

Alij ex olea, alij ex palma fuiſſe volunt.

Eſſe

Digitized by Google

Eſſe debuiſſet ex Palma.
Erudimini ſub ſcientiæ ligno, Mortales,
A quo vel ipſe omniſcius Deus
Didicit aliquid,
Paulo Teſte.

Crux lignum ſcientia boni, & mali.

Didicit ex iis, quæ paſſus eſt obedientiam ad Hebr. 5.

ELOGIVM LXXXI.

SPINIS, ET CÆTERIS DOLORVM EIVS INSTRVMENTIS EPITAPHIVM.

AMpla ſupellex diuitis patientiæ
Antri huius anguſtiis tegitur.
Tardari greſſus tuos, Viator, ſi ſentias,
In ſpinas incidiſſe te ſcias.
Sepultis virtus eſt, quod fuerat detectis natura.
Scrutatæ olim Cerebrum Dei,
In Ærario illo Sapientiæ
Artem quoque hanc,
Qua ſiſterentur homines didicere.
Infectæ ſalutari contage
Vim Magneticam habent,
Cui, vel quia ferreus es, non reſiſtas.
Beata Gallia,
Quando Lilia tua
Inuidere Roſis ne debeant
Habebunt de tam Sancta Sepe cuſtodiam.

Supponuntur hæc omnia ſepulta propè Crucem, ideò hoc illis affigitur Epitaphium.

Cum militum manu coronarunt regem dolorum.

Quotquot enim illum tangebant ſalutem hauriebant.

Corona ſpinea in ſacello Regio Pariſiis aſſeruatur.

Digitized by Google

Vbi Chriſti Corona fuerit
Ibi erit & Regnum,
Nec ſtertere ea in aula deſides poterunt,
In qua ea ipſa, quæ ornant aculei ſunt.
Tu vero, quæ te Mundi Dominam iactas
O ROMA,
Aude ſperare
Vel à Decoctore Regum Rege tributum.
Sepoſuit hic tibi columnam,
Quam æternæ baſim gloriæ
Obeliſcis quandoque adderes tuis.
Hieroglyphica Victoriæ ſuæ
Illi non alia,
Quam ſanguinis ſui notas appinxit.
Diminutam ſi videris,
Contabuiſſe illam
Ex Auctoris ſui miſeratione ne dubita.
Ante alios ſciſſus hic lapis,
Qui ſæuiſſimæ conſcius lanienæ
Eum multo antequam moreretur
Mortuum vidit.
Columnæ huic quamdiu innixa ſis, Roma,
Securitatis, & Fortitudinis
Mundo ſymbolum fies.
Spera tamen & hoc Clauos ex pœnu,
Quos verſatili Sortis rotæ
Obicem figas.
Illi quidem olim
Sub incude, & malleo Claui fuerant;
Ex quo tamen in Herculis Noſtri manus venere,
Domitores

Columna Chriſti Romæ apud S. Praxedem.

Alludit ad Obeliſcos Traiani, & aliorum.

Columna non integra, ſed fracta, vt habetur, ex hiſtoricis.

Fortitudo, & ſecuritas in nummis antiquorum exprimitur ſæpe per mulierem columnæ innixam, vt apud Ant. Auguſt. videre potes.

Claui Chriſti non vno omnes in loco. Baron. tom. 1.

Digitized by Google

Domitores Monſtrorum
Iam non Claui, ſed Clauæ ſunt.
Verti illos in frœna ſi videris
Metamorphoſim ne ſtupeas.
Fuere & olim fræna in illius manu,
Qui Erebum mortemque frænauit.

Clauis Chriſti in frænum efformatus viſitur Mediolani in templo maximo.

ELOGIVM LXXXII.

IVDÆ EIVS PRODITORI EPITAPHIVM.

HVnc vnũ, quia non præuidit loculũ Iudas,
Tam multos habuit.
Eius initia ne quære.
Quæcunque fuerint honeſtare finẽ non poſſunt.
Primum illi beneficium non naſci,
Proximum, non agnoſci.
Sub diſciplina Veritatis profeſſus artẽ mentiẽdi,
Præceptoris exercere tolerantiam melior,
Quam propagare doctrinam,
Vix aliud ab illo didicit, quam vt locum ſciret,
Vbi minori quidem frequentia,
Maiori tamen contumelia proderetur.
Promptior Miracula patrare, quam credere,
Dæmonas fugauit aliquoties, fugit nunquam.
Admiſit in animo,

Loculus etiam accipitur pro iis, quos habebat Iudas, & pro loco in quo conduntur, mortui.

Melius erat ei, ſi natus non fuiſſet.

Sciebat enim Iudas, qui tradebat eum, locum; aliud verò non dicitur ſciſſe.

Vide Raynaud. in Iuda; multi enim volunt Iudam pa-

Digitized by Google

traſſit miracula, vt & cæteri.

Quos excluſerat à Corporibus,
Et quo ſibi vacarent Miniſtri ſcelerum
Auocauit ab aliis auctores pœnarum.
Melior peculij cuſtos, quam fidei,
Vt ſeruaret non ſua ſe ipſum perdidit.

Poterat unguentum iſtud venundari, & dari pauperibus.

Paupertati patrocinans, quam odiſſet,
Quia facilius ſpoliare pauperes poterat
Ditari pauperes voluit.
Mercis ſuæ peſſimus Nundinator
Ex auaritia prodigus,

Quid vultis mihi dare; & ego eum vobis tradam.

Quem iuſtis æſtimatoribus
Vendere diffideret quanti valeret,
Neglecturis vendidit, quanti vellent.
Cum nemo magis indigeret vnguentis,
Quam cui tam male olebat anima

Tota ratio cur vendi debuerit, erat, quia poterat vnguentum hoc venundari.

Emere quæ debuerat vendere voluit,
Ideo ſolum, quia vendi potuerant.
Pedibus ablutis impurior,
Minis intentatis ſecurior,
Vbi vita, & ferculum, & poculum foret
Conuiua Mortis.

Opinio multorum, Iudam, accepiſſe Euchariſtiam.

Intincto pane monitus, non detectus,
Vix ipſe credidit ſcelus ſuum cum prædiceretur,
Vix erubuit, cum patraret.

Nunquid ego ſum Rabbi?

A Magiſtro diſcedens maiori perfidia rediturus,
Cæcitatem laternis prodens,
Non iuuans,

Surrexit enim ac ſi Chriſtus non videret arcanum ſui cordis cum adhuc ab eo ſe vocari audiuit amicum.

Surgendo lapſus eſt grauius,
Quam cadendo.
Ignotum ſe reputans,

Quia

Digitized by Google

Quia quod non erat vocatus.
Charitatem interpretatus ignorantiam,
Bellum præludio pacis indixit.
Amoris armis abuſus ad odia
Salutem quam voce dederat,
Manu deſtruxit.
A nullo magis ſeiunctus,
Quam ab eo ipſo, quem ſtringeret,
Maiori miraculo aures occluſit,
Quam alter recuperarit.
Turpius pœnitens, quam peccaſſet,
Expertus facilius vendi Deum,
Quam redimi,
Peregrinis parauit tumulum, laqueum ſibi.
Idem ſuæ vltor perfidiæ, qui & Author,
Vberes illius fructus
Sterili collegit in Arbore,
In nullo magis iniurius Præceptori,
Quam quod illi veniæ voluptatem inuiderit.
Integritas nulla cognita viuo,
Nulla debita mortuo.
Lapidea illi fuere viſcera;
Quidni ergo cum Petræ ſciſſæ ſunt rūperentur?
Pateſcentibus cæteris,
Ipſum etiam impietatis Monumentū apertū eſt.
A Mercatore tam malo
Diſce, Viator, emere, diſce vendere.

Coniunxit ſe Chriſto per amplexus, & oſcula.

Fuit hic Malchus, cuius abſcidit Petrus Auriculam.

Poſſedit agrum de mercede iniquitatis.

Tradidit enim Arborem antea fœcundam, Iuda ſuspendio ſterilem factam Baron. Ann. 34. Chriſti.

Ideo crepuit medius.

Alludit ad illud, Petra ſciſſa ſunt, & monumenta aperta ſunt.

ELOGIVM LXXXIII.

AMOREM SVVM COLORAT IN SYNDONE.

Fingitur hæc inſcriptio in templo Taurini, vbi aſſeruatur Sanctiſſima hæc Christi Syndon.

TAbellam, quam vides,
Viator,
Naufragus Dei filius
Vouit Patri.
Perfunctus periculo, voti memor,
Alludit ad tabellas appendi ſolitas in templis B. Virginis, & aliorum Sanctorum.
Exaratam ſumptibus ſuis hiſtoriam
Æternum eidem Anathema
Hoc in templo ſuſpendit.
Caueto, ne quid de illa perperam iudices;
Latet & ſuus
Pictura hæc Chriſti adinſtar vmbræ.
Hanc Apelles poſt tabulam.
Obſcura lineamenta ſi ſunt,
Videri voluerant è ſepulcro veniſſe.
Laconiſmus multa paucis complectitur.
Agnoſce Verbi hominis Laconiſmum;
Dolorum Iliadem
Gemina complexus eſt pagina.
Viuit enim Chriſtus diuinam, & humanam vitam.
Amphibion hoc
Deſcribere ſatis vna non poterat.
Quid ſit ex facie neſcias,
Fuit enim Deus æternus, & immenſus.
Niſi perſpexeris & à tergo quid fuit.
Parelia iſta ſunt Solis noſtri.
Occumbens non habuid quid relinqueret

Præter

Digitized by Google

Præter vmbras.
Hic iterum ſub gemina ſpecie
Chriſtum habes.
Hæc eſt mirabilium eius
Secunda editio.
Excudit illam in Typographæo ſuo
Sub ſigno Ionæ,
Vbi & torcular ſolus calcauit.
Opus poſthumum ne contemnas.
Auctoris huius genius eſt
Potiora in fine ſeruare.
Linum vt ſit, non Amianthus
Illi quidquam ab igne ne timeas.
Maioribus olim per triduum
Obſtitit flammis.
Quemcunque rogum accenderis
Chriſto par non eſt vel extincto.
Fatigatus Deus vt ſit
Dum reficeret opus ſuum,
Ne ipſo quidem otiatus eſt Sabbato.
Ne omnino quieſceret mortuus
Pictorem egit.
Arietis Spolium
Phryxo, Sabaudia, non inuideas,
Quæ habes Agni.
Illud in terra Regnum portenderet,
Hoc in Cælo.
Nullius hoſtis arma formides;
Deus exercituum
Nunquam ſub alio vexillo mereat,
Quam ſub ſuo.

Parelia apud Philoſophos, cum Soſe in nube replicat[?]

Memoriam fecit mirabilium ſuorum in Euchar.

Vnde dicebat ipſe per Iſaiam. Torcular calcaui ſolus.

Vnde illi dicitur, tu autem bonum vinum ſeruaſti vſque adhuc.

Alludit ad incendium excitatũ malo dolo à Caluiniſtis Camberij; vide Pingon. & Agaſ. Solarium in Sindone.

Toto enim Sabbato fuit in corde terræ.

Vellus aureum Phryxi portendebat Regnum; vnde hac de cauſa tanto ſtudio quæſitum ab Argonautis.

Principum Sabaudiæ ſumma ſecuritas ex Sindone.

ELOGIVM LXXXIV.

AD INFEROS DESCENDIT.

Auaritiæ proprium terræ viſcera ſollicitare per fodinas.

AVaritia Charitatis tuæ
Terram, ipſa quoque, ſollicitat,
Et Aureas mentes
Illi ab imis vſque viſceribus eruit.
Fœtas fodinis huiuſcemodi tenebras
Toto immiſſo Sole ſcrutaris;

Sol Chriſtum ad inferos abeuntem, vna cum ſtellis ſequutus.

Inde ille abeſt à Cælo,
Quia ille etiam tecum eſt.
Credidere ſidera Cælum
Vbicunque tu fores;

Vbi Deus ibi Cælum.

Te in Erebum vſque ſequuta,
Quia ibi quoque aderas,
Loci non agnouere diſcrimen.
Theſauris ſuis ſpoliari
Terra vix tolerat.

Ideo terræ motus factus magnus.

Vlciſcitur violentiam motu,
Et vndequaque lapides
Inimicum eiaculatur in Cælum.

Ita diſcipulis dixerat in ſermone poſt cœnam.

Cum in Domo Patris tui
Manſiones multæ ſint, pauci ciues,
Corradis vel ab Inferno Coloniam,
Quam illuc rediturus deducas.
Imbutæ luce tua Nobiles Vmbræ

Fiunt

Digitized by Google

Fiunt Mundo ſpectabiles;
Et vſurpaturæ oculis
Tuæ monumenta virtutis
Ad nundinas Gratiarum
In Sanctam confluunt Ciuitatem.
Illis nulla alibi maiora negotia,
Quam vbi libertatis Aſſertor
Et viuus agnoſcendus in Matre,
Et mortuus adorandus in Sindone.
Vt tuam caperet animam,
Suam adeo dilatauit Infernus,
Vt ex violentia fractus ſit,
Nequieritque ſuos vltra retinere Captiuos.
Inuidit Empyreum
Oppoſiti ſibi ſpecus fortunæ;
In omnem doloris ſenſum erupit,
Quod & Erebus
Dici ſedes Dei iam poſſet.
Scrutator Cordium,
Ne ipſum quidem Cor terræ præterijt;
Rimatus illud per triduum eſt,
Inuentaque in eo omni nequitia
Mundi prauitatem mirari deſijt,
Cui Homicidia, Adulteria, furta,
Atque adeo ſcelera omnia,
Tam corrupto manare vidit ex corde.
Quid in loco pœnarum tamdiu egerit
Omitte quærere.
Si bonus es, eo tibi aditum clauſit,
Si malus, aperuit.

Venerunt in Sanctam Ciuitatem, & apparuerunt multis Sanctorum animæ.

Quæ iis, qui reſurrexerant, cauſa fuerit veniendi in Ciuitatem tanti ſceleris ream.

Dilatauit infernus animam ſuam ait vates, nunquam verò magis, quam vt caperet hoſpitem tantum.

Turbatio Cæli in morte Chriſti, ex quadam inuidia.

Infernus Cor terræ ſæpe dicitur in ſcriptura.

Supponit auctor detectam, & damnatis gloriam Chriſti in augmẽtum pœnarũ.

Quæ de corde exeunt, ea plane ſunt quæ coinquinant hominem.

Locus pœnarum vtique ſub terra.

Quid egerit apud inferos Chriſtus.

Digitized by Google

ELOGIVM LXXXV.

SVRGIT REDIVIVVS E TVMVLO.

Matth. 28. *Marc.* 16. *Luc.* 24. *Ioann.* 20.

Chriſtus primogenitus mortuorum. Ad Coloſ. c. 5. 18. Apoc. 1. v. 5.

PRobrum Sterilitatis
Poſthac Telluri nullus obijciat;
Experta Matrum dolores eſt,
Reperit Primogenitum Mortuorum.
Filios habere Mors cœpit;
Mitiorem illam ſperate, Mortales.
Feritatem fœcunditas cicurat.

Dies, quam fecit Dominus cur omnium maxima.

Mundo dies illuxit omnium maxima,
In qua redux Sol noſter,
Auroram ſequutus non eſt.
Sed præiuit.

Sequitur auctor eorum opinionem, qui volunt Chriſtum ante auroram reſurrexiſſe.

De repetundis accuſari timuerat,
Si quas horas diei ademerat Moriens,
Non redderet iam reſurgens.
Pudere illum cœpit,

Dixerat enim, nolite theſaurizare vobis theſauros in terra.

Quod contraquam præceperat
Theſaurizare videretur in terra.
Qui Dormientes nollet teſtes habere,
Sed Vigiles,
Motum Telluris præmittens ſuo
Cuſtodibus vna cum ſomno
Excuſationem omnem excuſſit.

Tam Paſtores Chriſto naſcente, quam

Ita

Ità ſemper agentibus vigilias noctis,
Vel ſuper Gregem ſuum, vel ſupra ſe,
Primis exoritur Chriſtus.
Auara tellus vt eſt,
Depoſitum, niſi concuſſa, non reddidit.
Inhorruit mirata Clementiam,
Quæ, ne obſiſtenti quidem,
Violentiam intulit ſaxo.
Frangenda tamen vrna non fuerat,
Quam Morti Carcerem deſtinaſſet.
Vbi ſepultam illam relinqueret
Suos poſuit & ipſe cuſtodes.
Abituros ne putes, ſedent, non ſtant.
Depoſito metuunt,
Qui ita ſollicite interrogant propinquantes
Quid Quærant.
Iuſtus hic à Mulieribus Metus;
Inuenere primæ Mortem
Etiam vbi nulla Mors fuerat.
Miſera, & ſibi ſemper inimica Mortalitas?
Dolet ſe Mori,
Et ſurgere ne poſſit oppugnat.
Sepulcrum aperire debuerat, & occludit,
Minuere difficultatem Reſurrectionis, & auget.
Obſcuratur auro claritas facti;
Obſtruitur ſacculo aperti ſepulcri fides.
Fit Diſcipulorum furtum Magiſtri virtus;
Quia (quæ hominum veſania eſt,)
Nihil difficilius credunt,
Quam quod ſit vtilius crediſſe.

ſurgente agebãt excubias: hi ſupra Chriſtum, illi ſupra gregem.

Clauſo enim egreſſus è tumulo cum ſurrexit è mortuis.

Hoc eſt Angelos, qui ſedebant ibi in albis.

Dixit Angelus mulieribus, quem quæritis?

Nimirum in Paradiſo voluptatis, vbi Deus Adam poſuerat.

Ita ferè Chryſolog. loquens de hoc Myſterio.

Data enim cuſtodibus pecunia, vt dicerent quia nobis dormientibus, &c.

Digitized by Google

ELOGIVM LXXXVI.

VVLNERA RETINET REDIVIVVS.

Liber vitæ Chriſtus ſcriptus intus, & foris.

QVid agunt characteres Mortis in Libro vitæ?
Tolle, lege Nobilem paginam;
Trophæa diſces eſſe non probra.
Lapidis vnde ſumus exciſi Nobiles cælaturas.
Quis, niſi eius inuidus pretij,
Deſiderarit abolitas?

Dixerat ipſe, ut mederer contritis corde miſit me Dominus.

Medici noſtri ſtipendia vulnera ſunt;
Sola hæc ægro aſportauit à Mundo.
Huc, huc vel è Cæli Hybla, Apes Mellificæ,
Vbi Flori vnico quinque aluearia non ſufficiunt,
Tam ſuauis eſt.

Chriſtus flos Campi.

Ego conſtitutus ſum Rex ab eo ſuper Siō Montem ſanctum eius, prædicans præceptum eius.

Conſtitutus in Monte Sancto
Prædicare præceptum Patris,
Loquacitatis inimicus
Muta perorat vndequaque facundia.
Manuum eius doctrina, Iuſta operatio,
Pedum, recta ambulatio,
Cordis, perfecta dilectio eſt.

Chriſtus Ciuitas Refugij, in quam qui ingreditur, egredietur, & ingredietur, & paſcua inueniet.

In Ciuitatem Refugij
Quo facilior ſit Reis ingreſſus
Non in vno dumtaxat latere,
Sed & in omni angulo
Suam pandi ianuam decuit.

Nondum

Nondum detumeſcente eluuione malorum,
Has non perituris animalibus cellas, & triſtega
Extruere in Arca ſua debuit verus Noë.
Hypocauſtum Dei totius flagrans incendio
Vaporarijs paucioribus, quã quinque non eguit,
Vnde & frigeſcẽs Mũdus cõmodius incaleſceret,
Et Deus exæſtuans copioſius reſpiraret.
Bona Mater paritura ſubinde filios
Vt qui à ſe vitam habent, abundantius habeant,
Multiplicat vbera ſua.
Auarus Deus non eſt;
Promptuaria ſua exhaurire volentibus
Vltro obijcit ſine ſeris.
Cordi ſuo notam ineſſe non ſuffert,
Quam in humano
Corrigi olim Momus voluerat;
Auentibus introſpicere
Per feneſtram ſat patet.
Sinceritatem illius
Licet vel in radice cognoſcere.
Has qui ſcrutari fodinas didicerit,
Paupertatem non timeat.
Manant hinc diuite vena Theſauri,
Vnde Mundus quandoque Aureus fiat.
Latrocinia Dei omnia
His aſſeruantur in Specubus;
Vnde, quem hic non inueneris
Plane perditum puta.
Corda hominum à noxia defenſurus rubigine,
Has illis de ſe vaginas parauit.

Fecit Noë in Arca Cellas, & triſtega.

Corpus Chriſti Hypocauſtum Dei.

Venite, bibite, abſque commutatione vinum, & lac.

Notiſſima Momi in Diuinum opus cenſura.

Mitte manum tuam, & cognoſce, &c.

Sunt enim in illo omnes Theſauri ſapientiæ & ſcientiæ abſconditi.

Vagina humani Cordis vulnera Christi.

Cuſto

Digitized by Google

Cuſtodiendis creditis ſibi depoſitis

Loculi Chriſti Vbi. Vbi tutiores foderet loculos non inuenit.

Qui ſeruis ſuis annum omnem
Iubilæum eſſe voluerat,

Anno Iubilei Porta Sancta panduntur Pontificis malleo.

Sanctas Baſilicæ ſuæ fores
Malleo ſemel apertas
Non vltra paſſus eſt claudi.
Hàc ad arcana Cælitum iter eſt.

Ex definitione ipſiuſmet Chriſti Domini.

Hæc qui ad Deum non intrat per Oſtia
Fur eſt, & latro.

ELOGIVM LXXXVII.

APPARET MATRI, ET MVLIERIBVS.

Matth.28. Marc.16. Luc.24. Ioann. 20.

Matri apparuiſſe Chriſtum licet non legamus, certo tamen credimus.

DEſcendentis è Cælo Chriſti
Prima Statio Mariæ vterus,
Aſcendentis ab Erebo prima requies
Mariæ domus.
In loco pœnarum non aliam paſſus eſt pœnam,
Quam quod ibi ſe vidit, vbi Maria non eſſet.

Ex eo quod viderit conſtantiam eius, qua ne ſe quidem derelictum à Patre deſereret.

In Cruce conceptos à ſe in illam Amores,
Quia nullus ſatis interpres exprimeret,
Illi non alium legat Angelum, quam ſe ipſum.
Adhuc lugente Matre,

Feſtiuus

Digitized by Google

Feſtiuus Filio dies eſſe qui poterat?
An decuit in communionem gaudiorum,
Secundam vocari,
Quæ ſemper prima venerat laborum in partem,
Vndenam credas ad ſepulchrum
Vnam hanc non veniſſe Mariam,
Niſi quod, quem aliæ quærerent, iam habebat?
Hinc neceſſarium nemo cenſuit ſcribere,
Quod ita obuium cuique fuerat cogitare.
Creduntur iſta melius, quam narrentur.
Nec alius de hoc dubitare poſſit occurſu,
Quam qui aut Matris merita neſciat,
Aut Filij non aſſequatur affectus.
Fida Verbi cuſtos, & Deo ideo à ſecretis
Hoc ſoli cordi ſuo fidit arcanum,
In hoc quoque ſe probans maiorem Muliere,
Quod tacere talia poſſet.
Quia Chriſtus æternũ Mundo Sabbatũ fecerat,
Non tenebreſcit Sabbati veſpera, ſed luceſcit.
Diem nutrit, non perimit mater noctis;
Quæ vni Soli veſpera fuerat, Aurora fit alteri;
Illuminatur nox ſicut dies;
Hoc eſt, ſuo ipſa etiam in initio, non in fine.
Rem, quam Deus Mundo publicam vellet,
Non aliis debuit aperire, quam fœminis.
Meliores habere Reſurrectio prçcones nõ potuit.
Facit illis itineris audaciam præcox crepuſculũ,
Vnde in luce dubia vterque illis caligat oculus
Et cordis, & corporis;
Errare tamen adhuc non timent,

Coniecturæ variæ quibus credibile eſt, adiiſſe Christum Matrem ante omnes.

Venit ad ſepulchrũ Maria Magdalena Maria Salome, & Maria Iacobi, non item Maria Ieſu.

Solita custodire Dei verba, & conferre in corde ſuo.

Veſpere autem Sabbathi, quæ luceſcit in prima Sabbati, &c.
Chryſolog. ſerm. 74.
Et nox ſicut dies illuminabitur Pſ.

Chryſol. ſerm. 82. Venerunt ad ſepulchrum cum adhuc tenebræ eſſent.

Chryſol. ſerm. 82.
Ide Chryſol. ſerm. 77.

Quæ pietatem ducem ſequuntur.
Sepulto ferunt doloris obſequia,
Quæ rediuiuo debuerant gaudia triumphorum.
Ingrediuntur ſepulcrum,
Vt conſepultæ Domino,
Perfectam cum illo reſurgerent ſalutem.

Viderunt Angelum ſedentem ſuper lapidem, & in albis, &c.

Mirantur ſedentem Angelum
Vitæ Magiſtrum Mortis in ſchola.
Hic illas ſitus dedocere potuerat,
Ibi iam Chriſtum non eſſe.

Stare legimus Angelos vt ſeruos coram Deo, & Lucifer ideo cæli pulſus à Regia, quia ſedere tentauit.

Sola Domini abſentia tá bene moratis Spiritibus
Fecerat facultatem ſedendi,
Cum alioqui ſemper ſtent coram illo.
Differuntur pietati gaudia, non negantur;
Qui ſe inueniri non eſt paſſus in tumulo,
Occurrit in via.

ELOGIVM LXXXVIII.

APPARET MARIÆ MAGDALENÆ.

Marc. 16. Ioanno.

Catena Aurea ex Auguſtino. Mulier quia ploras quia tulerunt Dominum meum, &c.

NOua calamitas trudit antiquæ memoriá;
Ex quo ablatus Chriſtus à monumento,
Magdalena vix meminit,
Quod ſit occiſus in ligno.

Damnat

Damnat reuolutum lapidem,
Qui ſe ſolertioribus opportunitatẽ fecerit furti.
Accuſat reuerentiam Sabbati,
Quæ ſuam ſibi quietem inuiderit;
Adhuc inuoluta nubilo mentis
Habet fulgorem omnem pro fulgure.
Tam quærere ſe ipſam,quam Chriſtum poteſt;

Vnde non lucem attrahat, ſed panorem.

Quia nec ipſa eſt, vbi eſt,
Præſens magis vbi amat,quam vbi animat.
Stare illi nulla moleſtia

Stabat enim ad monumentum plorans, & non ſedebat.

Cui eſt omnis calamitas non ſtetiſſe.
Iacere illam prohibet nobilitas doloris ſui;
Seruat ad omne iter erectam.
Lactantur vberibus lacrimis
Deſideria iam adulta;
Qui præſens vngeretur, lugetur abſens;

Lacrimarum vnctio gratior Chriſto,quã vnguentorum.

Et illi gratius lugendo impendit obſequium,
Quam potuiſſet vngendo
Recedunt à ſepulcro Diſcipuli,

Recedente Petro, & Ioanne perſeuerauit ad ſepulcrum Magdalena.

Non recedit Maria,
Quæ amiſit plus aliquid pæceptore.
Cuſtodit illa ibi patronum ſuum,
Sine quo viuere toties accuſata non ſuffert.
Septem olim Dæmonum hoſpita

Accuſata à Fariſæo, accuſata à Iuda, & à Diſcipulis, & vbique à Chriſto defenſa.

Puros Spiritus maculare timet acceſſu;
Stat coram ſedentibus, nec audet ingredi.
Hac lucrari modeſtia ſatagens conſcios furti.
Seruos videt in veſte nuptiali,

Alba veſtis, veſtis nuptialis; ſerui verò Chriſti vtique Angeli.

Et adhuc de Domino funera cogitat;
Donec recolens,

Digitized by Google

Dictum de illa à Chriſto quod meliorem partem elegerat, quæ non auferretur ab ea in æternum.

Quod pars optima, quam elegerat
A ſe in æternum non auferretur,
Falſa mauult ſua arguere lumina,
Quam Dei promiſſa.

Gregor. hom. in hoc Euangelium.

Noua inſpectione ad nouos gemitus irritata
Tamdem quærendi perſeuerantia
Meruit inueniendi fortunam.
Conſolatus olim lacrymas,

Et illi enim dixerat, Reſurget frater tuus.

Quas illa pro Germani fuderat morte,
Cur illas non conſoletur, quas effundit pro ſua;
Conuerſa extra ſepulchrum quærere,

Conuertit ſe Maria, & vidit hortulanum.

Quem male hactenus in ſepulchro quæſierat,
Videt illi ſe proximam, nec agnoſcit
Colonum, cuius ipſa etiam agriculturæ pars eſſet,
Lacrymarum imber ſerotinus
Ad gaudiorum ſemina euocat.

Homo dictus Agricultura Dei.

Diu tamen Ruſtici laruam
Diuinitas tam humana non tolerat;

Vocauit ipſe Mariam qui inuocabatur.

Incipit illam ipſe quærere, quæ ſe quærit,
Vocat, ac ſi non ipſe ab illa receſſerit,
Sed à ſe illa.
Fit Fides ex auditu, quæ facta viſu non fuerat.

Origin. hom. in hunc locum.

Experta toties, quæ de Ieſu virtus exiret,
Illum non contenta videre, vult tangere.
Arcet ille manum linimentis infectam,

Vnctio enim propriè Athletis debebatur, & Mortuis.

Ineptum reputans vngi eum,
Qui iam nec Athleta eſſet, nec mortuus.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM LXXXIX.

APPARET EVNTIBVS IN EMAVS.

Lucæ cap. Vltimo.

ACtum de Nobis eſt,
Si qua impatientia exigimus à Deo promiſſa,
Deus à nobis exigat credita.
Humana beneficia expectamus per annos,
Diuina ne quidem per dies.
Vel ſi cum Aurora venerint
Sera iam ſunt.
Qui nō niſi poſt triduum reſurrecturū ſe dixerat,
Triduo nondū expleto iam accerſitur mendacij.
Anguſtæ mentes magna promiſſa non capiunt.
Peſſimus in dubijs conſul mæror,
Suadet à ſede pacis diſceſſum;
Vnicus error duos viatores abducit;
Exules veritatis
Relinquunt apud Socios Fidem ſuam,
Et ſpe in præteritum miſſa
In probroſæ peregrinationis ſubſidium
Solos metus aſſumunt.
Hiſtoriam narrant, & fabulantur,
Qui fingunt ſibi damna non vera.
Amat Chriſtus argumētū colloquij ſi nō modū.

Ea ipſa die ibant ex Diſcipulis eius duo in Caſtellum Emaus.

Chriſtus autem ante Solem ſurrexerat.

Hoc eſt à Hieroſolymis, quæ dicitur Ciuitas Pacis.

Nos autem ſperabamus, quod hic eſſet redempturus Iſraël.

Dum autem fabularentur adfuit Chriſtus.

Digitized by Google

Vbi de ſuis ſupplicijs ſermo eſt,
Vel ſi excludatur aliunde,
Auditor auidus aduolat.
Errantibus,quia ſe dare viæ Ducem non poteſt,
Adiungit Comitem.
Bonus Medicus interrogationem ægroti,
Præmittit morbi remedio,
Fingit Doloris ſe cauſam neſcire,
Quæ vere ſciri non poterat,
Quia, niſi fingerent, nulla erat.
Arguuntur ſtultitiæ, qui ſupra cæteros
Sapere voluiſſent,
Arguuntur, & tarditatis,
Qui alioqui perfeſtinato diſceſſu
Ruerent in Fidei iacturam præcipites,
Et à veritate pluribus iam diſtarent ſtadijs,
Quam ab vrbe.
Scripturas aperit,qui ſolus earum eſt Clauis;
Agit Amanuenſium ſuorum interpretem,
Qui non alia,quam à ſe dictata ſcripſiſſent;
Donec occũbente oculis die,naſcente mentibus,
Sentiretur in æſtu Cordium Solis vicinia.
Quod peccauerat Infidelitas,
Hoſpitalitas corrigit;
Tenet iſta, quem illa fugaſſet;
Et eſt modeſto hoſpiti violẽtia hæc gratior Cœna.
Nondum aſſequutus ſuſcepti finem itineris,
Sine iniuria veritatis fingit ſe longius ire.
Quo dare Maius beneficium poſſit
Minus non dedignatur accipere.

Deus enim nec fallere poteſt, nec falli.

Prius enim interrogauit cauſam triſtitiæ, quam eam aboleuerit.

Alludit ad illud quæ! Quod autem Deo ignotum eſt, ſcibile id planè non eſt.

Stulti, & tardi corde ad credendum.

Pluribus iam ſtadiis dicuntur ab Hieroſolymis abfuiſſe.

Inclinata eſt iam dies, & adueſperaſcit.

Ita ferè Chryſologus.

Et coëgerunt illum vt maneret.

Quare finxerit Chriſtus ſe adhuc longius ire.

Libentius

Libentius conuiuium, quam conuiua.
Appoſitum in panem tranſlatus agnoſcitur.
Nota tamen huius Sacramentum notitiæ.
Et vultu diſtinguimur homines;
Deus ſola detegatur ex manu.

Conuiuium Chriſtus in Euchariſtia qua nihil illi carius.

Et cognouerunt illum in fractione panis.

ELOGIVM LXXXX.

APPARET DISCIPVLIS IN CÆNACVLO.

Lucæ 24. *Ioann.* 20.

QVæ ſit ſuperbia Fœminis, (uerint?
Quod ante viros de Reſurrectione cogno.
Vt præierint, quæ ſequi debuiſſent,
Non fuit præpoſterus ordo, ſed Myſticus.
Opportunitatem hanc abolendi veterem culpá,
Sexui ſuo Mariæ dignitas meruit,
Vt quæ à ſerpente deceptæ deceperant,
Eruditæ ab Angelis erudirent,
Et quæ hauſerant è Paradiſo perfidiam,
Fidem eruerent è ſepulcro
Et quæ primæ laxauerant aditum Morti,
Primæ viam ſternerent & ſaluti.
Quid quod omnia illa
Vnum in tumulum aceruata prodigia

Reſurrectio Chriſti, fœminis prius, quàm viris prædita.

Chryſol. ſerm. 79.

Per mulierem enim Mors; hoc eſt per Euam.

Idem ſerm. 74.

Vnde ne in hoc qui de mulieres viris præſtent.

Narrant

Digitized by Google

Narrant Mulieres, ſed de Viro?

Chryſol. ſerm. 79. & fere ad Verbum.

Piæ Præficæ obſequium Chriſti ſuſcipiant,
Apoſtoli, Chriſti ſuſcipient paſſiones;
Illæ ferent aromata, hi flagella;
Effundent illæ oleum, hi cruorem.

Latebant Apoſtoli in Cænaculo propter metum Iudæorum.

At quid nunc eſt, quod in cænaculo
Fletus, doloriſque conuiuæ
Spei ſuæ damnis nutriunt edaces metus?
Meminere Iudæorum minas,
Et Præceptoris non meminere promiſſa;

Cum ſero eſſet, & fores eſſent clauſæ propter metum Iudæorum. Et dixit eis Pax vobis.

Orto iam Sole ſerò adhuc eſt apud eos,
Quia clauſis ianuis ingredi prohibent nouũ diẽ.
Vel inuitus tamen ille vltro ſe ingerit,
Enituntur ſilentes tenebræ Vocalem Solem;
Videtur, & auditur ille, nec creditur;

Turbati enim ſunt exiſtimantes ſe ſpiritum videre.

Pacem precatur,
Et nouos ciet ſua pace conflictus,
Aſcendunt cogitationes,
Quæ de Erebo, non de Cælo venirent;
Omnem colligunt in oculos ſenſum,
Et adhuc iã nõ mulieribus, ſed ſibi ipſis increduli

Exiſtimabant ſe ſpiritum videre. Palpate, & videte.

Apertis oculis ſomniare ſe putant.
Viſum iubentur emendare per tactum;
Et in carne Domini ſuam cæcitatem palpare.
Appræhendunt manibus Veritatem,

Ianuis enim clauſis Chriſtus ingreſſus.

Quam mentibus non potuerant,
Seu illum per Oſtium intraſſe non credant,

Qui non intrat per oſtium fur eſt, & latro.

Adhuc non furem reputant, ſed Paſtorem.
In ſtuporem degenerat hæſitatio,
Timor in Gaudium;

Legitur

Digitized by Google

Legitur in vulneribus gloria bellatoris;
Veſtigia mortis, fiunt nouæ vitæ præſagia;
Renatũ magis, quã hilaratum quiſque ſe credit.
Dũ ex eo quod redderetur, amiſsũ reputans bonũ
Præteriti æquitatem doloris
In Argumentum lætitiæ laxioris aſſumit.
Pacis ſuæ Prodigo Deo,
Pacem ſemel dediſſe non ſufficit.
Qui per primam excitata iam bella ſedauerat,
Excitanda compeſcere voluit per ſecundam.

Viderunt loca Clauorum, & gauiſi ſunt.

Et dixit eis iterum Pax vobis, &c.

ELOGIVM XCI.

APPARET PISCANTIBVS.

Ioann. 21.

INtentis muneri ſuo,
Vel non ſpectatus Chriſtus aſſiſtit.
Theatrum illi iucundiſſimum, Societas operoſa,
Ad cuius delicias vel à ſummo mane feſtinat.
Arti ſuæ, quam tam male Aulicifmo mutauerat
Redditus Petrus
Exempli ſui violentia ſocios trahit.
Alumnos lucis nox inimica ludificat;
Illis nec ad quietem vtilis, nec ad laborem.
Captant Paupertati ſubſidia,

Poſt Reſurrectionem, adhuc piſcatoriam exercuerunt Chriſti Diſcipuli.

Mane facto ſtetit Ieſus in littore.
Dixit Petrus vado piſcari, & reſponderunt venimus & nos.

Digitized by Google

Per totam noctem laborantes nihil ceperant.
Omnes enim eo relicto fugerunt in horto.

Non illecebras voluptati,
Et adhuc retibus ſuis ſola tædia colligunt.
Fugant prædam, qui fugerant præceptorem;
Inueniunt in Piſcibus metus ſuos;
Metiuntur Chriſti præſentiæ commoda
De damnis abſentiæ;

Nullam Apoſtolorum querelam in illo infortunio legimus.

Parcunt tamen querelis, votis contenti,
Et patientiæ lucro reſarciunt,
Temporis, ſomnique iacturam.
Prouocat Dei liberalitatem auaritia maris;

Iuſſit illos mittere rete in dextram Nauigij.

Honeſti olim comes laboris; nunc merces eſt;
Quia nullos traxere piſces
Nouum attrahunt Piſcatorem.
Stat Ieſus iam extra procellæ ditionem in littore;

Pueri nunquid habetis pulmentum. Chryſol. ſerm. de Caco.
Idem ſerm. 78.

Pulmentum exigit, dare paratus;
Interrogat vt homo, mox operaturus vt Deus,
Inuitat ad menſam, quos nondum idoneos
Inuenit ad pugnam.

Quare Chriſtus pueros vocarit Apoſtolos.

Vocat Pueros, qui & ſe matre adhuc egerent,
Et ſe viros diffiterentur
Territi laruis malorum.
Tamquã cum pueris ludit Prouidẽtiæ ſuæ ludos.

Ludit enim Dei prouidentiam in orbe terrarum. Chryſol. vbi ſupra.

Reuocat ad dexteram
Quos præteritus turbo ad ſiniſtram abiecerat;
Creat ijs nouam de vtili labore lætitiam;
Supplet de largitate ſua,
Quod defuerat illorum fortunæ;

Impletum Rete magnis piſcibus.

Implet ipſe retia magnis piſcibus,
Quos illi trahendo faciant ſuos.
Deteguntur Dilecto piæ amantis inſidiæ;
Agnoſcitur

Digitized by Google

Agnoſcitur ex beneficio,
Qui non innoteſcebat ex vultu;
Victus Petrus videndi acie,
Primas ſibi vendicat in Amoris ardore.
Non excuſſit illi reuerẽtiã deſideriũ præceptoris;
Deo horret nudum ſe ſiſtere iam non innocens;
Alter poſt lapſum Adam ad velamen feſtinat,
Nec interim ineptiam reputat,
Quod qui nudus in naui fuerat,
In mare ſe demergat indutus.
Feſtinant cæteri impari curſu,quia nec pari fide.
Agunt iterum Dei commenſales tripudia;
Stupent in vno ferculo plura miracula;
Attendunt comedentem,obliti quid comedant.
Expiſcari Dei curant arcana ſaturi piſcibus;
Adeo hominibus vnum dediſſe beneficium,
Eſt alterius deſiderium inieciſſe.

Prior Ioannes dixit Dominus eſt.

Chryſol. ſerm. 78. Innocentia nunquã nuda eſt ; reatus ſemper refugit ad volamen.

Idem ibidem. Cæteri autem nauigio venerunt ad littus.

Alludit ad interrogationem Petri. Domine hic autem quid.

Digitized by Google

ELOGIVM XCII.

ASCENSVRVS SVIS VALEDICIT.

Mar. vltimo. Luc. 24. Act. Apoſtol. 1.

Recumbentibus vndecim apparuit Ieſus, & exprobrauit incredulitatem eorum.

Collige, mi bone Hoſpes, ſarcinulas;
Gratus accidere Mundo non potes,
Qui vitia palpare non noſti.
Rarus in terris
Qui beneficia vtilitate metiatur.
Vulgus id vnum credit prodeſſe, quod placet.

Obſequium Amicos, veritas odium parit.

Ægrorum pleriſque
Sola linimenta remedia ſunt;
Vbi ferum, aut ignem vlcus exquiras,
Tolerabilior habetur Ægritudo, quam Medicus.

Apoſtoli laureati in Academia Chriſti.

Gymnaſiarcha ſeuerus
Ne Rude quidem donandis
Incogitantiam diſciplinæ condonat.
Imminent feriæ;

Exprobrauit incredulitatem eorum, & duritiam cordis, &c.

Et paleſtra tua non miteſcit Athletis;
Torques eos præſens,
Vt vel pudori ſuo reſurrexiſſe te credant.
Adulari cuipiam, ne in extremis quidem officijs,
Veritas potuit.
Recumbentibus querulus conuiua ſuperuenis;

Gaudebant viſo domine, & eo audito

Et voluptatem, quam ſpectatus feciſſes,
Intercludis

Digitized by Google

Intercludis auditus.
Collecturos probroſa quæque hominũ ſcomata,
Ad difficiliorum patientiam
Per hæc præuia tentamenta diſponis.
Periculorum mater ſecuritas eſt;
Qui te ſemel iratum pati potuerant,
Iram omnem iam potuere contemnerẽ.
Inſtituturus fori tui cognitores,
Quo mitius in aliena iniquirant piacula,
Illis opportune exprobras ſua.
Agnoſco & in hoc ipſo aliam innocentẽ verſutiã.
Quo deſiderium tui mitius tuos premat,
Studes aſperos imitando mores minuere.
Atqui ſuauitatem tuam ſemel expertis
Nulla crees iniuria faſtidium tui.
Recte philoſophantes, vitia nõ monitorẽ odere;
Dummodo habeant te placatum in reditu,
Libentur aſperum tolerant in diſceſſu.
In affectu tuæ violento Clementiæ.
Peregrinus vt es, diutius hærere non potes.
Infidelitate correcta fidei magiſtros inſtituis;
Vis Mundum ijs credere.
Cum ipſi non crediderint tibi.
Proregibus tuis Vniuerſorum Dominus
Nullam oram non ſubijcis.
Pollicitus peregrinationum ſodalem alterum te
Præmunis Viatico plane te digno,
Noua Magia ad excantationem ſerpentium,
Noua lingua ad eruditionem rudium,
Noua peritia ad curationem ægrorum.

triſtabantur quia obiurgati.

Ex Trid. inſtitutum pœnitentiæ Sacramentum. Quorum remiſeritis, &c.

Hoc eſt in Die Iudicij, cum redibit exigere rationem de creditis.

Euntes per Mundum vniuerſum, prædicate Euangelium, omni creaturæ.

Hoc eſt Paraclitũ, Spiritum veritatis, qui de meo accipit.

Digitized by Google

Energumenos Spiritus tui iubes
Suam ſalutarem dementiam alijs inſtillare,
Et coactis in obſequium Gratiæ elementis,
Prima ſalutis in homine ſemina
Rigare aqua, impinguare oleo, fouere flamma.
Perſuaſum vis Mundo,
Te illi ſuam non ſolum pacem eripere,
Sed & tuam relinquere.
Et opportune ſane.
Suſpicari enim volueram,
Repetiiſſe te rem quam attuleras,
Cum nullam poſt te pacem inuenerint.

Prædicato Euangelium omni creaturæ, &c.

Alludit ad Sacramenta Baptiſmi, Coriſmatis, &c.

Quare Chriſtus diſceſſurus toties vteraret, Pacem meam da vobis, pacem relinquo vobis.

ELOGIVM XCIII.

ASCENDIT TRIVMPHATOR IN CÆLVM.

Marci 16. Act. Apoſt. Primo.

IN cælum te, niſi ardua, non deducant.
Illuc properanti per montium apices iter eſt.
Quo Chriſtus aſcendit per gradus,
Saltu venire qui ſperes?
E Specu Bethlem in Caluariæ cliuum profecit,
Inde in Oliuetum, vnde in Empyreum.
Ne mireris in homine motum,

E monte Galilea Cur Chriſtus in Cælum conſcenderit.

Qualem

Qualem non miraris in aqua.
Non aſcendit & ipſe ſublimius.
Quam ante deſcenderit.
Elias maior telluri rapitur;
Non vnus ſperet Spiritum duplicem Eliſeus.
Igneo tamen non effertur in Curru,
Ne qui ignem miſſurus in terras venerit,
Poſſet argui furaturus veniſſe.
Cui ſola Lenitas triumphus eſt,
Habet in Oliueto Palmetum.
Gentes domitas in hac pompa ne quære.
Coram Deo vnica triumphandi cauſa
Se ipſum viciſſe.
Poſt dies decem
Pretioſa deſcenſurus in pluuia,
Aſcendit in Nube.
Ex Orbe, in quo tam male exceptus egrediens,
Puluerem non excuſſit è pedibus,
Sed attraxit.
Nunquam grauis telluri,
Niſi cum eam onere leuaret ſuo.
Quàm inhæreret hominibus conijce,
Qui tali glutino inhæreſceret ſaxis.
Quæ condoluerant morienti,
Meruere oſcula triumphantis.
Iam non futurus Viator
Ipſos in terra propemodum
Oblitus eſt pedes.
Se in itinere non trito ſequutis,
Quid vtilius relinqueret, quam veſtigia?

Qui deſcendit, ipſe eſt, & qui aſcendit.

Eliæ raptus in curru igneo notiſſimus.

Chriſti triumphus non niſi inter oleas; quia triumphus miſericordiæ.

Et nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum.

Præceperat ſuis: vbi vos non receperint, excutite puluerem de pedibus.

Saxa in illius obitu fracta ſunt.

Iter ſalutis ad eam diem vtique ignotum, & à nullo tritum.

Primus

Primus à Dei Vrbe Lapis hic eſto;
Quo qui venerit,
In illius finibus eſſe ſe ſciat.
Non vno hic Dei digito, ſed bino pede
Ea ſcripta lex homini,
Vt Cælum, niſi tellure calcata, non ſperet.
Triumphalis Cælitibus Dies,
Eos candicare iuſſit in veſtibus.
Hæc in Regno Innocentiæ purpura eſt.
Humanitatis facti ſunt Candidati,
Ex quo titulus hominis
Dignitas eſſe cæpit in Deo.

Alludit ad lapides indices diſtantiæ in publicis viis. Et olim in Sinai lex ſcripta digito Dei.

Quare in albis apparere cæperint Angeli poſt Christi triumphum.

Alludit ad Candidatos Conſulatus, & aliarum dignitatum apud antiquos.

ELOGIVM XCIV.

LINGVARVM IMBREM PLVIT IN SVOS.

Act. Apoſt. cap 2.

Quæ aſcendit ad veri Iouis dexteram
Aquila,
Illi non miniſtrauit fulmina,
Sed excuſſit.
Extulit Cælum è terra halitus,
Quid mireris in aëre Meteora?
Venti, & fulmina
Sublimata trahunt de tellure materiem.

Aquila magnarum, alarum Chriſtus Poëtæ vero Aquilam miniſtrare Ioui fulmina fingebant.

Meteora ignea, vt Cometæ, &c. ex halitibus terræ aſcendentibus, ſicut, & venti.

Inanes

Digitized by Google

Inanes vltra eſſe non decuit homines,
Cum iam complerentur & dies.
Deprehenſus in tempeſtate
Irretitur à Piſcatoribus Deus,
Et mitiora conſentiens in iura captiuus,
Indices iracundiæ flammas
Ponit emblemata Charitatis,
De linguarum ſemine Cordium meſſor
Supra vertices ſtatuit
Sublimiora Mortalibus loquuturas.
Taciti, ex quo ſine Verbo diſcipuli,
Dum non iam Verbum à lingua,
Sed à verbo linguas expectant,
Aſſiduis vdi lacrymis agnouerunt,
Ferri adhuc
Spiritum Domini ſuper aquas.
Per Iudæorum metum
Ad Dei proficientes amorem,
Cænaculum abſtinentia dedicantes
Linguas attraxere ſilentio,
Ebrietatem ieiunio contraxere.
Terra iterum ſine Chriſto
Inanis, & vacua
Eam infert igni violentiam,
Vt deſcendat.
Parientium tormina
Expertum Cælum eſt,
Cum Veritatem, & Iuſtitiam
Diu deſiderato puerperio daret in lucem.
Quandoquidem iam perfecerat opus ſuum

Tellus ſublimata humanitas Chriſti.
Ad illud cum complerentur dies Pentecoſtes.

Quare ſederunt ignea lingua ſupra ſingulorum ceruices.

Expectabant vt daretur illis de Cælo, quomodo, quid loquerentur.

Latebant in Cænaculo propter metum Iudæorum.

Dixerunt Turba ecce omnes iſti ebrij ſunt.

Vt enim impleatur vacuum aſcendunt grauia deſcendunt leuia.

Quare factus de Cælo ſonus, tanquam aduenientis ſpiritus vehementis.

Digitized by Google

Sedit opifex Spiritus,
Vtique permanſurus in homine.
Quia Caro iam non eſt.
Portus Salutis
Ne in cæco errantibus fruſtra pateret,
Multiplici munitus eſt Pharo.
Felix quicunque
His iter ſuum regat indicijs.

Dixerat olim Deus, non permanebit Spiritus meus in homine, quia caro eſt.

Pharos maritima turris in cæco errantibus rectum indicat iter.

ELOGIVM XCV.

GLORIA SVA MVNDVM IMPLET.

ABiecit Cælum fulmina; inerme iam eſt;
In eius expugnationem
Securi tunc, Titanes, aſſurgite.
Admiſit de terra Colonias,
Tueri ſe à Terrigenis, vel ſi velit, non poſſit.
Extra tellurem
Homo homini iam lupus non eſt.
Vbi liuor locum non habet,
Nemo fratrem patiatur excludi.
Quamquā, quę neceſſitas oppugnādi nunc Cælū,
Quod in reciproca commercia
Cum tellure conſenſit?
Datus aliquis vtrinque Obſes eſt Deus;
Deſcendit

Fulmina hæc impietatem petebant; erāt autem tanquam lingua.

Alludit ad fabulam Gigantum notiſſimam.

Cælo tellus conciliata, & vtrinque obſides dati hinc Chriſtus illinc Paraclitus.

Digitized by Google

Deſcendit Paracletus, aſcendit Chriſtus ;
Qui tamen toto non contentus Empyreo,
Excurſiones aſſiduas agit in terram.
Nulla illi voluptas regnare,
Si non regnet cum multis.
Occupat aras prope omnes iam ſolus;
Ipſe Sacerdos, ipſe victima, ipſe omnia eſt ;
Alium Martem iam bella non inuocant ;
Alium Neptunum Nauigia non implorant;
Adempta Cyprus Veneri, Delos Appollini,
Creta Ioui.
Ignorat Ægyptus Iſidem, Arcas Alcidem;
Roma ipſa, quæ tota Pantheon fuerat,
Per Piſcatoris annulum
Vni deſponſa iam Numini,
Multiplicem de Dijs ſuis obtulit Hecatombem.
Citra vitium aurium verus Midas,
Vniuerſa quæ tetigit, aurea fecit.
Pretium eius in flagella vſque manauit.
Nobilitauit opprobria, quia pertulit;
Calamitates nuda iam nomina ſunt;
Acquiſiere vim beneficij,
Ex quo Dei filio pares in fortuna nos reddunt,
Probroſum antea ſerui nomen,
Prima nunc Dignitas eſt.
Supremæ Maieſtatis ambitio
Libertos ſuos omnes Reges inungere;
Vnde Chriſma quod adhibet
Non tam Athletas armat ad pugnam,
Quam Regni candidatos initiat ad Coronam.

Patet id, quia & ad Pauli oppugnationem deſcendit.

Chriſtus Diuinitatem omnem Mundo ſupplet.

Omnium enim nationum Deos acceperat.

Midas quidquid tangeret in aurum vertebat ex Poëtis.

Beati enim qui illas patiuntur.

Pontifex enim, ſeruus ſeruorum inſcribitur, & tamen illius dignitas prima eſt.

Athenas vbique circumferunt
Semiuocales Galilæi;

Omnis enim doctrina Chriſtum ſcire, quod vnum docebant Apoſtoli.

Et Literatura omnis de Ieſu eſt;
Plena definitur philoſophia illum ſcire,
Plena felicitas illum diligere.
Antiquat iura omnia nomen nouum;
Motis fluctibus Remora

Ad illud, in nomine meo Dæmonia eijcient, montes transferent, &c.

Fixis fit vehiculum Montibus.
Immutauit Areopago Iudices,
Circo Gladiatores.
Feris Eremos eripit,
Et dat Aſcetis,
Monſtra Naturæ minuit,

Monaci in ſyluis Fauni ſanctiſſimi.

Et auget Gratiæ.
Faunis ſyluas, ſed pudicis exhilarat,
Proteis Vrbes,
Sed ſolam verſatilibus in Salutem.

Fiunt enim omnibus omnia, vt de ſe Paulus.

Velint nolint, omnia Chriſto dant gloriam,
Vel beneficijs affecta, vel pœnis.
Quo maior illi tamen laus ſit eſto tu melior.

Chriſtus ſuorũ magis Moribus, quam voce laudatur.

Nulla illi panegyris gratior,
Quam quæ ſe dignis venit ex Moribus.

ELO

Digitized by Google

ELOGIVM XCVI.

STEPHANI AGONEM STANS SPECTAT.

Act. Apoſtol. cap. 7.

PEllite, Populi,
Feras, & Mirmillones è Theatro;
Mitiores de Gladiatoribus ſuis ludos
Dare Mundo Chriſtus inſtituit.
Primicerius Purpuratæ Legionis
Certam ſibi, ſuiſque Victoriam
Coronato vaticinatus in nomine
Facturus periculum fortitudinis,
Qua plenus erat,
Cum tota Iudæorum feritate committitur.
In tam duras ceruices alliſum,
Integro capite rediturum ne puta.
Incircumciſos Corde
Circumcidere Verbi Dei gladio ſatagit;
At Orpheus alter,
Arte, quam auditore felicior,
Præter lapides nihil penitus ad ſe trahit.
Cæli Siren innoxia
Eos incidit in Vlyſſes,
Qui Malo ſuæ perfidiæ alligati

Martyres in Theatris Gladiatores à Chriſto cœlitibus dati.

Ita ferè illum vocat Petrus Damianus.

Stephanus plenus gratia, & fortitudine.

Dura ceruice, & incircumciſi corde.

Gladium Spiritus, qui eſt Verbum Dei.

Ipſe enim etiam ſaxa traxit, vt Orpheus.

Notiſſima fabula.

Aures contineant, ſaxa proijciant;
Non tolerant Emphatici grauitatem ſermonis
Mentes leuiſſimæ.
Ex carne toti
Reſpondere ſpiritui neſciunt,
Vnde quas non habent à Doctrina ſuppetias,
A furore mendicant.
Exerceri in Vrbe
Inurbanitas tanta non poteſt;
Ex illa egrediuntur Academici, redituri Lictores,
Et veſtibus ad Pauli pedes abiectis,
Illi Apoſtolatum præſagiunt.
Noui Gigantes
Cælum ſaxis aperiunt,
Alijs tamen, non ſibi.
In homine iam pleno Gratia
Locum ira non inuenit.
Etiam de alieno peccato Iuſtitiam ſuam
Cumulat,
Et lapides accipiens, preces reddit.
De hoſtibus ſollicitus, de ſe ſecurus,
Pro ijs pronus in genua,
Pro ſe ſtans rogat.
Nec enim impetrari Saulus à Deo
Oratione quacunque potuerat.
Sui cauſa proſtrato
Honoris gratia, Chriſtus aſſurgit.
Tantæ virtuti ſuam quodammodo ſedens cedẽs,
Omnes Martyres veneratur in primo.
Indulget illi

Non poterant reſiſtere Spiritui qui loquebatur, ideo continuerunt aures ſuas.

Quare eiecerint eum extra Ciuitatem.

Ad Apoſtolorum enim pedes iis diebus abyciebantur veſtes, & alia quæ poſſiderentur.

Ita fere S. Hilarius loquens de S. Stephano.

Pro ſe ſtans, pro hoſtibus flexis genibus quare rogauit.

Quare ſtantem, & non ſedentem viderit Chriſtum.

Non

Digitized by Google

Non Angeli ſolum faciem, ſed & Sortem.
Cui Vita labor fuerat, mors ſomnus eſt.
Credas non attigiſſe lapides mentem,
Quæ vel ſub ipſis obdormiuit in Domino.

Videbant faciem eius tanquam faciem Angeli.
Quare dicatur in Dominô obdormiſſe, & non mortuus eſſe.

ELOGIVM XCVII.

SAVLVM EX EQVO DETVRBATVRVS DESCENDIT.

Act. Apoſt. cap. 9.

Gigantem paritura torquetur Eccleſia,
Et quaſi noua Rachel,
Dum Benoni ſuum animat, exanimatur.
Quidni demum ſe Abortiuum agnoſceret
Qui ſe publica natum meminiſſet in via?
Qualem hominem Paulum credam,
Quem tanti fecerit Deus
Quanti totum propemodum humanum genus?
Illius vnius gratia
Exhibitum vniuerſis iterauit obſequium;
Exiuit rurſus à Patre
Et Graſſator beneficus inſidiatus Viatori
Speciosa illum nequitia ſpoliauit.
A Protomartyre diu rogandus haud fuit,
Vt in hanc vellet expeditionem aſſurgere;
Eo vix audito protinus ſtetit,

Ita ferè Chryſol. de Conuerſione Pauli.
Paulus in ſuis epiſtolis quare ſe Abortiuum vocaret.
Deſcendit enim & propter illum in terras.
Speciosa nequitia, quia plauſibile erat apud Iudaos Chriſtum perſequi.

Quaſi

Digitized by Google

Quare Chriſtus orationem Stephani pro Saulo non illico exaudierit.

Quaſi qui feſtinaret ad opus;
Non dilaturus ne per momentum quidem
Hoc Cælo Gaudium
Niſi triumphus debitus Stephano,
Eum quodammodo per dies aliquot
Retraxiſſet à Saulo.

Abundantius Æmulator paternarum traditionum.

Legis Idololatra,
Quam non quia Dei,
Sed magis quia Patrum erat amaret,
Acceptis litteris tumidus,
Conceptis ſupplicijs truculentus,
Erebo, quam Damaſco iam propior,

Nubes lucida circumfulſit illum.

Serenitatem omnem
Nube lucida inuolutus amiſit.
Ferre Equus non ſufficit hominem
Vel ipſi iam grauem Deo.

Erat per triduum non videns, &c.

Alliſus in terram concipit deſiderium Cæli,
Et per Tirocinium tenebrarum
Initiatus ad lumina,
Cæcus ad cætera omnia, Deum videt.
Deiectum non ſodales ſolum,
Sed & lux ipſa deſtituit.

Dixit Dominus ad Ananiam, quære Saulum nomine Tarſenſem in vico, qui dicitur Rectus.

Fortunata tamen deiectio,
Quæ cæcatum erronem deducit in Vicum,
Qui & vocatur Rectus, & eſt.

Se Chriſto configuratum ſæpe Paulus profitetur.

Iam tum Chriſto configuratus
Reſurgit & ipſe poſt triduum,
Et de rebus iam non vt antea iudicans,
Mutatos ſibi intelligit oculos,
Non ademptos.

Squammas

Digitized by Google

Squammas non exuit, niſi redactus ad anguſtias
Serpens,
Et Vas electionis,
Niſi luſtralibus prius vndis ablutum,
Suauiſſimi nominis aromataria non impletur.
Vt philoſophiæ noſtræ prima Theoremata
Eſſe de patientia ſcias,
Quid ante omnia doceatur attende.
Prima Doctori gentiũ collata cognitio, continet;
Non quanta agere illum oporteat,
Sed quanta pati.

Ceciderunt ab eius oculis tanquam Squammæ, &c.

Vas electionis, eſt mihi vt portet nomen meum, ideo iuſſit ablui per Baptiſmum.

Oſtendam illi quanta oporteat illum pro nomine meo pati.

ELOGIVM XCVIII.

VENIENTIS AD IVDICIVM APPARATVS.

Matth. 24. Luc. 23.

HOrreſcite diem Domini, Deſides ſerui.
Differte lacrymis incendium Mundo;
Niſi areſcentibus hominibus arſurus ille non eſt.
Nutrire fiduciam Veſtram,
Qui à Principibus appellatis ad Deum.
Se debitis & vos quandoque, qui ſtatis.
Purgando tritico

Iudicij Dies, ferme ſemper Dies Domini dicitur in Scripturis.

Areſcentibus hominibus peribit mundus, non item iis lacrimantibus.

Digitized by Google

Sua decreta Area eſt,
Et omnis Celſitudinis fæces,
Vna vallis expectat.
Supremum terris bellum
Indicit tuba nouiſſima,
Et ſub irati numinis ſigna
Omnẽm contra inſẽnſatos, cæli militiam vocat:
Hoc quaſi cornu ferali
Ad venationem Vulpecularũ progreditur Deus.
Canit receptui Miſerationibus ſuis,
Ijſque Morientibus
De Mundi incendio rogum facit.
Egregius cuiuſque operis Licitator
Haſta poſita Crucis ſuæ
Voce Præconis Regni ſui auctionem edicit.
Deſcendunt accuſare ſidera, quos nox texit.
Siſtuntur & ipſa iudicio,
Quæ lumina tenebrionibus miniſtrarunt.
Cæli oculi perſpicere propius appetunt,
Qui habeatur, in tanta multitudine
Pro cælo delectus.
Cupidi ipſi etiam arcanorum,
Vbi omnia euulgantur, accurrunt.
Contagium telluris
Innocentes impiat faces;
Quæ in cælo ſidera fuerant
Cum terras attigere, fulmina ſunt.
In Beatorum Corporibus
Exceptura tot Soles,

Alludit ad parabolam Zizaniorum. Vallis videlicet Ioſaphat, in quam omnes cogendi.

Pugnabit orbis terrarum contra inſenſatos.

Moriuntur miſerationes in ordine ad malos, non ſic in ordine ad bonos in die Iudicij.

Stellæ quare cadent de Cælo, & virtutes cælorum commouebuntur.

Stellæ oculi cæli paſſim dicuntur.

Omnes nos, & omnia noſtra manifeſtari oportet, ante Tribunal Chriſti.

Fulgebũt enim ſicut Sol in perpetuas æternitates.

Stellas

Digitized by Google

Stellas iam à ſe proijcit Dei Domus.
Sibi peſſime conſcium
Cor terræ palpitat,
Et vndequaque concepto igne febricitans.
Inſanis fatigat motibus Phreneſim ſuam,
Seſſuri Iudicis metu
Feſtinant elementa reddere
Quæ ſingulis debent
De Cadaueribus, quæ abſumpſerunt,
Ne ipſos quidem retinent Cineres.
Hæc, qui legis, intellige.
Non niſi opponendæ vitijs hominum
Commouentur Virtutes Cælorum.

Vnde terra motus magni per loca.

Elementa tunc magno impetu corruẽt, & mortui reſurgent tam qui ab vndis, quam qui à flammis abſumpti.

Quare dicantur commouendæ Virtutes Cælorum.

ELOGIVM XCIX.

IVDEX SEDET IN VALLE IOSAPHAT.

APerti Dei libri sũt; claudite veſtros, Mortales.
Timete, Reges, Iudicium Pauperum,
Quorum vltioni totus hic decretus eſt Dies.
Incidiſtis & vos
In Piſcatorum retia, magni Piſces;
Nec frangere poteſtis illa, nec fugere.

Sedit Iudicium, & libri aperti ſunt, &c.
Omnes enim Iudices Pauperes, quia piſcatores.

Digitized by Google

Alludit ad titulos humanarum dignitatum, Celſitudinis, ſerenitatis, &c.

Dedocete vos ſublimia
In vallem abiecti,
Nec audete poſthac ſerenitatem iactare,
Qui nubi fœtæ fulminibus ſubiacetis.

Veniet Chriſtus in nube cum poteſtate magna, & maieſtate.

Cuique Regno ſuus in Cælo Cometes
Finem denunciat.

Inimicos Crucis, quorum finis interitus.

Quærit Crux transfugas ſuos,
Et in vnum collectis inſultat.
Submittunt ſidera facies venienti;
Fit illi concolor Luna per ſanguinem;

Sol conuertetur in tenebras, & Luna in ſanguinem.

Sol vero hac erubeſcentia non contentus
Ne Maculas & ipſe detegat ſuas
Lumina contegit.

Operiet enim mundus ſe cinere in incendio illo ſupremo.

Non profuturam pœnitentiam
Agit Mundus in Cinere.
Pullulat vndequaque populus Mortis,
Et huiuſce pars populi ſummi Reges.
Par in omnibus nuditas, diſpar cauſa;

Quare tam boni quam mali coram Chriſto ſiſtendi ſint.

Niſi quod omnes
E communi naufragio enatarunt.
Non admittunt veſtem aliam Chriſtum induti,
Cæteris vero, vtpote ad flagella paratis,
Nulla permittitur.

Dicent montibus, cadite ſuper nos, & collibus operite nos.

Cadere Montes velit ambitio ſe ruente.
Qui theſauros ſuos omnes
Abdiderunt in terra
Omne quærunt à terra ſubſidium.

Melius enim erat illis ſi nati non fuiſſent.

Auent redire Matris in viſcera,
Ex quo id ipſum, quod nati ſunt,

Deſinit

Digitized by Google

Deſinit ijs eſſe beneficium, & fit pœna.
Tolluntur in aëra,
Qui nunquam toti inhæſere telluri,
Et grauitate Morum
Leuitatem hanc aſſequuti, tripudiant.
A filio hominis exercetur humano more Iudiciũ;
Mitis neſcit eſſe crudelibus, crudelis mitibus.
Damnatur vnuſquiſque
Se teſte, ſe Accuſatore, ſe Iudice,
Et qualem illum paſſi ſunt alij,
Talem & ipſe patitur Deum.
Declina nequitiam, qui forum non potes.
Quamdiu trepidus non fueris, te ſecurũ ne puta.
Cogita perire te poſſe, ne pereas.

Rapiemur obuiam Chriſto in Aëra ex Apoſtolo.

Iuxta promiſſum, qua menſura menſi fueritis remetietur & Vobis.

Quare dicatur Chriſtus ad Iudicium veniens, non filius Dei, ſed filius hominis.

Ideo Beatus qui ſemper eſt pauidus.

ELOGIVM CENTESIMVM.

E TRIBVNALI IN SOLIVM MIGRAT, VBI REGNAT IN ÆTERNVM ET VLTRA.

Peracta Dei fabula
Recognoſcuntur Actores,
Et vnum, & idem
Perſonas, & ſcenam ſequitur fatum.
Vbi nunc homines, Vbi vrbes, vbi Mundus eſt?

Dei fabula mundus à philoſophis dictus.

Elemẽta enim, æque ac homines magno impetu tranſient.

Digitized by Google

Vbi eris & tu, qui hæc legis.
Morti ipſi ſua quoque mors imminet;
Fiet illa Carnifex ſui,
Cum cæterorum eſſe deſierit.

Sui, vbi enim ceſſat vita, mors & ipſa ceſſet neceſſe eſt.

Vt quid ſint, quæ in Mundo vides, intelligas,
Quid ſint futura cognoſce.
Omnia Cinis,
Sed colore vario pretium mentiuntur.
Expecta diem,
Quæ ſola ſuam mentibus lucem reddat.

Dies iam non ſolis, ſed Domini, quia clarior, ideo illuminabit abſcondita.

Internoſces malos à bonis,
Cum vtroſque diſtinxerit Deus.
Nulla Zizanijs reuerentia collecto tritico.

Triticum enim in horrea, zizania in fornacem mittentur.

Vaſa decoris imbuet æternus odor,
Vaſa nequitiæ recoquet æternus ignis.
Abradentur è Mundo
Monumenta omnia ſcelerum;
Ne ipſa quidem iam extent eorum loca
Noua tellus educetur, & nouum Cælum.
Deiectis Hœdis ad tormina,
Aſſumet Agnus Agnos ad paſcua.

Odium Dei in Peccatum & peccatores.

Ite maledicti, &c. & Venite Benedicti.

Exutus horrorem Iudicis
Maieſtatem induet Regis.

Tollentur boni à Chriſto in aëra.

Omni ſoluta iam compede
Euolabit ad originem ſuam libera Probitas;
Nullo iam illam ambiente contrario
Fines ſuos conſtituet perennem pacem.
Steteris hactenus, ſedere nunc potes, mi Ieſu,
Bonus, & malus in loco ſuo ſunt,

Locus malorum Erebus, vnde Petrus de Iuda vt abiret in locum ſuum.

Vindici

Digitized by Google

Vindici criminum, curatori Virtutum,
Nemo negotium iam faceſſat.
Nullus tibi ſupereſt labor, nullus & mihi.
Non habui vbi quieſcerem opportunius,
Quam vbi te ſedentem relinquo.
Gigantis emenſus itinera
Otij neceſſitatem contraxi.
Pinxi ego te coloribus plane non tuis;
Felicius exprimam, ſi te videro.
Amando corrigam, quod ſcribendo peccaui.
Scatebit, fateor, vitijs ſæculi ſui opus,
Et in Area Bellonæ conceptum
Plumbeum totum erit, ac ferreum;
In Margaritis tamen
Nubilo, & fulguranti genitis cælo,
Quo iure, ſerenitatis, quam nũquam agnouere,
Nitorem exigas?
In tanta rerum vertigine ſeuerus mihi nimium es,
Si meis exigas rectitudinem omnem in ſenſibus.
Apud nos, ne ipſa quidem tellus, iam ſtat;
Et ſtem ego à me nunquam diuerſus?
Inter tot, qui me ambiunt Montes,
Æmus eſt mihi multiplex, Parnaſſus nullus.
Pro Apolline, & Muſis
Odioſa circa me Monoſyllaba
Mors, & Mars perſtrepunt.
Niſi eſſes ipſe Pax noſtra,
Ne de te quidem cogitare potueram.
Hæc ſi te igitur exornant ſtudia

Quæ occaſio auctori concludendi hic elogia ſua.

Vita Chriſti Gigãtis iter; ait enim; exultauit vt Gigas ad currendam viã.

Difficile pingimus, quem non vidimus; Chriſtum autem non niſi in cælo videbimus ſicuti eſt.

Hoc eſt Taurini, vbi ſcripſit hæc auctor inter ferales, bellorum ſtrepitus.

Margarita maculoſa, ex Plinio ſi nubilo cælo concepta.

Alludit ad tellurem vi pulueris tormentarij iis diebus, quibus hæc ſcriberet ſæpe concuſſam.

Æmus Mons Martis, vt Parnaſſus Apollinis.

Chriſtus Pax noſtra, qui fecit vtraque vnum.

Redde

Redde illis ætatem ſuam.
Quamdiu minor non ſit licentia gladiis,
Nulla ſit calamis.

a Ætas horum ſtudiorum vtique bella non ſunt.

Laus Deo, ac Æterno eius Filio Chriſto IESV,
Nec non Deiparæ Virgini,
ac ſponſo Ioſeph.

Digitized by Google

INDEX IN ELOGIA OMNIA.

Numerus Elogia non paginas notat.

ABnegatio ſui doctrina difficilis. 16
Adulationum Regnum Aula. 51.5.56
Agni eius cum Diſcipulis. 43
Agricultura Sanctorum qualis. 25
Adoleſcentia nullius ſecura, niſi ſub tutela Mariæ Virginis. 71
Adulari nulli vnquam potuit Chriſtus. 92
Amoris extaſis Chriſtum in aërem eleuauit. 77
Amor adultus Chriſtus nudus in Cruce. 77
Amoris officina in Petra. 76
Amoris idioma verum Chriſtus inuenit. 76
Amoris ſymbolum. Chriſtus Crucifixus. 64
Amor verus quis. 15
Amicitia inter impios qualis. 56
Amicus bonus Chriſtus. 76
Ambitio Chriſti ex miſeriis. 62. 64. 65. 66
Angelorum in Chriſtum reuerentia. 87
Anni fores Chriſti ſanguine liniuntur. 6
Animæ Chriſti ad corpus eiuſdem affectus. 74
Andreæ vnde tantus in Crucem amor. 19
Apoſtolorum in gratiam quanta fecerit Chriſtus. 19
De iiſdem multa. 19. 24. 26. 90 92. 35
Ara Cæli viſa Romæ Chriſto nato. 5
Aquæ quæ fluxit à Chriſti latere interpretatio 69. & per

totum. 76
Ardor Christi quantus. 76. 83.26
Aula inimica veritatis. 7. 61
Aula Christi ſeruis pernicioſiſſima. 52
Aulam Christus non niſi vinctus frequentat. 52
Aula gratificari noluit Christus. 55
Aula ignotiſſima veritas. 56
Aula negat Christus doctrinam ſuam. 56
Auaritia vtilis ad ſalutem, qua. 28
Auari curatio difficilis. 28
Auarus ad calumniandum pronus. 42
Auaritia prodiga. 42
Aurum magno ſtordium. 8
Magnes ferre. 12
Aures non nata excipiendis turba tumultibus. 35
Archiſinagogi filiæ curatio. 77
Ardua aggredi nemo debet ſine conſideratione diuturna. 16
Aſcenſio omnis inter homines tumultuoſa. 22
Aſcenſio Christi in Cœlum. 23
Attentio ad cultum Dei quanta requiratur. 51

B

BAptizari homines cur voluerit Christus. 17
Baptiſmus Christi. 17
Beneficentia Christum celari non patitur. 3
Beneficia exprobrare Deus neſcit. 66
De Beatitudine Theſes Christi: 21
Ad Beneficentiam Christus quam pronus. 30
Beneficia Dei, & ipſa onerant. 31
Beneficentia primus vitæ fructus. 31
Beneficentia Christi impatientia. 33

C

CÆlum poſt Christum nulli non patet violentiæ. 95
In cælum non niſi per ardua iter. 93
In cælum ne Christus quidem ſaltu venit, ſed quoſdam quaſi per gradus. 93
Cælum poſt Christum commercia iniit cum tellure. 95
Cæci nati curatio, & virtus. 34
Calamitatis præſagium ingens lætitia. 39
Calamitatibus trahimus Christum ad nos. 41.43.44.45
Calamitates noſtras Christus miſeratus excorde. 76
Calamitas alit Dei reuerentiam. 33
Calamitates à Christo nobilitatæ. 9. 5
Cananea in orando peritia. 29
Centurionis pro ſeruo cura. 3
Charitas Christi in homines quanta. 77.88.93.64.41. 44.45. 30

Charitas

Charitas Chriſti quam admirabilis. 5
Quàm vehemens. 6
Charitatis lex à Chriſto commendata. 17
Circumciſio Chriſti. 6
Clamoris Chriſti in Cruce myſteria. 72
Claui Chriſti in fræna conuerſi. 81
Clementia Chriſti quanta. 85. 50
Clementia Chriſti puniendo. 29
Clementia Chriſti in hoſtes. 66. 70
Columna Chriſti. 81
Eius ad illam flagella, & ignominia. 57
Conſuetudo laudabilis nulla eſt occaſione intermittenda. 46
Corpora Beatorum quàm pulcra. 98
Chriſtus ſtigmaticus ſeruus Amoris. 6
Chriſtus venit mittere gladium. 5. 6
Chriſtus perditis exitium attulit. 7
Chriſtus Cælitum ſumma cura 7
Chriſtus ſine Felle. 11
Chriſtus retinendus. 13. 38
Chriſtus faber noſtræ felicitatis. 16
Chriſtus Theſaurus ingens. 19
Chriſti morum ſuauitas. 22
Chriſtus ſolus dignus regnare. 22. 24
Chriſti reuerentia quanta in natura. 23
Chriſtus alienus ab omni iactantia. 24
Chriſtus paſcitur e molumntis noſtris. 25. 26. 28
Chriſto omnis hora quaſi ſexta, & meridiana. 26
Chriſtus ſollicitus pro ſalute noſtra. 26
Chriſtus infatigabilis. 27. 95
Chriſti ſagacitas in iudicando. 27
Chriſtus ruinas noſtras reficit. 28
Chriſti bonitas quanta. 29. 39. 43. 50
Chriſtus mortuus cur non ſolutus in Cineres. 79
Chriſti manſuetudo quanta. 85
Chiſtus voluit magis amari quam coli. 39
Chriſti amor in ſuos. 41. 44. 45. 46
Chriſtus incantator beneficus. 45
Chriſtus Patronus noſter ad Patrem. 63
Chriſti pectus ſomnum conciliat ægris. 63
Chriſti latrocinium multiplex. 65
Chriſti dolor ex malis noſtris. 67
Chriſtus noſtris commodis ſemper paratiſſimus. 71
Chriſtus gemit ad mala noſtra, & non gemit ad ſua. 72
Chriſtus ſedet à dextris Dei. 100
Chriſtus perſonarum non acceptor. 30
Chriſtus quam auidus ſalutis noſtræ. 31. 37

Chriſtus omnis nobis cauſa ſalutis. 32
Chriſtus miſerorum magiſter. 33
Chriſtus miſeros ſemper quærit. 34
Chriſtus Hercules Paleſtinus. 36
Chriſtus Theatrum, & Orcheſtra diuinitatis. 36
Chriſtus finis omnium. 36
Chriſti præſentia quàm vtilis. 38
Crucis amor in Chriſto quantus. 11.19.55.72
Crux arborum omnium ambitio. 13.80
Crux hæreditas ſeruorum Chriſti. 19
Crux Inſula fortunata. 77
Crux machina oppugnando Cælo opportuna. 77.80
Cruci ſepultæ Epitaphium. 80
Crux Thronus Chriſti. [illegible]1.
Crucem cur horreant homines. 61
Cruci cur figi per clauos Chriſtus voluerit. 63
Crucis fructus Arboris vitæ fructibus melior. 63
Crux Chriſtiani militis Clypeus. 63
Cruce nil carius Chriſto. 64
In Cruce magis quàm alibi agnoſci vult Chriſtus. 66
Crucis inimicos amare Chriſtus non poteſt. 67
Crucis ſocios quam appetat Chriſtus. 73
Crux Cathedra Chriſti. 76
Crux in vltimo die. 99
Crucifigi Ieſu myſteria. 77
Curioſitas vel in cæli oculis. 98

D

Dæmonis artes in perniciem hominum. 35
Deliciis vitæ huius inhærere ſuos Chriſtus non vult. 43
Delicatos à ſe Deus excludit. 19
Dei quies, motus ad beneficentiam. 3
Dei bonitas quanta. 27
Dei beneficia impatientes expoſcimus. 89
Deo amiſſo, nihil vltra homini ſupereſt. 42
Deo & hominibus ſeruire nefas. 60
Deſperatio ſæpe remedium ſpei noſtræ. 32
Deus mitior ex quo homo. 2.4.5
Deus quos occupat pellit ad ſumma. 3
Deus inimicus otij. 3
Deus eludit perditorum conſilia. 9.10
Deus ſcribit, & in marmore læſus. 27
Deum quærentibus relinquenda turba. 28
Deus noſtris nos punit inuentis. 40
Deus promiſſa ſua in donis excedit. 56
Deus miſeris addictiſſimus. 31
Deus exprobrare neſcit beneficia. 66
Deus agnoſcitur non ex vultu vt homines, ſed ex manu. 89

Deus iis beneficus, quibus iniurii homines. 34
Deus ſolus ſolari miſeros poteſt. 36
Diſcordia, & ſciſſionis inimicus Chriſtus. 62
Doctrina Chriſti mores eius coharent. 15.21
Doctrina Chriſti ſublimis. 21
Duris, ac aſperis paſcitur Chriſtus. 18

E

ELiam quare vere non vocauerit in Cruce Chriſtus. 73
Engaddi vinea cur floruerint Chriſto naſcente. 5
Epitaphium Herodis infanticida. 14
Epitaphium Chriſto ſepulto. 79
Epitaphium bono latroni. 68
Epitaphium malo latroni. 67
Epitaphium Iuda. 82
Epitaphium ſepulta Cruci. 80
Epitaphium ſpinis, & cæteris dolorum Chriſti inſtrumentis. 81
Euchariſtia promiſſa nato vix Chriſto. 5
Euchariſtia praludia, Nuptia in Cana. 20
Euchariſtia ſacrificium Deo cariſſimum. 40
Euchariſtia incendium hominis. 43
Ad Euchariſtiam praparatio. 43
Euchariſtia inſtituenda deſiderium in Chriſto. 44
Euchariſtia inſtitutio. 45
Euchariſtia ſepulcrum Chriſti, quod ſibi adhuc viuens poſuit. 45
Euchariſtia cibus fortium. 46
Euchariſtia nihil carius Chriſto. 46
Euchariſtia febrim Amoris incendit in Chriſto. 61
Exempla Maria ipſammet Deum mouent. 2
Exemplum Dei quam efficax. 5
Exemplum malum bono plus poteſt. 41.55
Exempla ſua Chriſtus nobis vbique reliquit. 37

F

FAma hominum in morte ſua conſultum voluit Chriſtus. 66
Fama etiam impiorum conſultum vult Chriſtus. 48.53
Faſcinum à Chriſti oculo ſalutare. 53
Flagella in Chriſti manu, iam flagella non ſunt. 40
Fons olei Roma Chriſto nato. 5
Fons in ſpelonca Bethleem. 5
Frugalitatis amicus Deus. 22

G

GLoria Chriſti mundum implet. 95
Gloria cæleſtis imago in Thabor.
Gratiis Deo agendis homines impares. 46
Gratitudo Chriſti erga Patrem. 83

H

Habitus praui difficilis curatio. 31.34
Hæretici vt Grammatici deluſi. 1
Hæmorrhoiſſæ curatio. 32
Herodis infanticidæ calliditas, Barbaries, Epitaphium, 9. 10. 14
Herodes cum Pilato redit in gratiam, & Chriſtum illudit. 55
Hominum in Deum auaritia. 6. 26
Hominum in Deum ſeueritas. 89
Homines puſillanimes. 23
Hominem ſolus ſatiat Deus. 24
Hominum venatio omnium difficillima. 26
Hominum pro diſſimulanda nequitia artes. 26
Hominis probitas ſalutaris ijs ipſis rebus, quas poſſidet. 28
Homines ſolis frondibus Deum collunt. 39
Hominum ſomnolentia ex abſentia Chriſti. 46.48
Hominum infidelitas in amore. 50
Hominum iudicia contemnenda. 51
Homines qui nimis reuerentur, facile trahitur in Dei contemptum. 59.60
Homines cur Crucem oderint. 61
Homines malis ſuis quam inhæreant. 65
Hominibus quàm inhæſerit Chriſtus. 77
Hominum corda in corde terra. 79
Homines inimici bonis ſuis. 85
Hominum dignitas quanta poſt Chriſtum. 93.44.34
Homines ideo miſeri quia volunt. 31
Homines erga Deum ingratiſſimi. 33
Hominem illuminat lutum ſuum. 34
Homicida quam odioſus Chriſto. 55
Horoſcopo Chriſti, quare nullus ex ſeptem planetis potuerit præfici. 7
Hoſpitalitas quanta virtus. 28
Hoſpitalitas Deum trahit. 89
Humilitatis ſublimitas. 2
Humilitas Doctrina Chriſti ſumma. 16
Humilitatem ſuadere hominibus nemo potuit ante Chriſtum. 16
Humiles exaltati. 17.28
Humilitas trahit oculos Dei. 28
Humilitas Chriſti Aſcenſionis cauſa. 22

I

IEſu nominis dignitas. 6
Ieſu nominis virtus. 95
Ieſu nomen condimentum doloris. 64
Ieſu nomen cur Cruci affixum. 64

Ieſu nominis reuerentiam vel in Pilato. 64
Ieiunium vel in Chriſti tumulo commendatum. 79
Ieiunium Chriſti in Deſerto. 18
Ieiunij laudes. 18
Inclinato capite cur mortuus Chriſtus. 73.74
Inferni memoria hominem domat. 27
Ingratitudo hominum. 33
Iniuriarum quam immemor Chriſtus. 53.74
Iniurias inferens magis lugendus, quàm qui patitur. 61
Iniurias quam facile condonat Chriſtus. 66
Iniurias facile condonans filius Dei agnoſcitur. 70
Iniuriarum condonationem quàm curauerit Chriſtus ſuadere mortalibus. 70
Iniurias condonare Chriſti exemplo tota Natura didicit. 70
Iniurias condonandi honoris cauſa Chriſtus aſſurgit. 96
Innocentia ſeculum moriens Chriſtus reſtituit. 62
Impiorum regnum inſtabile. 10
Impijs cum Deo nihil commune. 10
Impij ipſos calites terrent. 12
Impiorum conſilia ipſos perdunt auctores. 12.14
Impio omnia in damnum cedunt. 48.53
Impius dum ruit magis recidit à Deo. 48
Ab Impijs Spiritum ſuum repetit Deus. 49
Impijs Dei oculos oderunt. 53
Impiorum amicitia quales. 56
Impij ſuis ſe deſcribunt in donis. 59
Impiorum cacitas quanta. 59
Impios praclara conſilia horrent. 60
Impius ſuamet ambitione damnatus. 60
Impiorum funeſti exitus Chriſtum torquent. 72.67
Impatientia quantum malum. 67
Impatiens iniurius Deo patienti ſecum. 67
Imitationem ſuam à nobis Chriſtus quirit. 93
Ira miſerationem excludit. 59
Iudicij diuini memoria corrigendis humanis quàm opportuna. 54
Iudices non inuenit cauſa non quaſtuoſa. 55
Iudex timidus nutricius ſcelerum. 54
Iudicium ſuum aſſiduè nos timere vult Chriſtus. 74
Iudicij Diuini in die extremo apparatus, & horror. 98.99
Iuda impietas pluribus. 48.49
Iuda proditoris Epitaphium. 82
Iudaorum Sabbata deridenda. 31
Ius in omnia habet, qui Chriſtum habet. 29

L

Laboris amicos nos Chriſtus vult. 19.24

Labores

Labores Chriſti nobis otium pepererunt. 79
Lacrimæ quàm pretioſa Deo. 11
Lacrimæ pretium gaudiorum. 25
Lacrimæ Chriſti in Cruce. 72
Lacrimæ tota ſupellex Chriſti. 76
Lacrimis differendum incendium mundo. 98
Latrocinia innocentiæ Chriſti. 65
Latronis mali peſſimus exitus. 67
Latronis boni Epitaphium. 68
Laurea Chriſti ſcientis infirmitatem. 58
Lazari excitatio, & eiuſdem circumſtantiæ. 38
Leproſi decem curati. 33
Liber vitæ Chriſtus. 57
Libertas à Chriſto parta. 39
Liberalitas Dei in homines. 20.26
Liberalitatis exempla petenda de Cælo. 22
Liberalitatis Chriſti argumenta. 63.73.78.31
Liberalitas Dei vel à noſtra auaritia prouocatur. 91
Lignum materias laborum Chriſti. 16
Linguæ damna lugenda. 35
Lingua amica Dæmoni ſtatio. 35
Lux nobis nulla ſine Chriſto. 8
Luxuria hominum noxia Chriſto. 58

M

Magdalenæ ad Chriſtum conuerſio. 25.41
Magdalenæ Chriſtus apparet. 88
Magdalenæ modeſtia. 88
Magorum, aduentus, adoratio, iter. 7.8.9
Maria Dei Mater eligitur. 2
Mariæ ad Elizabeth peregrinatio. 3
Maria vox claſſicum Dei. 3
Mariæ occurſus quàm vtilis. 11
Mariæ oblationibus nihil Deo gratius. 11
Maria nubes leuis. 13
Maria domus templum. 15
Mariæ contemplatio encyclopedia Chriſti. 16
Mariæ interceſſio quam efficax. 20
Mariæ labori quanta veneratio debita. 61
Maria mundum regit. 71
Mariæ venerationem moriens Chriſtus imprimere in hominibus ſtuduit. 71
Mariæ Adoleſcentum cura commiſſa. 71
Maria vbi eſt, ibi & Deus. 23
Maria quàm dilecta à Chriſto. 78.87
Mariæ in ſinu Chriſtus ſuæ paſſionis oblitus. 78
Mariæ vel vmbram quam vtilis. 38
Maria cur vna cum aliis mulieribus non venerit ad ſepulchrum.

Digitized by Google

pulcrum. 87
Maria depoſitaria Spiritus Chriſti. 74
Maria ſexui ſuo quid meruerit. 90
Martyres Gladiatores à Chriſto dati. 96
Martyres omnes veneratus in primo Chriſtus. 96
Manſuetudo Chriſti quanta. 92. 93.
Medius locus proprius virtutis Chriſti. 4
Miraculum nullum maius Chriſto miſero. 55
Milites cur infenſi Chriſto. 59
Miſeris quàm bene affectus Chriſtus. 61.72.91
Miſeriarum, quam auidus Chriſtus. 65.60.73
Modeſtia Chriſti quanta. 39. 26
Modeſtia Deo violentiam infert. 32
Morborum cauſas non amat Chriſtus, licet amet eorumdem effectus.
Monumenta cur aperta in morte Chriſti. 57
Monitores hominibus odioſi. 92
Mollitiei hoſtis Chriſtus. 79
Mors poſt Chriſtum nulla. 11
Mortis memoria hominis frænum. 27
Mortis ſchola homini ſalutaris. 41
Mortis Amaſius Chriſtus. 41. 62.74.79
Mortis memoria ne in continuo quidem importuna. 41
Mors Chriſti lugenda. 66
Mors à Chriſto debellata. 75
Mors Chriſti aſſidue contemplanda. 77
Mortis obliuio hominem perdit. 82
Mors poſt Chriſtum mitior. 85
Mortis carcer tumulus Chriſti. 85
Mortis experientia ingens eruditio.
Mors melior quàm vita. 38
Mulieres quare ab Angelis à ſepulcro deterritæ. 85
Mulieres ſecreta facile produnt. 77
Mulieres curante viros de reſurrectione cognouerint. 90
Mundus Energumenus à Chriſto curatus. 18
Mundus totus felleus. 68
Mundus per Chriſtum reconciliatus Deo. 76
Mundi nequitia ſumma. 84
Mundi incendium rogus miſerationum. 98
Muneri ſuo intentis Chriſtus aſſiſtit. 91

N

NAtiuitas verbi æterna. 1
Natiuitas Chriſti in Bethleem. 4
Natiuitatem Chriſti quæ ſequuta miracula. 5
Naturæ deliquij in morte Chriſti interpretatio. 62. 66.75.68.80.84

Nequitia ſuos quaſi gradus habet. 41

Nomen Regis vbi accipit Chriſtus.
Regio ſe more gerit. 79

Nomina pretioſa ſine ſanguine non habentur. 6

Nox inimica filijs lucis. 91

Nuditatis Chriſti myſteria. 62

Nudi cur omnes in iudicio. 99

O

Obedientiæ Preceptor Chriſtus. 15

Obedientia præparat ad beneficia Dei. 20

Obedientiam violentam Deus odit. 39.50.61

Obedientia promouenda peculiaris Deo cura. 50

Obedientiæ ſacer ſenſus, aures. 50

Obedientia cæca quàm vtilis. 34

Olei fons Romæ Chriſto nato. 5

Oracula muta Chriſto tacente. 5

Orationis vis quanta. 29

Oſculo Chriſti ſanctificatum eſt Iudæ guttur. 49

Oſculo Iudæ profanatus eſt Chriſtus. 49

Otij inimicus Deus. 53

Otij impatiens Chriſtus vel mortuus. 71

Otioſum odioſum curat hominibus Chriſtus reddere. 39. 83

P

Pacis amicus Chriſtus. 39

Pacem cur toties Diſcipulis dederit Chriſtus. 90.92

Parentum debitum in liberorum educatione. 15

Parſimoniæ amicus Deus. 22

Paſchatis dies quare omnium maxima. 85

Paſchatis veſpera cur dicta luceſcere. 87

Paſſionis deſiderium in Chriſto quantum. 46.47.50

Paſſionis ſuæ memoriam vbique extare vult Chriſtus. 61

Paſſionis Chriſti inſtrumentis Epitaphium. 81

Paſſiones ſuæ memoriam in colloquijs fieri, quam libenter audiant Chriſtus. 89

Patientia quam Deo grata. 19

Patientiæ nobilitas. 22

Patientia Chriſtus probatus Deus. 48

Patientiæ ſuæ famam apud homines periclitari Deus non vult. 49

Patientiæ corona qualis. 58

Patientia primum doctrinæ Chriſti theorema. 27

Pauperum inimicus amicus Chriſto eſſe non poteſt. 42

Paupertatis voluntariæ origo à Chriſto. 44

Pauperes in iudicijs contempti. 55

Pauli ad Chriſtum conuerſio

Digitized by Google

ſis. 97
Paulo Apoſtolatus præſagitur ab iis, qui ſecus pedes eius veſtes depoſuere, 96
Paulus impetrari Eccleſia oratione quacunque non potuit. 96
Paulus cur ſe diceret abortiuum. 97
Peccata non merentur Dei beneficia 29
Peccati morſus lethalis. 69
Peccator tales experitur Creaturas, qualem illam Deus. 91
Petri ad Chriſtum vocatio. In illum Charitas. 19.24. 91
Petri negatio, & pœnitentia. 52
Petri in horto zelus, 50
Pilati nequitia. 56.57.58
Piſcina Probatica, & ad eam miracula Chriſti. 31
Plauſus hominum cur ſemel admittere Chriſtus voluerit, & eorundem vanitas. 39
Pietatis calumniatores etiam in Chriſti ſchola. 41
Pœnitentia mundi inutilis. 99
Populus incapax legum. 60
Precibus humilitas neceſſaria. 25
Principum officia ſæpè fucata. 54
Principes malis miniſtris obnoxii. 60
Prouidentia Dei in ſuos. 19. 23
Prouidentia diuina humanam iuuat. 22
Pudoris noſtri remedium fletus Chriſti. 72

R

Regia Chriſto auctoritas à Cruce. 59
Regis Chriſti tributa quæ. 59
Reges inungimur omnes à Chriſto. 59
Regnum Chriſti ſtabile. 58
Regnum Chriſti omnium optimum. 58
Regno dignus ſolus Chriſtus. 22
Remedia noſtra à Chriſto. 5.6
Reſurrectio Chriſti. ab Elog. 85 vſque ad 93.
Reſurrectio Lazari, Filii viduæ Naim, filiæ Archiſinagogi. 36.37.38
Rhamnus qua de cauſa olim voluerint arbores regnare ſuper ſe. 58
Romana virtus Chriſto cariſſima. 30

S

Sacerdotes ſuos Chriſtus redolere terrena non vult 44
Sacerdotes etiam malas Chriſtus reueritus. 33.50.51
Sacerdotes ſi non proficiant mirum. 32
Sacerdos à malo Principe nunquam bonus. 51
Sacerdotes norma populi. 40
Salus per ſolam Crucem ſperandam. 63

Digitized by Google

Sanguis Chriſti quam pretioſus. 62
Sanguinis, & aquæ fluentis à Chriſti mortui latere myſteria. 69.76
Sauli conuerſio. 97
Schola Chriſti in aperto littore. 19
Securitas nobis omnis à Chriſto. 7
Serui nomen honorificum ex quo ſerui formam induit Chriſtus. 9
Seruitutis infamina argumentum capilli vincti. 25
Scriptura Sancta ducit ad Chriſtum. 8
Silentius amicus Deus. 1.16
Silentium Apologia Chriſti. 51
Silentium apud ineptos oratione aptius. 53
Simeonis ſenis viſo Chriſto tripudia. 11
Sindonem facere diu didicit Chriſtus. 61
Sindon terræ Chriſti Mappa. 79
Sindon Chriſti, & eius elogium. 83
Sitis Chriſti in Cruce myſteria. 69
Societas Chriſti quàm vtilis. 20
Societas malorum quam noxia. 8. 9. 10
Sol triplex Romæ Chriſto nato. 5
Sol ſpicis coronatus. 5
Solicitudinis amicus Chriſtus. 15.18.21.22 24
Somnus Chriſti ad ſuorum experientiam. 23
Somnus quàm verè frater mortis. 60
Sordium inimicus Chriſtus. 78
Spica in Cœlo Chriſto naſcente. 5
Spinarum Deus Chriſtus. 58
Spiritum ſuum Chriſtus cur commendauerit in manus Patris. 71
Stella Magorum. 7
Stella cur cadent de cœlo in die vltimo. 98
Stellarum & Solis pallor in iudicio. 99
Stephani Martyrium. 96
Sudor Chriſti in horto. 47
Superbis vel victus reſiſtit Deus. 56
Superbis & crudelibus nullus in Mundo locus. 10
Surdi & muti Curatio. 35
Super Apoſtolos Aduentus Spiritus Sancti. 94

T

Temperantiæ Magiſter Chriſtus. 20
Templo profanatores puniti. 40
Tenebrarum in Chriſti morte interpretatio. 62.66.68.70. 55.80 84
Terræ contagium noxium ſtellis ipſis. 98
Terremotus in vltimo die Myſteria. 98
Theſauri in Chriſto abſconditi. 74
Timor ſalutaris iudicij Dei. 99
Timor vanus quàm noxius. 59
Tituli Crucis Myſteria. 64

Tribu

Tribulationes priuilegium amicorum Dei. 23
Trieterica Chriſti, quæ. 15
Triumphus Chriſti in die palmarum. 32
Tuba nouiſſima clangor myſticus. 98
Tumultuum inimicus Deus. 21.28

V

Vana gloriæ inimicus Chriſtus. 18
Vana gloriæ medicamentum ærumnæ. 23
Vallis Ioſaphat faces omnes expectat. 98
Velle primus ad veram ſapientiam gradus. 31
Veritas odioſa Aulæ & Mundo. 56
Veritatis plerique videri volunt amatores cum non ſint. 56
Veritas ſine phaleris. 58
Via cœli poſt Chriſtum iam non lactea, ſed ſanguinea. 6
Victima coronata Chriſtus. 58
Vigilantes Chriſtum alliciunt. 85
Vineæ ſuæ quanta cura Chriſto. 58.72
Virtus qualiter lugeatur à Mundo. 75
Virtutis paleſtra ferijs vacat. 92
Virtus vera nullis ſe claudi patitur terminis, non ſic ficta. 57
Virtutes cælorum opponendæ vitijs hominum. 98
Vita humana quàm miſera. 38
Vltio Chriſti fit per beneficia. 70
Vrbes inimicæ Chriſti. 21.18
Vulnera Chriſti. 86
Vulnerum ambitio in Chriſto. 62.64.74.76

Z

Zacchæi vocatio. 28
Zelus Chriſti pro domo Patris. 29
Zelus Chriſti pro eiuſdem honore. 51

FINIS.

Digitized by Google

FACVLTAS REVERENDI PATRIS Prouincialis.

EGo Franciſcus Piccolomineus Societatis IESV, in Mediolanenſi Prouincia Præpoſitus Prouincialis, poteſtate ad id mihi facta ab Admodum Reuer. Patre Mutio Vitelleſco Societatis noſtræ Generali Præpoſito, concedo, vt Liber, qui inſcribitur, Aloyſij Iuglaris è Societate IESV, Chriſtus IESVS, hoc eſt Dei hominis Elogia, à Societatis Noſtræ Theologis iam examinatus, & approbatus, typis mandetur, ſi illis, ad quos pertinet videbitur, In quorum fidem haſce manu mea ſubſcriptas, & officij mei ſigillo munitas dedi. Genuæ 3. Non. Ianuarij. Anno Domini M. DC. XLI.

FRANC. PICCOLOMINEVS.

EGo infraſcriptus ex Commiſſione Reuerendiſſ. Patris Magiſtri F. *Iuſtiniani Vagnonij à Callio Inquiſitoris Genuæ vidi Librum cui titulus Aloyſij Iuglaris Nicienſis è Societate* IESV-CHRISTVS IESVS, *Hoc eſt, Dei Hominis Elogia, & nihil in eo inueni, quod ſit contra fidem, & bonos mores. In quorum fidem has litteras manu mea ſcriptas, & ſubſcriptas dedi. Genuæ in Collegio Societ.* IESV 22.*Martij* 1641.

FABRITIVS BRITIVS
è Societ. IESV Lib. Cenſor.

Imprimatur
F. Iuſtinianus Vagnonius à Callio Inquiſitor Genuæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google